

POWIATOWY URZĄD PRACY
w Łosicach

**INFORMACJA Z DZIAŁALNOŚCI
POWIATOWEGO URZĘDU PRACY W ŁOSICACH
W 2022 ROKU**

ŁOSICE, STYCZEŃ 2023 ROK

WSTĘP

Powiatowy Urząd Pracy w Łosicach realizuje zadania państwa w zakresie promocji zatrudnienia, łagodzenia skutków bezrobocia oraz aktywizacji zawodowej na podstawie ustawy z dnia 20 kwietnia 2004 r. o promocji zatrudnienia i instytucjach rynku pracy (Dz. U. z 2022 r. poz. 690 z późn. zm.) oraz aktów wykonawczych do ww. ustawy. Działania te mają wspomóc lokalny rynek pracy, na który istotny wpływ mają samorządy lokalne, pracodawcy, organizacje pozarządowe, związki zawodowe jak i sami bezrobotni.

Tworzenie miejsc pracy i ograniczanie bezrobocia zajmują bardzo ważne miejsce w działaniach samorządu powiatowego, który stwarza warunki zachęcające osoby bezrobotne i przedsiębiorców do funkcjonowania na rynku pracy, między innymi poprzez realizację programów przeciwdziałania bezrobociu.

Rynek pracy w Polsce, w tym województwie mazowieckim i powiecie łosickim w ostatnich trzech latach uległ znacznym zmianom, na co główny wpływ miały pandemia wirusa SARS-CoV-2 w latach 2020-2021, natomiast w 2022 roku wojna w Ukrainie. Po okresie przestoju spowodowanego pandemią COVID-19 gospodarka znowu nabrała tempa, ale rosyjska inwazja na Ukrainę nie jest obojętna dla kondycji gospodarczej oraz sytuacji na rynku pracy. Wybuch wojny w Ukrainie skutkowało masowym napływem do Polski osób z wschodniej granicy, zwłaszcza kobiet. Jest to szczególnie ważne, bo coraz więcej przedsiębiorców zatrudnia obcokrajowców i wydaje się, że będzie to tendencja wieloletnia. Jednak należy zauważyć, że wielu obywateli Ukrainy, głównie mężczyzn, wróciło w tym czasie do ojczyzny. Przed wojną za wschodnią granicą pracowało w Polsce około 1,3 mln Ukraińców, przede wszystkim w budownictwie, rolnictwie i transporcie. Aktualnie to właśnie w tych zawodach brakuje pracowników i w związku z tym właściciele firm z tych branż są zmuszeni do redukcji podejmowanych zleceń i oferowania nowym pracownikom wyższych pensji. Problem ten jest zauważalny także w powiecie łosickim. Wybuch wojny w Ukrainie przyczynił się także do znaczącego wzrostu inflacji w Polsce, co skutkuje wieloma negatywnymi konsekwencjami dla społeczeństwa, w tym także ma negatywny wpływ na rynek pracy.

Dynamicznie zmieniające się potrzeby rynku pracy postawiły nowe wyzwania przed powiatowymi urzędami pracy, którzy na co dzień świadczą pomoc potrzebującym. Po raz kolejny musieliśmy się mierzyć z nowymi wyzwaniami. Pomimo tych trudnych okoliczności, niespodziewanych, rzutujących na życie całego społeczeństwa wydaje się, że sytuacja na rynku pracy jest stabilna.

W powiecie łosickim widać wyraźnie tendencję spadkową liczby bezrobotnych zarejestrowanych w Urzędzie, która w głównej mierze została zakończona przez epidemię koronawirusa w latach 2020-2021. Liczba bezrobotnych powróciła z okresu przed pandemią. Na koniec grudnia 2022 r. w ewidencji Urzędu **zarejestrowanych było 606 osób** bezrobotnych (w porównaniu do analogicznego okresu roku ubiegłego nastąpił spadek o 158 osób), zaś **stopa bezrobocia w powiecie łosickim**, po rewizji miesięcznej stopy bezrobocia rejestrowanego dokonanej przez Główny Urząd Statystyczny (dla powiatów

została podana po zmianie od września 2022 r.), **wynosiła w grudniu 5,3% (XII 2021 r. – 4,8%)** i była wyższa o 1,1 punktu procentowego od stopy bezrobocia w województwie mazowieckim oraz o 0,1 punktu procentowego od stopy bezrobocia w skali kraju. W 2022 r. Główny Urząd Statystyczny dokonał rewizji miesięcznej stopy bezrobocia rejestrowanego dla Polski ogółem, województw i powiatów, za okres od grudnia 2021 r. do sierpnia 2022 r. Na rewizję stopy bezrobocia wpływ miało m.in. uwzględnienie danych o pracujących w rolnictwie indywidualnym z Powszechnego Spisu Rolnego 2020 (PSR 2020). W związku z tym rewizja stopy bezrobocia rejestrowanego przeprowadzona w 2022 r. uwzględnia aktualizację danych dotyczących:

- pracujących poza rolnictwem indywidualnym (jak co roku) oraz
- pracujących w rolnictwie indywidualnym (wyniki PSR 2020; dane w osobach fizycznych, dotyczące obserwacji w okresie tygodnia, tzw. „aktywności bieżącej”).

Według danych unijnego urzędu statystycznego, stopa bezrobocia w Polsce wyniosła w grudniu 2022 r. 2,9% wobec 3,0% w listopadzie 2022 r. Niższy wskaźnik zanotowały jedynie Czechy – 2,3%, a równy – Niemcy. W całej Unii Europejskiej stopa bezrobocia wyniosła 6,1%. Krajem z najwyższym wskaźnikiem bezrobocia była Hiszpania. Bezrobocie wyniosło tam 13,1%.

Do kluczowych zadań Urzędu należy aktywizacja lokalnego rynku pracy, a także pozyskiwanie i gospodarowanie środkami finansowymi na realizację tych zadań. Bardzo istotne są również działania w zakresie zmiany postrzegania zakresu zadań, które realizuje Urząd. Panuje nadal przekonanie, że Urząd zajmuje się wyłącznie rejestracją osób bezrobotnych i wypłacaniem zasiłków dla osób, które utraciły pracę. Bardziej pracochłonnym, o wiele trudniejszym i złożonym zadaniem niż dotychczas jest zaktywizowanie zarejestrowanej osoby bezrobotnej, ponieważ w ewidencji Urzędu przeważają osoby znajdujące się w szczególnej sytuacji na rynku pracy. Przywrócenie aktywności zawodowej tej grupy osób wymaga w pierwszej kolejności niwelacji zależnych od tych osób przyczyn bierności zawodowej. Należy także zwrócić uwagę, że nie jest to jedyna sfera działania Urzędu. Nastąpiła zmiana roli Urzędu w działaniach na rzecz aktywizacji lokalnego rynku pracy. Są nowe istotne zadania związane ze wsparciem pracodawców i pracowników poprzez różne formy, w tym m.in. Krajowy Fundusz Szkoleniowy oraz wykonywanie zadań związanych z podejmowaniem pracy przez cudzoziemców, których na rynku jest coraz więcej.

Pomimo poprawy sytuacji na rynku pracy nadal spośród bezrobotnych zarejestrowanych na dzień 31 grudnia 2022 r. **87,5% stanowiły osoby będące w szczególnej sytuacji na rynku pracy**, tj. długotrwale bezrobotni, bezrobotni w wieku do 30 roku życia, bezrobotni powyżej 50 roku życia, bezrobotni niepełnosprawni, osoby korzystające ze świadczeń pomocy społecznej oraz osoby posiadające co najmniej jedno dziecko do 6 roku życia lub co najmniej jedno dziecko niepełnosprawne do 18 roku życia. Najliczniejszą grupę stanowiły **osoby długotrwale bezrobotne – 56,6%** ogółu zarejestrowanych bezrobotnych (343 osoby). Jest to najtrudniejsza grupa klientów do zaktywizowania, gdyż nierzadko przez kilka lat pozostaje poza rynkiem pracy. Analizując sytuację długotrwale bezrobotnych

zaobserwowano, że najtrudniej przywrócić do aktywności zawodowej osoby, które mają problemy zdrowotne, uzależnione są od wsparcia ośrodków pomocy społecznej, zauważalny jest w nich silny opór związany z niechęcią do zmiany sytuacji, w której się znajdują. Osoby te napotykały na bariery związane z brakiem umiejętności autoprezentacji i poszukiwania pracy, nieaktualnymi kwalifikacjami zawodowymi, co nie koreluje z ich zbyt dużymi oczekiwaniami wobec przyszłej pracy. Kolejną liczną grupę osób bezrobotnych stanowiły **osoby do 30 roku życia – 29,0% ogółu zarejestrowanych**. Zdecydowana większość młodych chętnie podejmuje działania aktywizacyjne, jednak w ostatnim okresie dało się zauważyć, że jednak w trakcie realizacji np. staży zbyt łatwo z nich rezygnuje, m.in. ze względu na konflikty z pracodawcą, niskie stypendium. Wśród tej grupy osób również można zauważyć niedopasowanie kwalifikacji zawodowych do potrzeb pracodawców z lokalnego rynku pracy. Warto wskazać również, że **24,9%** wszystkich zarejestrowanych bezrobotnych stanowiły osoby powyżej 50 roku życia. Problemy starszych bezrobotnych na rynku pracy spowodowane są stereotypami dotyczącymi osób w wieku 50+ wśród pracodawców, deficytami kompetencyjnymi, a w szczególności brakiem umiejętności w zakresie IT, nowych technologii, a także stanem zdrowia. Aktywizacja osób starszych jest konieczna w sytuacji, gdy pracodawcy zgłaszają trudności w znalezieniu pracowników, a także w kontekście obserwowanych zmian demograficznych i postępującego starzenia się społeczeństwa. Osoby po 50. roku życia mają wiele zalet, mogą być wartościowymi pracownikami, mają doświadczenie zawodowe, motywację do podjęcia pracy, są odpowiedzialni i dyspozycyjni.

W 2022 r. mniej osób uzyskało status osoby bezrobotnej niż go utraciło. Wskaźnik płynności bezrobocia wzrósł z 1,03 w 2021 r. do 1,18 w 2022 r. Najczęstszym powodem wyłączeń było podjęcie pracy (48,6%).

Profil bezrobotnego w powiecie łosickim można określić:

- **kobieta** (50,3% wśród bezrobotnych stanowiły kobiety);
- **mieszkaniec wsi** (72,8% zamieszkiwało tereny wiejskie);
- **bez prawa do zasiłku** (89,9% nie pobierało zasiłku dla osób bezrobotnych);
- **w wieku 25-34 lata** (26,7% ogółu bezrobotnych);
- **z wykształceniem gimnazjalnym/podstawowym** (27,5% ogółu bezrobotnych);
- **z niewielkim doświadczeniem zawodowym** (27,2% ogółu zarejestrowanych posiadało staż od 1 do 5 lat);
- **długotrwale bezrobotny** (56,6% ogółu zarejestrowanych to osoby długotrwale bezrobotne).

Działania Powiatowego Urzędu Pracy w Łosicach w 2022 r., podobnie jak w poprzednich latach, skupiały się w szczególności na aktywnym przeciwdziałaniu bezrobociu, łagodzeniu jego skutków, jak również dbaniu o zaktywizowanie jak największej grupy osób bezrobotnych z zachowaniem racjonalizacji wydatkowania środków i osiągnięcia wysokiej efektywności zatrudnieniowej. Urząd posiadał ofertę zarówno dla osób bezrobotnych, poszukujących pracy jak i pracodawców oraz przedsiębiorców, począwszy od usług rynku pracy - współpracy w ramach pośrednictwa pracy, poradnictwa zawodowego i szkoleń, poprzez instrumenty rynku pracy – czyli programy na rzecz aktywizacji osób

bezrobotnych takie jak: prace interwencyjne, roboty publiczne, staże, refundacje kosztów doposażenia stanowisk pracy, dofinansowania wynagrodzenia za zatrudnienie osoby bezrobotnej powyżej 50 roku życia, wsparcie finansowe na uruchomienie własnej działalności gospodarczej oraz bony stażowe i na zasiedlenie dedykowane osobom bezrobotnym do 30 roku życia. Ponadto zrefundowano składki ZUS dla osób zatrudnionych w spółdzielni socjalnej „Łosiczanka”.

W celu aktywizacji osób bezrobotnych, wspierania pracodawców w tworzeniu nowych miejsc pracy, podnoszeniu kompetencji pracowników, wspieraniu przedsiębiorców w związku z COVID-19 oraz w celu wsparcia osób poszukujących pracy, Urząd w 2022 r. pozyskał **środki w łącznej wysokości 6 436 420,87 zł**. Środki te pochodziły z różnych źródeł: środki Funduszu Pracy będące w dyspozycji samorządu powiatu (**algorytm**) – **3 377 568,63 zł**, środki w ramach projektów współfinansowanych ze środków Europejskiego Funduszu Społecznego (Program Operacyjny Wiedza, Edukacja, Rozwój oraz Regionalny Program Operacyjny Województwa Mazowieckiego) – **POWER 1 039 667,12 zł**, **RPO WM 1 011 126,02 zł**, środki z rezerwy Funduszu Pracy na realizację **projektu pilotażowego – 694 059,10 zł**, środki Funduszu Pracy na finansowanie **dotacji na pokrycie bieżących kosztów prowadzenia działalności gospodarczej dla mikro i małych przedsiębiorców określonych branż – 75 000,00 zł**. Dodatkowym zadaniem, jakie obecnie realizuje Urząd wobec osób aktywnych zawodowych, jest udzielanie wsparcia na kształcenie pracodawców i ich pracowników. Z **Krajowego Funduszu Szkoleniowego** na kształcenie ustawiczne pracowników i pracodawców pozyskano **239 000,00 zł**.

Na wielkość środków, które pozyskuje Urząd ma wpływ wiele czynników, składają się na nie liczba zarejestrowanych, stopa bezrobocia, czy średnia liczba rejestracji i wyrejestrowań w Urzędzie osób bezrobotnych.

Powiatowy Urząd Pracy w Łosicach w 2022 roku realizował dwa projekty pozakonkursowe:

- 1) **„Aktywizacja osób młodych pozostających bez pracy w powiecie łosickim (IV)” w ramach Programu Operacyjnego Wiedza Edukacja Rozwój** (okres realizacji: 01.01.2020 – 31.12.2022 r.); cel szczegółowy: zwiększenie możliwości zatrudnienia osób młodych do 29 roku życia bez pracy, w tym w szczególności osób, które nie uczestniczą w kształceniu i szkoleniu,
- 2) **„Aktywizacja osób w wieku 30 lat i więcej pozostających bez pracy w powiecie łosickim (IV)” w ramach Regionalnego Programu Operacyjnego Województwa Mazowieckiego** (okres realizacji: 01.01.2021 r. – 31.12.2022 r.); cel szczegółowy: zwiększenie możliwości zatrudnienia osób w wieku 30 lat i więcej należących do grup defaworyzowanych pozostających bez pracy w powiecie łosickim.

Warto podkreślić także, że Urząd w lutym 2022 r. rozpoczął realizację programu pilotażowego pt. **„Aktywna i silna rodzina na wiejskim rynku pracy”** finansowanego ze środków rezerwy Funduszu Pracy. Okres realizacji projektu: 01.02.2022 r.- 30.09.2023 r. Celem projektów pilotażowych realizowanych w ramach programu „Stabilna praca - silna rodzina” ogłoszonego przez Ministra Rodziny i Polityki Społecznej jest wypracowanie nowych

metod, narzędzi oraz sposobów pomocy bezrobotnym, poszukującym pracy lub pracodawcom tworzącym miejsca pracy, w celu stworzenia rozwiązań systemowych. Celem ogólnym realizowanego przez Urząd projektu jest reorientacja zawodowa 30 osób poszukujących pracy z powiatu łosickiego - właścicieli lub posiadaczy samoistnych lub zależnych nieruchomości rolnej o powierzchni powyżej 2 do 10 ha przeliczeniowych, ich współmałżonków, domowników, w tym: osób młodych do 30 roku życia z grupy NEET oraz osób wchodzących na rynek pracy po okresie opieki nad dziećmi/osobami zależnymi, którzy podlegają ubezpieczeniom: emerytalnemu i rentowemu z tytułu stałej pracy w tych gospodarstwach rolnych, gotowych podjąć zatrudnienie poza gospodarstwem rolnym. Dzięki projektowi wsparciem zostały objęte osoby, które ze względu na posiadane gospodarstwa o wielkości powyżej 2 ha przeliczeniowych nie mogą nabyć statusu osób bezrobotnych i korzystać z usług i instrumentów rynku pracy na podstawie ustawy z dnia 20 kwietnia 2004 r. o promocji zatrudnienia i instytucjach rynku pracy.

W 2022 r. w ramach współpracy z pracodawcami pośrednicy pracy pozyskali ogółem **982 wolne miejsca pracy** (w analogicznym okresie roku ubiegłego 1 587), z czego 108 to miejsca pracy subsydiowane, które stanowiły 11,0% ogólnej liczby miejsc pracy zgłoszonych do Urzędu. Pozyskano także **113 wolnych miejsc aktywizacji zawodowej**. Należy zauważyć, iż pracodawcy zgłaszają mniej ofert pracy, zmalało również zainteresowanie subsydiowanymi formami zatrudnienia. Pracodawcy, z uwagi na wzrost kosztów funkcjonowania, które wpływają na sytuację finansową firm, obawiają się, czy będą w stanie utrzymać stanowiska pracy, które zostaną utworzone w ramach subsydiowanych form zatrudnienia.

W związku z trwającym od 24 lutego 2022 r. konfliktem zbrojnym Federacji Rosyjskiej z Ukrainą i związanym z tym napływem do Polski obywateli Ukrainy, którzy szukają bezpiecznego schronienia, powiatowe urzędy pracy włączyły się w pomoc przybywającym z Ukrainy. Zgodnie z rekomendacjami Ministerstwa Rodziny i Polityki Społecznej w siedzibie Urzędu został utworzony punkt informacyjny dla obywateli Ukrainy, a także dla pracodawców, którzy byliby chętni zatrudnić uchodźców. W punkcie tym osoba odbywająca staż, która biegle znała język ukraiński udzielała informacji o możliwościach pomocy ze strony Urzędu, uzyskania wsparcia w innych instytucjach i organizacjach, tłumaczyła na język ukraiński dokumenty urzędowe niezbędne przy rejestracji w Urzędzie jako osoba bezrobotna i poszukująca pracy oraz inne dokumenty niezbędne w trakcie okresu zarejestrowania.

Od 24 lutego 2022 r. w Powiatowym Urzędzie Pracy w Łosicach zarejestrowało się 9 obywateli Ukrainy, z tego 1 osoba podjęła zatrudnienie w ramach robót publicznych, 2 osoby zostały skierowane do odbywania stażu, 1 osoba podjęła zatrudnienie w ramach wyposażenia/doposażenia stanowiska pracy dla skierowanego bezrobotnego. Warto jednak zaznaczyć, że w związku z konfliktem zbrojnym z Ukrainy do Polski przyjechała duża liczba kobiet, co w odniesieniu do części zawodów w branży rolniczej, gastronomicznej i handlowej może pomóc w niwelowaniu luki na rynku pracy.

Wielu obywateli Ukrainy znalazło zatrudnienie dzięki szybkiemu wdrożeniu rozwiązań legislacyjnych, m.in. umożliwiających podejmowanie pracy bez konieczności uzyskiwania specjalnego zezwolenia. Warto zaznaczyć także, że obywatele Ukrainy, którzy przyjechali po

24 lutego 2022 r., zgodnie z ustawą z dnia 12 marca 2022 r. o pomocy obywatelom Ukrainy w związku z konfliktem zbrojnym na terytorium tego państwa mogą przebywać legalnie w naszym kraju przez okres 18 miesięcy. Oznacza to, że wszyscy obywatele Ukrainy, którzy przybyli do Polski po 24 lutego 2022 r., przebywający legalnie, mają prawo do pracy na terenie RP bez przeprowadzania dodatkowych formalności. Wystarczy powiadomienie przez pracodawcę właściwego powiatowego urzędu pracy w ciągu 14 dni od podjęcia pracy. Powyższe rozwiązania wpłynęły na mniejszą liczbę złożonych wniosków o wydanie zezwolenia na pracę sezonową cudzoziemca na terytorium RP oraz oświadczeń o powierzeniu wykonywania pracy cudzoziemcowi.

W 2022 roku do Urzędu wpłynęło **200 wniosków o wydanie zezwolenia na pracę sezonową cudzoziemca na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej** (w 2021 r. - 686 wniosków). Mniejsza liczba wniosków złożonych w 2022 roku spowodowana jest m.in. zmianą przepisów od 29 stycznia 2022 r. wydłużających możliwość pracy na oświadczeniu do dwóch lat oraz wprowadzeniem instytucji powiadomień o podjęciu pracy po wybuchu wojny w Ukrainie (pierwsze rejestracje od 15 marca 2022 r., co przyczyniło się do zmiany struktury legalizacji cudzoziemców w Polsce. Złożono **1 170 oświadczeń o powierzeniu wykonywania pracy cudzoziemcowi** w związku z pracą „nie – sezonową” (w 2021 roku – 1 771). Spadek liczby składanych oświadczeń związany jest głównie z wydłużeniem okresu na jaki legalizuje się prace cudzoziemców na oświadczeniu.

Ministerstwo Rodziny i Polityki Społecznej tak jak co roku dokonało pomiaru skuteczności działań powiatowych urzędów pracy, wyliczając efektywność zatrudnieniową i kosztową podstawowych form aktywizacji finansowanych z Funduszu Pracy, dla których w roku 2021 określone wskaźniki efektywności zatrudnieniowej i kosztowej obejmowały: staże; szkolenia; prace interwencyjne; roboty publiczne; refundacje kosztów wyposażenia lub doposażenia stanowiska pracy; jednorazowe środki na dofinansowanie podejmowania działalności gospodarczej oraz bon na zasiedlenie. Na podstawie informacji Ministra Rodziny i Polityki Społecznej dotyczącej wskaźników efektywności podstawowych form aktywizacji zawodowej uzyskanych w powiatowych urzędach pracy w roku 2021 wynika, iż Powiatowy Urząd Pracy w Łosicach osiągnął wskaźniki:

- **efektywności zatrudnieniowej - 94,71% (1 miejsce w województwie mazowieckim, 7 miejsce w kraju), zaś średnia dla kraju wynosiła – 84,51%,**
- **efektywności kosztowej – 15.984,37 zł (13 miejsce w województwie mazowieckim), zaś średnia dla kraju wynosiła – 16.677,64 zł.**

Urząd podejmował szereg działań i inicjatyw wzmacniających lokalną sferę zatrudnienia i przedsiębiorczości. Skalę i rozmiar działań Urzędu na lokalnym rynku pracy w ramach realizowanej polityki rynku pracy w 2022 r. przedstawiają dane zawarte w niniejszym sprawozdaniu. Sprawozdanie stanowi kompleksową i analityczną informację na temat problemów lokalnego rynku pracy oraz działalności Powiatowego Urzędu Pracy w Łosicach w 2022 roku. Informacje w nim zawarte zostały opracowane na podstawie sprawozdań statystycznych sporządzonych przez Urząd oraz przy wykorzystaniu informacji pochodzących z rejestrów wewnętrznych prowadzonych w Urzędzie.

I. OGÓLNA CHARAKTERYSTYKA POWIATU ŁOSICKIEGO

Powiat łosicki położony jest we wschodniej Polsce, jest to najdalej wysunięty na wschód powiat województwa mazowieckiego. Jego powierzchnia wynosi 772 km², natomiast liczba ludności wynosi 29 163 osoby¹ (na koniec czerwca 2022 r.).

Powiat łosicki jest jednym z **37** powiatów województwa mazowieckiego, w jego skład wchodzi **5 gmin wiejskich** – Huszlew, Olszanka, Platerów, Sarnaki, Stara Kornica oraz **1 gmina miejsko-wiejska** Łosice.

Najbardziej zaludnioną gminą w powiecie łosickim jest gmina miejsko-wiejska Łosice, którą na koniec czerwca 2022 roku zamieszkiwało **10 566 osób**¹. W następnej pod względem liczby mieszkańców – Gminie Platerów mieszkało **4 482 osoby**¹, w Gminie Stara Kornica **4 438 osób**¹, w Gminie Sarnaki **4 238 osób**¹, w Gminie Olszanka **2 770 osób**¹. Najmniej ludności w powiecie liczyła Gmina Huszlew – **2 669 osób**¹.

1.1. SYTUACJA DEMOGRAFICZNA

Powiat łosicki zamieszkuje **29 163 mieszkańców (14 562 mężczyzn i 14 601 kobiet)**¹ co plasuje powiat na ostatnim miejscu jeśli chodzi o liczbę mieszkańców w województwie mazowieckim. Zdecydowaną większość ludności powiatu, tj. **76,25%**¹ zamieszkuje tereny wiejskie.

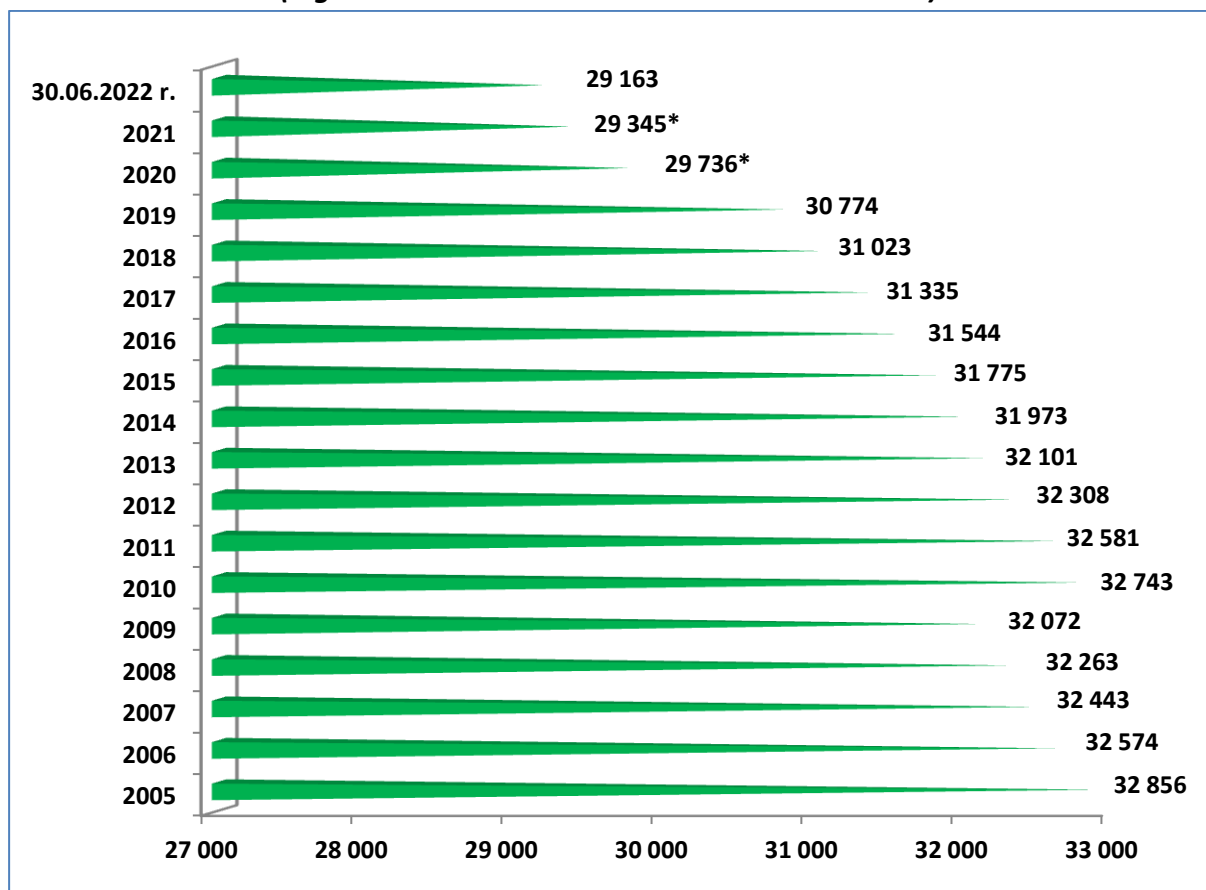
W powiecie łosickim obserwowany jest niepokojący, sukcesywny spadek liczby ludności. Na koniec grudnia 2005 roku w powiecie zamieszkiwało **32 856 osób**², a więc o **3 693 osoby**¹ więcej niż na koniec czerwca 2022 r. (29 163 osoby)¹. Przyrost naturalny,

¹ wg danych zawartych w Banku Danych Lokalnych Głównego Urzędu Statystycznego – stan na dzień 30.06.2022 r.

² wg danych zawartych w Banku Danych Lokalnych Głównego Urzędu Statystycznego – stan na dzień 31.12.2005 r.

czyli różnica między liczbą urodzeń żywych (259), a liczbą zgonów (497), w powiecie łosickim na koniec 2021 r. przyjął wartość ujemną i wyniósł **-238³**. Natomiast przyrost naturalny, w powiecie łosickim na koniec czerwca 2022 r. przyjął wartość ujemną i wyniósł **-110⁴**, co oznacza, że liczba zgonów przewyższyła liczbę urodzeń i wskazuje nie tylko na naturalny ubytek, ale także na zgony spowodowane zakażeniem wirusem SARS-CoV-2.

**Wykres Nr 1. Liczba mieszkańców powiatu łosickiego w latach 2005-2021
(wg stanu na koniec roku i na dzień 30.06.2022 r.)**

Źródło: Bank Danych Lokalnych prowadzony przez Główny Urząd Statystyczny

Główny Urząd Statystyczny poinformował na swojej stronie internetowej, że od 2020 roku bazą wyjściową bilansu stanu i struktury ludności są wyniki Narodowego Spisu Powszechnego Ludności i Mieszkań 2021. Wyniki spisu z 2021 roku wykazały liczbę ludności Polski o ok. 173 tys. mniejszą w stosunku do prowadzonych bilansów ludności. Na podstawie wyników spisu przeliczone zostały dane o stanie i strukturze ludności za lata 2020 i 2021.

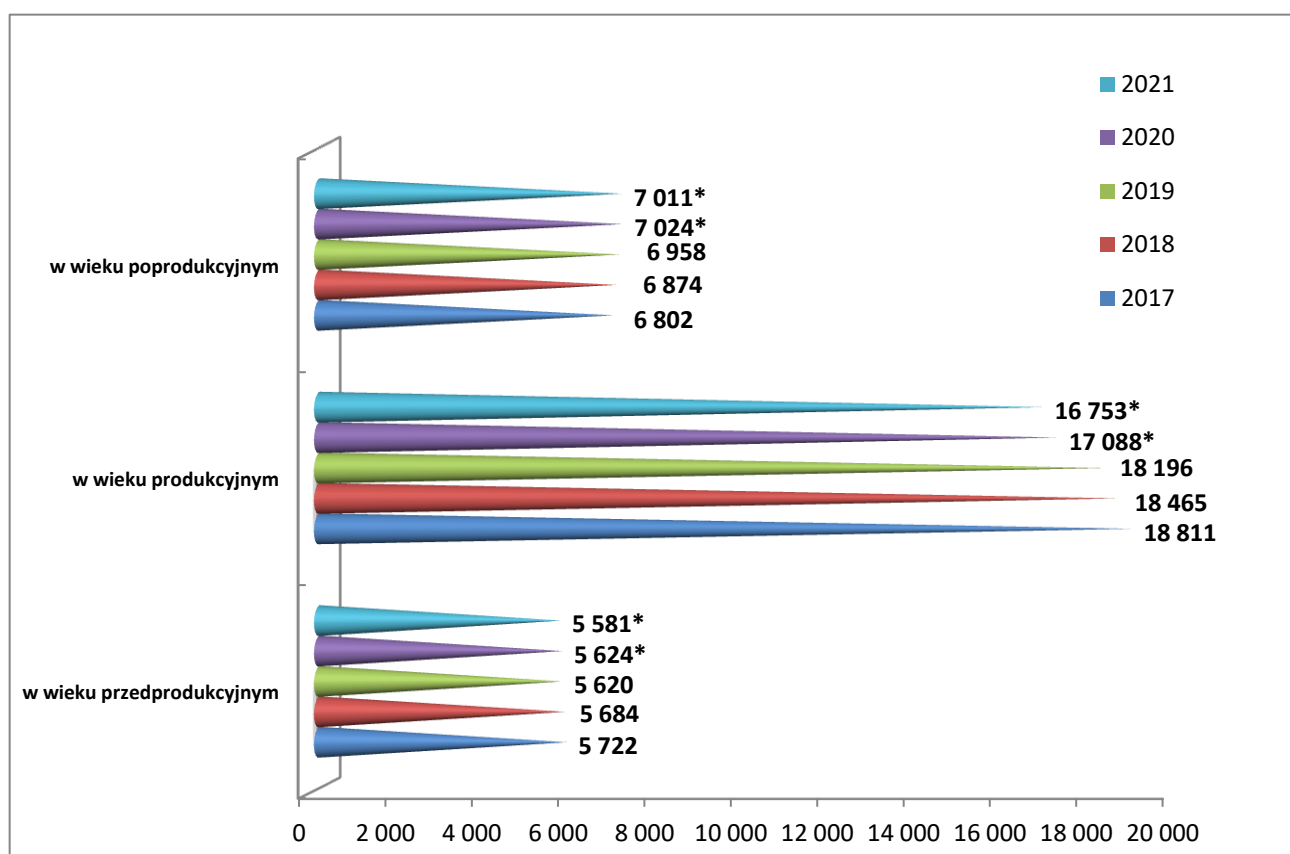
³ wg danych zawartych w Banku Danych Lokalnych Głównego Urzędu Statystycznego – stan na dzień 31.12.2021 r.

⁴ wg danych zawartych w Banku Danych Lokalnych Głównego Urzędu Statystycznego – stan na dzień 30.06.2022 r.

1.2. UDZIAŁ LUDNOŚCI WEDŁUG EKONOMICZNYCH GRUP WIEKOWYCH

Wśród mieszkańców powiatu łosickiego rośnie udział osób najstarszych, czyli w wieku poprodukcyjnym. Jednocześnie spada udział ludności w wieku przedprodukcyjnym i produkcyjnym, co wskazuje na proces starzenia się społeczeństwa. Na koniec 2021 roku w powiecie łosickim odnotowano **16 753 osoby (9 363 mężczyzn i 7 390 kobiet)**⁵ w wieku produkcyjnym, **5 581 osób (2 854 mężczyzn i 2 727 kobiet)**⁵ w wieku przedprodukcyjnym i **7 011 osób (2 425 mężczyzn i 4 586 kobiet)**⁵ poprodukcyjnym. Przy czym przez ludność w wieku produkcyjnym rozumie się ludność w wieku zdolności do pracy. Dla mężczyzn przyjęto wiek 18-64 lata, dla kobiet 18-59 lat.

Wykres Nr 2. Ludność powiatu łosickiego wg ekonomicznych grup wiekowych w latach 2017 - 2021 (wg stanu na koniec roku)

Źródło: Bank Danych Lokalnych prowadzony przez Główny Urząd Statystyczny

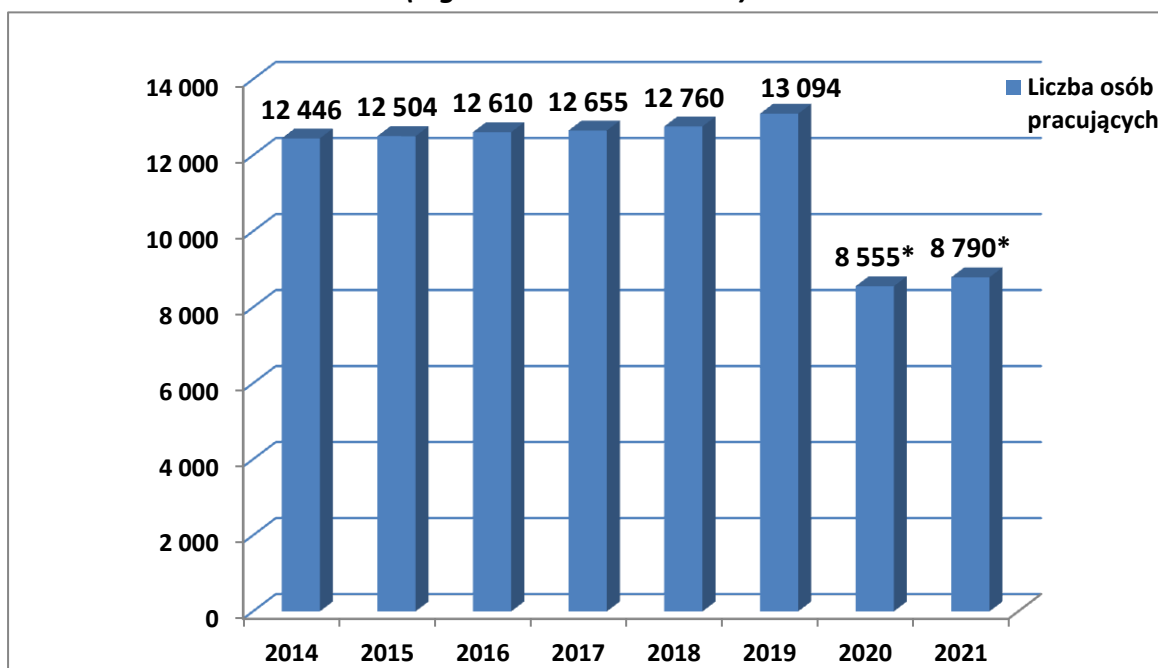
⁵ wg danych zawartych w Banku Danych Lokalnych Głównego Urzędu Statystycznego – stan na dzień 30.12.2021 r.

* dane zmienione w stosunku do wcześniej opublikowanych. Od roku 2020 bazą wyjściową bilansu stanu i struktury ludności są wyniki NSP 2021. W związku z tym dane jak i wskaźniki odnoszące się do liczby i struktury ludności od 2020 roku zostały przeliczone zgodnie z bilansem przygotowanym w oparciu o wyniki NSP 2021.

1.3. ZATRUDNIENIE W POWIECIE ŁOSICKIM

W 2020 roku (**8 555 osób**⁶) odnotowano spadek liczby pracujących w powiecie łosickim o **4 539 osób** w porównaniu do danych z końca 2019 roku, co oznacza, że liczba pracujących na koniec grudnia 2019 roku wyniosła **13 094 osoby**⁷. W tym miejscu należy zauważyć, że przed zmianą danych w 2022 r. liczba pracujących na koniec 2020 r. wynosiła 12 906 osób (różnica 4 351 osób). Natomiast w 2021 r. (**8 790 osób**⁸) zauważalny jest wzrost liczby osób pracujących, w porównaniu do 2020 r. o 235 osób. W województwie mazowieckim również zauważalny jest spadek liczby pracujących z **2 030 021 osób**⁷, w 2019 r. do **1 880 705 osób**⁶ w 2020 r., tj. o 149 316 osób. Ten spadek również wynika z przeliczeń dokonanych przez GUS, gdzie różnica w danych publikowanych przed przeliczeniem wynosiła 133 708 osób (na koniec 2020 r. było 2 014 413 osób). Natomiast w 2021 r. (**1 932 739 osób**⁸) zauważalny jest wzrost liczby osób pracujących o **52 034 osoby** w porównaniu do 2020 r. (**1 880 705 osób**). Liczba osób pracujących na koniec 2021 roku w powiecie łosickim, wynosiła **8 790 osób**⁶, z czego **3 851 osób stanowiły kobiety**.

**Wykres Nr 3. Liczba pracujących w powiecie łosickim w latach 2014-2021
(wg stanu na koniec roku)**

Źródło: Bank Danych Lokalnych prowadzony przez Główny Urząd Statystyczny

⁶ wg danych zawartych w Banku Danych Lokalnych Głównego Urzędu Statystycznego – stan na dzień 31.12.2020 r. (po przeliczeniach przez GUS)

⁷ wg danych zawartych w Banku Danych Lokalnych Głównego Urzędu Statystycznego – stan na dzień 31.12.2019 r.

⁸ wg danych zawartych w Banku Danych Lokalnych Głównego Urzędu Statystycznego – stan na dzień 31.12.2021 r. (po przeliczeniach przez GUS)

* dane zmienione w stosunku do wcześniej opublikowanych. Od roku 2020 bazą wyjściową bilansu stanu i struktury ludności są wyniki NSP 2021. W związku z tym dane jak i wskaźniki odnoszące się do liczby i struktury ludności od 2020 roku zostały przeliczone zgodnie z bilansem przygotowanym w oparciu o wyniki NSP 2021.

1.4. MIGRACJE

Saldo migracji to różnica między liczbą osób, które napłynęły a liczbą osób, które opuściły dane terytorium w badanym okresie.

Saldo migracji ludności na koniec 2021 r. jest ujemne (-177)⁸. W 2021 roku na pobyt stały do powiatu łosickiego napłynęły ogólnie **243 osoby**, z czego **96 osób pochodziło z miast, 145 osób pochodziło ze wsi**, natomiast 2 osoby przyjechały z zagranicy w celu osiedlenia się na stałe lub na pobyt czasowy. Z powiatu wyemigrowało **420 osób**, z których **227 osób to były kobiety**. Do miast wymeldowało się 230 osób, a na wieś 180 osób, a 10 osób wyjechało za granicę w celu osiedlenia się na stałe lub na pobyt czasowy. Powodem są m. in. przyczyny rodzinne (np. zawieranie małżeństw) lub ekonomiczne, spowodowane chęcią poprawy sytuacji materialnej osoby migrującej i jej rodziny. Zauważalny jest spadek liczby osób napływających do powiatu ze wsi.

Tabela Nr 1. Saldo migracji zagranicznych i wewnętrznych na pobyt stały w województwie mazowieckim i powiecie łosickim w latach 2018-2022

Lp.		Saldo migracji wewnętrznych					Saldo migracji zagranicznych				
		2018	2019	2020	2021	I półrocze 2022	2018	2019	2020	2021	I półrocze 2022
1.	<i>Województwo mazowieckie</i>	14 686	15 777	10 448	10 834	4 993	2 016	2 307	1 749	2 154	1 000
2.	<i>Powiat łosicki</i>	-178	-151	-131	-169	-71	3	2	1	-8	-1
3.	<i>Gmina Huszlew</i>	4	-7	-11	-8	0	0	0	0	1	0
4.	<i>Miasto i Gmina Łosice</i>	-64	-56	-38	-28	-14	0	1	1	-10	1
5.	<i>Gmina Olszanka</i>	-29	-18	-23	-22	-11	0	0	1	0	0
6.	<i>Gmina Platerów</i>	-18	-10	-29	-27	-32	0	2	0	0	0
7.	<i>Gmina Sarnaki</i>	-47	-25	-9	-60	-7	3	-1	0	1	0
8.	<i>Gmina Stara Kornica</i>	-24	-35	-21	-24	-7	0	0	-1	0	-2

Źródło: Bank Danych Lokalnych prowadzony przez Główny Urząd Statystyczny

⁸ wg danych zawartych w Banku Danych Lokalnych Głównego Urzędu Statystycznego – stan na dzień 31.12.2021 r.

1.5. PODMIOTY GOSPODARCZE W POWIECIE ŁOSICKIM

W powiecie łosickim ze względu na jego rolniczy charakter, wiodącą gałęzią gospodarki jest rolnictwo (użytki rolne stanowią **70,3% powierzchni**). Głównym ośrodkiem usługowo – administracyjnym jest jedyne miasto – Łosice, liczące **6 927 mieszkańców**⁹ (Miasto i Gmina Łosice – **10 566 mieszkańców**⁹). Na terenie Łosic lub w bliskiej okolicy zlokalizowana jest większość dużych firm, urzędów, szkół, ośrodków zdrowia i placówek kulturalnych.

Według danych statystycznych na terenie powiatu łosickiego ma siedzibę **2 536 podmiotów gospodarki narodowej**¹⁰ zarejestrowanych w rejestrze REGON. Zdecydowaną większość podmiotów gospodarczych powiatu łosickiego stanowią osoby fizyczne prowadzące działalność gospodarczą - ich liczba stanowi **1 952**. Najczęściej prowadzonymi rodzajami działalności gospodarczej jest handel i naprawa pojazdów samochodowych – w tej branży zarejestrowanych jest **411 podmiotów**, następną branżą pod względem liczebności podmiotów gospodarczych jest budownictwo – funkcjonuje w niej **327 firm**. W powiecie łosickim działalność prowadzi **232 firmy** transportowe oraz zajmujących się gospodarką magazynową, **179 podmiotów** działa w przetwórstwie przemysłowym, **162 podmioty** prowadzi działalność związaną z opieką zdrowotną i pomocą społeczną, **159 podmiotów** zajmuje się rolnictwem, łowiectwem i leśnictwem, **122 firmy** zajmuje się działalnością profesjonalną, naukową i techniczną, **96 podmiotów** prowadzi pozostałą działalność usługową, **78 podmiotów** prowadzi działalność w zakresie usług administrowania i działalności wspierającej, **44 podmioty** informacją i komunikacją, **41 podmiotów** gospodarczych działa w branży zajmującej się działalnością finansową i ubezpieczeniową, **38 podmiotów** działa w edukacji, zaś **36 podmiotów** prowadzi działalność związaną z zakwaterowaniem i usługami gastronomicznymi. Najmniej licznymi sekcjami prowadzonej działalności gospodarczej są podmioty zajmujące się kulturą, rozrywką i rekreacją – **11 podmiotów**, górnictwem i wydobywaniem – **8 podmiotów**, obsługą rynku nieruchomości – **6** oraz podmioty zajmujące się dostawą wody, gospodarowanie ściekami, odpadami oraz działalnością związaną z rekultywacją – łącznie jest ich **2**. Dane dotyczące podmiotów funkcjonujących w powiecie łosickim wskazują, że ich zdecydowaną większość stanowi sektor małych przedsiębiorstw zatrudniających do **9 pracowników** (2 443). Są to najczęściej firmy rodzinne, które nie generują dużego przyrostu nowych miejsc pracy, które są bardzo podatne na zmiany koniunktury gospodarczej. Duża część pracujących powiatu dotknięta jest problemem sezonowości, dotyczy to zwłaszcza rolnictwa, ale też turystyki i budownictwa, a więc tych obszarów gospodarki, które stanowią o sile powiatu.

⁹ wg danych zawartych w Banku Danych Lokalnych Głównego Urzędu Statystycznego – stan na dzień 30.06.2022 r.

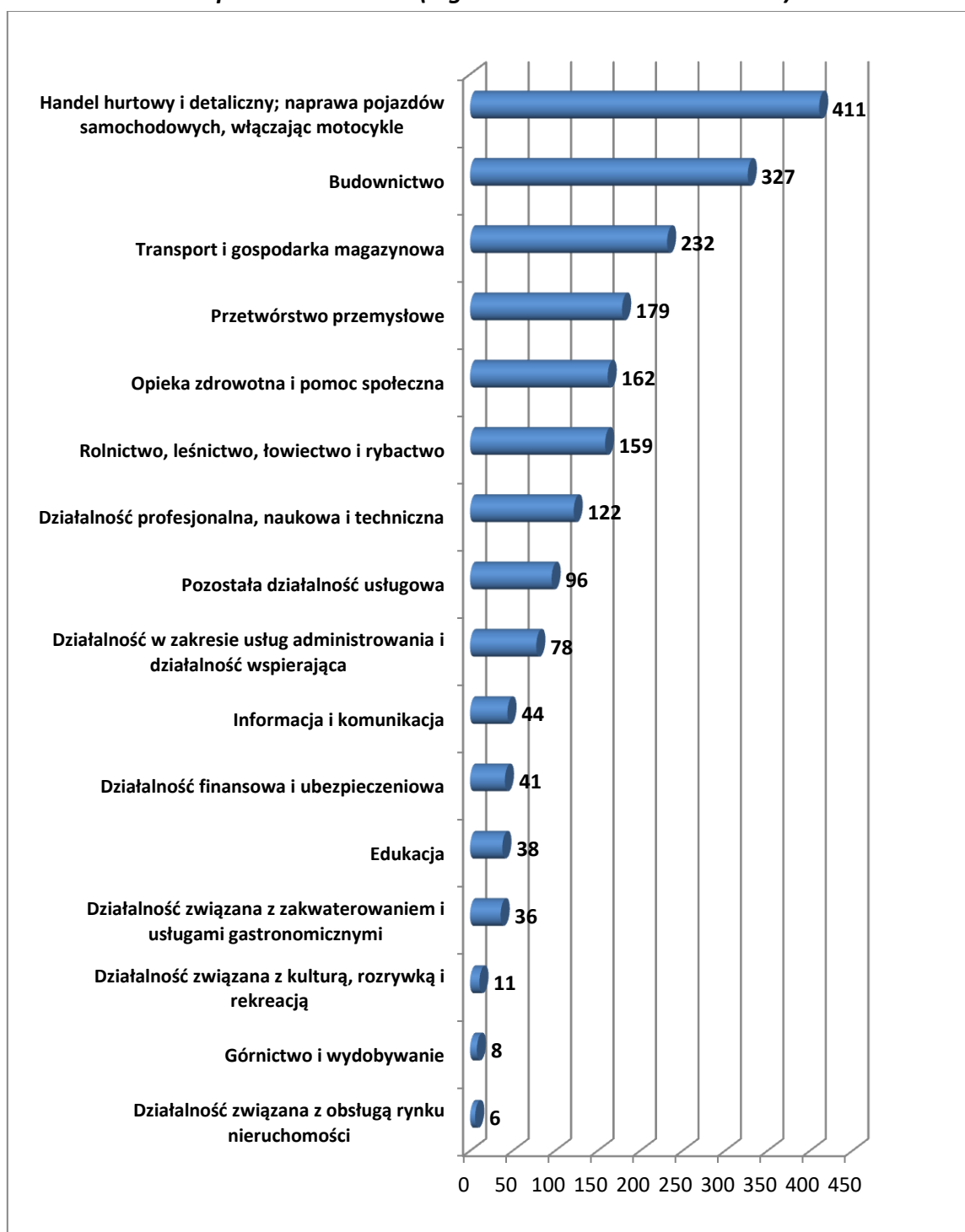
¹⁰ wg danych zawartych w opracowaniu Głównego Urzędu Statystycznego „Miesięczna informacja o podmiotach gospodarki narodowej w rejestrze REGON, grudzień 2022” opublikowanym 11.01.2023 r.

Do **największych pracodawców** działających na terenie powiatu łosickiego można zaliczyć:

- Krynica Vitamin Spółka Akcyjna – zatrudnia 289 osób;
- GŁUCHOWSKI GROUP Spółka z o.o. – zatrudnia 213 osób (29 uop, 184 uz);
- „WOKAS” Spółka Akcyjna – zatrudnia 211 osób;
- Zakłady Mleczarskie „LAKTOPOL-A” Sp. z o. o. - zatrudnia 202 osoby;
- „POLFER” Podzespoły Indukcyjne Spółka Akcyjna - zatrudnia 180 osób;
- PTHU JAREX JAROSŁAW ROZWADOWSKI – zatrudnia 134 osoby;
- East Muschrooms Sp. z o. o. – zatrudnia 116 osób;
- GL Group Spółdzielnia – zatrudnia 110 osób;
- PERUN S.A. – zatrudnia 90 osób;
- Samodzielny Publiczny Zakład Opieki Zdrowotnej w Łosicach – zatrudnia 80 osób;
- JANEX Spółka Cywilna Danuta Oleksiuk & Jan Oleksiuk – zatrudnia 66 osób;
- SUPERBET KEMPISTY Sp. z o. o., Spółka komandytowa – zatrudnia 66 osób;
- Bank Spółdzielczy w Łosicach – zatrudnia 54 osób;
- Przedsiębiorstwo Komunikacji Samochodowej w Łosicach Spółka z o. o. – zatrudnia 49 osób;
- Przedsiębiorstwo Transportowo-Handlowe IMPORT-EKSPORT Przemysław Stefaniuk – zatrudnia 42 osoby;
- Jerzy Wawryniuk Zakład Usług Remontowo-Budowlanych – zatrudnia 38 osób;
- „KOM – GAZ” Sp. z o.o. – zatrudnia 37 osób.
- BOFERM Spółka z ograniczoną odpowiedzialnością – zatrudnia 35 osób.

Potencjał gospodarczy powiatu łosickiego skupia się zdecydowanie wokół rolnictwa. Dla powiatu istotne są przede wszystkim działy specjalne produkcji rolnej, tzn. produkcja pieczarki, aronii, truskawki oraz gospodarstwa sadownicze.

Wykres Nr 4. Struktura podmiotów prowadzących działalność gospodarczą działających w powiecie łosickim (wg stanu na dzień 31.12.2022 r.)

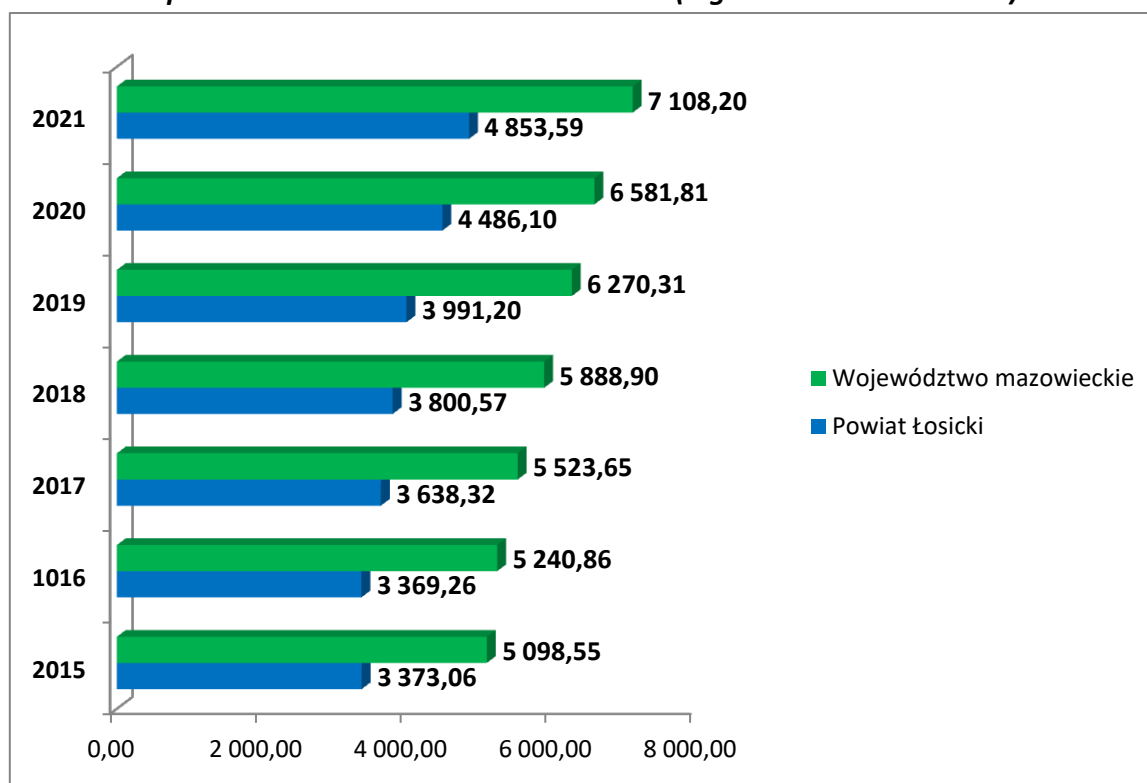

Źródło: Tablice GUS dotyczące podmiotów gospodarki narodowej

1.6. WYNAGRODZENIA

Przeciętne miesięczne wynagrodzenie brutto, zarówno w powiecie łosickim, jak i w województwie mazowieckim, sukcesywnie wzrasta. Na koniec 2021 roku w powiecie łosickim przeciętne miesięczne wynagrodzenie brutto wyniosło **4 853,59 zł**, czyli o 367,49 zł więcej niż w roku 2020. Wysokość wynagrodzenia w powiecie łosickim, mimo wzrostu jest nadal niższe od wynagrodzenia wojewódzkiego o **2 254,61 zł** (wg stanu na koniec 2021 roku).

Wykres Nr 5. Przeciętne miesięczne wynagrodzenie brutto w województwie mazowieckim i powiecie łosickim w latach 2015-2021 (wg stanu na koniec roku)

Źródło: Bank Danych Lokalnych prowadzony przez Główny Urząd Statystyczny

II. RYNEK PRACY W POWIECIE ŁOSICKIM

2.1. POZIOM, STOPA I DYNAMIKA BEZROBOCIA

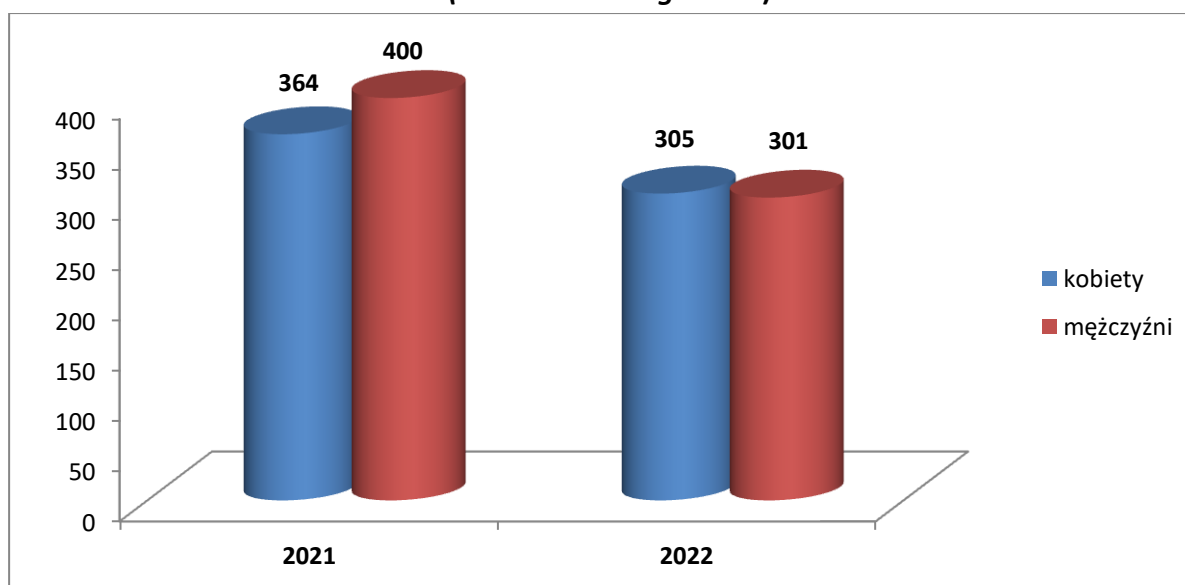
Bezrobocie jest ogólnym zjawiskiem o charakterze społecznym. Polega na tym, że ludzie w wieku produkcyjnym, zdolni i chętni do wykonywania pracy zarobkowej nie znajdują dla siebie zatrudnienia. Pozostawanie bez pracy to szczególnie trudny czas, nie tylko z uwagi na aspekt finansowy, ale także psychologiczny i społeczny. Podjęcie pracy daje możliwość samorealizacji, rozwoju, poczucia bezpieczeństwa i przynależności, poprawia samoocenę.

Poniższa analiza danych statystycznych przedstawia zmiany, jakie dokonują się w tym obszarze na terenie powiatu łosickiego.

Na koniec grudnia 2022 r. w ewidencji Powiatowego Urzędu Pracy w Łosicach zarejestrowanych było ogółem **606 osób** bezrobotnych i była to najniższa liczba bezrobotnych biorąc pod uwagę stan na koniec grudnia od 1990 roku. W porównaniu do tego samego okresu roku poprzedniego nastąpił spadek o 158 osób, a w stosunku do grudnia 2020 r. liczba bezrobotnych zmniejszyła się o 186 osób. Najwyższy poziom bezrobocia zanotowano w roku 2002, kiedy to liczba bezrobotnych na koniec roku wyniosła 2 635 osób.

Analiza liczby bezrobotnych w latach 2021 - 2022 wskazuje, iż w każdym miesiącu w 2022 r. liczba zarejestrowanych osób bezrobotnych była niższa niż w analogicznych miesiącach roku 2021. Największy spadek liczby bezrobotnych w porównaniu do roku ubiegłego odnotowano w miesiącu sierpniu 2022 r. (o 173 osoby). Należy zauważyć, iż w 2022 r. najmniejsza liczba zarejestrowanych osób bezrobotnych była w miesiącu sierpniu i wynosiła **602 osoby, natomiast** najwięcej w miesiącu marcu – **782 osoby**.

**Wykres Nr 6. Bezrobotni zarejestrowani w latach 2021 – 2022
(stan na koniec grudnia)**

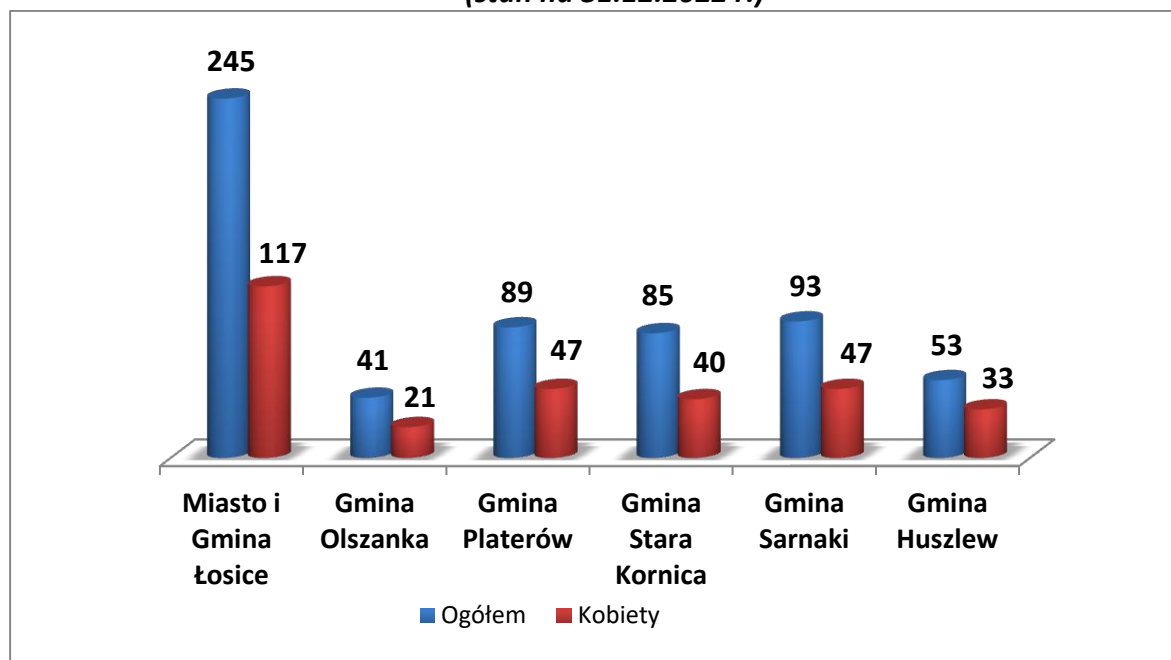

Źródło: Dane Powiatowego Urzędu Pracy w Łosicach

Analizując liczbę bezrobotnych zarejestrowanych w końcu grudnia 2022 r. w podziale na gminy Powiatu Łosickiego stwierdza się, iż **największa** ich liczba zamieszkiwała teren **Miasta i Gminy Łosice – 245 osób**. Z kolei **najmniej** bezrobotnych zamieszkiwało teren Gminy **Olszanka (41 osób)** oraz Gminy **Huszlew (53 osoby)**.

Wykres Nr 7 przedstawia szczegółowe dane bezrobotnych zarejestrowanych w poszczególnych gminach.

**Wykres Nr 7. Bezrobotni zarejestrowani wg gmin
(stan na 31.12.2022 r.)**

Źródło: Dane Powiatowego Urzędu Pracy w Łosicach

Badając sytuację na lokalnym rynku pracy należy uwzględnić dane dotyczące **wskaźnika stopy bezrobocia**, który rozumiany jest jako wyrażony w procentach stosunek liczby zarejestrowanych bezrobotnych do liczby cywilnej ludności aktywnej zawodowo, czyli pracujących i bezrobotnych (bez osób odbywających czynną służbę wojskową oraz pracowników resortów obrony narodowej i spraw wewnętrznych) według stanu na koniec okresu sprawozdawczego. Wskaźnik ten stosowany jest przez GUS w badaniu bezrobocia rejestrowanego w urzędach pracy. Okres od stycznia do września przyniósł spadek poziomu bezrobocia w województwie mazowieckim i całym kraju. Natomiast stopa bezrobocia w powiecie łosickim wzrosła. **Na koniec grudnia 2022 r. stopa bezrobocia wynosiła 5,3%**. Była wyższa o 1,1 punktu procentowego jak w województwie mazowieckim oraz o 0,1 punktu procentowego wyższa od stopy bezrobocia w skali ogólnokrajowej. **W stosunku do stopy bezrobocia w analogicznym okresie roku ubiegłego stopa bezrobocia w powiecie łosickim wzrosła o 0,5 punktu procentowego**. Na Wykresie Nr 8 stopę bezrobocia wykazano zgodnie z dokonaną przez Główny Urząd Statystyczny rewizją miesięcznej stopy bezrobocia rejestrowanego dla Polski ogółem, województw i powiatów, za okres od stycznia

2022 r. do grudnia 2022 r., przy czym stopa bezrobocia po rewizji dla powiatów została podana przez GUS tylko za wrzesień 2022 r. Na rewizję stopy bezrobocia wpływ miało m.in. uwzględnienie danych o pracujących w rolnictwie indywidualnym z Powszechnego Spisu Rolnego 2020 (PSR 2020). W związku z tym rewizja stopy bezrobocia rejestrowanego przeprowadzona w 2022 r. uwzględnia aktualizację danych dotyczących:

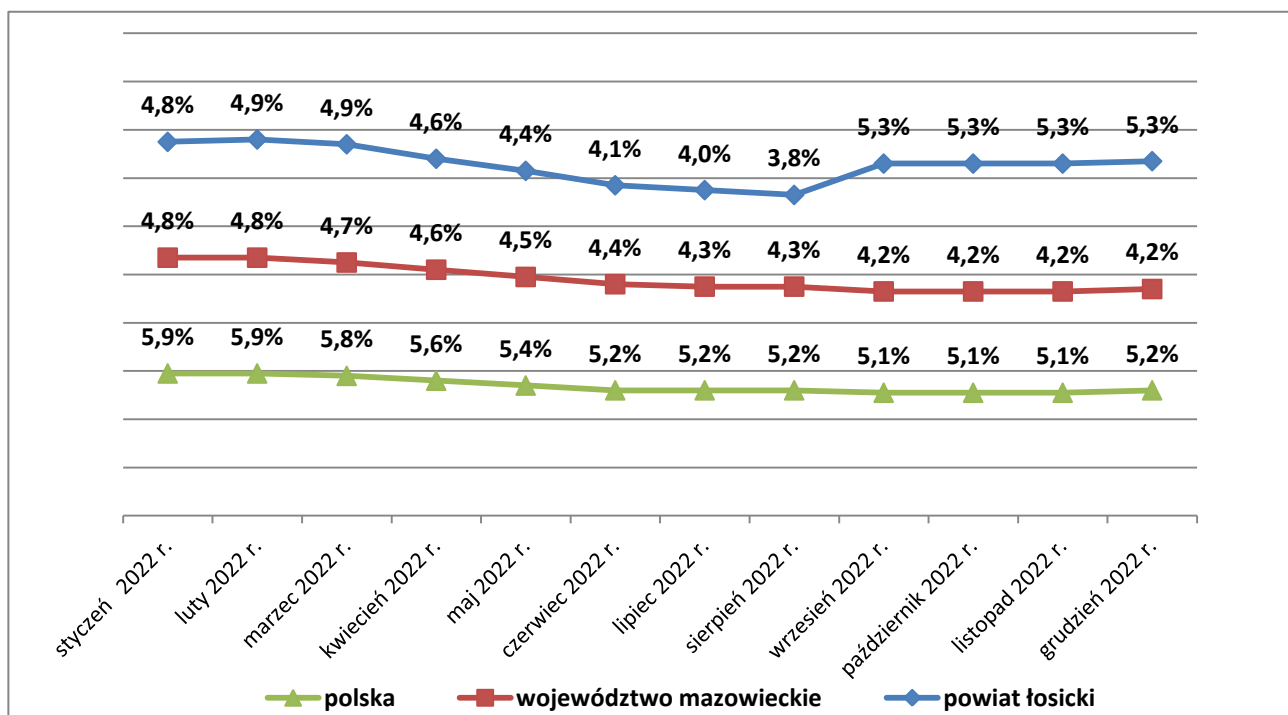
- pracujących poza rolnictwem indywidualnym (jak co roku) oraz
- pracujących w rolnictwie indywidualnym (wyniki PSR 2020; dane w osobach fizycznych, dotyczące obserwacji w okresie tygodnia, tzw. „aktywności bieżącej”).

Z analizy danych zawartych na Wykresie Nr 8 wynika, że najlepsza sytuacja w 2022 roku była w miesiącu sierpniu, kiedy stopa bezrobocia wynosiła 3,8% przy 602 osobach bezrobotnych. W miesiącach od września do grudnia stopa bezrobocia wynosiła 5,3% przy liczbie bezrobotnych odpowiednio 604 osoby we wrześniu, 607 osób w październiku, 606 osób w listopadzie i 606 osób w grudniu. W porównaniu do roku 2021 stopa bezrobocia w każdym miesiącu 2022 r. była niższa, z wyjątkiem miesięcy od września do grudnia, gdzie stopa bezrobocia wynosiła 5,3%. W styczniu 2022 r. w porównaniu z analogicznym okresem roku 2021 nastąpił spadek stopy bezrobocia o 0,4 punktu procentowego, w lutym 2022 r. o 0,5 punktu procentowego, a w marcu o 0,5 punktu procentowego. Wraz ze spadkiem stopy bezrobocia spadała liczba bezrobotnych i tak na koniec stycznia 2022 r. zarejestrowanych było 761 osób (I 2021 r. – 816 osób), na koniec lutego – 776 osób (II 2021 r. – 850 osób), na koniec marca – 782 osoby (III 2021 r. – 856 osób).

Stopa bezrobocia w powiecie łosickim w porównaniu do stopy bezrobocia w skali województwa mazowieckiego była wyższa w lutym o 0,1 punktu procentowego, w marcu o 0,2 punktu procentowego, we wrześniu, październiku, listopadzie i grudniu o 1,1 punktu procentowego. W miesiącach: styczeń i kwiecień 2022 r. stopa bezrobocia w powiecie łosickim kształtowała się na takim samym poziomie co stopa bezrobocia w województwie mazowieckim. Natomiast stopa bezrobocia niższa była w miesiącach: maj o 0,1 punktu procentowego, czerwiec i lipiec o 0,3 punktu procentowego, sierpień o 0,5 punktu procentowego niż w województwie mazowieckim. W porównaniu do stopy bezrobocia w kraju, stopa bezrobocia w powiecie łosickim była niższa w miesiącach od stycznia do sierpnia, natomiast we wrześniu, październiku i listopadzie nastąpił wzrost o 0,2 punktu procentowego, a w grudniu o 0,1 punktu procentowego.

Zmiany stopy bezrobocia w poszczególnych miesiącach 2022 r. przedstawia Wykres Nr 8.

Wykres Nr 8. Stopa bezrobocia rejestrowanego w 2022 roku

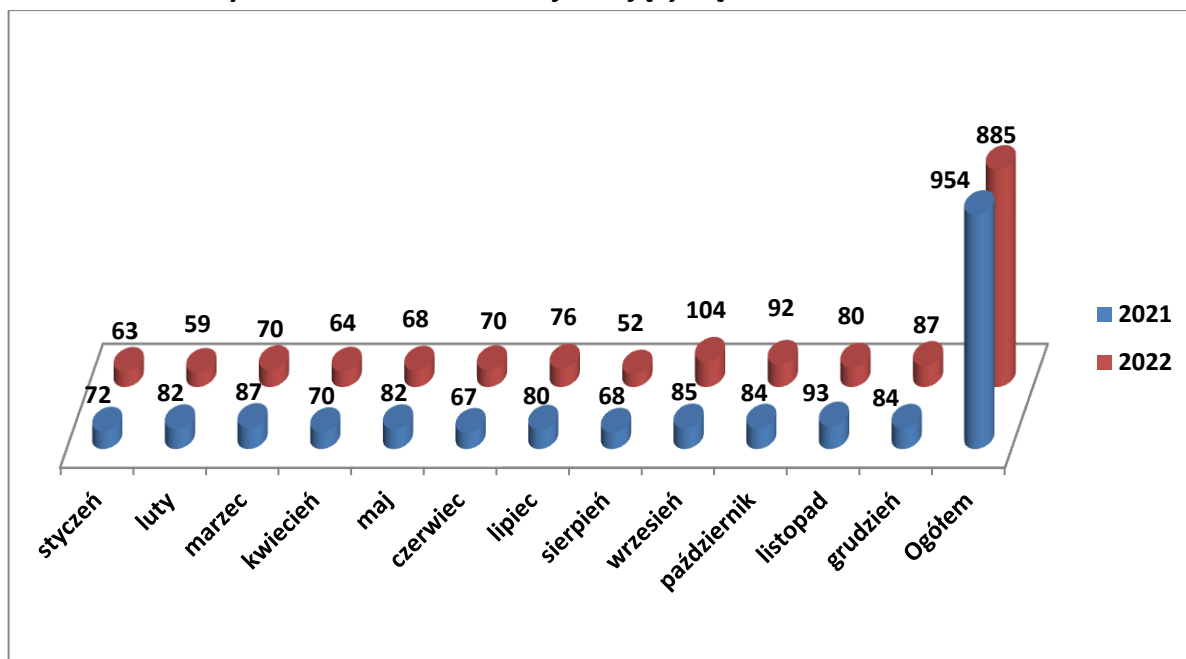
Źródło: GUS – Bezrobotni zarejestrowani i stopa bezrobocia.

O stanie bezrobocia decyduje jego płynność, czyli wzajemne relacje „napływu i odpływu” bezrobotnych. W powiecie łosickim w 2022 r. relacje te kształtowały się korzystnie, zarejestrowano bowiem mniej bezrobotnych niż wyłączono z ewidencji. Wskaźnik płynności bezrobocia (iloraz liczby bezrobotnych wyrejestrowanych w okresie sprawozdawczym do liczby bezrobotnych zarejestrowanych w tym samym okresie) wyniósł 101,18% (w 2021 r. 101,03%). Na każde 100 osób, które rejestrowały się w Urzędzie przypadało 118 osób bezrobotnych, które zostały wyłączone z ewidencji. Wskaźnik płynności bezrobocia wzrósł z 1,03 w 2021 r. do 1,18 w 2022 r., zaś wskaźnik podjęć pracy obniżył się 61,0% w 2021 r. do 48,6% w 2022 r.

W 2022 r. najwięcej osób zarejestrowało się we wrześniu (104 osoby), październiku (92 osoby), grudniu (87 osób) oraz w listopadzie (80 osób). W 2021 r. największy napływ bezrobotnych miał miejsce w listopadzie (93 osób), w marcu (87 osób) oraz we wrześniu (85 osób). **W okresie 12 miesięcy 2022 r. zarejestrowano ogółem 885 osób**, a więc o 69 osób mniej niż w analogicznym okresie roku ubiegłego (954 osoby). Spośród osób zarejestrowanych w 2022 r. 692 osoby, tj. 78,2% to osoby rejestrujące się po raz kolejny, co jest niepokojącym zjawiskiem i świadczy o nietrwałości podejmowanego zatrudnienia. 193 osoby tj. 21,8% ogółu zarejestrowanych to osoby zarejestrowane po raz pierwszy. Wśród rejestrujących się było 414 osób bezrobotnych do 30. roku życia, 124 osoby miały powyżej 50. roku życia, zaś długotrwale bezrobotnych było 249 osób.

Poniższy wykres prezentuje napływ bezrobotnych w latach 2021 – 2022.

Wykres Nr 9. Bezrobotni rejestrujący się w latach 2021 - 2022

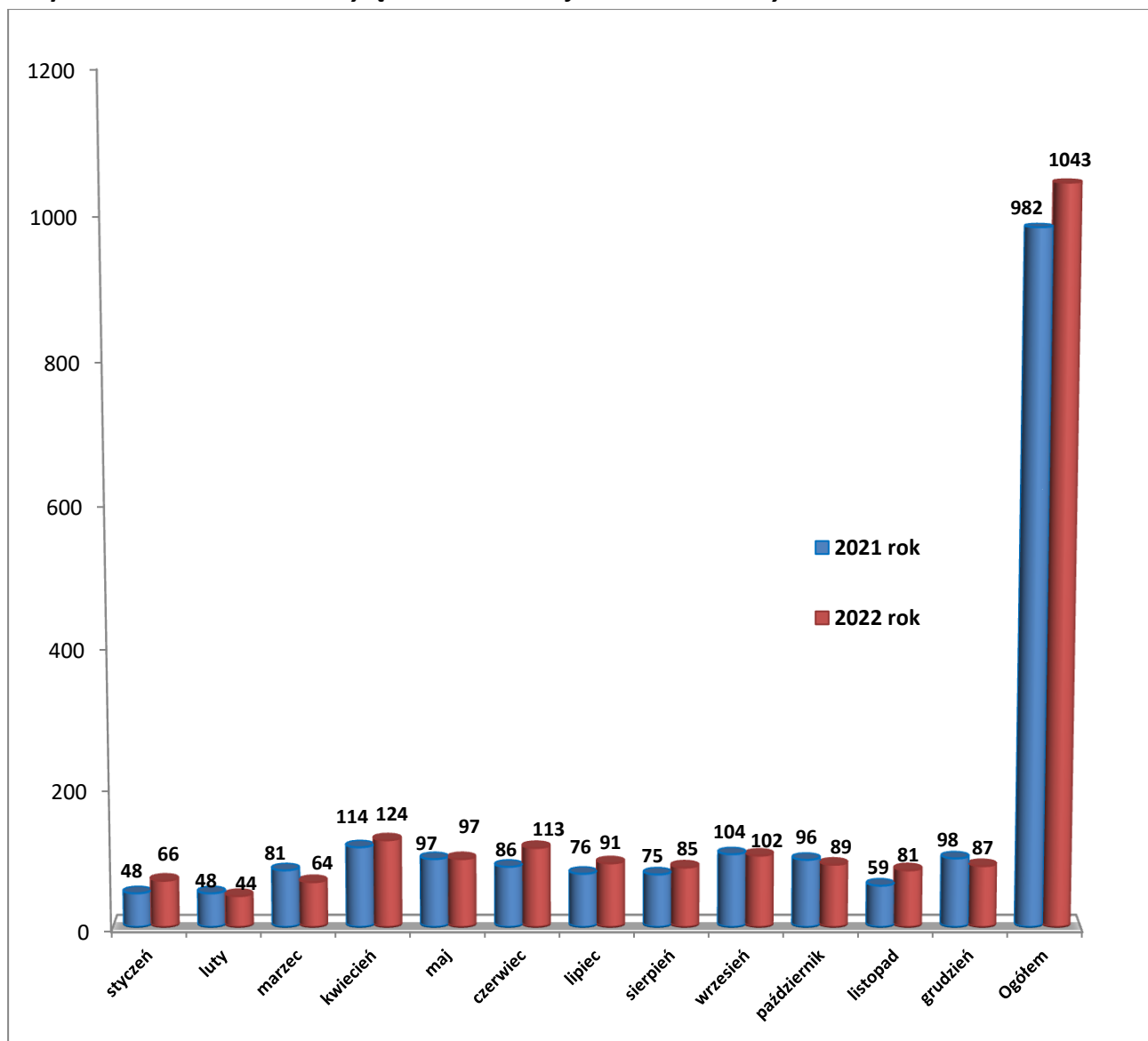

Źródło: Dane Powiatowego Urzędu Pracy w Łosicach

W 2022 r. najwięcej osób zostało wyrejestrowanych z ewidencji bezrobotnych w miesiącu kwietniu (124 osoby) oraz w czerwcu (113 osób). Znacząca liczba wyrejestrowań miała również miejsce w miesiącach: wrześniu (102 osoby), lipcu (91 osób), październik (89 osób). Najmniej wyłączeń przypadło w miesiącu lutym (44 osoby). Liczba osób wyrejestrowanych z ewidencji, czyli tzw. odpływ bezrobotnych był wyższy o ponad 6% niż w roku ubiegłym. Dotychczas wzrostowa tendencja wyłączeń, która była w sezonie wiosennym została zakłócona poniekąd jeszcze przez pozostałe obostrzenia spowodowane epidemią koronawirusa. Jednak większy wpływ na tą sytuację miał napływ do Polski ludności Ukraińskiej w związku z wojną za naszą wschodnią granicą.

Ogółem w okresie od stycznia do grudnia 2022 r. z ewidencji bezrobotnych wyłączono **1 043 osoby**, tj. o **61** osób więcej niż w analogicznym okresie 2021 r. (982 osoby), w tym 430 osób do 30. roku życia, 147 osób powyżej 50. roku życia oraz 367 długotrwale bezrobotnych.

Wykres Nr 10. Bezrobotni wyłączeni z ewidencji osób bezrobotnych w latach 2021 - 2022

Źródło: Dane Powiatowego Urzędu Pracy w Łosicach

W roku 2022 r. tak jak i w latach poprzednich najczęstszą przyczyną wyłączenia bezrobotnych z ewidencji Urzędu było podjęcie pracy – **507 osób** (48,6% odpływu ogółem). W tej grupie wyłączeń są wszystkie formy zatrudnienia podejmowane przez osoby bezrobotne tzn. prace subsydiowane (m.in. prace interwencyjne, roboty publiczne, podjęcie własnej działalności gospodarczej) oraz prace niesubsydiowane. W stosunku do 2022 r. wyłączono o 92 osoby mniej, odsetek w ogóle wyłączonych z ewidencji również był niższy o 12,4%. Gotowości do podjęcia pracy nie potwierdziło **287 osób** – 27,5% (w 2021 r. – 12,5%). Odsetek wyłączeń z ewidencji bezrobotnych w związku ze skierowaniem do odbycia stażu wynosił 7,6% odpływu ogółem - **79 osób**. Ze statusu bezrobotnego w 2022 roku zrezygnowało dobrowolnie **23 osoby** (w 2021 r. – 21 osób), co stanowiło 2,2% ogółu wyrejestrowanych bezrobotnych. **24 osoby** zostały wyrejestrowane z powodu odmowy podjęcia zatrudnienia (w 2021 r. – 15 osób).

Poniższa tabela przedstawia dane dotyczące powodów wyłączeń z ewidencji osób bezrobotnych w latach 2021 – 2022.

Tabela Nr 2. Bezrobotni wyłączeni z ewidencji w latach 2021-2022

Powody wyłączeń bezrobotnych z ewidencji w poszczególnych miesiącach							
Miesiące	Podjęcie pracy	Nie potwierdzenie gotowości do pracy	Dobrowolna rezygnacja ze statusu osoby bezrobotnej	Odmowa bez uzasadnionej przyczyny przyjęcia propozycji odpowiedniej pracy lub innej formy pomocy	Rozpoczęcie stażu	Inne	Ogółem
Styczeń 2022	37	15	1	1	3	9	66
Luty 2022	25	9	1	1	0	8	44
Marzec 2022	29	8	1	1	13	12	64
Kwiecień 2022	62	23	0	3	9	27	124
Maj 2022	52	31	1	1	8	4	97
Czerwiec 2022	54	25	2	4	17	11	113
Lipiec 2022	32	40	2	3	4	10	91
Sierpień 2022	25	37	2	7	6	8	85
Wrzesień 2022	52	27	4	2	10	7	102
Październik 2022	46	26	2	1	5	9	89
Listopad 2022	43	22	3	0	4	9	81
Grudzień 2022	50	24	4	0	0	9	87
I-XII 2022	507	287	23	24	79	123	1043
I-XII 2021	599	123	21	15	104	120	982

Źródło: Dane Powiatowego Urzędu Pracy w Łosicach

2.2. STRUKTURA BEZROBOTNYCH

2.2.1. Bezrobotni według płci

Przy dokonywaniu analizy rynku pracy, jedną z kluczowych cech jest płeć. Dane statystyczne dotyczące struktury bezrobocia analizowane są w podziale na mężczyzn i kobiety.

Według danych statystycznych na koniec grudnia 2022 r. mężczyźni stanowili 49,7% ogółu zarejestrowanych bezrobotnych (301 osób), a kobiety 50,3% ogółu bezrobotnych zarejestrowanych w Urzędzie (305 osób).

Bezrobocie kobiet głównie wynika z pełnienia roli macierzyńskiej, opiekuńczej i wychowawczej. Wiele kobiet rezygnuje z zatrudnienia na rzecz macierzyństwa i sprawowania osobistej opieki nad dziećmi przyjmując często rolę „gospodyni domowej”.

W naszej kulturze głęboko zakorzenionych jest wiele stereotypów dotyczących kobiet. Już na etapie procesu rekrutacji pracodawcy mniej przychylnie postrzegają młode kobiety, gdyż sądzą, że wkrótce po przyjęciu do pracy będą planowały założyć rodzinę, mieć dzieci, co potencjalnie wyłączy je z wykonywania obowiązków zawodowych, jak i kobiety, które posiadają małe dzieci, ze względu na ich dyspozycyjność.

Pracodawcy działający na wolnym i konkurencyjnym rynku pracy oprócz odpowiednio wysokich kwalifikacji, doświadczenia i zaangażowania, cenią u pracowników dyspozycyjność. Tym samym kobiety usiłujące godzić obowiązki rodzinne i zawodowe postrzegane są jako pracownicy mniej atrakcyjni, pomimo, iż kobiety są bardziej wykształcone, szybciej potrafią zaadaptować się do nowych warunków, są bardziej otwarte na podnoszenie kwalifikacji i elastyczne w procesie dostosowywania się do dynamicznych zmian zachodzących na rynku pracy. Gorsza sytuacja kobiet na rynku pracy wyraża się także większymi trudnościami nie tylko w wejściu, ale także powrocie na rynek pracy po okresie braku zatrudnienia. Z kolei wydłużanie się okresu bierności zawodowej kobiet powoduje „starzenie się” ich kwalifikacji, co dodatkowo tworzy barierę i zmniejsza ich szanse na znalezienie pracy.

Kobiety często pracują w innych zawodach i branżach niż mężczyźni, mają inne wynagrodzenie i czas pracy. Duże znaczenie na sytuację kobiet na rynku pracy może mieć również czynnik związany z nierównym traktowaniem przez pracodawców w ww. zakresie. W przypadku niektórych branż i zawodów, pracodawcy częściej i chętniej wolą zatrudnić na danym stanowisku mężczyznę.

Sprawowana przez kobiety podwójna rola pracownika – matki jest podstawową barierą w osiągnięciu równości na rynku pracy.

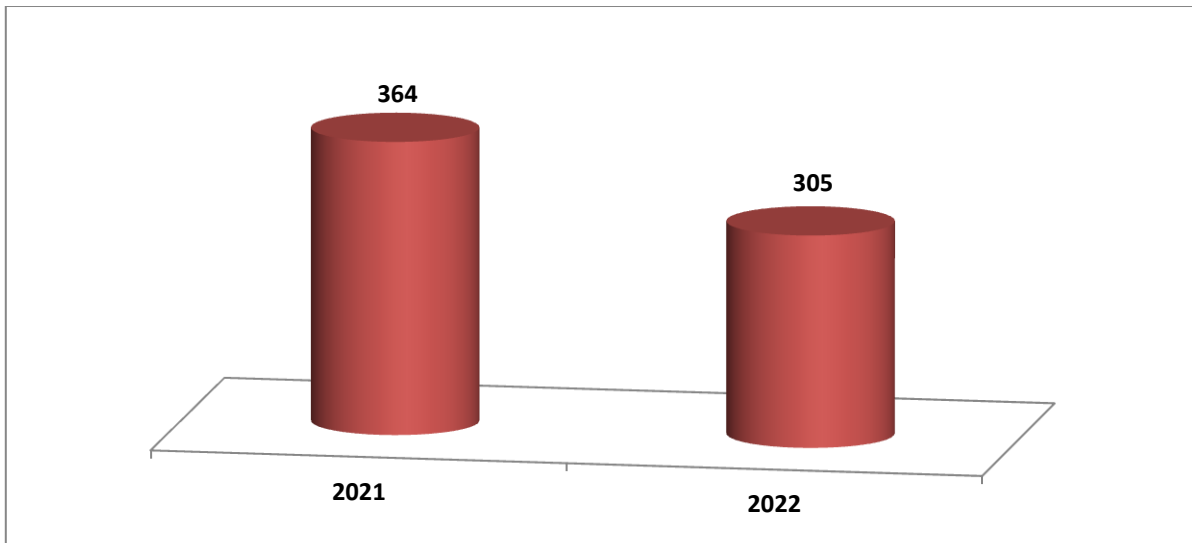
Sytuacja kobiet dotkniętych problemem bezrobocia jest trudniejsza niż sytuacja bezrobotnych mężczyzn, ponieważ kobiety narażone są na bezrobocie długoterminowe i dłuższe poszukiwanie pracy.

Na koniec grudnia 2022 r. liczba bezrobotnych mężczyzn była nieznacznie mniejsza od liczby bezrobotnych kobiet.

Według danych statystycznych z 2022 r. struktura osób bezrobotnych według płci w stosunku do roku 2021 uległa zmianie. Na koniec grudnia 2022 r. zarejestrowanych było

305 bezrobotnych kobiet, co stanowiło 50,3% ogółu zarejestrowanych. W porównaniu do stanu z końca grudnia 2021 r. liczba bezrobotnych kobiet znacznie się zmniejszyła tj. o 59 osób. Wzrósł jednak odsetek udziału kobiet w ogólnej liczbie bezrobotnych (w grudniu 2021 r. bezrobotne kobiety stanowiły – 47,6%). Należy zauważyć, iż **na koniec grudnia 2022 r. 93,4% zarejestrowanych kobiet to osoby będące w szczególnej sytuacji na rynku pracy (285 osób)**. W analizowanej grupie nastąpił wzrost w stosunku do roku ubiegłego o 2,5 punktu procentowego. Na koniec grudnia 2022 r. **aż 189 kobiet, to osoby długotrwale bezrobotne, co stanowi 62% ogółu zarejestrowanych kobiet**. Grupa ta stanowi **31,2% ogółu zarejestrowanych bezrobotnych**. Szukając przyczyn tej sytuacji, eksperci od lat wskazują na tradycyjnie postrzeganą rolę kobiety, stereotypowo umiejscawiając ją w sferze domowej, a nie zawodowej czy publicznej, poświęcającą się macierzyństwu. Pomimo pozytywnych zmian następujących na rynku pracy, kobiety w dalszym ciągu na swojej drodze zawodowej konfrontują się z barierami stereotypowymi. Wypełnienie ról macierzyńskich i opiekuńczych przez kobietę ma odzwierciedlenie w danych statystycznych dotyczących wieku bezrobotnych kobiet. Według stanu na koniec grudnia 2022 r. w przedziale wiekowym zarejestrowanych osób bezrobotnych **od 25 lat do 34 lat, tak jak w roku ubiegłym dominują kobiety – 102 osoby, co stanowi 63% bezrobotnych w tym wieku. 38% zarejestrowanych kobiet, to kobiety w wieku do 30 roku życia (116 osób)**. Wśród bezrobotnych kobiet **36,7% posiada co najmniej jedno dziecko do 6 roku życia (112 kobiet)**. Z uwagi na pełnione role macierzyńskie uniemożliwiające często pracę zawodową, **85 kobiet (27,9% ogółu zarejestrowanych kobiet) posiada staż pracy do 1 roku, natomiast 78 kobiet posiada staż pracy od 1 roku do 5 lat (25,6% wszystkich zarejestrowanych kobiet)**. **54% ogółu osób nieposiadających stażu pracy, to kobiety (54 osoby)**. W strukturze osób bezrobotnych dotyczącej czasu pozostawania bez pracy nadal **dominują kobiety pozostające bez pracy przez okres powyżej 24 miesięcy (112 kobiet – 36,7% ogółu zarejestrowanych kobiet)**. Z danych statystycznych, wynika, że kobiety są bardziej wykształcone od mężczyzn. Na koniec grudnia 2022 r. **59,4% osób bezrobotnych posiadających wykształcenie wyższe stanowiły kobiety**. W stosunku do mężczyzn **większa liczba kobiet posiada wykształcenie ogólnokształcące – 72,5% osób bezrobotnych z tym wykształceniem oraz policealne i średnie zawodowe/branżowe – 60,9% osób bezrobotnych z ww. wykształceniem**.

Wykres Nr 11. Bezrobotne kobiety w latach 2021 - 2022
(stan na koniec grudnia)

Źródło: Dane Powiatowego Urzędu Pracy w Łosicach

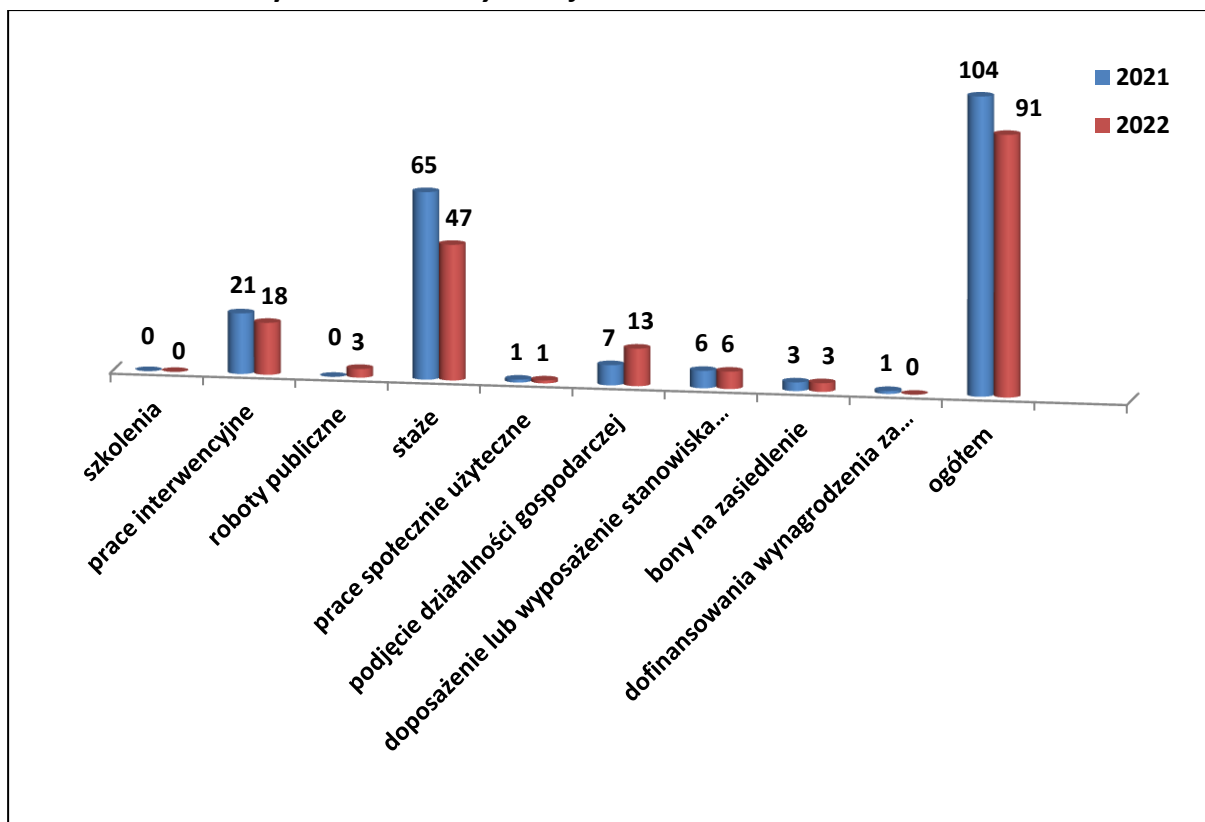
Spośród bezrobotnych kobiet na koniec grudnia 2022 r.:

- **54** kobiety dotychczas nigdy nie pracowały (**17,7%** ogółu zarejestrowanych kobiet),
- **229** kobiet zamieszkiwało na wsi (**75,1%** ogółu zarejestrowanych kobiet),
- **27** kobiet posiadało prawo do zasiłku (**8,9%** ogółu zarejestrowanych kobiet),
- **12** kobiet zostało zwolnionych z przyczyn dotyczących zakładu pracy (**48%** ogółu zwolnionych),
- **14** kobiet posiadało aktualne orzeczenie o stopniu niepełnosprawności (**4,6%** ogółu bezrobotnych kobiet; **33,3%** ogółu zarejestrowanych niepełnosprawnych),
- **111** kobiet nie podjęło zatrudnienia po urodzeniu dziecka (**36,4%** ogółu zarejestrowanych kobiet).

W 2022 r. z ewidencji osób bezrobotnych wyłączono 445 kobiet, w tym 231 kobiet podjęło pracę (188 kobiet podjęło zatrudnienie niesubsydiowane, a 43 kobiety subsydiowane), 82 kobiety zostały wyłączone z powodu niepotwierdzenia gotowości do pracy (28,6% ogółu wyłączeń z tego tytułu), 16 dobrowolnie zrezygnowało z posiadania statusu osoby bezrobotnej (69,6% wyłączeń z tego tytułu), a 7 kobiet odmówiło bez uzasadnionej przyczyny przyjęcia odpowiedniej propozycji pracy lub innej formy pomocy (29,2% wyłączeń z tego tytułu). 47 kobiet uczestniczyło w stażach, co stanowi 60,3% ogółu osób odbywających staż.

Szczegółowy rozkład danych dotyczących aktywizacji kobiet zarejestrowanych w Powiatowym Urzędzie Pracy w Łosicach przedstawia Wykres Nr 12.

Wykres Nr 12. Aktywizacja kobiet w latach 2021 – 2022

Źródło: Dane Powiatowego Urzędu Pracy w Łosicach

2.2.2. Bezrobotni zamieszkali na wsi

Powiat łosicki jest obszarem typowo rolniczym, więc dominującą część osób bezrobotnych stanowią mieszkańcy wsi. Problemem rynku pracy na obszarze wiejskim jest głównie bezrobocie ukryte, dominacja mało efektywnego rolnictwa. Bezrobocie ukryte ma charakter strukturalny i jest spowodowane dysproporcją między przyrostem ludności wiejskiej a możliwościami jej zatrudnienia. Rynek pracy na terenach wiejskich jest mało elastyczny. Miasta dysponujące rozleglejszym rynkiem pracy stwarzają mieszkańcom większe szanse na jej znalezienie ze względu na zły stan infrastruktury drogowej i biznesowej inwestycje często omijają wieś. Na lokalnych rynkach działają głównie mikroprzedsiębiorcy lub osoby prowadzące jednoosobowe działalności gospodarcze. Brak jest dużych zakładów pracy, generujących miejsca pracy. To sprawia, że na tym rynku pracy jest gorzej niż w miastach a bezrobocie na wsi jest bardziej trwałe niż bezrobocie w mieście. Większość gospodarstw na wsi to niewielkie gospodarstwa rodzinne, gdzie rolnicy często dodatkowo podejmują prace dorywcze, aby utrzymać swoje rodziny. Osoby w większości nie mogą się zarejestrować w Urzędzie jako osoby bezrobotne, gdyż zgodnie z ustawą o promocji zatrudnienia i instytucjach rynku pracy bezrobotnym może być ta osoba, która nie jest właścicielem lub posiadaczem nieruchomości rolnej o powierzchni użytków rolnych przekraczających 2 ha przeliczeniowe.

Kolejnym problemem ludności wiejskiej jest fakt, iż w większości są to ludzie o niskich kwalifikacjach, niewyrażający chęci rozwoju i inwestowania w „siebie”. Dużą grupę osób biernych zawodowo stanowią kobiety, które zajmują się domem oraz pomagają w pracach w gospodarstwie. Nadal na wsi wiele osób pracuje w szarej strefie, co stanowi dużą barierę jej rozwoju. Należy również zaznaczyć, iż znaczącym problemem bezrobotnych zamieszkujących na wsi, jest niska mobilność przestrzenna.

Bezrobotnych zamieszkałych na terenach wiejskich w powiecie łosickim na koniec grudnia 2022 r. było **441 osób**. Stanowili oni **72,8%** ogółu zarejestrowanych bezrobotnych. W tej grupie **51,9%** stanowiły kobiety (**229 osób**). W analogicznym okresie 2021 r. bezrobotnych zamieszkałych na wsi było o 147 osób więcej, jednak udział tej grupy w ogóle zarejestrowanych bezrobotnych również był większy - 77%.

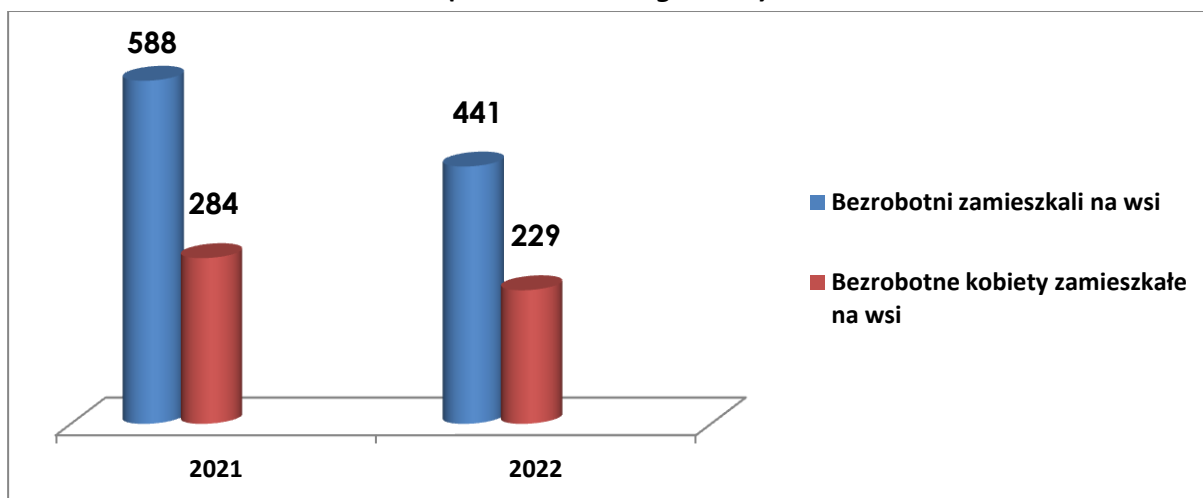
Należy pamiętać, iż statystyki nie wykazują rzeczywistego poziomu bezrobocia na wsi - przede wszystkim nie uwzględniają bezrobocia ukrytego w gospodarstwach indywidualnych. Część osób mieszkających na wsi nie prowadzi gospodarstw rolnych a ich aktywność zawodowa ogranicza się wyłącznie do prac sezonowych podejmowanych w innych gospodarstwach sadowniczych, gospodarstwach zajmujących się uprawą owoców miękkich lub wykonywania prac dorywczych.

W kategorii osób bezrobotnych zamieszkałych na wsi w powiecie łosickim najliczniejszą grupę na koniec grudnia 2022 r. stanowiły osoby legitymujące się wykształceniem gimnazjalnym/podstawowym i poniżej (131 osób – 29,7% wszystkich zarejestrowanych bezrobotnych ze wsi), kolejną grupę stanowiły osoby z wykształceniem policealnym i średnio zawodowym (108 osób – 24,5% tej grupy bezrobotnych) oraz z wykształceniem zasadniczym zawodowym (103 osoby – 23,4% ogółu bezrobotnych zamieszkałych na wsi). Tylko 9% bezrobotnych ze wsi legitymowało się wykształceniem wyższym (40 osób). 59 osób legitymowało się wykształceniem średnim ogólnokształcącym (13,4%)

Niepokojącym zjawiskiem jest czas pozostawania bez pracy osób bezrobotnych zamieszkałych na wsi. Dominującą grupę na koniec grudnia 2022 r. – 155 osób, stanowiły osoby pozostające bez pracy przez okres powyżej 24 miesięcy – 35,1% tej grupy bezrobotnych. 56 osób bezrobotnych pozostawało bez pracy w okresie od 12 do 24 miesięcy – 12,7% bezrobotnych zamieszkałych na wsi.

Wśród bezrobotnych zamieszkałych na wsi 27,7% stanowiły osoby w wieku 25-34 lata (122 osoby). Kolejną pod względem wieku grupą były osoby w wieku 35-44 lata – 22% ogółu bezrobotnych ze wsi (97 osób).

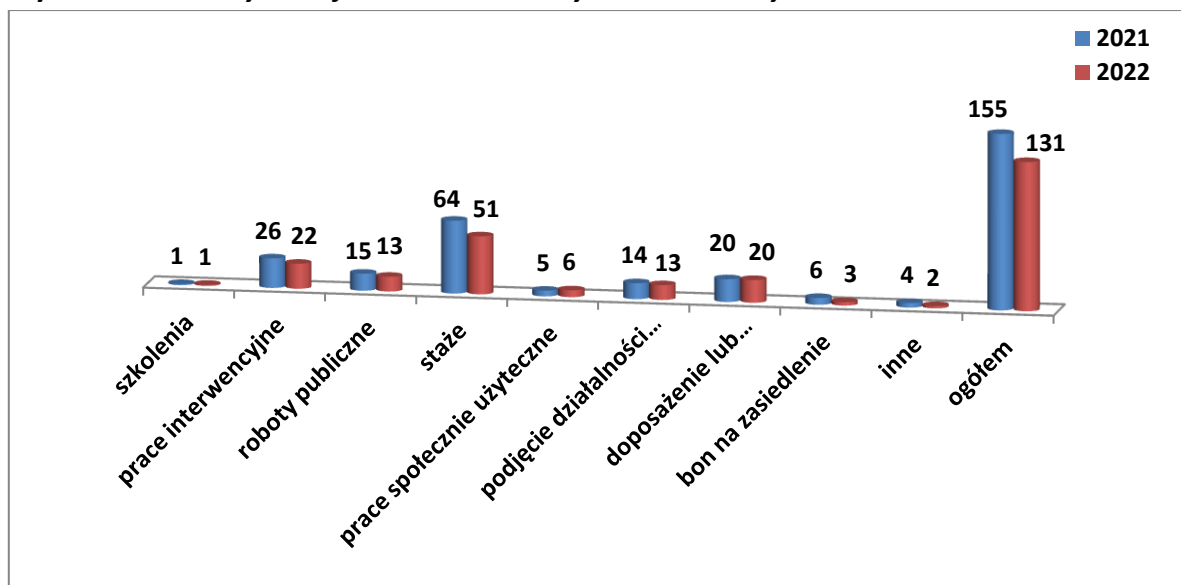
**Wykres Nr 13. Bezrobotni zamieszkali na wsi w latach 2021 – 2022
(stan na koniec grudnia)**

Źródło: Dane Powiatowego Urzędu Pracy w Łosicach

Urząd, tak jak dotychczas podejmował działania mające na celu aktywizację zawodową mieszkańców wsi. Rezultaty tych działań przedstawia Wykres Nr 14, który obrazuje w jakich formach wsparcia uczestniczyli bezrobotni należący do tej grupy. W porównaniu do roku 2021 zauważyć należy spadek organizacji aktywnych form wspierających zatrudnienie. Zapotrzebowanie pracodawców na nowych pracowników również nie było duże (mniejsze niż w 2021 r. – nastąpił spadek wolnych miejsc aktywizacji zawodowej (staże i prace społecznie użyteczne) o 38 oraz wolnych miejsc pracy niesubsydiowanej o 606, tendencja wzrostowa nastąpiła w subsydiowanych wolnych miejscach pracy o 1 miejsce) co poniekąd jest skutkiem pandemii, ale w głównej mierze toczącej się wojny za naszą wschodnią granicą i brakiem stabilności na rynku gospodarczym. Sytuacja ta niekorzystnie wpływa na możliwość aktywizacji osób bezrobotnych, w tym również mieszkających na wsi.

Wykres Nr 14. Aktywizacja osób bezrobotnych zamieszkałych na wsi w latach 2021 – 2022

Źródło: Dane Powiatowego Urzędu Pracy w Łosicach

2.2.3. Bezrobotni posiadający prawo do zasiłku

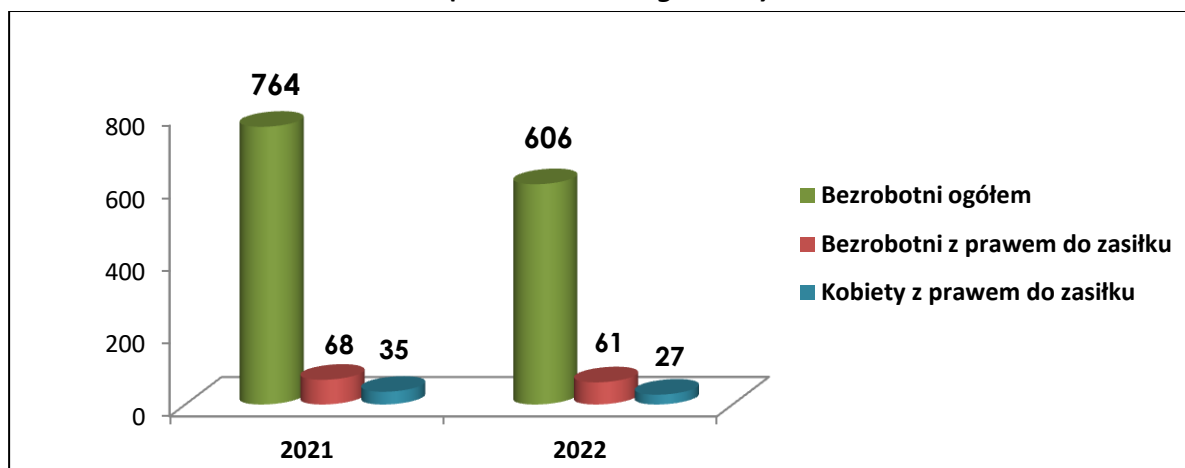
Według danych statystycznych na koniec grudnia 2022 r. **61 osób** (10,1% ogółu zarejestrowanych) **pobierało zasiłek**, w tym 27 kobiet. Oznacza to, że co dziesiąta zarejestrowana osoba bezrobotna korzystała z tego świadczenia. **Prawo do zasiłku posiadało 8,9% bezrobotnych kobiet oraz 11,3% mężczyzn. Natomiast według stanu na koniec grudnia 2021 r. w ewidencji Urzędu zarejestrowanych było 68 osób z prawem do zasiłku (8,9% ogółu zarejestrowanych) - w tym 35 kobiet.**

Analizując strukturę osób uprawnionych do pobierania zasiłku dla bezrobotnych można stwierdzić, że najwięcej korzystających z zasiłku stanowią osoby:

- **będące w szczególnej sytuacji na rynku pracy – 46 osób (75,4% ogółu z prawem do zasiłku), w tym osoby:**
 - ✓ do 30 roku życia - 22 osoby bezrobotne (36,1% ogółu z prawem do zasiłku),
 - ✓ powyżej 50 roku życia – 19 osób bezrobotnych (31,1 % ogółu z prawem do zasiłku),
 - ✓ posiadające co najmniej jedno dziecko do 6 roku życia – 12 osób bezrobotnych (19,7% ogółu z prawem do zasiłku),
 - ✓ do 25 roku życia – 10 osób bezrobotnych (16,4% ogółu z prawem do zasiłku),
- **zamieszkałe na wsi - 39 osób bezrobotnych (63,9% ogółu z prawem do zasiłku),**
- **bez kwalifikacji zawodowych – 23 osoby bezrobotne (37,7% ogółu z prawem do zasiłku).**

Na koniec grudnia 2022 r. prawo do zasiłku w grupie osób niepełnosprawnych posiadały 2 osoby bezrobotne, co stanowi 3,3% ogółu uprawnionych do zasiłku. Ponadto, tylko 1 osoba bez doświadczenia zawodowego korzystała z zasiłku, co stanowi 0,6% ogółu osób bez doświadczenia zawodowego.

**Wykres Nr 15. Osoby bezrobotne z prawem do zasiłku w latach 2021 - 2022
(stan na koniec grudnia)**

Źródło: Dane Powiatowego Urzędu Pracy w Łosicach

2.2.4. Bezrobotni niepełnosprawni

Niepełnosprawność jest poważnym problemem społecznym, bowiem w znacznym stopniu rzutuje na jakość życia i utrudnia uczestniczeniem osobom dotkniętym niepełnosprawnością w pełni życia społecznego.

Na koniec grudnia 2022 r. w Urzędzie zarejestrowane były **42 osoby niepełnosprawne, w tym 14 kobiet, co stanowi 6,9% ogółu osób zarejestrowanych**. Spośród zarejestrowanych osób niepełnosprawnych 2 osoby posiadały prawo do zasiłku. W porównaniu do roku 2021 nastąpił spadek w ogólnej liczbie rejestrujących się osób niepełnosprawnych o **10 osób**.

Według stanu na koniec grudnia 2022 r. **52,4%** analizowanej grupy stanowiły osoby w **wieku 50 lat i więcej**, zaś **23,8%** - **osoby powyżej 60 roku życia**. **Osoby w wieku 45-59 lat stanowiły 42,9,% ogółu osób niepełnosprawnych, a osoby w wieku 18-24 lat jedynie 4,8%**.

Analiza czasu pozostawania bez pracy osób bezrobotnych niepełnosprawnych wskazuje, że na koniec grudnia 2022 r. największą grupę - **66,7% bezrobotnych niepełnosprawnych** stanowiły osoby pozostające bez pracy **powyżej 12 miesięcy**, w tym aż **89,3% osób pozostawało bez pracy przez okres dłuższy niż 24 miesiące**.

Jeśli chodzi o stopień niepełnosprawności to podobnie jak i w roku ubiegłym w ewidencji Urzędu dominowały osoby bezrobotne z **lekkim stopniem niepełnosprawności**. Według stanu na koniec grudnia 2022 r. osoby te stanowiły **66,7% analizowanej grupy (28 osób)**, **30,9%** stanowili niepełnosprawni z **umiarkowanym stopniem niepełnosprawności (13 osób)** i tylko **1 osoba posiadała znaczny stopień niepełnosprawności - 2,4% analizowanej grupy**.

Na koniec grudnia 2022 r. w ewidencji Urzędu figurowało **5 osób** niepełnosprawnych niepozostających w zatrudnieniu ze statusem poszukującego pracy. Osoby te orzeczone miały umiarkowany stopień niepełnosprawności.

Pomimo tego, iż grupa osób niepełnosprawnych stanowi niewielki odsetek w ogólnej liczbie bezrobotnych, to wymaga szczególnego wsparcia. Ze względu na określone,

indywidualne uwarunkowania i ograniczenia, osoby niepełnosprawne narażone są szczególnie na ryzyko oddalenia od rynku pracy. Bardzo często osoby niepełnosprawne posiadają niską samoocenę i są zniechęcone bezskutecznym poszukiwaniem pracy.

Należy również zauważyć, iż część niepełnosprawnych ma bardzo niską motywację do podjęcia zatrudnienia lub w ogóle nie szuka pracy, gdyż obawia się o stan swojego zdrowia, boi się utracić posiadane świadczenia pieniężne, boi się o atmosferę w pracy i odbiór przez osoby pełnosprawne. Aktywność zawodowa osób niepełnosprawnych znacząco odbiega od aktywności zawodowej osób sprawnych. Istotnym czynnikiem różnicującym pozycję na rynku pracy osób niepełnosprawnych niewątpliwie jest stopień i specyfika niepełnosprawności oraz jej społeczny odbiór. Pracodawcy niechętnie zatrudniają pracowników niepełnosprawnych. Spowodowane jest to wykształconym w społeczeństwie sposobem myślenia o osobach niepełnosprawnych i ograniczeniach, jakie niesie za sobą ich stan zdrowia. Pracodawcy obawiają się w szczególności absencji pracownika, jego niskiej produktywności i ustawowych przywilejów, umożliwiających np. krótszy czas pracy. Część pracodawców jako przeszkodę w zatrudnieniu osoby z niepełnosprawnością wskazuje również często zmieniające się prawo dotyczące zatrudniania osób niepełnosprawnych, ich zdaniem zatrudnienie takiej osoby jest zbyt trudne i kosztowne. Zdecydowana większość pracodawców mając do wyboru kandydata niepełnosprawnego i w pełni zdrowego, wybiera osobę sprawną, nawet jeśli posiada ona niższe kwalifikacje.

Należy podkreślić, iż dla osób z niepełnosprawnością, praca zawodowa jest nie tylko źródłem dochodów, ale również formą terapii i rehabilitacji zawodowej. Dzięki pracy, osoba niepełnosprawna staje się bardziej niezależna, jej poczucie własnej wartości wzrasta, a kontakty z innymi ludźmi stają się częstsze i lepsze. Niezwykle ważne jest zatem wspieranie zatrudnienia bezrobotnych osób z niepełnosprawnościami.

Pracodawcy działający na otwartym rynku planujący zatrudnić lub zatrudniający osoby niepełnosprawne mają możliwość skorzystania z:

- 1) **refundacji kosztów wyposażenia stanowiska pracy** dla osoby niepełnosprawnej (wyplacane ze środków PFRON za pośrednictwem Urzędu),
- 2) **dofinansowanie wynagrodzeń** (dopłata z PFRON do pensji zatrudnionej osoby niepełnosprawnej),
- 3) **refundacji składek na ubezpieczenie społeczne** osób niepełnosprawnych,
- 4) **ulgi w dokonywaniu opłat na rzecz PFRON** w przypadku osiągnięcia odpowiedniego wskaźnika zatrudnienia osób niepełnosprawnych,
- 5) **refundacji kosztów szkoleń** zatrudnionych niepełnosprawnych.

Osoby niepełnosprawne mają zdecydowanie utrudniony dostęp do rynku pracy. Ze względu na swój stan zdrowia, nie mają takich samych szans na zatrudnienie jak osoby zdrowe. Niektóre rodzaje niepełnosprawności są dyskwalifikujące w oczach pracodawców. Jedną z barier jest także niedostosowanie przestrzeni publicznej.

Dane statystyczne na koniec grudnia 2022 r. wskazują, iż najwięcej, bo 31% ogółu niepełnosprawnych stanowiły osoby, których niepełnosprawność związana była z upośledzeniem narządu ruchu.

Bardzo ważną kwestią są kwalifikacje oraz poziom wykształcenia niepełnosprawnych. Wykształcenie jest tą zmienną, która najbardziej różnicuje dochody, wpływa na wybór zawodu i jego prestiż. Osoby niepełnosprawne są stosunkowo gorzej wykształcone od osób pełnosprawnych. Analizując dane statystyczne wynika, iż na koniec grudnia 2022 r. **42,9% zarejestrowanych bezrobotnych niepełnosprawnych posiadało wykształcenie gimnazjalne/podstawowe i poniżej, 21,4% stanowiły osoby niepełnosprawne posiadające wykształcenie zasadnicze zawodowe/branżowe, 16,7% osób niepełnosprawnych – policealne, średnie zawodowe/branżowe, 11,9% niepełnosprawnych bezrobotnych zdobyło wykształcenie wyższe, średnie ogólnokształcące – 7,1%.**

W tym miejscu należy zauważyć, iż na lokalnym rynku pracy pracodawcy nie wykazują chęci tworzenia stanowisk pracy dla niepełnosprawnych bezrobotnych lub poszukujących pracy. Począwszy od 2015 r. pracodawcy nie wnioskowali o refundację kosztów wyposażenia stanowiska pracy dla osoby niepełnosprawnej.

W 2022 r. nabór wniosków o przyznanie refundacji kosztów wyposażenia stanowiska pracy osoby niepełnosprawnej ogłaszany był 3 - krotnie i żaden z pracodawców nie złożył wniosku.

W 2022 r. z uwagi na brak zainteresowania ze strony pracodawców utworzeniem stanowiska pracy dla osoby niepełnosprawnej jak i brakiem zainteresowania osób niepełnosprawnych podjęciem działalności gospodarczej, środki PFRON którymi dysponował Urząd w wysokości 40 000,00 zł, nie zostały wykorzystane na rehabilitację zawodową niepełnosprawnych i Urząd dokonał zwrotu ww. środków w celu wykorzystania ich przez powiat łosicki na sfinansowanie działań z zakresu rehabilitacji społecznej.

2.2.5. Bezrobotni według wieku

Wiek bezrobotnych jest kolejnym czynnikiem determinującym aktywność zawodową oraz miejsce na rynku pracy. W porównaniu z rokiem poprzednim nastąpiły niewielkie wahania w zakresie liczby osób bezrobotnych zarejestrowanych w poszczególnych kategoriach wiekowych.

Na koniec grudnia 2022 r. bezrobotni **do 25 roku życia** stanowili **16%** ogółu zarejestrowanych bezrobotnych, ich odsetek w ogólnej liczbie bezrobotnych zwiększył się w porównaniu z analogicznym okresem poprzedniego roku o 2,8 punktu procentowego. W ewidencji Urzędu w tej grupie figurowało **97 osób, w tym 60 kobiet**. W analogicznym okresie ubiegłego roku liczba takich osób wynosiła **101 osób, w tym 53 kobiety**.

Na koniec grudnia 2022 r. osoby **w wieku 25-34 lata** stanowiły **26,7% (162 osoby)**, natomiast w wieku **35-44 lata** stanowiły **22,3% (135 osób)**, w wieku **45-54 lata – 18% (109 osób)** zaś w wieku **55-59 lat – 9,6% (58 osób)**. Najmniej liczną grupę stanowiły osoby w wieku powyżej **60 lat – 7,4% (45 osób)**. W 2022 roku **statystyczny bezrobotny zarejestrowany w Urzędzie miał 38 lat**.

Liczną grupą bezrobotnych ze względu na wiek są bezrobotni **do 30 roku życia**, którzy na koniec grudnia 2022 r. stanowili **29%** ogółu bezrobotnych (**176 osób**). W analogicznym

okresie roku ubiegłego w tej grupie wiekowej było **215 osób – 28,1% ogółu bezrobotnych. 55,1%** tej grupy stanowią **osoby do 25 roku życia (97 osób)**. W stosunku do roku ubiegłego nastąpił spadek liczby **bezrobotnych do 30 roku życia o 39 osób**, przy jednoczesnym wzroście tej grupy bezrobotnych w ogólnej liczbie zarejestrowanych w stosunku do roku ubiegłego o 0,9 punktu procentowego. Powyższe dane świadczą o tym, że nadal ważne jest położenie dużego nacisku na aktywizację zawodową osób młodych.

W minionym roku zarejestrowało się **414 osób do 30 roku życia** tj. o 54 mniej niż w 2021 r. Na przestrzeni całego 2022 r. 430 osób do 30 roku życia zostały wyłączone z ewidencji bezrobotnych (w 2021 r. 463 osoby). Według stanu na koniec grudnia 2022 r. statystyczny bezrobotny, który nie ukończył 30 roku życia pozostawał w rejestrze prawie 5 miesięcy (w 2021 r. - 6 miesięcy).

Na sytuację młodych ludzi na rynku pracy w ogromnym stopniu wpływa poziom i profil posiadanego wykształcenia. Wyższe kwalifikacje zapewnić mogą lepszą posadę. Dlatego też potrzebne jest kształcenie się w odpowiednim kierunku zgodnie z zapotrzebowaniami rynku pracy. Często wybrany przez młodą osobę kierunek kształcenia nie pokrywa się z tymi potrzebami, wybierany jest pochopnie, przypadkowo lub pod wpływem środowiska, w którym młoda osoba przebywa. Analiza danych dotycząca wykształcenia osób młodych wykazuje, iż w 2022 roku **33,5% ogółu zarejestrowanych w Urzędzie bezrobotnych do 30 roku życia** posiadało **wykształcenie policealne i średnie zawodowe/branżowe (59 osób)**. Niepokojącym jest fakt, iż **17,6%** osób do 30 roku życia (**31 osób**) posiadało **wykształcenie gimnazjalne/podstawowe i poniżej. 22,8%** ogółu bezrobotnych do 30 roku życia (**40 osób**) posiadało **wykształcenie średnie ogólnokształcące**, a osoby z **wykształceniem wyższym** stanowiły **11,9% ogółu** tej grupy (**21 osób**). **25 osób** w tej grupie wiekowej to osoby z wykształceniem zasadniczym zawodowym/branżowym i niższym – **14,2%**.

Kolejną barierą w zatrudnianiu osób młodych, jest brak doświadczenia zawodowego. Na koniec grudnia 2022 r. w ewidencji Urzędu aż **34,7% ogółu bezrobotnych do 30 roku życia nie posiadało stażu pracy**, natomiast **33,5%** bezrobotnych w tej kategorii wiekowej posiadało staż pracy **nie przekraczający 1 roku**.

Pomimo braku doświadczenia często osoby młode mają wygórowane oczekiwania dotyczące warunków pracy, w tym szczególnie w zakresie wynagrodzenia, co często nie jest adekwatne z posiadanym wykształceniem czy doświadczeniem.

Pracodawcy nie zawsze decydują się na zatrudnienie osoby młodej, która nie posiada doświadczenia zawodowego lub odpowiedniego wykształcenia. Osoby bez doświadczenia zawodowego z założenia mają gorszą pozycję na rynku pracy. Zatrudnienie osoby młodej wymaga zaangażowania i czasu ze strony pracodawcy na przyuczenie do samodzielnego wykonywania pracy. Ludzie młodzi natomiast nie czują przywiązania do pracy i często ją zmieniają. Problemem jest także brak kompetencji społecznych oraz cech takich jak: odpowiedzialność czy dyscyplina. Obecnie w procesie rekrutacji dużą rolę odgrywa także osobowość kandydata.

Warto również zauważyć, że według danych na koniec grudnia 2022 r. osoby **bezrobotne do 30 roku życia figurujące w ewidencji Urzędu przez okres powyżej 12 miesięcy (48 osób) stanowiły 27,3% ogółu osób do 30 roku życia, w tym 54,2% (26 osób) pozostawało bez pracy powyżej 24 miesięcy.**

Długotrwałe próby znalezienia pracy powodują zniechęcenie i zaniechanie poszukiwań. Skuteczna walka z bezrobociem młodzieży możliwa jest szczególnie poprzez kompleksowe wsparcie tej grupy osób prowadzące do zatrudnienia, bądź samozatrudnienia. Urząd umożliwia tej grupie osób zdobycie kwalifikacji i doświadczenia zawodowego, poprzez uczestnictwo w stażach, szkoleniach, pracach interwencyjnych, a także nabycie umiejętności miękkich poprzez uczestnictwo w poradach zawodowych jak również poprzez udzielanie dofinansowania na podjęcie działalności gospodarczej.

Z powyższych kategorii wiekowych należy wyłonić jeszcze jedną grupę osób bezrobotnych – **powyżej 50 roku życia. Na koniec grudnia 2022 r. osoby w tej grupie wiekowej stanowiły 24,9% ogółu zarejestrowanych (151 osób).** W analogicznym okresie 2021 r. takich osób było 176 i stanowiły 23% ogółu zarejestrowanych. Osoby starsze mają problemy ze znalezieniem zatrudnienia. Często osoby w tej grupie wiekowej charakteryzują się niską samooceną, która powoduje, że są bierne na rynku pracy, brak im motywacji do podnoszenia kwalifikacji. Często nie wierzą w swoje możliwości. Pracodawcy postrzegają ludzi starszych jako pracowników mniej efektywnych. Obawiają się absencji pracowników z powodu problemów zdrowotnych, które w tym wieku często występują. Uważają także, że inwestowanie w rozwój seniora nie ma sensu, gdyż wkrótce i tak przejdzie na emeryturę bądź zrezygnuje z pracy.

Dane Urzędu wskazują, iż na koniec grudnia 2022 r. **108 osób w grupie wiekowej 45-59 lat figurowało jako osoby długotrwałe bezrobotne (31,5% ogółu osób długotrwałe bezrobotnych).** Na trudną sytuację na rynku pracy osób starszych pośrednio ma wpływ niski poziom wykształcenia, obniżona sprawność ruchowa, mała mobilność bądź jej brak, a także nieprzystosowanie do wymagań stawianych przez pracodawców. Na koniec grudnia 2022 r. **35,8% ogółu zarejestrowanych bezrobotnych w wieku powyżej 50 roku życia posiadało wykształcenie zasadnicze zawodowe/branżowe (54 osoby), a 35,1% - wykształcenie gimnazjalne/podstawowe i poniżej (53 osoby).** Ludzie starsi w większości nie nadążają za postępem technologicznym. W efekcie tego nawet jeżeli podejmują zatrudnienie, to jest ono związane z pracami fizycznym, które z uwagi na wiek, nie są wskazane. Niektóre osoby ze względów zdrowotnych nie są w stanie podjąć zatrudnienia. Warto jednak dostrzec, iż osoby starsze mogą być bardzo cennymi pracownikami. Często przemawia za tym wieloletnie doświadczenie, którym mogą dzielić się z młodszymi. Osoby starsze zazwyczaj szukają też stabilnej pracy i są mniej chętne do częstego zmieniania miejsca zatrudnienia. W związku ze starzeniem się społeczeństwa, ważne jest wspieranie i aktywizacja tych osób, aby jak najdłużej pozostawały aktywne zawodowo.

Tak jak w latach ubiegłych Urząd wspierał osoby powyżej 50 roku życia. W realizowanym od stycznia 2021 roku do końca 2022 roku w projekcie pozakonkursowym

pn. „Aktywizacja osób w wieku 30 lat i więcej pozostających bez pracy w powiecie łosickim (IV)” jedną z priorytetowych grup docelowych stanowią osoby powyżej 50 roku życia.

W roku 2022 z aktywnych form wsparcia skorzystało **28 osób w wieku powyżej 50 roku życia:**

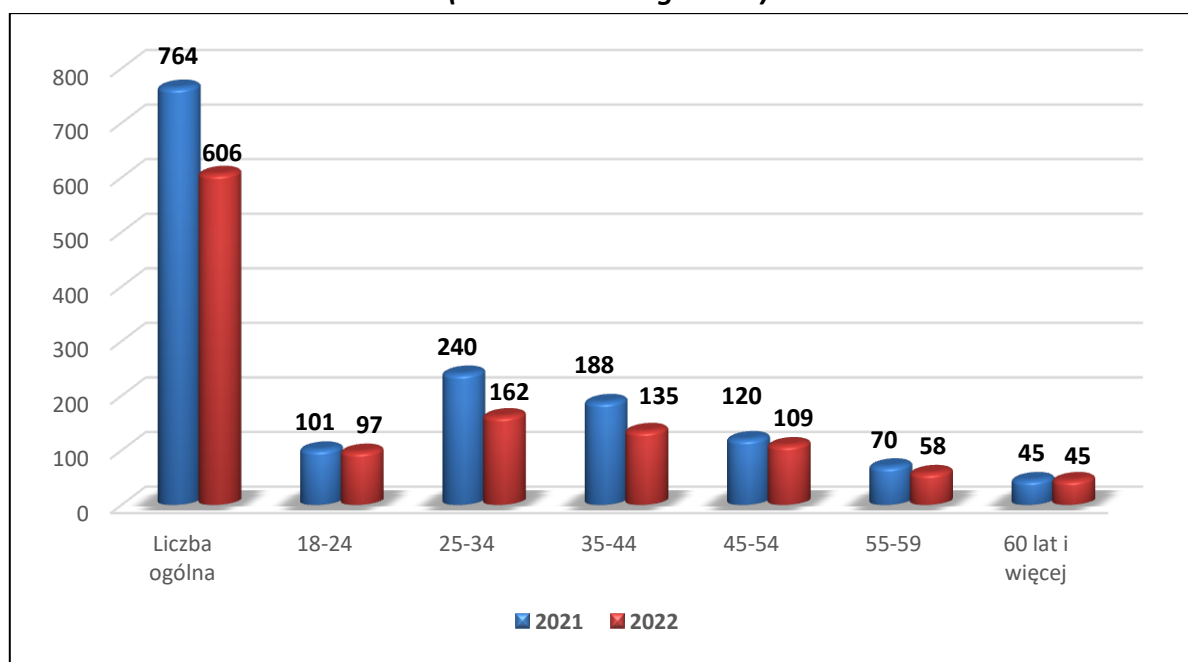
- 11 osób podjęło pracę w ramach robót publicznych,
- 10 osób wykonywało prace społecznie użyteczne,
- 3 osoby podjęły pracę w ramach prac interwencyjnych,
- 2 osoby uczestniczyło w stażu zawodowym,
- 2 osoby zostały skierowane w ramach doposażenia/wyposażenia stanowiska pracy (uzupełnienie stanowisk pracy).

Wiek osób bezrobotnych jest często czynnikiem decydującym o długości pozostawania w ewidencji osób bezrobotnych. Należy zwrócić uwagę na fakt, iż osoby zarówno do 30 roku życia jak i powyżej 50 roku życia to w dużej mierze osoby pozostające bez pracy powyżej 12 miesięcy.

W grupie bezrobotnych powyżej 50 roku życia aż **56,3%** analizowanej grupy (**85 osób**) to osoby pozostające bez pracy **powyżej 12 miesięcy**, natomiast **45,7%** (**69 osób**) nie podjęło pracy **przez okres powyżej 24 miesięcy**. Długi czas pozostawania bez pracy tej jak również pozostałych grup wiekowych ma niekorzystny wpływ na sytuację osób bezrobotnych, co w konsekwencji prowadzi do obniżenia motywacji do poszukiwania pracy i zmiany swojej sytuacji na rynku pracy.

Rok 2022 był poniekąd czasem wychodzenia rynku pracy z kryzysu oraz łagodzenia negatywnych skutków pandemii koronawirusa.

Wykres Nr 16. Bezrobotni według wieku w latach 2021 – 2022
(stan na koniec grudnia)

Źródło: Dane Powiatowego Urzędu Pracy w Łosicach

2.2.6. Bezrobotni według wykształcenia

Kluczowym elementem wpływającym na szanse uzyskania odpowiedniego zatrudnienia jest poziom posiadanego wykształcenia, a także kwalifikacje i umiejętności, które mają duży wpływ na stabilizację zawodową. Z obserwacji rynku pracy wynika, że najbardziej cenione będą u kandydatów: otwartość i szybka adaptacja do zmian, łączenie różnych umiejętności, szybkie uczenie się oraz umiejętności z obszaru IT. Wskazania dotyczące najważniejszych na rynku pracy kompetencji nie zmieniły się prawie wcale od 2020 r.

Dane statystyczne pokazują, że osoby bezrobotne zamieszkałe na terenie powiatu łosickiego to wciąż osoby o stosunkowo niskim poziomie wykształcenia. Według stanu na koniec grudnia 2022 r. największą grupę stanowiły osoby posiadające **wykształcenie gimnazjalne/podstawowe i poniżej – 27,5%** ogółu bezrobotnych (**167 osób**). W analizowanym okresie **26,6%** ogółu bezrobotnych (**161 osób**) stanowiły osoby posiadające wykształcenie **policealne i średnie zawodowe/branżowe, 22,1% (134 osoby)** - osoby z **wykształceniem zasadniczym zawodowym/branżowym**, natomiast **13,2% (80 osób)** posiadało **wykształcenie ogólnokształcące**. Dyplomem ukończenia **szkoły wyższej** legitymowało się **10,6% ogółu bezrobotnych (64 osoby)**.

Należy zwrócić uwagę na fakt, że suma populacji **osób bez zawodu tj. z wykształceniem średnim ogólnokształcącym oraz gimnazjalnym/podstawowym i poniżej (247 osób)** łącznie stanowiła **40,8%** ogólnej liczby bezrobotnych

Znaczną przewagę wśród osób bezrobotnych zarejestrowanych w Urzędzie posiadających niskie wykształcenie nadal wykazują mężczyźni. Według danych statystycznych na koniec grudnia 2022 r. **61,1% ogółu bezrobotnych posiadających wykształcenie gimnazjalne/podstawowe i poniżej stanowili mężczyźni (102 osoby)**. Znacząca przewaga mężczyzn **wystąpiła również** w grupie osób z **wykształceniem zasadniczym zawodowym/branżowym – 52,7% (88 osób)**.

W porównaniu do roku ubiegłego największy spadek osób bezrobotnych nastąpił w grupie bezrobotnych z **wykształceniem zasadniczym zawodowym/branżowym o 43 osoby**.

Według stanu na koniec grudnia 2022 r. **75 osób bezrobotnych posiadających wykształcenie gimnazjalne/podstawowe i poniżej pozostawało bez pracy od momentu zarejestrowania przez okres powyżej 12 miesięcy**, dla porównania w ww. okresie pozostawania bez pracy, liczba osób bezrobotnych **posiadających wykształcenie wyższe wynosiła 27**.

Pomimo zmian zachodzących na rynku pracy, który jest „rynkiem pracownika” osoby z niskim wykształceniem, mają problemy ze znalezieniem zatrudnienia.

Warto podkreślić, iż na koniec grudnia 2022 r. **65,9% (110 osób) osób z wykształceniem gimnazjalnym/podstawowym i poniżej stanowiły osoby długotrwale bezrobotne**.

Pracodawcy niechętnie zatrudniają pracowników z niskim wykształceniem - głównie z gimnazjalnym i podstawowym chyba, że osoby te posiadają doświadczenie zawodowe zdobyte podczas wcześniejszego zatrudnienia.

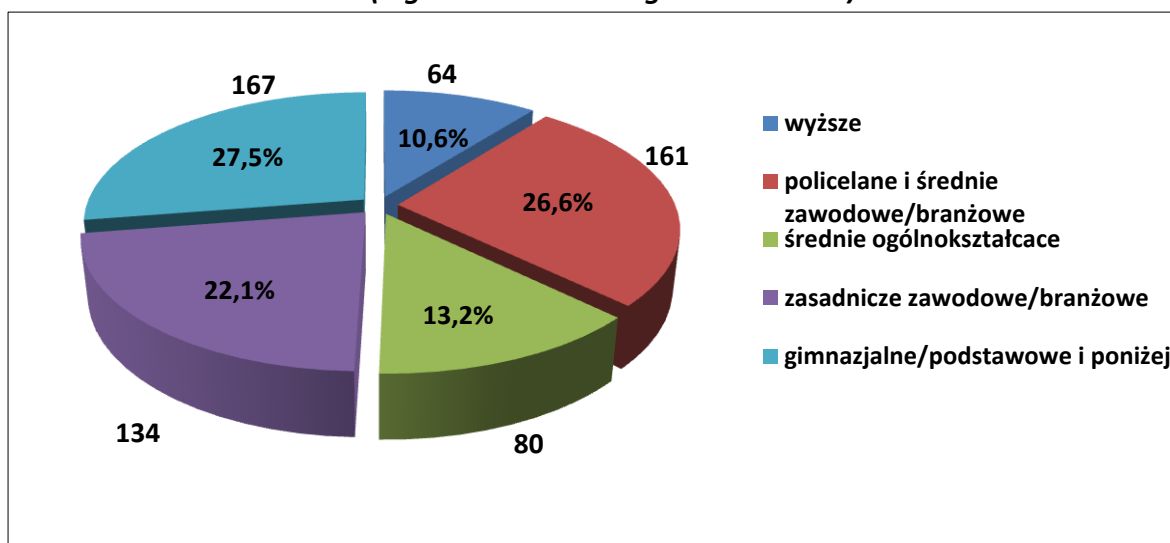
W celu zwiększenia możliwości znalezienia odpowiedniej pracy osoby młode decydują się na podnoszenie swoich kwalifikacji zawodowych zdobywając wyższe wykształcenie, a w jego trakcie odbywając staże, praktyki, czy dorywczą pracę. Uzyskanie wykształcenia wyższego nie w każdej sytuacji „chroni” przed bezrobociem. Obok poziomu wykształcenia znaczenie ma również wyuczony zawód, dodatkowe umiejętności oraz mobilność na rynku pracy i dostosowanie się do sytuacji na nim panującej. Osoby legitymujące się wyższym wykształceniem bardzo często nie posiadają praktycznych umiejętności szczególnie cenionych przez pracodawców.

Niedostosowanie struktury podaży pracy do popytu na nią w przekroju kwalifikacyjno - zawodowym jest czynnikiem zwiększającym poziom bezrobocia. Niezbędne jest wypracowanie efektywnego systemu współpracy szkół z przedsiębiorstwami umożliwiającymi uczniom zdobycie praktycznego doświadczenia zawodowego w firmach.

Szczególną rolę odgrywa rozwój kształcenia zawodowego, a co za tym idzie konieczność wypracowania metod zachęcających młodzież, by w wyborach ścieżki edukacyjnej dostrzegała atrakcyjność formy kształcenia ze względu na łatwość znalezienia dobrej pracy. Nacisk należy kłaść także na umiejętności ponadzawodowe, które dają większą mobilność zawodową na rynku pracy podczas całego życia zawodowego. Istotną kwestią jest również znajomość języków obcych, umiejętność zarządzania zespołem, komunikatywność. Osoby posiadające takie kompetencje i umiejętności łatwiej znajdują dobrą pracę, nawet nie posiadając deficytowych kwalifikacji zawodowych. Posiadane umiejętności miękkie, poparte znajomością języka obcego mogą ułatwić „zawodowy start”, rekompensując braki w wykształceniu.

Dla osób bezrobotnych posiadających niskie wykształcenie oraz nieposiadających doświadczenia zawodowego Urząd oferuje różne formy pomocy. Osoby te mogą skorzystać m.in. ze staży, szkoleń czy subsydiowanego zatrudnienia. Pomoc dla analizowanej grupy osób w ogromnej mierze świadczy także poradnictwo zawodowe, w zakresie którego doradca zawodowy indywidualnie lub w ramach grupowych spotkań, organizowanych w formie warsztatów pracuje z osobami bezrobotnymi. Działania te mają na celu m.in. wsparcie bezrobotnego w wyborze odpowiedniego zawodu lub miejsca pracy oraz w planowaniu rozwoju zawodowego i dostosowaniu się do wymogów rynku pracy, jak również w przygotowaniu osoby bezrobotnej do lepszego radzenia sobie w poszukiwaniu i podejmowaniu pracy np. poprzez pomoc w opracowaniu dokumentów aplikacyjnych, czy też przygotowaniu bezrobotnego do rozmów kwalifikacyjnych.

**Wykres Nr 17. Struktura bezrobotnych według poziomu wykształcenia
(wg stanu na koniec grudnia 2022 r.)**

Źródło: Dane Powiatowego Urzędu Pracy w Łosicach

2.2.7. Bezrobotni według stażu pracy

Wskaźnikiem, na podstawie którego bada się zjawisko bezrobocia jest długość stażu pracy zarejestrowanych osób bezrobotnych. Staż pracy jest istotnym kryterium decydującym o zatrudnieniu.

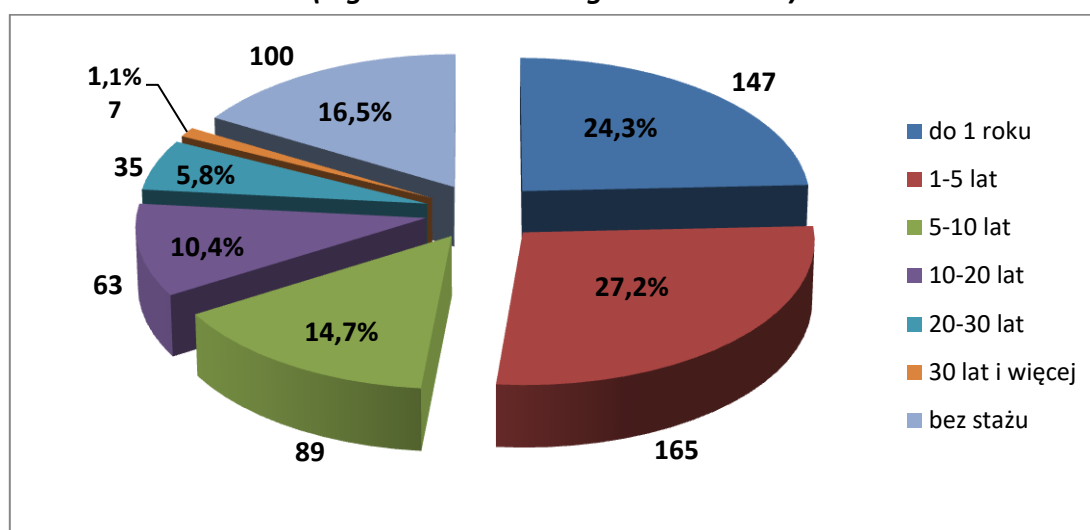
W końcu grudnia 2022 r. w ewidencji Urzędu odnotowano **100** osób nieposiadających stażu pracy, w tym **54 kobiety**. Dane te pokazują, iż bez stażu pracy w ewidencji Urzędu figurowało prawie tyle samo mężczyzn – **46% (46 osób)** co kobiet – **54% (54 osoby)**. Grupa ta stanowiła **16,5%** ogółu bezrobotnych. W stosunku do analogicznego okresu roku ubiegłego liczebność tej grupy zmalała o 24 osoby. W ewidencji Urzędu wg danych na koniec grudnia 2022 roku najliczniejszą grupę jeśli chodzi o staż pracy stanowiły osoby ze stażem **od 1 do 5 lat - 27,2% ogółu zarejestrowanych (165 osób)**. Osoby ze stażem pracy **do 1 roku** były również liczną grupą bezrobotnych, stanowiły bowiem **24,3%** bezrobotnych ogółem (**147 osób**). Bezrobotni ze stażem pracy **od 5 do 10 lat** stanowili **14,7%** ogółu bezrobotnych (**89 osób**), a bezrobotni ze stażem **od 10 do 20 lat** – **10,4%** (**63 osób**). Na poziomie **6,9%** ogółu zarejestrowanych znajdowali się bezrobotni ze stażem **powyżej 20 lat (42 osoby)**.

W porównaniu ze stanem z grudnia 2021 r. największy spadek liczby bezrobotnych tj. o 58 osób nastąpił w grupie **osób ze stażem pracy do 1 roku** oraz o 43 osoby w grupie ze **stażem pracy od 1 do 5 lat**. Mniejszy spadek ogólnej liczby bezrobotnych miał miejsce w grupie osób ze **stażem pracy od 10 do 20 lat** – 14 osób oraz w grupie **od 5 do 10 lat** – 10 osób. Najmniejszy spadek liczby bezrobotnych o 5 osób miał miejsce w przypadku grupy osób ze **stażem od 20 do 30 lat**.

Powyższe dane wskazują skalę problemu jakim jest brak doświadczenia zawodowego. Według stanu na koniec grudnia 2022 r. **co szósta osoba** bezrobotna **nie posiada żadnego stażu pracy**, **co czwarta osoba** posiada jedynie **roczne** doświadczenie zawodowe, natomiast

prawie co siódma - staż pracy wynoszący **od 5 do 10 lat**. Statystyki pokazują, że im krótszy staż pracy tym bardziej rośnie ryzyko długotrwałego bezrobocia. W ewidencji Urzędu na koniec grudnia 2022 r. **96 osób długotrwanie bezrobotnych** posiadało staż pracy **poniżej 1 roku (28% ogółu długotrwanie bezrobotnych)**, **87 osób długotrwanie bezrobotnych** posiadało staż pracy **od 1 do 5 lat (25,4% ogółu długotrwanie bezrobotnych)**, natomiast **15,7% osób długotrwanie bezrobotnych nie posiadało żadnego stażu pracy - 54 osoby**. Należy również zauważyć, że **34,7% (61 osób) bezrobotnych do 30 roku życia nie posiadało żadnego stażu pracy**, a osoby do 30 roku życia ze stażem pracy krótszym niż rok stanowiły **33,5% tej grupy (59 osób)**.

Wykres Nr 18. Bezrobotni według stażu pracy przed rejestracją (wg stanu na koniec grudnia 2022 r.)

Źródło: Dane Powiatowego Urzędu Pracy w Łosicach

2.2.8. Bezrobotni według czasu pozostawania bez pracy

Spośród osób bezrobotnych klasyfikowanych ze względu na czas pozostawania bez pracy według stanu na koniec grudnia 2022 r. dominującą grupę osób stanowiły osoby **niepracujące nieprzerwanie ponad 12 miesięcy od momentu zarejestrowania się – 270 osób**, co stanowiło **44,5% ogółu bezrobotnych**. W tej kategorii większość tj. **161 osób stanowiły kobiety – 59,6% ogółu osób zarejestrowanych ponad 12 miesięcy**.

Według stanu na koniec grudnia 2022 r. czas pozostawania bez pracy osób bezrobotnych przedstawiał się następująco:

- **powyżej 24 miesięcy - 196 osób (32,3% ogółu zarejestrowanych)** - liczba tych osób w stosunku do analogicznego okresu roku 2021 zmniejszyła się o 13;
- **od 12 do 24 miesięcy – 74 osoby (12,2% ogółu zarejestrowanych)** - liczba tych osób w stosunku do analogicznego okresu roku 2021 zmniejszyła się o 91;
- **od 6 do 12 miesięcy - 73 osoby (12,0% ogółu zarejestrowanych)** - liczba tych osób w stosunku do analogicznego okresu roku 2021 zmniejszyła się o 40;

- **od 3 do 6 miesięcy – 90 osób (14,9% ogółu zarejestrowanych)** - liczba tych osób w stosunku do analogicznego okresu roku 2021 **zmniejszyła się o 6;**
- **od 1 do 3 miesięcy – 118 osób (19,5% ogółu zarejestrowanych)** - liczba tych osób w stosunku do analogicznego okresu roku 2021 **zmniejszyła się o 12;**
- **do 1 miesiąca – 55 osób (9,1% ogółu zarejestrowanych)** - liczba tych osób w stosunku do analogicznego okresu roku 2021 **zwiększyła się o 4.**

Należy zauważyć, że w porównaniu z analogicznym okresem roku 2021 r. największy spadek liczby bezrobotnych nastąpił w grupie osób pozostających bez pracy w okresie **od 12 do 24 miesięcy – o 91 osób.**

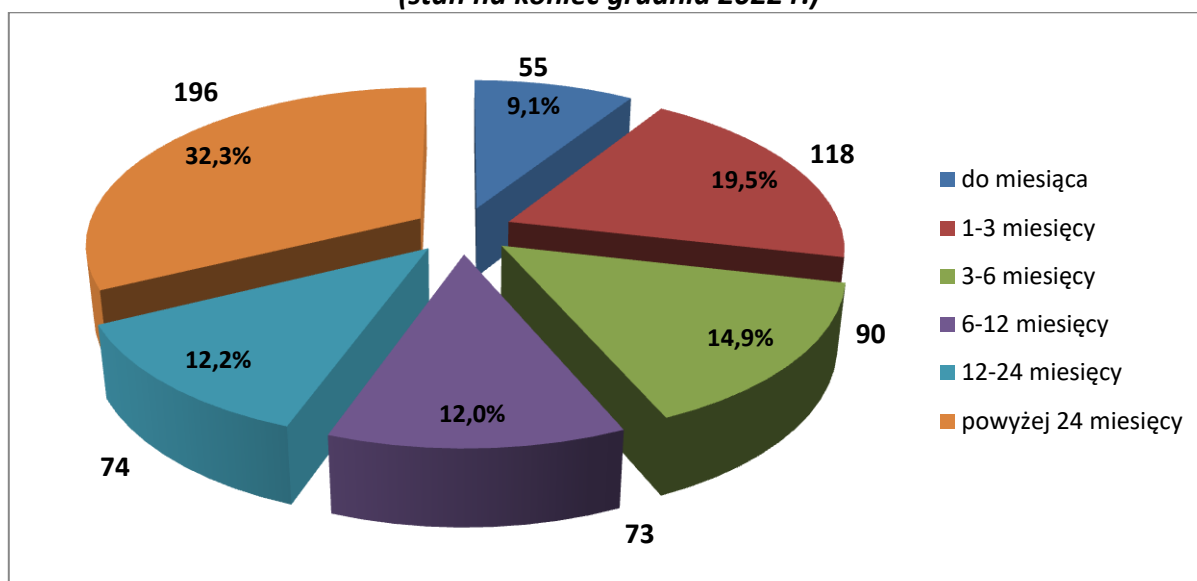
Z danych zgromadzonych przez Urząd wynika, iż wśród bezrobotnych pozostających bez pracy **powyżej 12 miesięcy od momentu zarejestrowania się 27,8% (75 osób)** stanowią osoby z **wykształceniem gimnazjalnym/podstawowym i poniżej. 24,8% (67 osób)** tej grupy to osoby z **wykształceniem zasadniczym zawodowym/branżowym. 37,4% (101 osób)** bezrobotnych pozostających bez pracy przez okres powyżej 12 miesięcy posiadało **wykształcenie policealne/średnie zawodowe/branżowe lub ogólnokształcące**, natomiast najmniej bo **10% (27 osób)** tej grupy stanowili bezrobotni posiadający **wykształcenie wyższe.**

Dane dotyczące czasu pozostawania bez pracy pokazują, że:

- **prawie co trzeci** bezrobotny poszukuje pracy przez okres **od 1 do 6 miesięcy;**
- **co ósmy** bezrobotny poszukuje pracy przez okres **od 6 do 12 miesięcy;**
- **co drugi** bezrobotny poszukuje pracy przez okres **od 12 do 24 miesięcy oraz powyżej 24 miesięcy.**

Należy zauważyć, że w miarę wydłużania się okresu pozostawania bez pracy, szanse na jej ponowne podjęcie maleją. Zdobyte wcześniej umiejętności, doświadczenie często ulegają dezaktualizacji. Wydłużanie się czasu pozostawania bez pracy powoduje, że osobie bezrobotnej coraz trudniej jest odnaleźć się na rynku pracy i ponownie podjąć aktywność zawodową. Maleje chęć podjęcia zatrudnienia i inicjacja do podjęcia nowych działań. W celu zaspokojenia podstawowych potrzeb podejmowane są prace dorywcze w „szarej strefie”. Wydłużający się okres bez zatrudnienia może spowodować, że osoba bezrobotna będzie bardziej skłonna zaakceptować i pogodzić się z sytuacją, w której się znajduje, co sprzyja tendencji do godzenia się na niższy standard życia, uzależnienie od pomocy innych i stanowczo zmniejsza aktywność w poszukiwaniu pracy. Dlatego też, bardzo ważne jest, aby objąć wsparciem osoby pozostające przez długi czas w ewidencji osób bezrobotnych.

**Wykres Nr 19. Bezrobotni według czasu pozostawania bez pracy
(stan na koniec grudnia 2022 r.)**

Źródło: Dane Powiatowego Urzędu Pracy w Łosicach

2.2.9. Bezrobotni według zawodów

Analizując strukturę zarejestrowanych bezrobotnych wg tzw. „wielkich grup zawodowych”, wg stanu na dzień 31.12.2022 r., najliczniej reprezentowani byli:

- robotnicy przemysłowi i rzemieślnicy – 116 osób (19,1%);
- pracownicy usług i sprzedawcy – 103 osoby (17,0%);
- technicy i inny średni personel – 68 osób (11,2%);
- specjaliści – 62 osoby (10,2%);
- pracownicy wykonujący prace proste - 51 osób (8,4%);
- operatorzy i monterzy maszyn i urządzeń – 40 osób (6,6%);
- pracownicy biurowi – 32 osoby (5,3%);
- rolnicy, ogrodnicy, leśnicy i rybacy – 25 osób (4,1%);
- przedstawiciele władz publicznych, wyżsi urzędnicy i kierownicy – 4 osoby (0,7%).

Tabela Nr 3. Bezrobotni zarejestrowani w końcu grudnia 2022 r. według najczęściej reprezentowanych grup zawodowych

Nazwa zawodu	Ogółem	w tym kobiety
Sprzedawcy i pokrewni	57	48
Robotnicy budowlani i pokrewni (z wyłączeniem elektryków)	38	0
Średni personel nauk fizycznych, chemicznych i technicznych	36	16
Robotnicy obróbki metali, mechanicy maszyn i urządzeń i pokrewni	39	0
Pracownicy usług osobistych	39	25
Robotnicy w przetwórstwie spożywczym, obróbce drewna, produkcji wyrobów tekstylnych i pokrewni	31	19
Robotnicy wykonujący prace proste w górnictwie, przemyśle, budownictwie i transporcie	34	6
Rolnicy produkcji towarowej	16	7
Kierowcy i operatorzy pojazdów	15	0
Średni personel do spraw biznesu i administracji	15	9

Źródło: Dane Powiatowego Urzędu Pracy w Łosicach

2.3. BEZROBOTNI BĘDĄCY W SZCZEGÓLNEJ SYTUACJI NA RYNKU PRACY

Wsparcie dla **osób będących w szczególnej sytuacji na rynku pracy** reguluje ustawa z dnia 20 kwietnia 2004 r. o promocji zatrudnienia i instytucjach rynku pracy. Są to osoby, które ze względu na określone uwarunkowania mają znaczne trudności z wkroczeniem lub utrzymaniem się na rynku pracy.

Status **osoby będącej w szczególnej sytuacji na rynku pracy posiadają:**

- bezrobotni do 30 roku życia,
- bezrobotni długotrwale,
- bezrobotni powyżej 50 roku życia,
- bezrobotni posiadający co najmniej jedno dziecko do 6 roku życia,
- bezrobotni niepełnosprawni,
- bezrobotni korzystający ze świadczeń z pomocy społecznej,
- bezrobotni posiadający co najmniej jedno dziecko niepełnosprawne do 18 roku życia,
- poszukujący pracy niepozostający w zatrudnieniu lub niewykonujący innej pracy zarobkowej opiekunowie osób niepełnosprawnych, z wyłączeniem opiekunów osoby niepełnosprawnej pobierających świadczenie pielęgnacyjne lub specjalny zasiłek opiekuńczy na podstawie przepisów o świadczeniach rodzinnych lub zasiłek dla opiekuna na podstawie przepisów o ustaleniu i wypłacie zasiłków dla opiekunów.

Na koniec grudnia 2022 r. **status osoby bezrobotnej w szczególnej sytuacji na rynku pracy posiadało 530 osób**. Oznacza to, że **9 na 10 bezrobotnych** spełniało warunki do uzyskania takiego statusu. Osoby te stanowiły **87,5% ogółu bezrobotnych**. Dla porównania, w końcu grudnia 2021 roku odnotowano w Urzędzie **670 osób będących w szczególnej sytuacji na rynku pracy (87,7% ogółu zarejestrowanych)**.

Zadaniem Urzędu wobec osób bezrobotnych będących w szczególnej sytuacji na rynku pracy jest bez wątpienia specyficzne wsparcie, holistyczne i zindywidualizowane podejście. Osoby te bowiem często zmagają się z takimi problemami jak: niska aktywność zawodowa, brak doświadczenia zawodowego, niskie kwalifikacje lub ich brak, zaniżona samoocena, niepewność, różne ograniczenia natury psychologicznej.

2.3.1. Bezrobotni do 30 roku życia

Bezrobotni do 30 roku życia to bezrobotni, którzy do dnia zastosowania wobec nich usług lub instrumentów rynku pracy nie ukończyli 30 roku życia. Na koniec grudnia 2022 roku liczba osób z tej grupy wiekowej wyniosła **176, w tym 116 kobiet**. Grupa ta stanowiła **29% ogółu zarejestrowanych**. Dla porównania w końcu roku 2021 bezrobotni do 30 roku życia stanowili **28,1% ogólnej liczby osób zarejestrowanych (215 osób)**.

W tej grupie bezrobotni **do 25 roku życia** (bezrobotni, którzy do dnia zastosowania wobec nich usług lub instrumentów rynku pracy nie ukończyli 25 roku życia) na koniec grudnia 2022 r. stanowili **55% ogółu analizowanej grupy (97 osób)**. W stosunku do analogicznego okresu ubiegłego roku nastąpił spadek o **4 osoby**. Jeśli chodzi o poziom

wykształcenia osób **do 30 roku życia** należy zauważyć, że najwięcej osób z tej grupy wiekowej w analizowanym roku **posiadało wykształcenie policealne i średnie zawodowe/branżowe – 33,5% (59 osób)**, kolejną pod względem liczebności grupę stanowiły osoby posiadające **wykształcenie średnie ogólnokształcące – 22,8% (40 osób)**. **Wykształcenie gimnazjalne/podstawowe i poniżej** miało 31 osób do 30 roku życia (17,6%), natomiast **zasadnicze zawodowe/branżowe** 25 osób (14,2%). Dyplomem uczelni **wyższej** legitymowało się **21 osób – 11,9% ogółu bezrobotnych do 30 roku życia**.

Na koniec 2022 r. **34,7% (61 osób) bezrobotnych do 30 roku życia** dotychczas **nie pracowało**, a **33,5% (59 osób)** ogółu tej grupy posiadało **staż pracy krótszy niż 1 rok**. **52 osoby (29,5%) posiadało staż pracy od 1 roku do 5 lat**. **4 osoby (2,3%) pracowały od 5 do 10 lat**.

Pandemia nauczyła osoby młode, że mogą uczyć się i pracować z dowolnego miejsca, co więcej, są przekonani, że możliwość wyboru miejsca i czasu pracy ma pozytywny wpływ na ich produktywność.

W ramach wszystkich pozyskanych środków tj. Funduszu Pracy, Europejskiego Funduszu Społecznego w 2022 roku Urząd skierował na różne formy aktywizacji łącznie **91 osób do 30 roku życia**, w tym:

- 49 osób zostało skierowanych do odbycia stażu,
- 12 osób otrzymało skierowanie w ramach doposażenia/wyposażenia stanowiska pracy,
- 12 osobom udzielono jednorazowych środków na rozpoczęcie własnej działalności gospodarczej,
- 8 osób skierowano do prac interwencyjnych,
- 6 osobom przyznano bony na zasiedlenie,
- 2 osoby skierowano do robót publicznych,
- 2 osoby uczestniczyły w szkoleniach.

2.3.2. Bezrobotni długotrwale

Długotrwale bezrobotni to osoby pozostające w rejestrze Urzędu łącznie przez okres ponad 12 miesięcy w okresie ostatnich 2 lat, z wyłączeniem okresów odbywania stażu i przygotowania zawodowego dorosłych. Grupę długotrwale bezrobotnych stanowią osoby, które pomimo tego, że są zdolne do pracy i deklarują chęć jej podjęcia, nie znajdują faktycznego zatrudnienia z różnorodnych powodów. Osoby te często ze względu na niskie wykształcenie i długi czas pozostawania bez pracy mają znaczne problemy z ponownym wejściem na rynek pracy. Bezrobotni zaliczani do tej kategorii, są jedną z najtrudniejszych grup pod względem aktywizacji zawodowej. Bezrobotni długotrwale od lat stanowią najwyższy odsetek wśród **osób bezrobotnych będących w szczególnej sytuacji na rynku pracy**. Według stanu na koniec grudnia 2022 r. **64,7 %** ww. grupy to **osoby długotrwale bezrobotne**. **Osoby długotrwale bezrobotne** stanowiły na koniec grudnia 2022 r. **56,6%** ogółu zarejestrowanych (**343 osoby, w tym 189 kobiet**). W stosunku do ubiegłego roku nastąpił **spadek o 100 osób**.

W stosunku do analogicznego okresu roku ubiegłego nastąpił spadek zarejestrowanych osób długotrwale bezrobotnych o **1,4** punktu procentowego.

Podobnie jak w roku 2021 **wśród osób długotrwale bezrobotnych przeważały osoby bezrobotne w wieku 25-34 lata** (w roku 2021 stanowiły one **26,6%** tej grupy, a w 2022 r. **25,7%**). Na koniec grudnia 2022 r. w tej kategorii wiekowej zarejestrowanych było **88 osób**, tj. o 30 osób mniej niż na koniec grudnia 2021 r.

Liczną grupę stanowią także osoby w wieku **35-44 lat – 24,8% ogółu tej grupy osób długotrwale bezrobotnych (85 osób)**. W porównaniu do analogicznego okresu roku ubiegłego liczba osób długotrwale bezrobotnych w ww. grupie wiekowej **zmniejszyła się o 31 osób**. Osoby w wieku **45-54 lat** stanowiły 18,9% osób długotrwale bezrobotnych.

Często osoby starsze po utracie pracy mają problem z ponownym wejściem na rynek pracy. Spowodowane jest to głównie niskim wykształceniem, przywiązaniem do jednego zawodu i brakiem chęci i motywacji do podnoszenia swoich kwalifikacji. Barierą często nie do pokonania jest pogarszający się stan zdrowia, który uniemożliwia prace w niektórych zawodach.

Osoby długotrwale bezrobotne to również osoby posiadające niski poziom wykształcenia – 32,1% tej grupy to osoby z wykształceniem gimnazjalnym/podstawowym i poniżej (110 osób). W porównaniu do końca grudnia 2021 r. nastąpił **wzrost o 0,9** punktu procentowego. **23,3% (80 osób) długotrwale bezrobotnych** to osoby z **wykształceniem zasadniczym zawodowym/branżowym** jak również z wykształceniem policealnym i średnim zawodowym/ branżowym – **80 osób (23,3%)**.

Niski poziom wykształcenia ogranicza możliwości poszukiwania i podjęcia pracy, negatywnie wpływa na wizerunek osób bezrobotnych na rynku pracy i z czasem skutkuje pogłębianiem się ich wykluczenia. Dodatkowo długie pozostawanie bez pracy powoduje, że osoby nie rozwijają się zawodowo, brak im kwalifikacji i umiejętności poszukiwanych przez pracodawców. W przypadku osób długotrwale bezrobotnych o niskim poziomie wykształcenia ważne jest stworzenie warunków do powszechnego dostępu do bezpłatnej edukacji, podnoszenia lub uzupełniania kwalifikacji, ponownego przyuczenia do wykonywania czynności zawodowych.

Analiza danych dotycząca stażu pracy osób zarejestrowanych w Urzędzie na koniec grudnia 2022 r. wykazała, że w grupie **długotrwale bezrobotnych** dominują osoby ze **stażem pracy do 1 roku**, ich liczba w końcu ubiegłego roku wynosiła **96 osób** (28% ogółu długotrwale bezrobotnych) **oraz osoby ze stażem pracy od 1 do 5 lat - 87 osób** (25,4% ogółu długotrwale bezrobotnych). **54 osoby** długotrwale bezrobotne **nie posiadało stażu pracy**, co stanowi **15,7% ogółu długotrwale bezrobotnych**.

Brak lub krótkie doświadczenie zawodowe osób długotrwale bezrobotnych podobnie jak niski poziom wykształcenia jest kolejną barierą utrudniającą podjęcie zatrudnienia.

Przywracanie osób długotrwale bezrobotnych na rynek pracy nie jest łatwym procesem. Wraz z wydłużaniem się czasu pozostawania bez pracy osoby bezrobotne tracą część swoich umiejętności zawodowych oraz doświadczenia, wraz z tym utrwalają się niekorzystne postawy osobowościowe, bierność, obniżenie samooceny. Osoby długotrwale

bezrobotne są wycofane, brakuje im pewności siebie. Nie znajdują potrzeby podnoszenia własnych kwalifikacji zawodowych. Mają niski poziom motywacji oraz znikomą aktywność w poszukiwaniu pracy. Długie okresy pozostawania bez pracy prowadzą także do wyraźnego pogorszenia sytuacji materialnej, często także uzależnienie od świadczeń pomocy społecznej. Są również takie osoby, którym taki sposób na życie odpowiada, korzystają ze wsparcia opieki społecznej i podejmują dorywcze prace w "szarej strefie".

Urząd przy dysponowaniu środkami na aktywizację osób bezrobotnych traktuje osoby długotrwale bezrobotne jako jedną z grup priorytetowych, wymagającą szczególnego wsparcia.

2.3.3. Bezrobotni powyżej 50 roku życia

Grupę tą stanowią bezrobotni, którzy w dniu zastosowania wobec nich usług lub instrumentów rynku pracy **ukończyli 50 rok życia**. Zgodnie ze stanem na koniec grudnia 2022 r. grupa ta stanowiła **24,9%** ogółu zarejestrowanych bezrobotnych (**151 osób**). W stosunku do analogicznego okresu ubiegłego roku nastąpił **spadek o 25 osób**.

Osoby po 50 roku życia mają trudności w powrocie na rynek pracy. Na koniec grudnia 2022 r. **45,7% osób powyżej 50 roku życia to osoby pozostające bez pracy przez okres powyżej 24 miesięcy (69 osób)**. Sytuacja osób po 50 roku życia na rynku pracy jest trudna. Na koniec grudnia 2022 r. odnotowano **5,3%** bezrobotnych powyżej 50 roku życia **posiadających wykształcenie wyższe, średnie ogólnokształcące 4%**. Natomiast **35%** osób w tej grupie wiekowej stanowiły osoby z **wykształceniem gimnazjalnym i niższym. 35,8%** osób powyżej 50 roku życia posiadało **wykształcenie zasadnicze zawodowe/branżowe. 19,9%** posiadało wykształcenie policealne i średnie zawodowe/branżowe.

W ramach wszystkich pozyskanych środków, tj. Funduszu Pracy, Europejskiego Funduszu Społecznego w 2022 r. Urząd skierował na różne formy aktywizacji łącznie 28 osób bezrobotnych powyżej 50 roku życia, w tym:

- 11 osób skierowano do prac w ramach robót publicznych,
- 10 osób zostało skierowanych do wykonywania prac społecznie użytecznych,
- 3 osoby skierowano w ramach prac interwencyjnych,
- 2 osoby zostały skierowane do odbycia stażu,
- 2 osoby otrzymały skierowania w ramach wyposażenia/wyposażenia stanowiska pracy.

Należy zauważyć, iż na koniec grudnia 2022 r. **15,9% analizowanej grupy posiadało orzeczenie o stopniu niepełnosprawności (24 osoby)**, co stanowi **4% ogółu zarejestrowanych**.

Osoby starsze mają duże trudności z odnalezieniem się na rynku pracy, głównie z pokonaniem barier związanych z dynamicznie rozwijającym się rynkiem pracy. Niejednokrotnie wynika to z faktu, że dotychczasowe doświadczenie zawodowe związane było ze świadczeniem pracy na jednym stanowisku pracy, w tym samym zakładzie pracy. Często barierą w aktywności zawodowej osób starszych jest niski poziom wykształcenia

i brak chęci i motywacji do podnoszenia kwalifikacji, jak również pogorszący się stan zdrowia, który utrudnia lub wręcz uniemożliwia podjęcie pracy w określonych zawodach.

Pracodawcy sceptycznie podchodzą do zatrudniania osób starszych, które uważane są za mniej wydajne. Obawiają się absencji w pracy spowodowanej chorobami w związku z pogarszającym się w tym wieku stanem zdrowia. Część pracodawców uważa kandydatów z tej grupy wiekowej za osoby, mające trudności w szybkim uczeniu się i przyswajaniu nowych umiejętności czy technologii. W tej grupie wiekowej można wyłonić zarówno osoby otwarte na wiedzę i nowe doświadczenia, jak i takie, które nie chcą się uczyć, o niskim poziomie motywacji do samorozwoju i doskonalenia się, czy też niskich zdolnościach poznawczych. Niechęć pracodawców do zatrudniania tej grupy osób, stwarza niebezpieczeństwo wykluczenia z rynku pracy osób aktywnych zawodowo – znaczącej i wartościowej grupy społecznej, która może zaoferować swoje bogate doświadczenie. Zatem, konieczne jest podejmowanie intensywnych działań zmierzających do zwiększenia aktywności zawodowej osób wieku 50 lat i więcej.

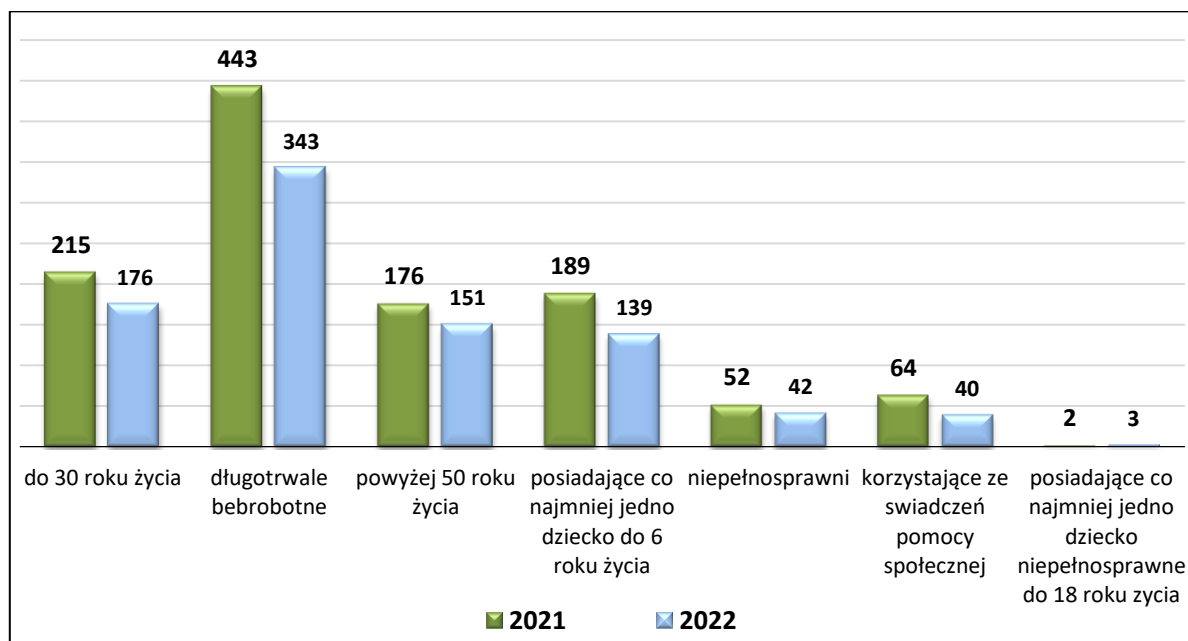
2.3.4. Pozostałe grupy osób, znajdujące się w szczególnej sytuacji na rynku pracy

Pozostałe grupy osób wymienione jako osoby bezrobotne będące w szczególnej sytuacji na rynku pracy są mniej liczne i stanowią niewielki odsetek ogółu tej grupy lub ich brak. Są to:

- **bezrobotni posiadający, co najmniej jedno dziecko do 6 roku życia**, którzy stanowili na koniec grudnia 2022 r. **22,9%** ogólnej liczby zarejestrowanych osób bezrobotnych (**139 osób, w tym 112 kobiet**). W stosunku do roku 2021 nastąpił spadek o **50 osób**,
- **bezrobotni korzystający ze świadczeń z pomocy społecznej**, którzy stanowili na koniec grudnia 2022 r. **6,6%** ogólnej liczby zarejestrowanych osób bezrobotnych (**40 osób, w tym 24 kobiety**). W stosunku do roku 2021 nastąpił **spadek o 24 osoby**,
- **bezrobotni niepełnosprawni**, którzy stanowili na koniec grudnia 2022 r. **6,9%** ogółu zarejestrowanych bezrobotnych (**42 osoby, w tym 14 kobiet**). W stosunku do roku 2021 nastąpił **spadek o 10 osób**,
- **bezrobotni posiadający, co najmniej jedno dziecko niepełnosprawne do 18 roku życia**, którzy stanowili na koniec grudnia 2022 r. **0,5%** ogólnej liczby zarejestrowanych osób bezrobotnych (**3 osoby, w tym 2 kobiety**). W stosunku do roku 2021 nastąpił **wzrost o 1 osobę**.

Liczbę osób bezrobotnych będących w szczególnej sytuacji na rynku pracy w latach 2021-2022 obrazuje Wykres Nr 20.

**Wykres Nr 20. Osoby bezrobotne w szczególnej sytuacji na rynku pracy
w latach 2021 - 2022 (wg stanu na koniec grudnia)**

Źródło: Dane Powiatowego Urzędu Pracy w Łosicach

Analizując sytuację osób bezrobotnych będących w szczególnej sytuacji na rynku pracy w 2022 r. w stosunku do roku ubiegłego należy zauważyć spadek liczby bezrobotnych w każdej grupie, z wyjątkiem wzrostu o 1 osobę posiadającą dziecko niepełnosprawne do 18 roku życia.

Niezmiennie negatywnym zjawiskiem jest utrzymujący się wysoki poziom osób długotrwale bezrobotnych oraz osób do 30 roku życia. Sytuacja na rynku pracy osób należących do ww. grupy jest trudna. Dodatkowo potęguje ją trudniejsza i niestabilna sytuacja w gospodarce.

**Tabela Nr 4. Bezrobotni w powiecie łosickim wg wybranych kategorii
w latach 2021 - 2022**

Wybrana kategoria bezrobotnych	grudzień 2021		grudzień 2022	
	liczba	%	liczba	%
Zarejestrowani bezrobotni (ogółem)	764		606	
bezrobotne kobiety	364	47,7	305	50,3
bezrobotni z prawem do zasiłku	68	8,9	61	10,1
osoby dotychczas niepracujące	124	16,2	100	16,5
zamieszkali na wsi	588	77	441	72,8
bez kwalifikacji zawodowych	296	38,7	256	42,2
bez doświadczenia zawodowego	206	27	158	26,1
kobiety, które nie podjęły zatrudnienia po urodzeniu dziecka	146	19,1	111	18,3
bezrobotni do 25 roku życia	101	13,2	97	16
bezrobotni do 30 roku życia	215	28,1	176	29
bezrobotni powyżej 50 roku życia	176	23	151	24,9
długotrwale bezrobotni	443	58	343	56,6
osoby posiadające co najmniej jedno dziecko do 6 roku życia	189	24,7	139	22,9
niepełnosprawni	52	6,8	42	6,9
korzystający ze świadczeń z pomocy społecznej	64	8,4	40	6,6

Źródło: Dane Powiatowego Urzędu Pracy w Łosicach

III. USŁUGI RYNKU PRACY

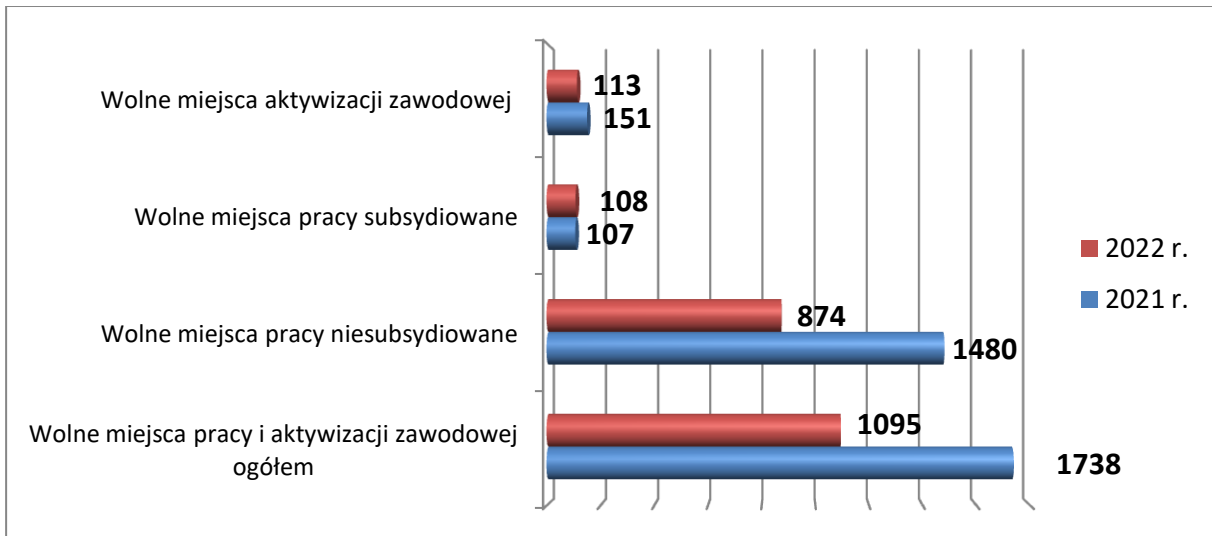
3.1. POŚREDNICTWO PRACY

Pośrednictwo pracy jest jedną z podstawowych usług rynku pracy. Usługa ta polega w szczególności na pozyskiwaniu ofert pracy, udzielaniu pomocy pracodawcom w rekrutowaniu pracowników o poszukiwanych kwalifikacjach zawodowych w związku ze zgłoszoną ofertą pracy oraz osobom bezrobotnym i poszukującym pracy w uzyskaniu zatrudnienia poprzez informowanie o dostępnych ofertach pracy. Ponadto inicjowane i organizowane są kontakty osób zarejestrowanych z pracodawcami. Zadania te realizują głównie pośrednicy pracy pełniący funkcję doradcy klienta instytucjonalnego m.in. poprzez kontakty telefoniczne, e-mailowe oraz wizyty w zakładach pracy. Pośrednictwo pracy jest świadczone nieodpłatnie oraz prowadzone jest na zasadzie dostępności i dobrowolności korzystania jak również jawności i równości w traktowaniu stron - zarówno osób, jak i pracodawców.

W 2022 r. pośrednicy pracy pozyskali **ogółem 982 wolne miejsca pracy**, z czego **108** to miejsca pracy subsydiowane, które stanowiły – **11%** ogólnej liczby miejsc pracy zgłoszonych do Urzędu. Pozyskano również **113 wolnych miejsc aktywizacji zawodowej**. W 2021 r. pośrednicy pracy pozyskali **1 587 wolnych miejsc pracy**, z czego **107** to miejsca pracy subsydiowane, które stanowiły - **6,7%** ogólnej liczby miejsc pracy zgłoszonych do Urzędu oraz **151 wolnych miejsc aktywizacji zawodowej**. Zdecydowana większość oferowanych miejsc pracy tak jak w latach poprzednich dotyczyła pracy niesubsydiowanej. W 2022 r. oferty niesubsydiowane stanowiły **89%** ogólnej liczby wolnych miejsc pracy (w 2021 r. **93,3%**). W stosunku do 2021 r. wolnych miejsc pracy było **mniej o 605 ofert** i spadek ten dotyczył ofert zatrudnienia lub innej pracy zarobkowej, natomiast w przypadku miejsc aktywizacji zawodowej wpłynęło o **38 ofert** mniej niż w roku ubiegłym (staże - o 37 ofert mniej, doposażenie stanowiska pracy – o 12 ofert mniej, prace interwencyjne – o 5 ofert mniej).

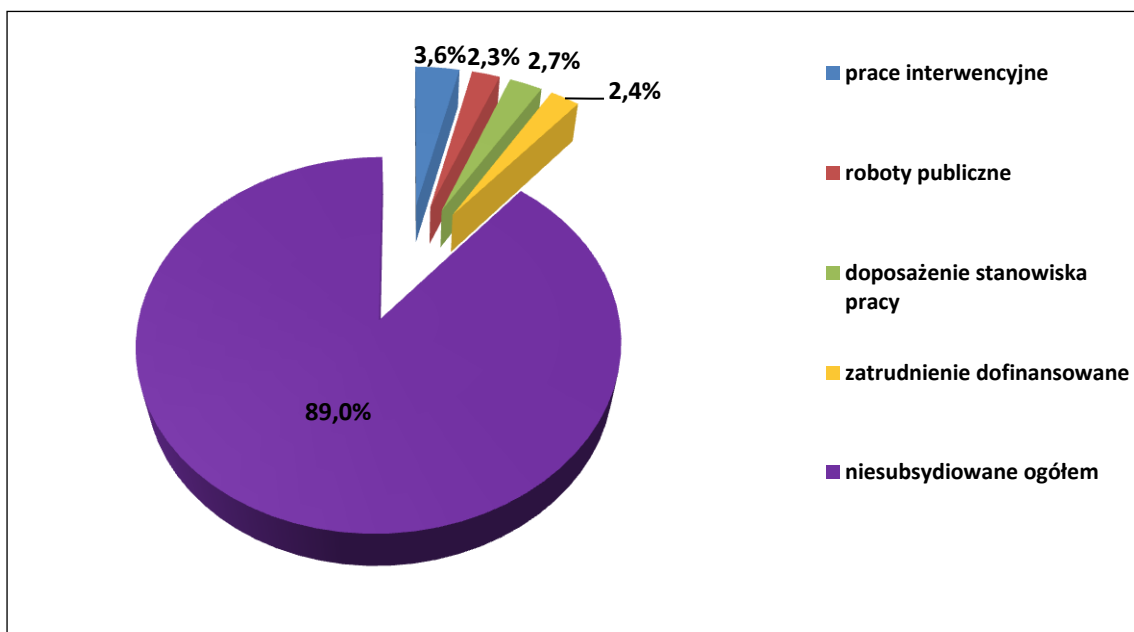
W 2022 roku zapotrzebowanie na pracowników w określonych zawodach było niższe w porównaniu do lat ubiegłych. Na spadek liczby pozyskanych wolnych miejsc zatrudnienia w 2022 roku zapewne miała wpływ pogarszająca się sytuacja ekonomiczna kraju, zwiększająca się inflacja budząca wśród przedsiębiorców duże obawy o nadchodzącą przyszłość. Niepewność ta powoduje konieczność ograniczenia kosztów prowadzonej firmy.

Wykres Nr 21. Wolne miejsca pracy i miejsca aktywizacji zawodowej pozyskane do realizacji w latach 2021-2022

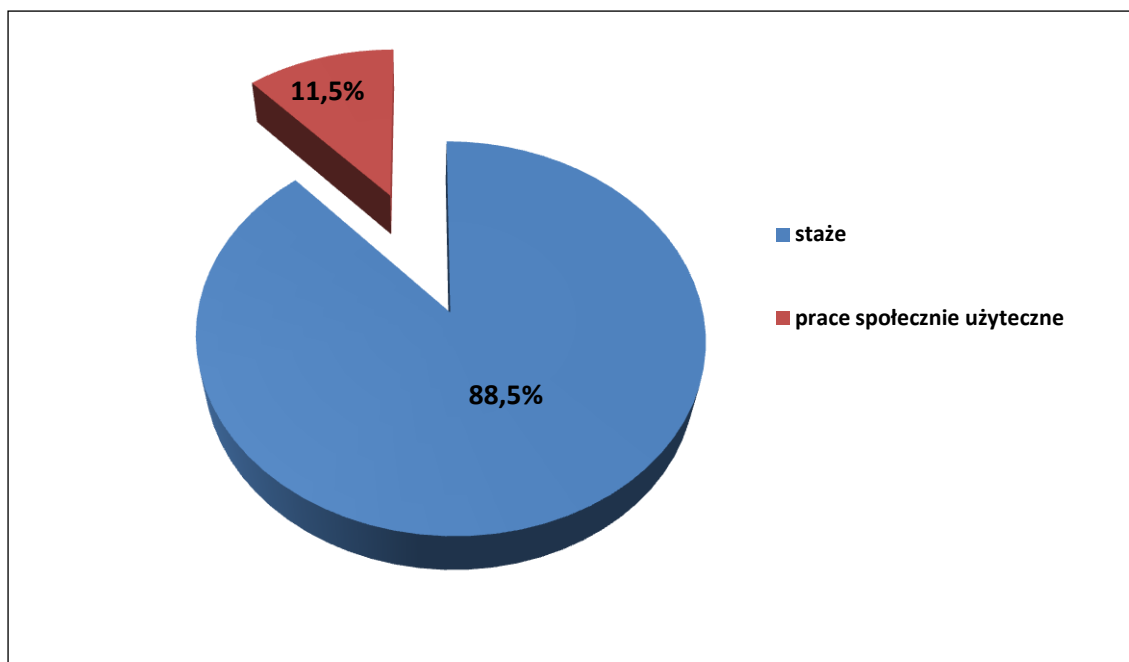
Źródło: Dane Powiatowego Urzędu Pracy w Łosicach

Wykres Nr 22. Wolne miejsca pracy pozyskane do realizacji w 2022 r. w podziale na subsydiowane i niesubsydiowane

Źródło: Dane Powiatowego Urzędu Pracy w Łosicach

Wykres Nr 23. Wolne miejsca aktywizacji zawodowej pozyskane do realizacji w 2022 r.

Źródło: Dane Powiatowego Urzędu Pracy w Łosicach

Tabela Nr 5. Wolne miejsca pracy i miejsca aktywizacji zawodowej pozyskane w latach 2021-2022

	2021 rok	2022 rok
LICZBA WOLNYCH MIEJSC PRACY I AKTYWIZACJI ZAWODOWEJ OGÓŁEM	1738	1095
LICZBA WOLNYCH MIEJSC PRACY OGÓŁEM, W TYM:	1587	982
❖ SUBSYDIOWANE:	107	108
○ prace interwencyjne	40	35
○ roboty publiczne	24	23
○ doposażenie stanowiska pracy	38	26
○ dofinansowanie zatrudnienia bezrobotnego powyżej 50 r.ż.	5	0
○ zatrudnienie dofinansowane	0	24
❖ NIESUBSYDIOWANE :	1480	874
LICZBA WOLNYCH MIEJSC AKTYWIZACJI ZAWODOWEJ OGÓŁEM, W TYM:	151	113
○ staż	137	100
○ prace społecznie użyteczne	14	13

Źródło: Dane Powiatowego Urzędu Pracy w Łosicach

**Tabela Nr 6. Wolne miejsca pracy i aktywizacji zawodowej zgłaszane według gmin
w latach 2021 – 2022**

OFERTY PRACY ZGŁASZANE WG. GMIN:	2021 rok	2022 rok
❖ z powiatu łosickiego:	1625	988
○ Miasto i Gmina Łosice	1174	808
○ Olszanka	99	26
○ Stara Kornica	34	32
○ Sarnaki	78	27
○ Platerów	60	40
○ Huszlew	180	55
❖ inny powiat:	113	107
OGÓŁEM:	1738	1095

Źródło: Dane Powiatowego Urzędu Pracy w Łosicach

Dokonując analizy lokalnego rynku pracy na podstawie ofert pracy, wpływających do tut. Urzędu w ostatnich latach, należy zauważyć, iż zapotrzebowanie na określone zawody nadal nie ulega większym zmianom. Specyfika ofert pracy napływających do Urzędu sprawia, że bardzo duża część dotyczy prac prostych. **Pracodawcy w 2022 r. zgłaszali zapotrzebowanie na pracowników w następujących zawodach: ogrodnik – uprawa grzybów jadalnych – 189 wolnych miejsc pracy, pakowacz ręczny – 169 wolnych miejsc pracy, sortowacz – 155 wolnych miejsc pracy, pozostali pracownicy wykonujący prace proste gdzie indziej niesklasyfikowani/wykonujący dorywcze prace proste – 116 wolnych miejsc pracy, technik prac biurowych – 45 wolnych miejsc pracy, zbieracz owoców, ziół i innych roślin – 37 wolnych miejsc pracy, sprzedawca – 23 wolne miejsca pracy, pracownik produkcji – 20 wolnych miejsc pracy, robotnik gospodarczy – 19 wolnych miejsc pracy, magazynier – 17 wolnych miejsc pracy, asystent nauczyciela przedszkola – 15 wolnych miejsc pracy, kucharz – 14 wolnych miejsc pracy, meliorant – 10 wolnych miejsc pracy, tynkarz – 10 wolnych miejsc pracy, monter podzespołów i zespołów elektronicznych – 8 wolnych miejsc pracy, pracownik biurowy – 8 wolnych miejsc pracy, malarz budowlany – 7 wolnych miejsc pracy, zbrojarz – 6 wolnych miejsc pracy, mechanik pojazdów samochodowych – 6 wolnych miejsc pracy.**

Najwięcej ofert pracy niesubsydiowanych zgłoszonych zostało w zawodach: ogrodnik – uprawa grzybów jadalnych, pakowacz ręczny, sortowacz, pozostali pracownicy wykonujący prace proste gdzie indziej niesklasyfikowani, zbieracz owoców, ziół i innych roślin, pracownik produkcji, sprzedawca, magazynier, asystent nauczyciela przedszkola, technik prac biurowych, monter podzespołów i zespołów elektronicznych.

W ramach subsydiowanych form wsparcia oraz w ramach miejsc aktywizacji zawodowej zgłaszano najczęściej oferty pracy w zawodach: technik prac biurowych, robotnik gospodarczy, sprzedawca, meliorant, kucharz, magazynier.

Oferty pracy, będące w dyspozycji Urzędu, udostępniane są na stronie internetowej, w siedzibie Urzędu – w gablotach, w Centralnej Bazie Ofert Pracy, a także w lokalnej prasie. Urząd na stałe współpracuje z ościennymi urzędami pracy w zakresie upowszechniania ofert pracy przyjętych do realizacji.

Analizując oferty pracy według rodzaju działalności w 2022 r. pozyskano do realizacji **358 ofert pracy** z następujących działów gospodarki:

- działalność w zakresie usług administrowania i działalność wspierająca – 63 oferty (17,6%);
- budownictwo - 62 oferty (17,3%);
- rolnictwo, leśnictwo, łowiectwo i rybactwo – 45 ofert (12,6%);
- działalność profesjonalna, naukowa i techniczna – 39 ofert (10,9%);
- transport i gospodarka magazynowa - 31 ofert (8,7%);
- handel hurtowy i detaliczny – 26 ofert (7,2%);
- działalność związana z usługami gastronomicznymi oraz usługami sprzątającymi – 25 ofert (7,0%);
- inne – 22 oferty (6,1%).
- przetwórstwo przemysłowe – 14 ofert (3,9%);
- opieka zdrowotna i pomoc społeczna – 11 ofert (3,1%);
- działalność finansowa i ubezpieczeniowa – 11 ofert (3,1%);
- naprawa pojazdów samochodowych, włączając motocykle – 9 ofert (2,5%).

Najczęściej oferty pracy zgłaszane były w następujących zawodach i skierowane były do osób z wykształceniem:

- **wyższym**, w zawodach: asystent nauczyciela przedszkola, asystent ds. księgowości, technik prac biurowych, laborant chemiczny,
- **średnim**, w zawodach: sprzedawca, sprzedawca-kasjer, technik prac biurowych, pracownik biurowy, asystent ds. księgowości, asystent nauczyciela przedszkola, mechanik pojazdów samochodowych,
- **zasadniczym zawodowym**, w zawodach: kucharz, sprzedawca, magazynier, mechanik pojazdów samochodowych,
- **podstawowym**, w zawodach: pakowacz ręczny, sortowacz, ogrodnik-uprawa grzybów jadalnych, robotnik gospodarczy, pomocniczy robotnik budowlany, pozostali pracownicy wykonujący prace proste gdzie indziej niesklasyfikowani, zbieracz owoców, ziół i innych roślin, kucharz, zbrojarz, meliorant, malarz budowlany, tynkarz.

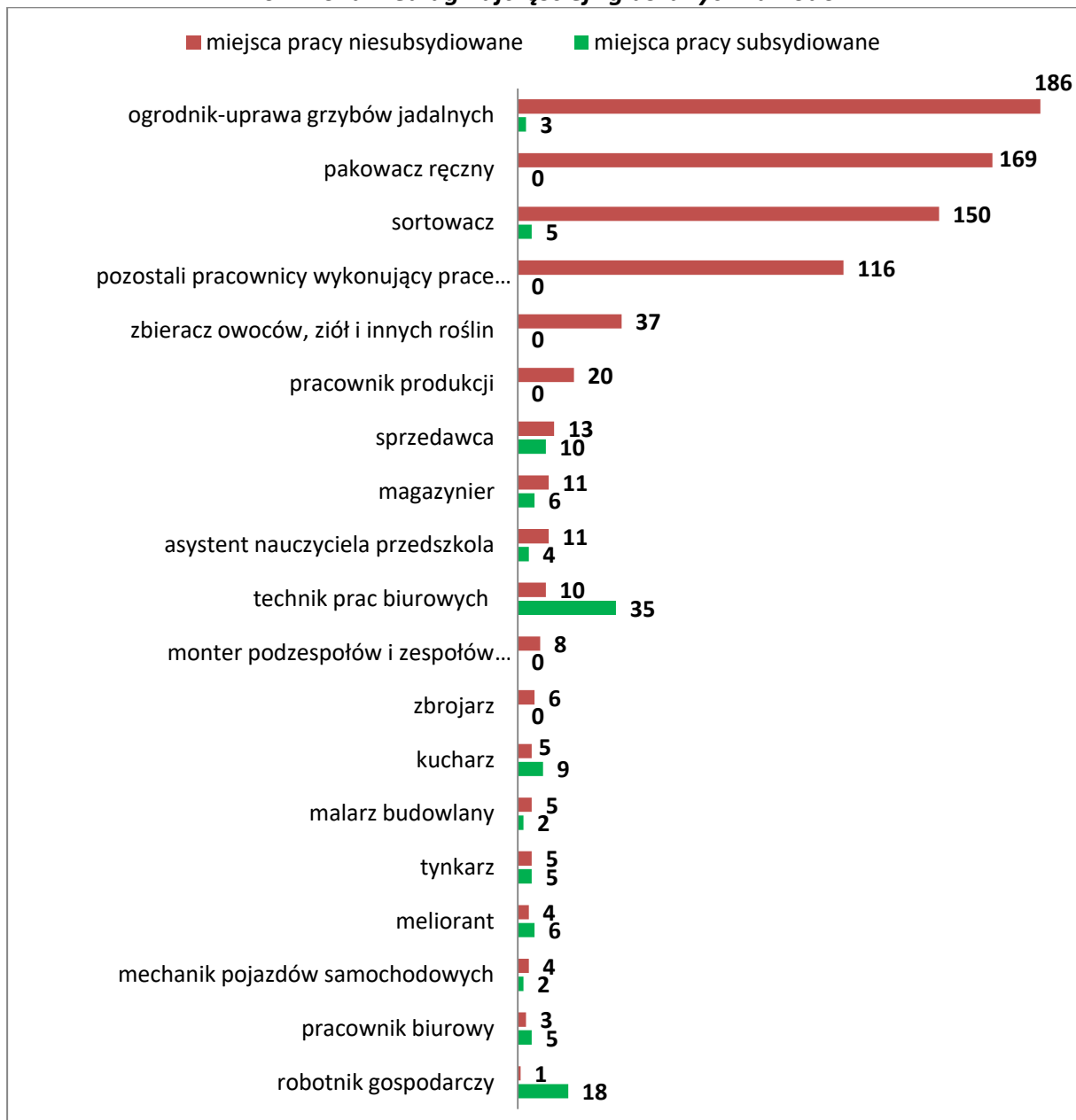
Prognozy w zakresie zapotrzebowania na określone zawody, znaleźć można w monitoringu zawodów deficytowych i nadwyżkowych. Jest to proces systematycznego obserwowania zjawisk i procesów zachodzących na rynku pracy dotyczących kształtowania

popytu na pracę i podaży zasobów pracy w przekroju terytorialno – zawodowym oraz formułowania na tej podstawie wniosków, ocen oraz prognoz.

Ranking zawodów deficytowych i nadwyżkowych stanowi najważniejszy element prowadzenia monitoringu. Celem konstrukcji rankingu jest zidentyfikowanie elementarnych grup zawodów charakteryzujących się deficytem, równowagą bądź nadwyżką na rynku pracy.

Niewątpliwie duży wpływ na sytuację na lokalnym rynku pracy miała pandemia COVID-19 oraz trwająca agresja rosyjska na Ukrainę. Nie mniej jednak zarówno w roku 2021 jak i w roku 2022 przy utrzymującym się niskim poziomie bezrobocia pracodawcy nadal zgłaszają problemy w znalezieniu pracowników o odpowiednich kwalifikacjach, spełniających wymagania oferowanych stanowisk pracy. Trudności sprawia znalezienie pracownika na stanowiska nie wymagające dużych umiejętności lub doświadczenia zawodowego. Osoby bezrobotne zarejestrowane w Urzędzie mają również coraz większe wymagania wobec warunków zatrudnienia, np. poziomu wynagrodzenia za pracę, co często tłumaczą rosnącymi kosztami utrzymania siebie i rodziny, brak możliwości dojazdu z miejsca zamieszkania, wskazując iż nie posiadają samochodu lub brak połączeń komunikacją publiczną. Podobnie jak w roku 2021 Urząd miał problemy z realizacją ofert stażowych. Osoby bezrobotne często odmawiały przyjęcia propozycji stażu, uzasadniając odmowę np. brakiem dojazdu, niskim stypendium stażowym, nieodpowiednimi godzinami pracy. Największe problemy wystąpiły ze zrekrutowaniem pracowników na stanowiska z wysokimi kwalifikacjami, takie jak: laborant, asystent do spraw księgowości, asystent rodziny oraz stanowiska związane z pracą fizyczną, takie jak: zbieracz pieczarek, sortowacz pieczarek, pakowacz ręczny. Realizacja ofert pracy ze względu na przyczyny leżące zarówno po stronie pracodawców jak i po stronie osób bezrobotnych jest trudna i rolę pośredników pracy jest połączenie oczekiwań pracodawców i osób bezrobotnych, co nie zawsze jest do zrealizowania.

Wykres Nr 24. Miejsca pracy subsydiowanej i niesubsydiowanej w 2022 roku według najczęściej zgłaszanych zawodów

Źródło: Dane Powiatowego Urzędu Pracy w Łosicach

Pośrednicy pracy odnotowali w okresie sprawozdawczym **6 222 kontakty osób bezrobotnych i poszukujących pracy**, w efekcie których wydano **467 skierowań do pracodawców**, w tym **207 dla kobiet**. W 2021 r. odnotowano **10 004 kontaktów osób bezrobotnych i poszukujących pracy**, w efekcie których wydano **528 skierowań do pracodawców**, w tym dla kobiet – **211**.

Tabela Nr 7. Wizyty osób bezrobotnych i poszukujących pracy w 2022 r.

Miesiąc	Liczba kontaktów z osobami bezrobotnymi i poszukującymi pracy	Liczba wydanych skierowań	
		ogółem	w tym dla kobiet
Styczeń	610	12	6
Luty	480	13	9
Marzec	620	46	20
Kwiecień	602	80	20
Maj	570	52	19
Czerwiec	585	48	26
Lipiec	457	41	11
Sierpień	496	36	15
Wrzesień	451	38	25
Październik	484	33	17
Listopad	465	38	24
Grudzień	402	30	15
Ogółem:	6 222	467	207

Źródło: Dane Powiatowego Urzędu Pracy w Łosicach

Jednym ze sposobów usprawnienia realizacji ofert pracy jest organizacja spotkań rekrutacyjnych z pracodawcami - **GIEŁD PRACY**, czyli bezpośrednich spotkań pracodawców z kandydatami do pracy, dobranymi przez pośredników i spełniającymi wymagania pracodawców. Taka forma kontaktu bezpośredniego kandydatów i pracodawców umożliwia przedstawienie swojej oferty pracy wielu kandydatom jednocześnie. Z uwagi na pandemię COVID-19 nie było możliwości organizacji giełdy pracy. W miesiącu maju 2022 r. po zdjęciu częściowych obostrzeń zostało zorganizowane spotkanie w Urzędzie, podczas którego skierowane osoby bezrobotne odbywały rozmowy z pracodawcą, który zgłosił zapotrzebowanie na 10 pracowników.

W ramach współpracy między urzędami pracy Urząd przekazuje oferty pracy do upowszechnienia wśród osób bezrobotnych zarejestrowanych w innych urzędach pracy oraz otrzymuje oferty pracy z innych urzędów pracy do upowszechnienia wśród naszych klientów. W 2022 r. do Urzędu **przekazano 284 oferty pracy do upowszechnienia na 1 748 stanowisk pracy**. W 2021 r. do Urzędu przekazano **175 ofert pracy na 862 stanowiska pracy**.

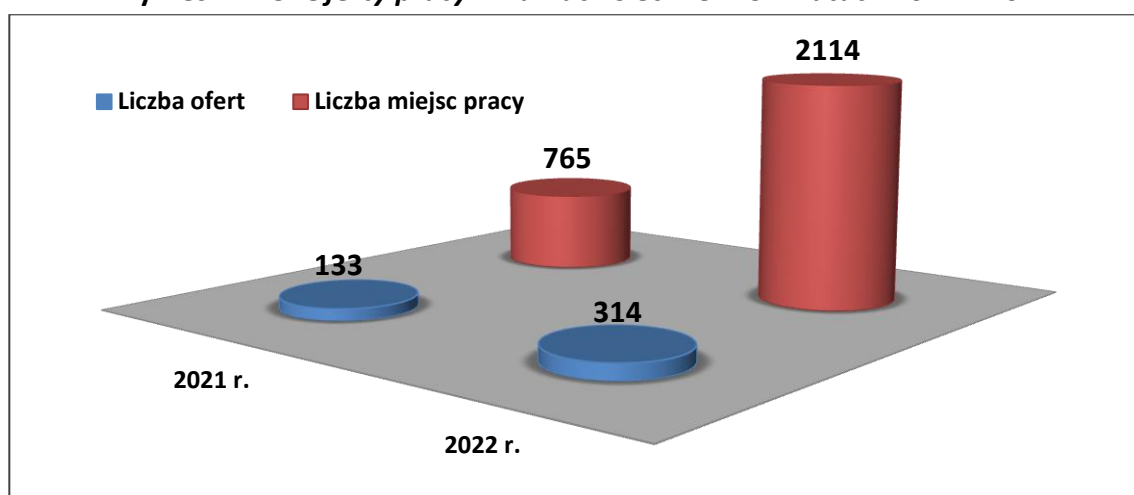
3.1.1. Usługa EURES

Urząd sukcesywnie wspiera i realizuje działania sieci EURES. Usługi EURES są powszechne, bezpłatne i skierowane do osób poszukujących pracy, które są zainteresowane wyjazdem do innego kraju w celach podjęcia pracy jak również do pracodawców chcących prowadzić rekrutację pracowników z zagranicy. EURES posiada sieć doradców, którzy dostarczają informacje potrzebne osobom poszukującym pracy i pracodawcom.

W roku 2022 do Urzędu wpłynęło **314 ofert pracy w ramach sieci EURES na 2114 wolne stanowiska pracy** (w roku 2021 do Urzędu wpłynęło **133 oferty pracy w ramach sieci EURES na 765 wolne stanowiska pracy**). Widoczny wzrost ofert i stanowisk pracy w ramach sieci EURES w stosunku do roku 2021 spowodowany jest zmniejszeniem się rozprzestrzeniania koronawirusa SARS-CoV-2 na terenie państw członkowskich UE/EFTA oraz łagodzenie w związku z wirusem obowiązujących obostrzeń.

Największa ilość ofert stanowisk pracy pochodziła od pracodawców z Niemiec - 557 ofert. 291 wolnych stanowisk pracy wpłynęło od pracodawców z Norwegii. W roku 2021 przeważały oferty z Norwegii – 269 ofert.

Wykres Nr 25. Oferty pracy w ramach sieci EURES w latach 2021 – 2022

Źródło: Dane Powiatowego Urzędu Pracy w Łosicach

Oferty pracy dotyczyły głównie pracy w branży:

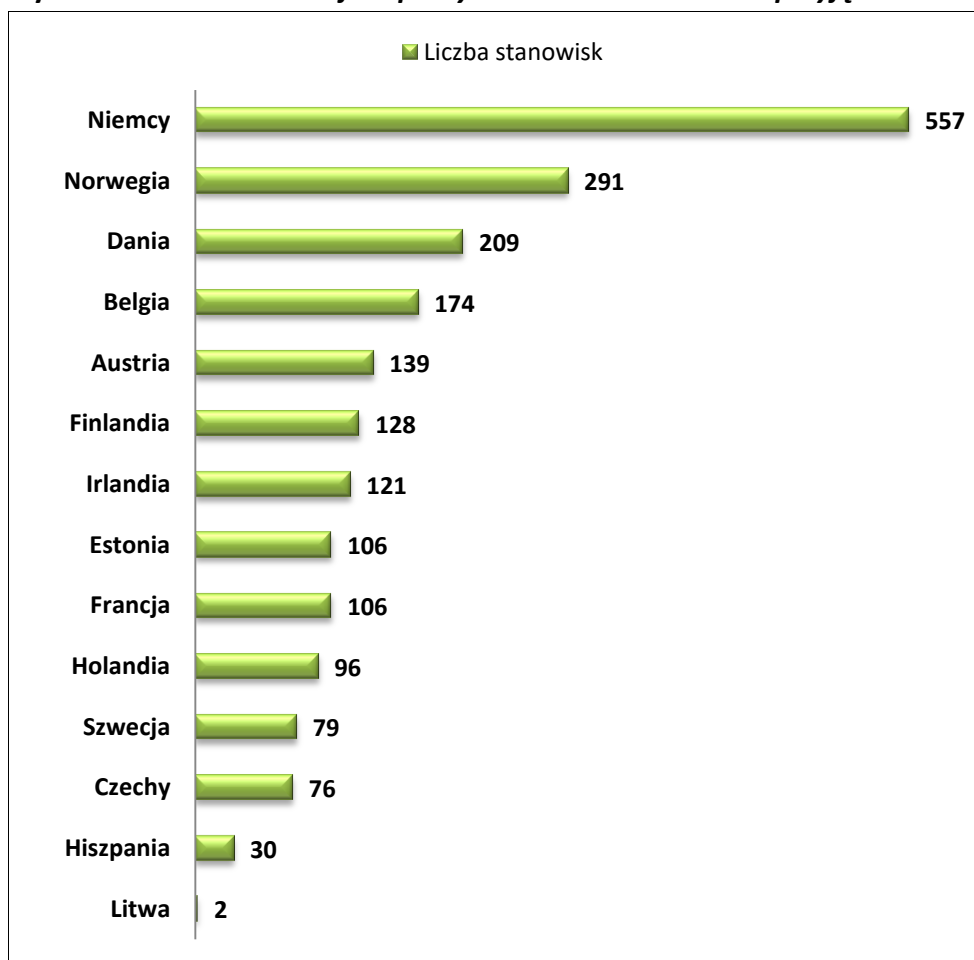
- **produkcyjno/przetwórczej** – ładowacz/sortowacz, ubojowy, pracownik produkcji, pracownik magazynu, rzeźnik, pomocnik produkcji, operator produkcji, magazynier;
- **budowlanej** – cieśla/stolarz budowlany, glazurnik/terakociarz, pracownik do wytwarzania elementów budowlanych, inżynier 3D, monter rusztowań, hydraulik, spawacz/pracownik obróbki metalu, monter ogrodzeń, operator maszyn CNC, płytkarz, blacharz budowlany, murarz, cieśla szalunkowy, ślusarz, dekarz, monter suchej zabudowy, spawacz MIG/MAG/TIG, pracownik budowlany - prace elewacyjne, tapeciarski, monter płyt

kartonowo - gipsowych, betoniarz, malarz przemysłowy, specjalista od przeciągania kabli, monter blatów z kamienia naturalnego, operator wiertniczy;

- **hutniczo-odlewniczej** – pracownik odlewni- formierz;
- **usługowej** – pracownik porządkowy, pracownik produkcji, pracownik sprzątający, kasjer- sprzedawca, pomocnik w pralni, pomoc domowa, monter mebli na statkach, pracownik obsługi klienta w dziale handlowym, monter instalacji sanitarnych, wentylacyjnych, mechanik instalator systemów sanitarnych, grzewczych i klimatyzacji, specjalista w dziedzinie wentylacji, kurier- dostarczanie paczek i listów;
- **rolniczej** – pracownik produkcyjny – uprawa owoców, pracownik farmy – trzoda chlewna, pracownik do zbioru brokułów, truskawek w szklarni, pracownik do obróbki kalafiora, pracownik do zbioru jabłek i gruszek w sadzie, pracownik do uprawy cebulek kwiatowych, pracownik do zbioru sałaty lodowej, pracownik do uprawy sadzonek roślin doniczkowych w szklarni, pracownik sezonowy przy zbiorze choinek, pracownik do przycinania drzew owocowych;
- **mechanicznej** – ślusarz spawacz, frezer CNC, operator maszyn skrawających, operator tokarki CNC, spawacz metodą MAG, mechanik instalacji przemysłowych techniki sanitarnej, grzewczej i klimatyzacyjnej, operator dźwigu, monter mechanik obrabiarek, monter instalacji grzewczo – sanitarnych, mechanik, hydraulik, operator maszyn i urządzeń, inżynier projektant (mechanik, elektryk), mechanik przyczep, mechanik urządzeń, technik mechatronik dla techniki chłodniczej, operator wózka widłowego, mechatronik, malarz samochodowy – lakiernik, spawacz, monter podzespołów;
- **elektryczno – elektronicznej i energetycznej** – monter instalacji elektrycznych – światłowodowych, elektryk, technik elektryk oświetlenia ulicznego, elektryk – pomocnik elektryka, konsultant ds. energii i kierownik projektu, technik elektronik, technik elektronik w zakresie energetyki i techniki budowlanej, pomocnik elektromontera, elektryk przemysłowy;
- **motoryzacyjnej** – mechanik pojazdów, mechanik samochodowy, mechanik skuterów i rowerów elektrycznych, mechanik maszyn rolniczych, mechanik przyczep kempingowych, mechanik samochodowy, blacharz samochodowy, mechatronik maszyn rolniczych i budowlanych, technik mechatronik pojazdów samochodowych, lakiernik samochodowy i przemysłowy, lakiernik proszkowy, kierownik w przemyśle samochodowym, pracownik do oklejania samochodów i przyciemniania szyb, technik serwisu samochodowego;
- **transportowo – spedycyjno – logistycznej** – kierowca – dostawca, kierowca ciężarówki, kierowca zawodowy kat. C+E, pracownik magazynu, kierowca autobusu turystycznego;
- **hotelarsko – gastronomiczno – turystyczna** – kelner/barman, pomoc kuchenna, kucharz/młodszy kucharz, kelner/pomocnik kelnera, kucharz/szef kuchni, pracownik restauracji, pracownik serwisu, kucharz do włoskiej restauracji, pizzer/kucharz, personel sprzątający, recepcjonista, pracownik obsługi hotelowej;
- **spożywczej** – sprzedawca pieczywa, sprzedawca (pracownik Imbissu);

- **ekonomiczno – administracyjno – biurowej** – pracownik biurowy w dziale produkcyjnym, asystent sprzedaży, pracownik działu obsługi klienta;
- **drogowej i inżynieryjno – instalacyjnej** – geotechnik, pracownik drogowy, monter rurociągów, monter izolacji, konstruktor kadłubów statków, dyspozytor ruchu kolejowego, hydraulik;
- **włókienniczo-odzieżowej** – krawiec męski, technik kontroli wymiarów;
- **fryzjersko – kosmetycznej** – fryzjer – stylistka, fryzjer, fryzjer męski;
- **ochrony zdrowia** – technik dentystyczny, fizjoterapeuta, farmaceuta, terapeuta ajurwedy;
- **informatycznej** – inżynier obwodów – programista, architekt platformy IoT, inżynier ds. wsparcia oprogramowania, inżynier systemów i sieci komputerowych;
- **oświatowej** – nauczyciel języka angielskiego;
- **innej** – rysownik techniczny, asystent ds. opieki społecznej, księgowa, inżynier do spraw wsparcia oprogramowania, programista RUBY, inżynier systemów i sieci komputerowych, taksydermista, technik elektronik w zakresie energetyki i techniki budowlanej, monter mechanik obrabiarek konsultant do spraw energii, pracownik drogowy, pracownik biurowy w dziale produkcyjnym, pomocnik w pralni, kasjer-sprzedawca, trener jazdy figurowej na lodzie, pracownik leśny, animator czasu wolnego/ animator sportowy.

Wykres Nr 26. Wolne miejsca pracy w ramach sieci EURES przyjęte w 2022 r.

Źródło: Dane Powiatowego Urzędu Pracy w Łosicach

3.1.2. Zatrudnianie cudzoziemców

Od kilku lat nasz kraj jest liderem wśród państw europejskich pod względem przyjazdów obcokrajowców w celu wykonywania pracy. Fakt ten potwierdzają dane z Ministerstwa Rodziny i Polityki Społecznej, jak również z Eurostatu na temat napływu cudzoziemców do Polski.

Głównymi obszarami działań realizowanych przez Urząd związanych z zatrudnianiem cudzoziemców są: wydawanie zezwoleń na pracę sezonową cudzoziemca, legalizacja zatrudnienia na podstawie oświadczeń o powierzeniu wykonywania pracy oraz wydawanie informacji starosty o możliwości zaspokojenia potrzeb kadrowych pracodawcy na lokalnym rynku pracy.

Podstawą do wydania zezwolenia na pracę sezonową jest **złożenie wniosku o wydanie zezwolenia na pracę sezonową cudzoziemca na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej.**

Zezwolenie na pracę sezonową wydaje się, jeżeli wysokość wynagrodzenia określona w umowie nie będzie niższa od wynagrodzenia pracowników wykonujących w tym samym wymiarze czasu pracę porównywalnego rodzaju lub na porównywalnym stanowisku.

Jeżeli wniosek o wydanie zezwolenia na pracę sezonową dotyczy cudzoziemca, który przebywa na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej na innej podstawie niż wiza wydana w celu wykonywania pracy sezonowej lub w ramach ruchu bezwizowego, ale nie w związku z wnioskiem o wydanie zezwolenia na pracę sezonową wpisanym do ewidencji wniosków, zezwolenie może być wydane na okres legalnego pobytu, nie dłużej jednak niż na okres 9 miesięcy w ciągu roku kalendarzowego, liczony łącznie z okresami określonymi w poprzednio wydanych zezwoleniach na pracę sezonową dla tego cudzoziemca. **Starosta, w imieniu którego działa powiatowy urząd pracy, weryfikuje wniosek i wydaje zezwolenie (lub odmowę, jeśli we wniosku nie są spełnione odpowiednie warunki) w terminie do 7 dni roboczych.** Gdy wymagane jest postępowanie wyjaśniające, termin wydłuża się **do 30 dni.**

Gdy cudzoziemiec, którego podmiot chce zatrudnić **nie przebywa w Polsce**, starosta po zweryfikowaniu wniosku wpisuje go do ewidencji wniosków w sprawie pracy sezonowej i wydaje „Zaświadczenie o wpisie wniosku do ewidencji wniosków w sprawie pracy sezonowej”. Przyszły pracodawca otrzymuje **zaświadczenie o takim wpisie**, które z kolei przekazuje cudzoziemcowi. Zaświadczenie to jest **podstawą do wydania wizeny w celu wykonywania pracy sezonowej lub w przypadku, gdy cudzoziemiec wjeżdża w ruchu bezwizowym, służy jako potwierdzenie celu wjazdu do Polski.** Po przyjeździe cudzoziemca do Polski, pracodawca jest zobowiązany do poinformowania o tym Urzędu i podania adresu zakwaterowania cudzoziemca – dopiero po spełnieniu tego obowiązku Urząd wydaje zezwolenie na pracę sezonową uprawniające cudzoziemca do pracy.

Z dniem 29 stycznia 2022 r. weszła w życie nowelizacja ustawy z dnia 20 kwietnia 2004 r. o promocji zatrudnienia i instytucjach rynku pracy, która m.in. **wydłuża do 24 miesięcy możliwości powierzenia pracy cudzoziemcowi bez zezwolenia na pracę w związku z oświadczeniem o powierzeniu wykonywania pracy cudzoziemcowi, wpisanym do ewidencji oświadczeń** oraz likwiduje 12-miesięczny okresu rozliczeniowy, co umożliwiła

powierzenie cudzoziemcowi pracy bez przerwy na podstawie kolejnych oświadczeń dla obywateli 6 państw: Armenii, Białorusi, Gruzji, Mołdawii, Rosji oraz Ukrainy, w tym miejscu należy zaznaczyć, że 28 października 2022 roku weszło w życie rozporządzenie Ministra Rodziny i Polityki Społecznej, które znoszą uproszczone procedury dotyczące zatrudnienia obywateli Federacji Rosyjskiej. Procedura ta zawiera mechanizmy zabezpieczające przed nadużyciami, tj. możliwość odmowy wpisu do ewidencji oświadczeń (jeżeli z okoliczności wynika, że oświadczenie zostało złożone dla pozorów, będzie wykorzystane przez cudzoziemca w celu innym niż wykonywanie pracy dla danego podmiotu lub podmiot powierzający wykonywanie pracy cudzoziemcowi nie dopełni obowiązków związanych z prowadzeniem działalności lub powierzaniem pracy innym osobom), a także obowiązek informacyjny podmiotu powierzającego wykonywanie pracy cudzoziemcowi o podjęciu lub niepodjęciu pracy przez cudzoziemca.

Podmiot, który chce zatrudnić cudzoziemca, składa w powiatowym urzędzie pracy właściwym ze względu na siedzibę lub miejsce pobytu stałego (siedziba dotyczy osób prawnych, a pobyt stały osób fizycznych) Oświadczenie o powierzeniu wykonywania pracy cudzoziemcowi, do którego dołącza dowód dokonania wpłaty, **oświadczenie o niekaralności**, ważny dokument tożsamości, kopię wszystkich wypełnionych stron ważnego dokumentu podróży cudzoziemca lub kopię innego ważnego dokumentu tożsamości cudzoziemca, a jeżeli cudzoziemiec nie przebywa na terytorium RP – kopię stron dokumentu podróży z danymi osobowymi cudzoziemca. Gdy oświadczenie o powierzeniu wykonywania pracy cudzoziemcowi zostało wpisane do ewidencji oświadczeń, wówczas pracodawca powinien przesłać oryginał oświadczenia do cudzoziemca, którego chce zatrudnić, by ten wyrobił na jego podstawie w swoim ojczystym kraju w polskim konsulacie wizę umożliwiającą legalny wjazd i pobyt w Polsce.

W tym miejscu należy zaznaczyć, że od 12 lipca 2022 r. wzrosła wysokość opłaty za złożenie oświadczenia o powierzeniu wykonywania pracy cudzoziemcowi. **Nowa opłata wynosi 100,00 zł** (poprzednio – 30,00 zł). Zmiana dotyczy oświadczeń składanych od dnia 12 lipca 2022 r.

Pracodawca, którego oświadczenie o powierzeniu wykonywania pracy cudzoziemcowi zostało wpisane do ewidencji oświadczeń, jest zobligowany do poinformowania Urzędu na piśmie o podjęciu lub niepodjęciu (w terminie 7 dni od daty rozpoczęcia pracy wskazanej w oświadczeniu) pracy przez cudzoziemca.

Każdy podmiot powierzający pracę cudzoziemcowi **musi zawrzeć z nim pisemną umowę o pracę w języku zrozumiałym dla cudzoziemca i przestrzegać wszystkie obowiązki wynikające z powierzania pracy, tak jak w przypadku polskich pracowników**. Zatem takiego pracownika **w ciągu 7 dni należy zgłosić do ubezpieczenia społecznego**. Poza tym pracodawca powinien przez cały okres pracy cudzoziemca przechowywać **kopię jego dokumentu pobytowego**.

W 2022 roku w Urzędzie złożono **200 wniosków o wydanie zezwolenia na pracę sezonową cudzoziemca na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej** (spadek o 486 w porównaniu do 2021 r.): 48 wniosków rozpatrzono pozytywnie bez wpisu do ewidencji,

152 wnioski wpisano do ewidencji, w tym umorzono 107 wniosków ze względu na upływ terminu 120 dni, w których cudzoziemiec powinien zgłosić się do pracodawcy w celu podjęcia pracy po wpisaniu do ewidencji. W związku ze złożonymi wnioskami **wydano 152 zaświadczenia o wpisie wniosku do ewidencji wniosków w sprawie pracy sezonowej.**

W tym okresie wydano łącznie **125 decyzji**, w tym **93 decyzje o zezwoleniu na pracę sezonową** cudzoziemca na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej, **31 decyzji o umorzeniu postępowania** w sprawie wniosków o wydanie zezwolenia na pracę sezonową cudzoziemca, **1 decyzję o odmowie wydania zezwolenia ze względu na niepożądany pobyt cudzoziemca na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej.**

W 2022 roku w Urzędzie złożono **1 170 oświadczeń o powierzeniu wykonywania pracy cudzoziemcowi** w związku z pracą „nie – sezonową” (w 2021 roku 1 771). Zdecydowaną większość stanowiły oświadczenia dla obywateli Ukrainy – 715 (61,1%). Pozostałe oświadczenia dotyczyły obywateli: Białorusi – 430, Mołdawii – 10, Gruzji – 6, Armenii – 6 i Rosji – 3. Nikt nie otrzymał odmowy wpisu do ewidencji oświadczeń. Pod względem reprezentowania sekcji PKD w strukturze rejestrowanych oświadczeń najwięcej osób podjęło pracę w branży: uprawa warzyw (w tym pieczarki) – 511 osób, transport drogowy towarów – 348 osób, handel – 187, budownictwo – 73 osoby. Pod względem rodzaju zawieranych umów w 2022 roku przeważały umowy zlecenia – 63%, umowy o pracę – 34,8%. Pod względem wieku najliczniejszą grupę tak jak w roku poprzednim stanowiły osoby w przedziale: 26-40 lat – 491 osób (42%), 41-65 lat – 480 osób (41,0%), poniżej 26 lat – 194 osoby (16,6%).

Na 1 170 oświadczeń wpisanych do ewidencji Urzędu pracodawcy aż w 248 przypadkach nie dopełnili nałożonego na nich obowiązku i nie poinformowali Urzędu o podjęciu lub niepodjęciu pracy przez cudzoziemca. Wpłynęło natomiast **410 zawiadomień** o podjęciu pracy, **358 zawiadomień** o niepodjęciu pracy oraz **29 zawiadomień** o zakończeniu pracy przez cudzoziemca.

W związku z wybuchem 24 lutego 2022 r. wojny w Ukrainie wprowadzono przepisy, które ułatwiają legalizację zatrudnienia osób uciekających z terytorium tego państwa. Na mocy przepisów ustawy z dnia 12 marca 2022r. o pomocy obywatelom Ukrainy w związku z konfliktem zbrojnym na terytorium tego państwa zarówno obywatele Ukrainy, którzy przyjechali do Polski od dnia 24 lutego 2022 r. w związku z zagrożeniem działaniami wojennymi prowadzonymi na terytorium tego państwa, jak i obywatele Ukrainy, którzy przebywają legalnie na terytorium Polski – na podstawie wize, zezwolenia na pobyt, zezwolenia jednolitego na pobyt i pracę – są uprawnieni do wykonywania pracy na terytorium Polski w okresie pobytu zgodnego z obowiązującymi przepisami. Dzięki nowym przepisom prawnym, cudzoziemcy zza naszej wschodniej granicy mają otwarty dostęp do polskiego rynku pracy, mogą podejmować i wykonywać działalności gospodarczą na terytorium Polski na takich samych zasadach jak obywatele polscy, mają również możliwość zarejestrowania się w polskim urzędzie pracy jako osoby bezrobotne lub poszukujące pracy pod warunkiem uzyskania numeru PESEL. Obywatele Ukrainy, którzy przyjechali po 24 lutego 2022 r., mogą przebywać legalnie w naszym kraju przez 18 miesięcy i mogą

wykonywać pracę w Polsce bez dodatkowego obowiązku uzyskania zezwolenia na pracę cudzoziemca lub wpisu oświadczenia o powierzeniu wykonywania pracy cudzoziemcowi do ewidencji oświadczeń. Podmiot powierzający wykonywanie pracy cudzoziemcowi ma obowiązek powiadomić powiatowy urząd pracy właściwy ze względu na siedzibę podmiotu powierzającego wykonywanie pracy cudzoziemcowi lub miejsce zamieszkania podmiotu, o powierzeniu wykonywania pracy – w ciągu 14 dni od podjęcia pracy przez obywatela Ukrainy. Powiadomienie należy złożyć za pośrednictwem systemu teleinformatycznego **praca.gov.pl**. Właściwość powiatowego urzędu pracy winna zostać ustalona według siedziby lub miejsca zamieszkania podmiotu, który będzie powierzał wykonywanie pracy temu obywatelowi. Zgłoszenia pracownika można dokonać wyłącznie za pośrednictwem systemu teleinformatycznego – **praca.gov.pl**. W roku 2022 do Urzędu wpłynęło **808 powiadomień o powierzeniu wykonywania pracy obywatelom Ukrainy**. Dane te pokazują, że czas pandemii i wybuch wojny w Ukrainie nie wpłynął negatywnie na zainteresowanie lokalnych pracodawców zatrudnianiem pracowników, w tym spoza Polski. Najliczniejszą nacją ze względu na kraj pochodzenia cudzoziemców, którym powierzono pracę nadal stanowią, jak w latach ubiegłych, obywatele Ukrainy.

Tabela Nr 8. Oświadczenia o powierzeniu wykonywania pracy cudzoziemcowi wpisane do ewidencji oświadczeń w 2022 r.

	BIAŁORUŚ	ROSJA	UKRAINA	MOŁDAWIA	GRUZJA	ARMENIA	OGÓŁEM
LICZBA OŚWIADCZEŃ OGÓŁEM	430	3	715	10	6	6	1170
LICZBA KOBIET:	68	1	488	2	1	4	564
Wiek osób którym powierzono wykonywanie pracy							
poniżej 26 lat	37	0	149	4	0	4	194
26-40 lat	211	1	271	3	4	1	491
41-65 lat	181	2	291	3	2	1	480
powyżej 65 lat	1	0	4	0	0	0	5
Branża (w ramach sekcji PKD) w której powierzono wykonywanie pracy cudzoziemcom							
Budownictwo	31	2	33	4	3	0	73
Transport drogowy towarów	309	0	39	0	0	0	348
Handel	32	1	145	3	0	6	187
Chów i hodowla drobiu	0	0	21	1	0	0	22
Niespecjalistyczne sprzątanie budynków i obiektów przemysłowych	0	0	2	0	0	0	2
Chów i hodowla świń	6	0	8	0	0	0	14
Uprawa warzyw (w tym pieczarki)	46	0	461	2	2	0	511
Produkcja elementów elektronicznych	0	0	1	0	0	0	1
Produkcja wyrobów budowlanych z betonu	0	0	0	0	1	0	1
Produkcja maszyn dla rolnictwa i leśnictwa	4	0	0	0	0	0	4

Działalność usługowa związana z leśnictwem	0	0	2	0	0	0	2
Fryzjerstwo i pozostałe zabiegi kosmetyczne	1	0	0	0	0	0	1
Wychowanie przedszkolne	0	0	2	0	0	0	2
Działalność związana z wyszukiwaniem miejsc pracy	0	0	1	0	0	0	1
Konserwacja i naprawa pojazdów samochodowych z wyłączeniem motocykli	1	0	0	0	0	0	1
Rodzaj umowy oferowanej cudzoziemcom							
Umowa o pracę	316	0	89	0	2	0	407
Umowa zlecenie	113	3	601	10	4	6	737
Umowa o pomocy przy zbiorach	1	0	25	0	0	0	26

Źródło: Dane Powiatowego Urzędu Pracy w Łosicach

Tabela Nr 9. Zezwolenia na pracę sezonową cudzoziemca na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej wydane w 2022 r.

	BIAŁORUŚ	ROSJA	UKRAINA	OGÓŁEM
LICZBA ZEZWOLEŃ OGÓŁEM	7	1	85	93
LICZBA KOBIET:	1	1	75	77
Wiek osób którym powierzono wykonywanie pracy				
poniżej 26 lat	3	0	11	14
26-40 lat	2	1	22	25
41-65 lat	2	0	51	53
powyżej 65 lat	0	0	1	1
Branża (w ramach sekcji PKD) w której powierzono wykonywanie pracy cudzoziemcom				
Uprawy rolne połączone z chowem i hodowlą zwierząt (działalność mieszana)	1	0	0	1
Uprawa warzyw	4	1	5	10
Uprawa drzew i krzewów owocowych ziarnkowych i pestkowych	2	0	80	82
Rodzaj umowy oferowanej cudzoziemcom				
Umowa o pracę	0	0	0	0
Umowa zlecenie	2	0	5	7
Umowa o pomocy przy zbiorach	5	1	80	86

Źródło: Dane Powiatowego Urzędu Pracy w Łosicach

Pracodawca, który zamierza powierzyć pracę cudzoziemcowi z państw innych niż UE/EOG (Europejski Obszar Gospodarczy) w ramach zezwolenia na pracę wydawanego przez Wojewodę, zobowiązany jest uzyskać informację starosty o braku możliwości zaspokojenia potrzeb kadrowych w oparciu o rejestry bezrobotnych i poszukujących pracy lub o negatywnym wyniku rekrutacji organizowanej dla pracodawcy. W tym celu pracodawca zgłasza ofertę pracy na stanowisko, na którym ma być zatrudniony cudzoziemiec. Oznacza to, że pracodawca może uzyskać zezwolenie na pracę cudzoziemca dopiero wtedy, gdy okaże się, że wśród osób poszukujących pracy zarejestrowanych w urzędzie pracy nie ma takich, które mogą spełnić wymagania pracodawcy. Jeżeli wśród zarejestrowanych w urzędzie pracy brak jest osób, spośród których można przeprowadzić rekrutację, informacja taka wydawana jest przez starostę maksymalnie w ciągu 14 dni od dnia złożenia oferty w urzędzie. Natomiast w przypadku przeprowadzenia rekrutacji informacja jest wydawana w ciągu 21 dni. Informacja starosty wydawana jest przez starostę i przekazywana pracodawcy, który składa ją jako załącznik do wniosku o zezwolenie na pracę cudzoziemca. W roku 2022 r. w związku z **33** Wnioskami o wydanie informacji starosty na temat możliwości zaspokojenia potrzeb kadrowych podmiotu, Urząd wydał informację starosty na **679** stanowisk pracy. Analizując wymagania stawiane kandydatom można zauważyć, że najwięcej ofert związanych było z postępowaniem przed Wojewodą w związku z uzyskaniem zezwolenia na pracę dla obywateli Ukrainy oraz Białorusi. Nie było wymagań co do znajomości języka. Najczęściej pojawiające się stanowiska pracy to: zbieracz pieczarek, sortowacz, pakowacz.

W dniu 29 lipca 2022 r. w życie weszło nowe rozporządzenie Ministra Rodziny i Polityki Społecznej z dnia 18 lipca 2022 r. w sprawie zezwoleń na pracę i oświadczeń o powierzeniu wykonywania pracy cudzoziemcowi, które zawiera zmiany dotyczące wydawania informacji starosty na temat możliwości zaspokojenia potrzeb kadrowych. Zgodnie z nowymi przepisami Urząd kieruje do pracodawcy kandydatów, którzy spełniają wymagania określone w ofercie pracy, a jednocześnie wyrazili zainteresowanie podjęciem oferowanej pracy. Osoba bezrobotna, skierowana do podmiotu występującego o wydanie informacji starosty może odmówić przyjęcia oferty bez obawy o utratę statusu bezrobotnego. Takie rozwiązanie przyczynia się do poprawienia skuteczności testu rynku pracy oraz zwiększenia szans na znalezienie zatrudnienia przez osoby bezrobotne.

Zgodnie z rozporządzeniem do wniosku o wydanie zezwolenia na pracę sezonową, a także do oświadczenia o powierzeniu wykonywania pracy cudzoziemcowi składanego w celu wpisu do ewidencji oświadczeń, należy dołączyć „oświadczenie o niekaralności” podpisane przez podmiot powierzający pracę cudzoziemcowi, zgodnie ze stanem faktycznym w dniu złożenia wniosku lub oświadczenia, podpisane nie wcześniej niż 30 dni przed tą datą. Oprócz zmian w rozporządzeniu wprowadzone zostały korekty i uzupełnienia w treści wzorów wniosków i oświadczeń.

3.2. PORADNICTWO ZAWODOWE

Poradnictwo zawodowe jest jedną z usług rynku pracy świadczoną w urzędach pracy w celu wsparcia osób bezrobotnych i poszukujących pracy w procesie poszukiwania pracy. Jest ściśle związane z sytuacją na rynku pracy oraz z edukacją, która przygotowuje do aktywności zawodowej. Rozwój poradnictwa zawodowego w ostatnich latach jest podyktowany m. in. coraz większą świadomością konieczności dokonywania przemyślanych wyborów zawodowych, adekwatnych do posiadanych zasobów zawodowych oraz sytuacji na rynku pracy. Obecna rzeczywistość na rynku pracy, skorelowana silnie z sytuacją polityczną i gospodarczą, wymusza na pracownikach i osobach poszukujących pracy przystosowywanie się do ciągłych zmian. Dotyczy to również poradnictwa zawodowego i samych doradców, którzy każdego dnia napotykają na nowe problemy związane nie tylko z bezrobociem, ale również ze zmianami w aspektach planowania przyszłości zawodowej oraz funkcjonowania na rynku pracy. Rola poradnictwa zawodowego jest bardzo ważna w procesie aktywizacji najbardziej potrzebujących grup klientów czyli osób z zaburzeniami psychicznymi, osób uzależnionych od alkoholu, dłużników alimentacyjnych, osób które opuściły zakład karny, osób po 50 roku życia, niepełnosprawnych, a także długotrwale bezrobotnych. Wprowadzenie tych grup osób na rynek pracy jest wieloetapowe, najczęściej długotrwałe. Dzięki współpracy z doradcą zawodowym klient dociera do informacji, które może skutecznie wykorzystać w procesie poszukiwania pracy. Pomoc doradcy zawodowego staje się często koniecznością biorąc pod uwagę ciągle zmiany zachodzące na rynku pracy.

W ramach poradnictwa zawodowego klienci Urzędu mogą uzyskać pomoc m. in. w zakresie:

- wyboru lub zmiany zawodu,
- zaplanowania kariery zawodowej,
- uzupełnienia kwalifikacji zawodowych,
- określenia swoich kompetencji i zainteresowań,
- zaplanowania rozwoju zawodowego.

Zgodnie z obowiązującymi regulacjami prawnymi, zadania doradców zawodowych zatrudnionych w urzędach pracy obejmują:

- udzielanie informacji o zawodach, rynku pracy, możliwościach szkolenia i kształcenia, umiejętnościach niezbędnych przy aktywnym poszukiwaniu pracy i samozatrudnieniu,
- udzielanie porad z wykorzystaniem standaryzowanych metod ułatwiających wybór zawodu, zmianę kwalifikacji, podjęcie lub zmianę pracy, w tym badanie kompetencji, zainteresowań i uzdolnień zawodowych,
- kierowanie na specjalistyczne badania psychologiczne i lekarskie umożliwiające wydanie opinii o przydatności zawodowej do pracy i zawodu albo kierunku szkolenia,
- inicjowanie, organizowanie i prowadzenie grupowych porad zawodowych dla bezrobotnych i poszukujących pracy.

W ramach poradnictwa zawodowego w 2022 r. realizowane były następujące formy pomocy:

- indywidualna porada zawodowa,
- indywidualna informacja zawodowa,
- grupowa informacja zawodowa,
- grupowa porada zawodowa.

W ramach wyżej wymienionych form wsparcia doradca zawodowy współpracował z osobami bezrobotnymi, wspierając je w samodzielnych, świadomych decyzjach dotyczących wyboru zawodu, miejsca pracy oraz planowania kariery zawodowej. W wielu sytuacjach szczególnie ważne było uświadomienie potrzeby dokończania się, poszerzania wiedzy i uzyskiwania nowych, niezbędnych do pracy kwalifikacji oraz budowanie motywacji do wszelkiej aktywności zawodowej i życiowej, zwłaszcza u osób długotrwale bezrobotnych i ludzi młodych, wkraczających na rynek pracy.

3.2.1. Indywidualna porada zawodowa

W ramach indywidualnego poradnictwa zawodowego doradca zawodowy wykorzystuje różne metody i techniki motywując klienta do aktywnego współdziałania w rozwiązywaniu jego problemów zawodowych.

Porada indywidualna jest prowadzona w formie rozmowy doradczej. W toku rozmowy doradczej następuje nawiązanie kontaktu, omówienie sytuacji osobistej i zawodowej klienta, jego zainteresowań i oczekiwań związanych z pracą, a także zebranie informacji o stanie zdrowia oraz o wszelkich ograniczeniach, które mogą mieć wpływ na podjęcie decyzji zawodowej. Doradca zawodowy i klient wspólnie planują dalsze kroki postępowania i dokonują ustaleń, jakie działania klient powinien zrealizować po zakończeniu porady, a które mogą dotyczyć:

- wyboru lub zmiany zawodu,
- uzupełnienia lub zmiany kwalifikacji zawodowych,
- wyboru kierunku kształcenia lub szkolenia,
- planowania rozwoju zawodowego,
- wyboru miejsca pracy,
- wyboru formy pomocy określonej w ustawie.

Dzięki indywidualnemu poradnictwu zawodowemu klient może lepiej poznać samego siebie, określić swój potencjał zawodowy, posiadane kompetencje i określić swój cel zawodowy.

Z porady indywidualnej w 2022 r. skorzystało **298 osób** (w 2021 r. 396 osób), w tym: **10** uczestników projektu pn. „Aktywizacja osób młodych pozostających bez pracy w powiecie łosickim (IV)” realizowanego w ramach Osi priorytetowej I, Działania 1.1, Poddziałania 1.1.1 PO WER 2014-2020 i **9** uczestników projektu pn. „Aktywizacja osób w wieku 30 lat i więcej pozostających bez pracy w powiecie łosickim (IV)” realizowanego w ramach Osi priorytetowej VIII, Działania 8.1. Aktywizacja zawodowa osób bezrobotnych przez PUP

i przeciwdziałanie skutkom epidemii COVID-19 Regionalnego Programu Operacyjnego Województwa Mazowieckiego na lata 2014-2020, a także 30 uczestników projektu pilotażowego pt. „Aktywna i silna rodzina na wiejskim rynku pracy”.

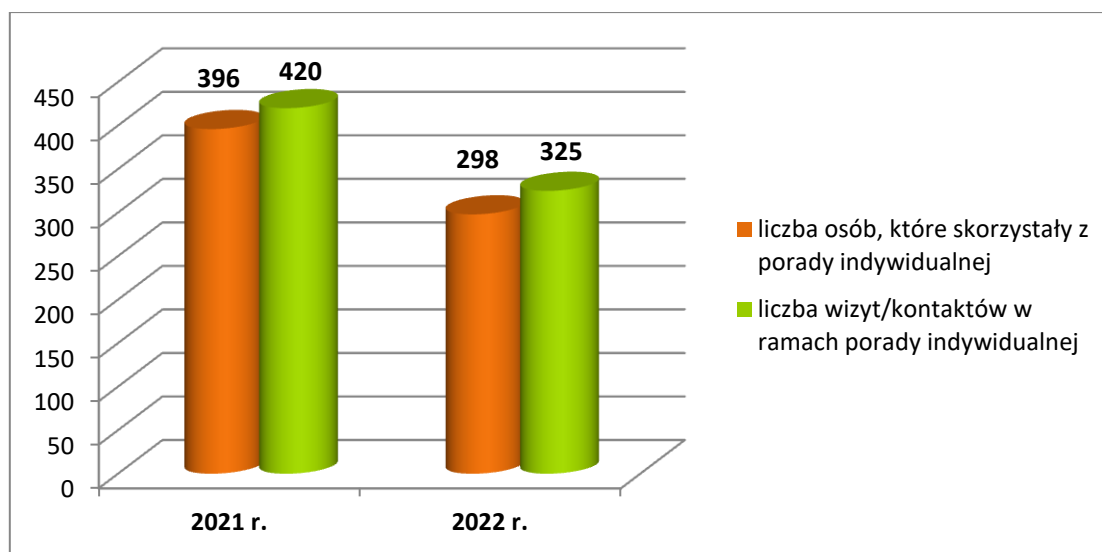
Klienci współpracując z doradcą zawodowym odbyli w ramach poradnictwa indywidualnego w analizowanym okresie 325 wizyt (w 2021 r. liczba wizyt wyniosła 420).

Ze względu na występujące w kraju zagrożenie epidemiologiczne od dnia 13 marca 2020 r. do dnia 30 kwietnia 2022 r. indywidualne porady zawodowe były udzielane głównie przez telefon. W ramach porady indywidualnej doradca zawodowy wspólnie z osobami bezrobotnymi analizował ich sytuację zawodową i trudności związane z poszukiwaniem pracy, pomagał klientom w określeniu własnych słabych i mocnych stron oraz celów zawodowych, przygotowywał też osoby bezrobotne do rozmowy kwalifikacyjnej. Wskazywał umiejętności pomocne w poszukiwaniu pracy niezbędne do wykorzystania podczas poszukiwania pracy oraz pomagał w przygotowaniu CV. Współpracował również z klientami zainteresowanymi uzyskaniem wsparcia w postaci jednorazowych środków na podjęcie działalności gospodarczej w zakresie weryfikacji i oceny pomysłu na działalność gospodarczą.

Poradą indywidualną objęto przede wszystkim osoby długotrwale bezrobotne pozostające w ewidencji Urzędu powyżej 12 miesięcy, osoby zamieszkałe na wsi, oddalone od rynku z powodu braku mobilności, osoby o niskich kwalifikacjach zawodowych, osoby bez doświadczenia zawodowego. Do doradcy zawodowego zgłaszały się również kobiety, które nie podjęły zatrudnienia po urodzeniu dziecka, osoby samotnie wychowujące dziecko, osoby posiadające dzieci do 6 roku życia lub dzieci niepełnosprawne do 18 roku życia oraz osoby o obniżonej motywacji do poszukiwania pracy. Ze wsparcia doradcy zawodowego korzystały też osoby młode, które nie ukończyły 30 roku życia, często bez stażu pracy lub ze stażem pracy do 1 roku, a także osoby korzystające ze świadczeń pomocy społecznej. Doradca zawodowy współpracował również z osobami powyżej 50 roku życia, dłużnikami alimentacyjnymi oraz osobami niepełnosprawnymi zarejestrowanymi w Urzędzie, a także pozostałymi osobami, które zgłosiły chęć skorzystania z tej formy pomocy.

Dane porównawcze przedstawia Wykres Nr 27.

Wykres Nr 27. Poradnictwo indywidualne w latach 2021 – 2022

Źródło: Dane Powiatowego Urzędu Pracy w Łosicach

3.2.2. Grupowa porada zawodowa

Grupowa porada zawodowa jest skuteczną formą pomocy stosowaną w rozwiązywaniu specyficznych problemów zawodowych. Porady grupowe to zajęcia warsztatowe, prowadzone pod kierunkiem doradcy zawodowego, który poprzez realizację określonego programu stymuluje grupę do podejmowania działań, zmierzających do uzyskania przyjętych celów. Grupowe porady zawodowe realizowane są w oparciu o programy zawarte w „Banku programów” oraz zgodnie z „Wykazem grupowych porad zawodowych”, zamieszczanym co kwartał na stronie internetowej Urzędu i na tablicy ogłoszeń.

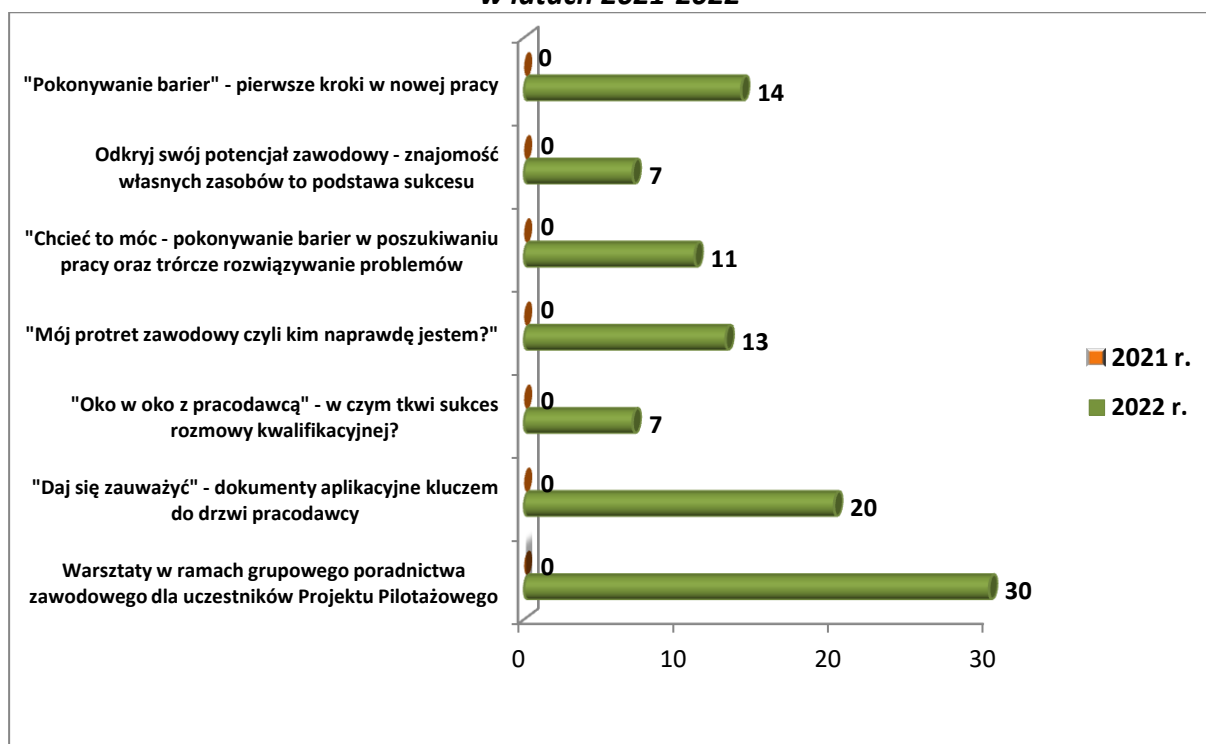
Zajęcia odbywają się w małych grupach (do 16 osób) przy zastosowaniu aktywizujących technik pracy. Czas ich trwania uzależniony jest od przyjętego programu. Praca w grupie sprzyja atmosferze otwartości. **Celem grupowych porad zawodowych jest m. in. pomoc w:**

- poznaniu zagadnień dotyczących rynku pracy oraz aktualnej sytuacji na rynku pracy,
- podniesieniu poziomu motywacji do działania i rozpoznawaniu własnych potrzeb,
- poznaniu metod aktywnego poszukiwania pracy,
- zapoznaniu z zasadami skutecznej komunikacji interpersonalnej i autoprezentacji,
- uświadomieniu znaczenia zachowań asertywnych dla procesu komunikacji interpersonalnej,
- zidentyfikowaniu barier w poszukiwaniu pracy,
- odkryciu posiadanych umiejętności i predyspozycji zawodowych,
- planowaniu kariery zawodowej i określeniu potencjału zawodowego,
- przygotowaniu dokumentów aplikacyjnych,
- przygotowaniu do rozmowy kwalifikacyjnej z pracodawcą,
- przygotowaniu do założenia działalności gospodarczej,
- określeniu pożądanego zachowań w nowym miejscu pracy.

W **2022 r.** odbyło się **17** grupowych porad zawodowych, w których uczestniczyły **102** osoby, w tym **72** osoby bezrobotne i **30** osób poszukujących pracy (w 2021 r. w związku z sytuacją epidemiologiczną w kraju, z uwagi na bezpieczeństwo klientów grupowe porady zawodowe nie były organizowane).

Tematyka **9** grupowych porad zawodowych dotyczyła przygotowania Uczestników/ Uczestniczek Projektu Pilotażowego pt. „Aktywna i silna rodzina na wiejskim rynku pracy” do efektywnego poszukiwania pracy. W tych poradach uczestniczyło **30** osób poszukujących pracy. Podczas **3** kolejnych porad zawodowych, w której wzięło udział **20** osób bezrobotnych, doradca zawodowy omówił zasady pisania CV i listu motywacyjnego. Następną poradą zawodową, w której uczestniczyło **7** osób bezrobotnych poświęcona była tematyce rozmowy kwalifikacyjnej. Uczestnicy w ramach zajęć warsztatowych poznali zasady prowadzenia rozmowy kwalifikacyjnej i uświadomiono im korzyści, jakie mogą osiągnąć jeśli starannie przygotowują się do spotkania z pracodawcą. Omówione zostały oczekiwania pracodawcy podczas rozmowy kwalifikacyjnej oraz różne formy rozmów kwalifikacyjnych. Kolejna porada zawodowa poszerzyła wiedzę uczestników na temat kompetencji i predyspozycji zawodowych. W poradzie uczestniczyło **13** osób bezrobotnych. W trakcie jedenastej porady zawodowej, w której uczestniczyło **11** osób, omówiono bariery zewnętrzne i wewnętrzne, które utrudniają znalezienie pracy oraz metody i sposoby pokonywania przeszkód na drodze realizacji wyznaczonych celów. Uczestnicy kolejnej porady zawodowej odkrywali własny potencjał zawodowy, analizowali dotychczasowe doświadczenia zawodowe, dokonali bilansu preferencji zawodowych, określili swoją motywację do poszukiwania pracy poprzez analizę kwestionariusza oceny motywacji do poszukiwania pracy. Analizowali posiadane umiejętności oraz cechy charakteru, określali swoją hierarchię wartości. Uczestnicy, w trakcie zajęć, poznali również zasady efektywnego planowania oraz cechy dobrego planu. Określali swój cel zawodowy i planowali działania niezbędne do realizacji wyznaczonego celu zawodowego. W poradzie uczestniczyło **7** osób bezrobotnych. W ostatniej grupowej poradzie zawodowej w 2022 r. uczestniczyło **14** osób bezrobotnych zarejestrowanych w Powiatowym Urzędzie Pracy w Łosicach. Doradca zawodowy przekazał informacje niezbędne przy zatrudnieniu. Osoby pozyskały wiedzę dotyczącą adaptacji do nowego środowiska pracy oraz korzyści wynikające ze stosunku pracy, powstałego w oparciu o umowę o pracę. Zapoznano uczestników z rodzajami umów, prawami i obowiązkami pracownika oraz obowiązkami pracodawcy wobec pracownika, jak również z prawami i obowiązkami wolontariusza.

Wykres Nr 28. Porady grupowe według tematyki organizowanych zajęć w latach 2021-2022

Źródło: Dane Powiatowego Urzędu Pracy w Łosicach

3.2.3. Indywidualna informacja zawodowa

Indywidualna Informacja zawodowa jest to jedna z form pomocy klientom powiatowego urzędu pracy, która ma umożliwić podjęcie trafnej decyzji zawodowej. Informacja jest kluczem do szeroko rozumianego sukcesu, bez dostępu do niej trudno jest podjąć jakąkolwiek decyzję związaną z aktywnością zawodową na rynku pracy.

Doradca zawodowy, w procesie doradczym, upowszechnia informację zawodową związaną ze światem pracy, która może zostać wykorzystana w procesie planowania kariery zawodowej, włączając w to wiadomości z zakresu edukacji i zatrudnienia, a także wymagania psychospołeczne związane z charakterem wykonywanej pracy.

Informacja zawodowa udzielana jest osobom zainteresowanym z zakresu:

- informacji o podstawowych usługach i instrumentach rynku pracy,
- informacji o zawodach i ogólnej sytuacji na rynku pracy,
- informacji o możliwości uzyskania kwalifikacji zawodowych, o zawodach, szkołach, instytucjach szkoleniowych,
- informacji na temat możliwości rozpoczęcia własnej działalności gospodarczej,
- informacji o oczekiwaniach pracodawców w zakresie kwalifikacji zawodowych wymaganych od kandydatów do pracy.

Z informacji zawodowych mogą korzystać:

- osoby bezrobotne i poszukujące pracy,
- osoby pragnące dokonać wyboru, kierunku kształcenia, zawodu lub szkolenia zawodowego,
- osoby stojące przed koniecznością zmiany kierunku kształcenia lub zawodu,
- pracodawcy,
- młodzież/absolwenci szkół średnich i wyższych.

W 2022 r. z indywidualnej informacji zawodowej skorzystało **461 osób** (w roku 2021 - 757 osób). W związku z zaistniałą sytuacją epidemiologiczną indywidualne informacje zawodowe do dnia 30 kwietnia 2022 r. były udzielane głównie przez telefon.

W ramach indywidualnej informacji zawodowej osobom zainteresowanym przekazywane były informacje o sytuacji na lokalnym rynku pracy ze szczególnym zwróceniem uwagi na występujące tendencje na rynku pracy i wymagania pracodawców oraz informacje o usługach i instrumentach rynku pracy adresowanych do osób bezrobotnych. W trakcie indywidualnej informacji zawodowej bezrobotni pozyskiwali również informacje o aktualnie realizowanych przez Urząd projektach, warunkach podejmowania działalności gospodarczej, o zawodach i specjalnościach, o możliwościach podniesienia czy uzupełnienia kwalifikacji zawodowych oraz metodach i sposobach poszukiwania pracy.

Urząd udostępnia również zgromadzone zasoby informacji zawodowych swoim klientom do samodzielnego korzystania. W zgromadzonych zasobach informacji zawodowych można znaleźć informacje na temat:

- stron internetowych przydatnych w rozwiązywaniu problemów zawodowych lub w poszukiwaniu pracy,
- wykazu literatury dostępnej w Sali Informacji Zawodowej i Poradnictwa Grupowego,
- zasad przygotowywania, rodzajów i wzorów dokumentów aplikacyjnych,
- projektów, w ramach których można uzyskać pomoc w zakresie poradnictwa zawodowego,
- metod i sposobów poszukiwania pracy w kraju i za granicą,
- szkół i instytucji szkoleniowych,
- stowarzyszeń zawodowych i form ich działania,
- rynku pracy, w tym o pracodawcach i profilach prowadzonej przez nich działalności,
- sposobów i metod rekrutacji oraz prowadzenia rozmów kwalifikacyjnych,
- zakresu i form działania instytucji publicznych i niepublicznych, które mogą być przydatne w rozwiązywaniu problemów zawodowych lub w poszukiwaniu pracy lub podejmowaniu działalności gospodarczej,
- warunków podejmowania działalności gospodarczej.

3.2.4. Informacja zawodowa w formie grupowej

Grupowa informacja zawodowa ma na celu przekazanie obszernej, kompleksowej wiedzy z wybranego zakresu informacji zawodowej. Mogą to być informacje o podstawowych usługach rynku pracy, o zawodach, specjalnościach i ogólnej sytuacji na rynku pracy, o możliwości uzyskania kwalifikacji zawodowych oraz możliwości podejmowania własnej działalności gospodarczej. Klienci pozyskują również informacje o zakresie i formach działania instytucji publicznych i niepublicznych przydatnych w rozwiązywaniu problemów zawodowych, o szkołach i instytucjach szkoleniowych. Poznają metody i sposoby poszukiwania pracy w kraju i za granicą, w tym przez sieć EURES, mają dostęp do wykazu stron internetowych przydatnych w rozwiązywaniu problemów zawodowych. Klienci Urzędu mieli możliwość uczestnictwa w grupowych spotkaniach informacyjnych, które ze względu na trwający w naszym kraju stan epidemii do dnia 30 kwietnia 2022 r. odbywały się w formie zdalnej.

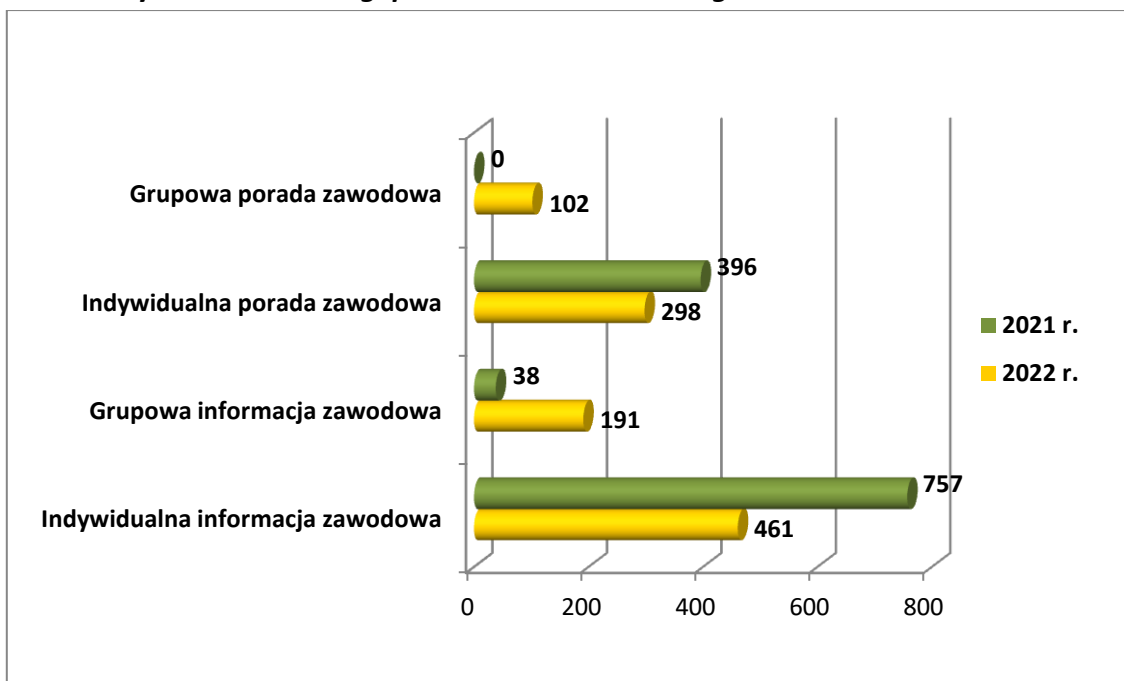
W 2022 r. odbyło się **36** grupowych informacji zawodowych, w których uczestniczyło **191** osób (w roku 2021 r. – w 10 spotkaniach uczestniczyło 38 osób).

W 2022 r. doradca zawodowy zapoznał uczestników grupowych spotkań informacyjnych z zagadnieniami dotyczącymi sytuacji na lokalnym rynku pracy, podstawowymi usługami i instrumentami rynku pracy, prawami i obowiązkami osób zarejestrowanych w Urzędzie. Przekazywał informacje na temat projektów i programów realizowanych przez Urząd, informował o możliwości zdobycia kwalifikacji zawodowych, przekwalifikowania, dalszego kształcenia, jak również możliwości otrzymania jednorazowo środków na podjęcie własnej działalności gospodarczej.

Większość spotkań to spotkania z osobami nowo zarejestrowanymi (**22 spotkania**). W ramach tych spotkań największym zainteresowaniem osób bezrobotnych cieszyły się informacje na temat usług i instrumentów rynku pracy, praw i obowiązków osób zarejestrowanych jako bezrobotne (**12 spotkań**) oraz zagadnień z zakresu rynku pracy oraz sytuacji na lokalnym rynku pracy ze zwróceniem uwagi na występujące tendencje na rynku pracy (**10 spotkań**).

Grupowe spotkania informacyjne realizowane były w oparciu o programy zawarte w „Banku programów” oraz zgodnie z „Wykazem grupowych spotkań informacyjnych”, zamieszczanym co kwartał na stronie internetowej Urzędu i na tablicy ogłoszeń.

Wykres Nr 29. Usługi poradnictwa zawodowego w latach 2021 – 2022

Źródło: Dane Powiatowego Urzędu Pracy w Łosicach

Ogółem w 2022 r. z usługi **poradnictwa zawodowego skorzystały 1 052 osoby** (w roku 2021 – 1191 osób), z czego **400 osób z porady zawodowej**, a **652 osoby z informacji zawodowej**.

3.2.5. Spotkania edukacyjne

Działania Urzędu są kierowane nie tylko do osób bezrobotnych i poszukujących pracy. Doradca zawodowy prowadzi spotkania edukacyjne w szkołach z terenu powiatu łosickiego, przygotowując młode osoby do aktywnego poruszania się po rynku pracy i wskazując kierunki kształcenia, które w przyszłości zaowocować mogą stabilnym zatrudnieniem.

W 2022 r. doradca zawodowy zorganizował **2 spotkania edukacyjne** z młodzieżą szkolną. W dniu **13 października 2022 r.** odbyło się spotkanie edukacyjne z uczniami klasy VIII b, a w dniu **1 grudnia 2022 r.** spotkanie edukacyjne z uczniami klasy VIII a Szkoły Podstawowej im. Mikołaja Kopernika w Łosicach. W spotkaniach uczestniczyło **37 osób**. (w ramach współpracy w 2021 r. doradca przeprowadził 4 spotkania edukacyjne w formie zdalnej).

Celem spotkań było zwrócenie uwagi uczniów na zasady panujące na rynku pracy i aktualną sytuację na lokalnym rynku pracy. Uczniowie poznali specyfikę i cechy współczesnego rynku pracy. Zaprezentowano tendencje występujące na rynku pracy oraz omówiono zawody deficytowe i nadwyżkowe występujące w kraju i powiecie łosickim, a także przedstawiono zawody przyszłości. Omówiono najważniejsze umiejętności niezbędne do planowania kariery edukacyjno – zawodowej. Wskazano źródła informacji w zakresie

doradztwa edukacyjno – zawodowego. Zwrócono uwagę uczniów na oferty pracy zgłaszane przez pracodawców oraz z jakich części składa się oferta pracy i jak prawidłowo ją czytać. Uczniowie z zainteresowaniem obejrzelili prezentację i wysłuchali informacji, które ułatwią im dokonanie trafnych wyborów kierunku dalszego kształcenia. Doradca zawodowy podkreślił jak ważne jest poznanie samego siebie, właściwa motywacja i zaangażowanie do dalszego kształcenia oraz zwrócił uwagę na konieczności ciągłego doskonalenia się i inwestowania we „własne zasoby”.

3.2.6. Indywidualny Plan Działania

Urząd może zastosować wobec każdego bezrobotnego dowolne formy pomocy przewidziane w ustawie o promocji zatrudnienia i instytucjach rynku pracy. Aby oferowana pomoc była zindywidualizowaną, usystematyzowaną i możliwie intensywną próbą rozwiązania problemu zawodowego osoby zarejestrowanej, tworzony jest Indywidualny Plan Działania (IPD). Indywidualny Plan Działania, to plan działań obejmujących podstawowe usługi rynku pracy wspierane instrumentami rynku pracy prowadzący do celu, jakim jest zatrudnienie bezrobotnego. Indywidualny Plan Działania przygotowany jest przez doradcę klienta przy udziale bezrobotnego, nie później niż w terminie 60 dni od dnia rejestracji i zawiera w szczególności:

- działania możliwe do zastosowania przez urząd pracy w ramach pomocy określonej w ustawie, np. pośrednictwo pracy, poradnictwo zawodowe, szkolenia;
- działania planowane do samodzielnej realizacji przez bezrobotnego lub poszukującego pracy w celu poszukiwania pracy, np. przeglądanie ofert pracy na stronie CBOP;
- planowane terminy realizacji poszczególnych działań, formy;
- planowana liczba i terminy kontaktów z doradcą klienta lub innym pracownikiem urzędu pracy;
- termin i warunki zakończenia realizacji indywidualnego planu działania.

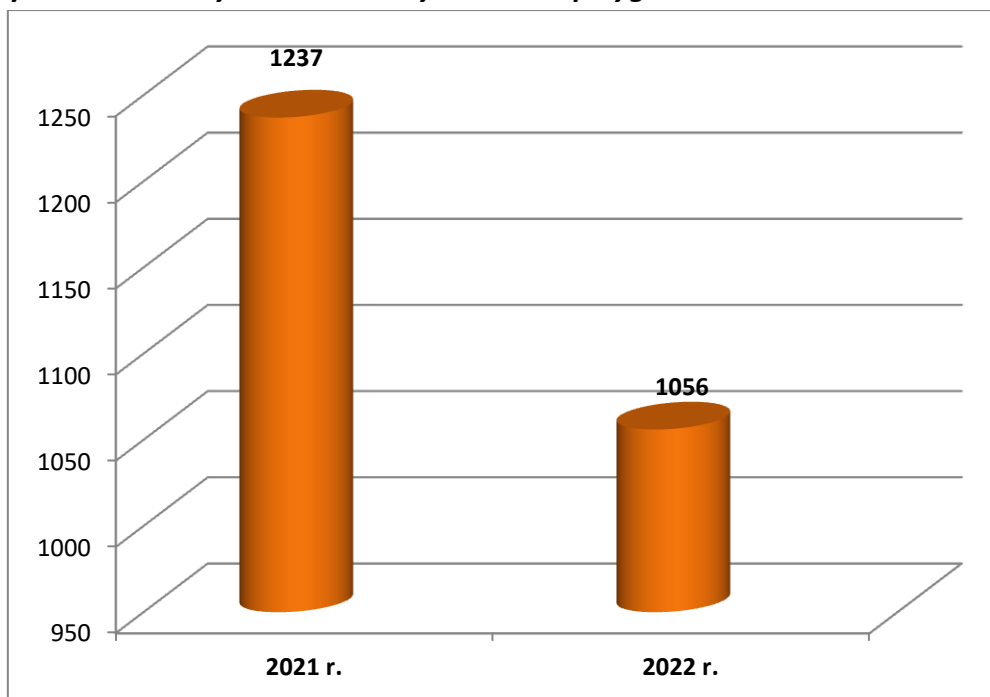
Indywidualny Plan Działania zakłada kompleksowe podejście do problemu, może zawierać między innymi propozycję pracy, podniesienia kwalifikacji, pomoc doradcy zawodowego, pośrednika pracy, specjalisty ds. szkoleń jak również samodzielne wykonywanie zadań przez osobę bezrobotną. W każdym przypadku podstawowym elementem jest określenie kwalifikacji danej osoby, jej nastawienia do aktywnego poszukiwania pracy oraz zdiagnozowanie sytuacji życiowej, materialnej i zawodowej.

Urząd w okresie realizacji IPD ma obowiązek kontaktowania się z klientem co najmniej raz na 60 dni w celu monitorowania sytuacji i postępów w realizacji działań przewidzianych w IPD. Kontakt ten może być realizowany przez Urząd w formie spotkania, rozmowy telefonicznej lub wymiany informacji drogą elektroniczną lub pocztową.

Jeżeli sytuacja osoby bezrobotnej lub poszukującej pracy ulegnie zmianie, doradca klienta w porozumieniu z nim może dokonać stosownych zmian w IPD.

W 2022 r. pośrednicy pracy i doradca zawodowy przygotowali dla osób bezrobotnych **1 056** – Indywidualnych Planów Działania (w 2021 r. – 1237 IPD).

Wykres Nr 30. Indywidualne Plany Działania przygotowane w latach 2021-2022

Źródło: Dane Powiatowego Urzędu Pracy w Łosicach

3.3. SZKOLENIA

Dynamicznie zachodzące przemiany we współczesnym świecie, wynikające ze stałego rozwoju gospodarki opartej na wiedzy i postępujących zmian w środowisku technologicznym, wymuszają wśród pracowników i osób poszukujących pracy konieczność ciągłego doskonalenia już posiadanych umiejętności oraz zdobywania nowych. Jednym z narzędzi, które mogą być wykorzystane w tym celu są szkolenia organizowane przez Urząd, które są jedną z podstawowych usług rynku pracy, tuż obok pośrednictwa pracy i poradnictwa zawodowego. Zgodnie z art. 2 ust. 1 pkt. 37 ustawy z dnia 20 kwietnia 2004 r. o promocji zatrudnienia i instytucjach rynku pracy (Dz. U. z 2022 r. poz. 690 z późn. zm.) szkolenia definiowane są jako pozaszkolne zajęcia mające na celu uzyskanie, uzupełnienie lub doskonalenie umiejętności i kwalifikacji zawodowych lub ogólnych, potrzebnych do wykonywania pracy, w tym umiejętności poszukiwania zatrudnienia. Podstawowym celem szkoleń jest podniesienie kwalifikacji zawodowych i innych kwalifikacji zwiększających szansę na podjęcie lub utrzymanie zatrudnienia, innej pracy zarobkowej lub działalności gospodarczej, w szczególności w przypadku:

- braku kwalifikacji zawodowych,
- konieczności zmiany lub uzupełnienia kwalifikacji,
- utraty zdolności do wykonywania pracy w dotychczas wykonywanym zawodzie,
- braku umiejętności aktywnego poszukiwania pracy.

Urząd inicjuje, organizuje i finansuje szkolenia w formie indywidualnej, grupowej oraz w ramach bonu szkoleniowego. Szkolenia grupowe skierowane są do określonej grupy osób

bezrobotnych (w zależności od typu szkolenia i zawodu) i poprzedza je zorganizowana rekrutacja prowadzona przez Urząd. Szkolenia indywidualne i w ramach bonu szkoleniowego to szkolenia wskazane przez osobę bezrobotną i realizowane na jej wniosek, pod warunkiem uzasadnienia celowości szkolenia.

W 2022 r. przyznano bon szkoleniowy dla jednej osoby bezrobotnej, w ramach którego planowano organizację szkoleń: „Prawo jazdy kat. C” oraz „Kwalifikacja wstępna – pełna”. Osoba bezrobotna zrezygnowała jednak z realizacji szkoleń z powodu podjęcia zatrudnienia.

W ww. okresie wydano dwa skierowania dla osób bezrobotnych w związku z pozytywnie rozpatrzonymi Wnioskami na szkolenie indywidualne: „Operator ładowarki teleskopowej” w ramach Projektu pt: „Aktywizacja osób młodych pozostających bez pracy w powiecie łosickim (IV)” realizowanego w ramach Osi priorytetowej I Rynek pracy otwarty dla wszystkich, Działanie 1.1 Wsparcie osób młodych pozostających bez pracy na regionalnym rynku pracy – projekty pozakonkursowe, Poddziałanie 1.1.1 Wsparcie udzielane z Europejskiego Funduszu Społecznego Programu Operacyjnego Wiedza Edukacja Rozwój. Jedna z kierowanych osób nie podjęła pracy po ukończonym szkoleniu, gdyż pomimo przystąpienia do egzaminu państwowego przeprowadzonego przez UDT nie zdobyła wymaganych uprawnień, druga kierowana osoba w grudniu 2022 r. ukończyła z wynikiem pozytywnym egzamin poprawkowy i zobowiązana jest do podjęcia zatrudnienia.

Urząd monitoruje losy uczestników szkoleń w celu określenia efektywności organizowanych szkoleń. Efektywność szkoleń badana jest jako stosunek liczby osób, które po zakończeniu lub w trakcie szkolenia podjęły zatrudnienie, inną pracę zarobkową lub działalność gospodarczą do liczby osób, które ukończyły szkolenie. Organizacja szkoleń jako jedna z form edukacji pozaszkolnej dynamicznie się rozwija, pomimo trudności związanych ze stanem epidemii oraz sytuacją polityczną, ponieważ daje szansę dorosłym osobom na dostosowywanie ich umiejętności i kwalifikacji do ciągłych zmian zachodzących na rynku pracy.

Tabela Nr 10. Szkolenia indywidualne w 2022 r.

Lp.	Tematyka szkolenia	Liczba osób skierowanych na szkolenie	Liczba osób, które ukończyły szkolenie z wynikiem pozytywnym	Liczba osób, które podjęły pracę lub rozpoczęły własną działalność gospodarczą po szkoleniu
1.	Operator ładowarki teleskopowej	2	1	0
Ogółem		2	1	0

Źródło: Dane Powiatowego Urzędu Pracy w Łosicach

IV. KRAJOWY FUNDUSZ SZKOLENIOWY

Krajowy Fundusz Szkoleniowy, zwany dalej KFS jest instrumentem adresowanym do pracodawców, którzy zamierzają inwestować w kształcenie ustawiczne swoje lub swoich pracowników w sytuacji:

- niedopasowania wykształcenia do potrzeb rynku pracy,
- dezaktualizacji wiedzy/umiejętności/uprawnień,
- konieczności dostosowania wiedzy/umiejętności/uprawnień do potrzeb nowych technologii.

Inwestowanie w kapitał ludzki poprawia pozycję zarówno firmy jak i samych pracowników, którzy stają się bardziej konkurencyjni na rynku pracy, efektywniej realizują powierzone zadania oraz są w stanie lepiej odnaleźć się celu podnoszenia kwalifikacji w kierunku adekwatnym do wymagań konkurencyjnego rynku pracy.

Zgodnie z art. 69a ust. 2 pkt 1 ustawy z dnia 20 kwietnia 2004 r. o promocji zatrudnienia i instytucjach rynku pracy (Dz. U. z 2022 r. poz. 690 z późn. zm.) Starosta, na wniosek pracodawcy, może przyznać środki KFS na finansowanie działań obejmujących kształcenie ustawiczne pracowników i pracodawcy, na które składają się następujące formy:

- 1) określenie potrzeb pracodawcy w zakresie kształcenia ustawicznego w związku z ubieganiem się o sfinansowanie tego kształcenia ze środków KFS;
- 2) kursy i studia podyplomowe realizowane z inicjatywy pracodawcy lub za jego zgodą;
- 3) egzaminy umożliwiające uzyskanie dyplomów potwierdzających nabycie umiejętności, kwalifikacji lub uprawnień zawodowych;
- 4) badania lekarskie i psychologiczne wymagane do podjęcia kształcenia lub pracy zawodowej po ukończonym kształceniu;
- 5) ubezpieczenie od następstw nieszczęśliwych wypadków w związku z podjętym kształceniem.

Pracodawca występując z Wnioskiem może otrzymać środki w wysokości do 80%, a jeżeli jest mikroprzedsiębiorcą do 100% kosztów kształcenia ustawicznego, nie więcej jednak niż do wysokości 300% przeciętnego wynagrodzenia w danym roku na jednego uczestnika. Środki przyznawane są na podstawie zawartej z pracodawcą umowy.

W 2022 r., zgodnie z priorytetami Ministra Rodziny i Polityki Społecznej, środki KFS mogły być przyznane Pracodawcom, których Wnioski spełniały wymagania określone przynajmniej w jednym z poniższych priorytetów:

- 1) wsparcie kształcenia ustawicznego osób zatrudnionych w firmach, które na skutek pandemii COVID-19, musiały podjąć działania w celu dostosowania się do zmienionej sytuacji rynkowej;
- 2) wsparcie kształcenia ustawicznego osób powracających na rynek pracy po przerwie związanej ze sprawowaniem opieki nad dzieckiem;
- 3) wsparcie kształcenia ustawicznego w zidentyfikowanych w danym powiecie lub województwie zawodach deficytowych. Zawody deficytowe będą identyfikowane

na podstawie Barometru zawodów 2022 dla powiatu łosickiego i województwa mazowieckiego: <http://barometrzwodow.pl>;

- 4) wsparcie kształcenia ustawicznego osób pracujących będących członkami rodzin wielodzietnych;
- 5) wsparcie kształcenia ustawicznego pracowników Centrów Integracji Społecznej, Klubów Integracji Społecznej, Warsztatów Terapii Zajęciowej, Zakładów Aktywności Zawodowej, członków lub pracowników spółdzielni socjalnych oraz pracowników zatrudnionych w podmiotach posiadających status przedsiębiorstwa społecznego wskazanych na liście/rejestrze przedsiębiorstw społecznych prowadzonym przez Ministerstwo Rodziny i Polityki Społecznej;
- 6) wsparcie kształcenia ustawicznego w związku z zastosowaniem w firmach nowych technologii i narzędzi pracy, w tym także technologii i narzędzi cyfrowych oraz podnoszenie kompetencji cyfrowych;
- 7) wsparcie kształcenia ustawicznego osób pracujących w branży motoryzacyjnej.

W 2022 r. Urząd **12** razy ogłaszał nabór wniosków o przyznanie środków na finansowanie kosztów kształcenia ustawicznego poprzez zamieszczenie informacji na tablicy informacyjnej w siedzibie Urzędu oraz na stronie internetowej Urzędu, ze wskazaniem priorytetów wydatkowania środków KFS, terminu rozpoczęcia i zakończenia naboru wniosków oraz elementów, które będą brane pod uwagę przy rozpatrywaniu wniosków.

Do końca grudnia 2022 r. wpłynęło **36 Wniosków** o sfinansowanie/dofinansowanie kosztów kształcenia ustawicznego pracowników i pracodawcy z KFS od **20** Pracodawców. Pozytywnie rozpatrzono **22** Wnioski, **10** Wniosków rozpatrzono negatywnie, **4** Wnioski pozostawiano bez rozpatrzenia.

W analizowanym okresie podpisano **20 umów z 16 Pracodawcami** o sfinansowanie/dofinansowanie ze środków Krajowego Funduszu Szkoleniowego działań obejmujących kształcenie ustawiczne pracowników i pracodawcy, w tym **1** umowa została rozwiązana.

Pracodawcy we wnioskach wskazywali działania do sfinansowania/dofinansowania ze środków KFS zgodnie z:

- 1) **Priorytetem 1** - wsparcie kształcenia ustawicznego osób zatrudnionych w firmach, które na skutek pandemii COVID - 19 musiały podjąć działania w celu dostosowania się do zmienionej sytuacji rynkowej zawarto **1 umowę**;
- 2) **Priorytetem 2** – wsparcie kształcenia ustawicznego osób powracających na rynek pracy po przerwie związanej ze sprawowaniem opieki nad dzieckiem zawarto **1 umowę**;
- 3) **Priorytetem 3** - wsparcie kształcenia ustawicznego w zidentyfikowanych w danym powiecie lub województwie zawodach deficytowych zawarto **4 umowy**;
- 4) **Priorytetem 6** - wsparcie kształcenia ustawicznego w związku z zastosowaniem w firmach nowych technologii i narzędzi pracy, w tym także technologii i narzędzi cyfrowych oraz podnoszenie kompetencji cyfrowych zawarto **4 umowy**;

W ramach podpisanych umów zgodnie z priorytetami Ministra Rodziny i Polityki Społecznej przyznano finansowanie/dofinansowanie następujących kursów ze środków KFS:

- 1) „Stomatologia psów i kotów – radiodiagnostyka i ekstrakcje” dla 5 pracowników i Pracodawcy;
- 2) „Profesjonalne przygotowanie powierzchni do lakierowania, naprawa elementu od A do Z systemem APP i NTools” dla 1 pracownika;
- 3) „Sprzedaż przypadek czy skutecznie zrealizowany plan? Sprzedaż internetowa – E-commers” dla 11 pracowników i Pracodawcy;
- 4) „Koparki jednonaczyniowe, wszystkie, klasa 1” dla 2 pracowników;
- 5) „Ładowarki jednonaczyniowe, wszystkie, klasa 1” dla 2 pracowników;
- 6) „Operator ładowarki jednonaczyniowej kl. III + I (wszystkie) dla 13 pracowników i Pracodawcy;
- 7) „MADERTOTERAPIA® – kolumbijski masaż antycellulitowy” dla 1 pracownika;
- 8) „Trichology Care Treatment” dla 2 pracowników i Pracodawcy;
- 9) „Spawacz metodą TIG (141 – Rury w stali nierdzewnej)” dla 5 pracowników;
- 10) „Spawacz metodą MAG 135/138” dla 2 pracowników.

W ramach **Priorytetu 2** przyznano dofinansowanie kosztów **studiów podyplomowych** pn. „Funkcja Kontroli i Compliance w Banku” dla 1 pracownika,

Z finansowania/dofinansowania działań nie wpisujących się w żaden z określonych przez Ministra Rodziny i Polityki Społecznej priorytetów skorzystało 9 Pracodawców (część Pracodawców skorzystała zarówno z finansowania/dofinansowania działań wpisujących się w Priorytety określone przez Ministra Rodziny i Polityki Społecznej jak i nie wpisujące się w żaden z priorytetów) .

W ramach podpisanych w 2022 r. umów na finansowanie/dofinansowanie działań nie wpisujących się w Priorytety Ministra Rodziny i Polityki Społecznej przyznano środki KFS na realizację następujących kursów:

- 1) „Master Cuts Barber Pro” dla 2 pracowników i Pracodawcy;
- 2) „Cut silver” dla 1 pracownika;
- 3) „Akademia Menadżera” dla 1 pracownika;
- 4) „Operator wózka jezdniowego I WJO” dla 13 pracowników;
- 5) „Kurs strategii językowych w relacjach biznesowych z klientem anglojęzycznym z uwzględnieniem języka branżowego na poziomie B1+/B2” dla 1 pracownika;
- 6) „Studium Terapii i Podejścia Skoncentrowanego na Rozwiązaniach – kurs podstawowy” dla 4 pracowników;
- 7) „Kadry i płace 2022/2023 w praktyce. Kompleksowe warsztaty z zakresu prawa pracy i naliczania wynagrodzeń” dla 1 pracownika;
- 8) „Proficy Process Systems – konfiguracja i programowanie systemu oraz zaawansowane bloki funkcyjne” dla 4 pracowników;
- 9) „Panele operatorskie QuickPanel+” dla 4 pracowników;
- 10) „ARCADIA Architektura” dla 1 pracownika.

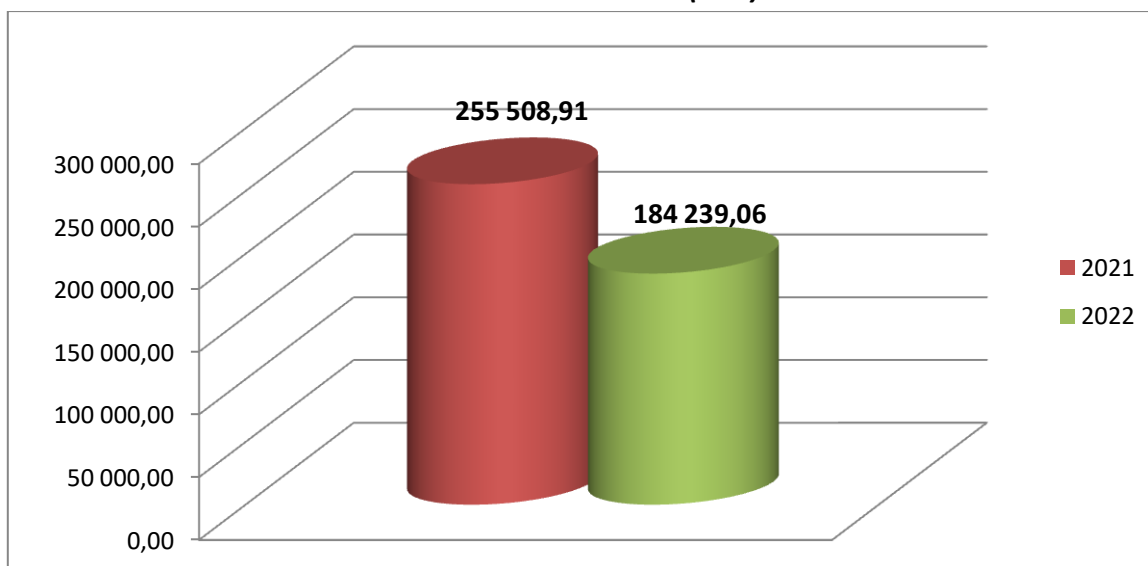
W ramach działań nie wpisujących się w żaden z określonych przez Ministra Rodziny i Polityki Społecznej Priorytetów w 2022 r. przyznano również środki KFS na dofinansowanie kosztów studiów podyplomowych pn. „Podyplomowe Studium Legislacji” dla 1 pracownika oraz pn. „Bankowość” dla 2 pracowników.

Łącznie w 2022 r. wsparciem objęto **63 osoby – 58 pracowników i 5 Pracodawców** (część osób skorzystała ze wsparcia więcej niż jeden raz).

W 2022 r. w ramach podpisanych Umów o sfinansowanie/dofinansowanie działań obejmujących kształcenie ustawiczne pracowników i pracodawcy zaangażowano środki z tzw. limitu podstawowego KFS w wysokości **222 639,06 zł. Wydatkowano środki w kwocie 184 239,06 zł.**

Z zaangażowanych w 2022 r. środków nie zostały wypłacone środki w wysokości **34 560,00 zł**, z powodu rozwiązania Umowy z Pracodawcą oraz w wysokości **3 840,00 zł** z powodu uzyskania negatywnego wyniku z egzaminu państwowego przez pracowników.

Wykres Nr 31. Wysokość środków wydatkowanych w ramach KFS w latach 2021– 2022 (w zł)

Źródło: Dane Powiatowego Urzędu Pracy w Łosicach

V. FINANSE

Powiat Łosicki otrzymał w 2022 r. w ramach algorytmu na realizację programów rynku pracy limit środków w wysokości **3 377 568,63 zł** (pismo MRiPS z dnia 17.12.2021 r. znak DF.I.4020.24.3.2021.Ał)

Ponadto zostały przygotowane wnioski i projekty na które Powiat Łosicki otrzymał dodatkowe środki:

- 1) **1 039 667,12 zł** na realizację projektu pozakonkursowego pt. „*Aktywizacja osób młodych pozostających bez pracy w powiecie łosickim (IV)*” w ramach Programu Operacyjnego Wiedza Edukacja Rozwój (pismo MRiPS z dnia 17.12.2021 r., znak: DF.I.4020.24.3.2021.Ał o ustaleniu środków na realizację ww. projektu w kwocie 1 139 667,12 zł, pismo z MRiPS z dnia 02.08.2022 r. znak DF.I.6020.7.3.2022.Ał/JC o zmniejszeniu środków o kwotę **100 000,00 zł**);
- 2) **1 011 126,02 zł** na realizację projektu pozakonkursowego pt. „*Aktywizacja osób w wieku 30 lat i więcej pozostających bez pracy w powiecie łosickim (IV)*” w ramach Regionalnego Programu Operacyjnego Województwa Mazowieckiego (pismo MRiPS z dnia 17.12.2021 r., znak: DF.I.4020.24.3.2021.Ał o ustaleniu środków na realizację ww. projektu w kwocie 1 111 126,02 zł, pismo z MRiPS z dnia 02.08.2022 r. znak DF.I.6020.7.3.2022.Ał o zmniejszeniu środków o kwotę **100 000,00 zł**);
- 3) **75 000,00 zł** (pismo MRiPS z dnia 23 grudnia 2021 r. znak DF-I.4020.7.19.2021) o ustaleniu kwoty środków Funduszu Pracy na finansowanie przez Powiatowy Urząd Pracy w Łosicach zadania określonego w art. 15z⁴ ustawy z dnia 2 marca 2020r. o szczególnych rozwiązaniach związanych z zapobieganiem, przeciwdziałaniem i zwalczaniem COVID-19, innych chorób zakaźnych oraz wywołanych nimi sytuacji kryzysowych (Dz. U. z 2021r. poz. 2095, z późn. zm.);
- 4) **239 000,00 zł** (pismo MRiPS z dnia 22.12.2021 r. znak DF-I.4020.13.34.2021.MB o ustaleniu środków Funduszu Pracy na realizację w 2022 r. zadań o których mowa w art. 69a ust. 2 ustawy o promocji zatrudnienia i instytucjach rynku pracy, w ramach Krajowego Funduszu Szkoleniowego);
- 5) **694 059,10 zł** na realizację projektu pilotażowego pt.: „Aktywna i silna rodzina na wiejskim rynku pracy” finansowanego ze środków z rezerwy Funduszu Pracy w ramach programu ogłoszonego przez Ministra Rodziny i Polityki Społecznej „**Stabilna praca – silna rodzina**”.

Ogółem Powiat Łosicki otrzymał na rok 2022 na ww. projekty i programy środki w kwocie **6 436 420,87 zł**

W okresie od 01.01.2022 r. do 31.12.2022 r. wydatkowano na opłacenie składki zdrowotnej dla bezrobotnych bez prawa do zasiłku kwotę **748 843,26 zł** (w 2021 r. – **771 418,60 zł**).

Za rok 2022 r. wypłacono zasiłki dla bezrobotnych w kwocie **1 090 523,36 zł** (w 2021 r. – **1 143 372,18 zł**).

Tabela Nr 11. Wysokość środków i liczba uczestników realizowanych projektów programów i innych działań w latach 2021-2022

Nazwa programu / projektu	2021		2022	
	Środki (w zł)	Liczba osób	Środki (w zł)	Liczba osób
Środki FP przyznane algorytmem	2.152.709,79	98*	3.377.568,63	80*
Projekt pt. „Aktywizacja osób młodych pozostających bez pracy w powiecie łosickim (III)”	-	4*	-	-
Projekt pt. „Aktywizacja osób młodych pozostających bez pracy w powiecie łosickim (IV)”	1.126.046,21 ¹¹ (w tym 78.924,23 zł z FP na zadania związane z COVID-19)	89* (w tym 16 osób w zadaniach związanych z COVID-19)	1.039.667,12 ¹¹	62*
Projekt pt. „Aktywizacja osób w wieku 30 lat i więcej pozostających bez pracy w powiecie łosickim (III)”	-	5*	-	1*
Projekt pt. „Aktywizacja osób w wieku 30 lat i więcej pozostających bez pracy w powiecie łosickim (IV)”	648.529,04 ¹¹	53	1.011.126,02 ¹¹	55*
Projekt pilotażowy pt. „Aktywna i silna rodzina na wiejskim rynku pracy”	-	-	694.059,10	30
Finansowanie działań określonych w ustawie COVID-19 (art. 15zzb, art. 15zzc, art. 15zzd, art. 15zzda, art. 15zze, art. 15zze²)	920.000,00	70	-	-

¹¹ W powyższej tabeli wysokość środków na realizację projektu pt. „Aktywizacja osób młodych pozostających bez pracy w powiecie łosickim (IV)” w 2021 r. zaktualizowano w związku z aneksem do umowy o dofinansowanie projektu z dnia 24 maja 2022 r., natomiast kwotę środków na realizację projektu w 2022 r. zaktualizowano w związku z aneksem do umowy o dofinansowanie projektu z dnia 4 października 2022 r. Ponadto w związku z aneksem, z dnia 7 października 2022 r., do umowy o dofinansowanie projektu pt. „Aktywizacja osób w wieku 30 lat i więcej pozostających bez pracy w powiecie łosickim (IV)” została zaktualizowana wartość środków na realizację projektu w 2021 r. i 2022 r.

Finansowanie działań określonych w ustawie COVID-19 (art. 15z⁴)	2.000.000,00	131	75.000,00	2
Środki KFS	279.000,00	160	239.000,00	63
Ogółem realizowane i do realizacji	7.126.285,04	610 (w tym 217 osób w zadaniach związanych z COVID-19)	6.436.420,87	293 (w tym 2 osoby w zadaniu związanym z COVID-19)
Środki na zadania fakultatywne	448.133,78	-	602.921,56	-
Ogółem	7.574.418,82	610 (w tym 217 osób w zadaniach związanych z COVID-19)	7.039.342,43	293 (w tym 2 osoby w zadaniu związanym z COVID-19)

* uzupełnienia stanowisk pracy w ramach umów na refundację wyposażenia lub doposażenia stanowisk pracy. Fundusz Pracy – 3 osoby w 2021 r., 6 osób w 2022 r.; Projekt pt. „Aktywizacja osób młodych pozostających bez pracy w powiecie łosickim (III)” – 4 osoby w 2021 r. (nie były uczestnikami projektu); Projekt pt. „Aktywizacja osób w wieku 30 lat i powyżej pozostających bez pracy w powiecie łosickim (III)” – 5 osób w 2021 r. (nie były uczestnikami projektu), 1 osoba w 2022 r. (nie była uczestnikiem projektu), Projekt pt. „Aktywizacja osób młodych pozostających bez pracy w powiecie łosickim (IV)” – 1 osoba w 2021 r. (była uczestnikiem projektu), 2 osoby w 2022 r.; Projekt pt. „Aktywizacja osób w wieku 30 lat i powyżej pozostających bez pracy w powiecie łosickim (IV)” – 1 osoba w 2022 r.

Źródło: Dane Powiatowego Urzędu Pracy w Łosicach

VI. PROGRAMY RYNKU PRACY

6.1. FORMY WSPARCIA REALIZOWANE W RAMACH ŚRODKÓW PRYZNANYCH ALGORYTMEM

Realizowane w ramach otrzymanych środków formy wsparcia mają na celu zwiększenie aktywności zawodowej osób bezrobotnych i jednocześnie wsparcie pracodawców w tworzeniu miejsc pracy, osiągnięcie wyższego poziomu motywacji i zaangażowania osób bezrobotnych w poszukiwaniu zatrudnienia, zdobycia doświadczenia zawodowego bądź praktycznych umiejętności do wykonywania pracy.

W 2022 roku Powiatowy Urząd Pracy w Łosicach otrzymał na realizację programów rynku pracy limit środków (algorytm) w wysokości **3.377.568,63 zł** (w 2022 roku poniesiono wydatki na kwotę **851.565,46 zł**), które zostały przeznaczone w planie finansowym na realizację następujących form aktywizacji:

6.1.1. Prace interwencyjne

Prace interwencyjne mają na celu aktywizację osób bezrobotnych poprzez częściową refundację pracodawcom kosztów ich zatrudnienia, stwarzają możliwość uzyskania trwałego zatrudnienia. Spełniają również ważną rolę w zakresie wspierania rozwoju lokalnych przedsiębiorców. Zgodnie z ustawą o promocji zatrudnienia i instytucjach rynku pracy prace interwencyjne są skierowane do wszystkich osób będących w szczególnej sytuacji na rynku pracy, ale wysokość i okres refundacji uzależnione są od okresu zatrudnienia, jak również od kategorii osób skierowanych do tych prac.

Urząd na podstawie zawartej umowy refunduje pracodawcy, który zatrudnił w ramach prac interwencyjnych na okres do 6 miesięcy lub do 12 miesięcy skierowanych bezrobotnych część kosztów poniesionych na wynagrodzenia za zatrudnienie skierowanych bezrobotnych oraz składki na ubezpieczenie społeczne od refundowanego wynagrodzenia. Refundacja dokonywana jest co miesiąc na podstawie przedstawionych przez pracodawcę dokumentów potwierdzających wypłatę wynagrodzenia oraz opłacanie składek ZUS. Po zakończeniu okresu refundacji organizator prac interwencyjnych jest zobowiązany do dalszego zatrudniania przez okres 3 miesięcy (w przypadku refundacji do 6 miesięcy) lub przez okres 6 miesięcy (w przypadku refundacji do 12 miesięcy). W przypadku niewywiązania się z warunku utrzymania w zatrudnieniu przez okres refundacji jak również po okresie refundacji (odpowiednio przez okres 3 lub 6 miesięcy) pracodawca jest zobowiązany do zwrotu otrzymanych środków wraz z odsetkami ustawowymi. W przypadku rozwiązania umowy o pracę przez skierowanego bezrobotnego bądź rozwiązania z nim umowy na podstawie art. 52 Kodeksu pracy (tzw. zwolnienie dyscyplinarne) lub wygaśnięcia stosunku pracy w trakcie okresu objętego refundacją albo przed upływem okresu 3 lub 6 miesięcy, Starosta kieruje na zwolnione stanowisko pracy innego bezrobotnego.

W przypadku odmowy przyjęcia skierowanego bezrobotnego na zwolnione stanowisko pracy, pracodawca jest zobowiązany zwrócić uzyskaną pomoc w całości wraz z odsetkami ustawowymi naliczonymi od dnia otrzymania pierwszej refundacji, w terminie 30 dni od dnia doręczenia wezwania starosty.

Zaś w przypadku braku możliwości skierowania innego, odpowiedniego bezrobotnego na utworzone miejsce pracy, pracodawca nie ma obowiązku zwrotu refundacji kosztów poniesionych na wynagrodzenia, nagrody oraz składki na ubezpieczenie społeczne otrzymanych za okres do dnia rozwiązania umowy o pracę przez skierowanego bezrobotnego.

Prace interwencyjne są wsparciem finansowym związanym z zatrudnieniem skierowanej osoby bezrobotnej. Instrument ten przynosi obustronne korzyści, ponieważ dla pracodawców zmniejsza koszty związane z zatrudnieniem nowego pracownika, natomiast dla osoby bezrobotnej zwiększa szanse na zatrudnienie. Pomoc pracodawcom i przedsiębiorcom w ramach prac interwencyjnych jest udzielana zgodnie z warunkami dopuszczalności pomocy de minimis.

W ramach środków przyznanych algorytmem Funduszu Pracy w 2022 roku zawarto z pracodawcami 10 umów, dzięki którym **15 osób** podjęło zatrudnienie w ramach prac interwencyjnych. Najczęściej tworzono miejsca pracy na stanowiskach: pracownik wykonujący zadania w ramach prac interwencyjnych, opiekun dzieci i młodzieży (w czasie przewozu do i ze szkoły), sprzątaczką, spedytorem, malarzem i pomocą księgową. Środki przeznaczone, w planie finansowym, na realizację wsparcia wyniosły **435.000,00 zł**, a wydatki w 2022 roku wyniosły **144.055,30 zł**.

6.1.2. Roboty publiczne

Kolejnym działaniem aktywizacyjnym są roboty publiczne. Mają przede wszystkim zapobiegać odpływowi do bierności zawodowej bezrobotnych, szczególnie tych, którzy są w bardzo niekorzystnej sytuacji na rynku pracy poprzez ich czasowe zatrudnienie. Roboty publiczne są też inicjowane w celu zapewnienia bezrobotnym określonego wsparcia dochodowego oraz zapewniają rozwój i poprawę infrastruktury w powiecie. Organizatorami robót publicznych mogą być powiaty, gminy lub organizacje pozarządowe statutowo zajmujące się problematyką: ochrony środowiska, kultury, oświaty, kultury fizycznej i turystyki, opieki zdrowotnej, bezrobocia oraz pomocy społecznej, a także spółki wodne i ich związki, jeżeli prace te są finansowane lub dofinansowane ze środków samorządu terytorialnego, budżetu państwa, funduszy celowych, organizacji pozarządowych, spółek wodnych i ich związków. Organizator robót publicznych może wskazać pracodawcę, u którego będą wykonywane roboty publiczne.

Organizator ubiegający się o organizację robót publicznych składa Wniosek do Starosty za pośrednictwem Urzędu. Z Organizatorem zawierana jest umowa określająca w szczególności: liczbę bezrobotnych oraz okres, na jaki zostaną zatrudnieni; rodzaj i miejsce wykonywanych robót publicznych oraz niezbędne lub pożądane kwalifikacje bezrobotnych;

terminy i wysokość refundowanych z Funduszu Pracy kosztów wynagrodzeń, nagród i składek na ubezpieczenia społeczne; obowiązek informowania Urzędu o przypadkach wcześniejszego rozwiązania umowy o pracę ze skierowanym bezrobotnym oraz o zmianach w zawartej z bezrobotnym umowie o pracę; obowiązek utrzymania zatrudnienia skierowanego bezrobotnego przez okres wskazany w umowie.

Urząd zwraca Organizatorowi, który zatrudniał skierowanych bezrobotnych, przez okres do 6 miesięcy, część kosztów poniesionych na wynagrodzenia, nagrody oraz składek na ubezpieczenia społeczne bezrobotnych w wysokości uprzednio uzgodnionej, określonej w umowie, nieprzekraczającej jednak kwoty ustalonej jako iloczyn liczby zatrudnionych w miesiącu w przeliczeniu na pełny wymiar czasu pracy oraz 50% przeciętnego wynagrodzenia obowiązującego w ostatnim dniu zatrudnienia każdego rozliczanego miesiąca i składek na ubezpieczenia społeczne od refundowanego wynagrodzenia.

Wysokość refundacji przyznawanej przez Urząd w 2022 r. wynosiła 2.300,00 zł plus składki na ubezpieczenie społeczne od refundowanej kwoty za jedną osobę za jeden miesiąc. Refundacja kosztów wynagrodzenia i składek na ubezpieczenia społeczne zatrudnionych pracowników w ramach zawartej Umowy dokonywana na podstawie składanego co miesiąc „Wniosku o refundację” wraz z wymaganymi załącznikami.

W 2022 roku podpisano 5 umów z Urzędami Gmin: w Sarnakach, Huszlewie i Łosicach oraz z Zarządem Dróg Powiatowych w Łosicach i Rejonowym Związkiem Spółek Wodnych. W ramach umów podpisanych z pracodawcami zatrudnienie podjęło **21 osób** bezrobotnych. Najliczniej w ramach tej formy wsparcia organizowano pracę na stanowiskach: robotnik gospodarczy, meliorant i robotnik wykwalifikowany. Środki na realizację zadania wyniosły **672.800,00 zł**, natomiast wydatki wyniosły **291.696,17 zł**.

6.1.3. Prace społecznie użyteczne

W 2021 roku zostały podpisane pomiędzy Starostą Łosickim a Wójtem Gminy Sarnaki oraz Burmistrzem Miasta i Gminy Łosice porozumienia na organizację „Prac społecznie użytecznych”. Prace społecznie użyteczne są jedną z form aktywizacji społeczno-zawodowej osób bezrobotnych znajdujących się w najtrudniejszej sytuacji na rynku pracy. Mają przede wszystkim na celu zapewnienie osobom bezrobotnym możliwości uzyskania minimalnych przynajmniej środków do życia i wsparcia działań gminy na rzecz społeczności lokalnych.

Na wniosek gminy może zostać zawarte porozumienie pomiędzy Urzędem a Gminą, na podstawie, którego organizowane są prace społecznie użyteczne. Z tej formy pomocy mogą skorzystać bezrobotni korzystający ze świadczeń pomocy społecznej. Prace wykonywane są w miejscu zamieszkania lub pobytu bezrobotnego i realizowane są w wymiarze maksymalnie do 10 godzin tygodniowo.

Osoba wykonująca prace społecznie użyteczne zachowuje status osoby bezrobotnej, gdyż pomiędzy podmiotem, w którym są organizowane prace a osobą bezrobotną nie nawiązuje się żadnego stosunku pracy i nie jest zawierana żadna inna umowa. Osoby te są dalej osobami bezrobotnymi i podlegają ubezpieczeniu zdrowotnemu i wypadkowemu.

W 2022 r. skierowano w ramach prac społecznie użytecznych **13 osób** bezrobotnych. Prace wykonywano w gminach: Sarnaki i Łosice. Skierowani do tych prac zajmowali się m. in.: pielęgnacją terenów zielonych, pracami porządkowymi na terenie gmin, utrzymywaniem czystości wokół budynków użyteczności publicznej, pracami porządkowymi przy ciągach drogowych, pracami remontowo-naprawczymi obiektów użyteczności publicznej, itp. Na realizację wsparcia przeznaczono **40.000,00 zł**, a wydatkowano środki w wysokości **15.649,20 zł**.

6.1.4. Organizacja staży

Staż jest nabywaniem przez bezrobotnego umiejętności praktycznych do wykonywania pracy przez wykonywanie zadań w miejscu pracy bez nawiązania stosunku pracy z pracodawcą. Korzystanie ze stażu pozwala więc zdobyć umiejętności zawodowe, zwiększając tym samym osobie bezrobotnej szansę na uzyskanie zatrudnienia. Staże mogą być organizowane u pracodawców, jednoosobowych przedsiębiorców niezatrudniających pracowników oraz w organizacjach pozarządowych, w rolniczych spółdzielniach produkcyjnych lub u pełnoletnich osób fizycznych, zamieszkujących i prowadzących na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej, osobiście i na własny rachunek, działalność w zakresie produkcji roślinnej lub zwierzęcej, w tym ogrodniczej, sadowniczej, pszczelarskiej i rybnej, w pozostających w ich posiadaniu gospodarstwach rolnych obejmujących obszar użytków rolnych o powierzchni przekraczającej 2 ha przeliczeniowe lub prowadzących dział specjalny produkcji rolnej.

Staż odbywa się na podstawie umowy zawartej przez Urząd z pracodawcą, według programu określonego w umowie. Przy ustalaniu programu uwzględnia się predyspozycje psychofizyczne i zdrowotne, poziom wykształcenia oraz dotychczasowe kwalifikacje zawodowe bezrobotnego. Na staż trwający do 6 miesięcy może zostać skierowany każdy bezrobotny. Bezrobotny, który nie ukończył 30 roku życia może zostać skierowany do odbycia stażu przez okres do 12 miesięcy. Nadzór nad odbywaniem stażu sprawuje Urząd, natomiast Organizator wyznacza opiekuna bezrobotnego odbywającego staż, który udziela bezrobotnemu wskazówek i pomocy w wypełnianiu powierzonych zadań oraz poświadcza podpisem prawdziwość informacji zawartych w sprawozdaniu bezrobotnego. Staże są bardzo dobrze oceniane, jeśli chodzi o możliwość zdobywania nowej wiedzy i satysfakcję. Trochę gorzej wypada ocena, jeśli chodzi o dopasowanie oferty do sytuacji osoby aktywizowanej i zatrudnialność.

Pracodawca przyjmując bezrobotnego na staż otrzymuje świadczenie pracy według ustalonego programu, nie ponosząc przy tym kosztów wynagrodzenia za świadczoną pracę. Bezrobotnemu w okresie odbywania stażu przysługuje stypendium w wysokości 120% kwoty zasiłku wypłacane przez Urząd. Ponadto pracodawca ma możliwość sprawdzenia przydatności zawodowej bezrobotnego w firmie pod kątem zatrudnienia go po odbyciu stażu.

W 2022 roku w ramach otrzymanych środków limitu udział w stażu rozpoczęły **17 osób bezrobotnych**. Najczęściej staże organizowano na stanowiskach: technik prac biurowych, asystent nauczyciela przedszkola i kucharz. Kwota przeznaczona na realizację zadania wyniosła **743.068,63 zł**, z czego poniesiono wydatki w wysokości **264.677,09 zł**.

6.1.5. Szkolenia

Szkolenie to pozaszkolne zajęcia mające na celu uzyskanie lub doskonalenie umiejętności i kwalifikacji zawodowych lub ogólnych, potrzebnych do wykonywania pracy, w tym umiejętności poszukiwania zatrudnienia.

Urząd kieruje na szkolenia grupowe zgodnie z planem szkoleń lub może skierować bezrobotnego na wskazane przez niego szkolenie, jeżeli uzasadni on celowość tego szkolenia a jego koszt w części finansowanej z Funduszu Pracy w danym roku nie przekroczy 300% przeciętnego wynagrodzenia.

W planie finansowym na realizację szkoleń w ubiegłym roku przeznaczono **50.000,00 zł**, natomiast wydatki nie zostały poniesione.

6.1.6. Wyposażenia/doposażenia stanowisk pracy

Podmiot zamierzający wyposażyć lub doposażyć stanowisko pracy dla bezrobotnego może ubiegać się o refundację kosztów wyposażenia lub doposażenia stanowiska pracy składając wniosek do starosty właściwego ze względu na siedzibę tego podmiotu lub ze względu na miejsce wykonywania pracy przez bezrobotnego.

O refundację wyposażenia lub doposażenia stanowiska pracy może ubiegać się: podmiot prowadzący działalność gospodarczą; niepubliczne przedszkole i niepubliczna szkoła; osoba fizyczna, osoba prawna lub jednostka organizacyjna nieposiadająca osobowości prawnej, zamieszkująca lub mająca siedzibę na terytorium RP, będąca posiadaczem gospodarstwa rolnego lub prowadząca dział specjalny produkcji rolnej, zatrudniająca w okresie ostatnich sześciu miesięcy, w każdym miesiącu, co najmniej jednego pracownika w pełnym wymiarze czasu pracy; żłobek lub klub dziecięcy tworzony i prowadzony przez osoby fizyczne, osoby prawne i jednostki organizacyjne nieposiadające osobowości prawnej, o których mowa w przepisach o opiece nad dziećmi w wieku do lat 3, podmiot prowadzący działalność gospodarczą polegającą na świadczeniu usług rehabilitacyjnych.

Starosta może refundować koszty wyposażenia lub doposażenia stanowiska pracy dla skierowanego bezrobotnego w wysokości nie większej niż 6-krotnej wysokości przeciętnego wynagrodzenia. Refundacja może być przeznaczona na pokrycie kosztów bezpośrednio i jednoznacznie związanych z tworzonym stanowiskiem pracy, tj. zakupu maszyn, urządzeń, narzędzi, osprzętu do wyposażenia tworzonego stanowiska pracy. Przyznana kwota

refundacji jest przekazywana na rachunek bankowy Podmiotu po spełnieniu warunków określonych w umowie, a w szczególności po: przedłożeniu rozliczenia oraz dokumentów potwierdzających poniesione wydatki na utworzenie stanowiska pracy, zatrudnieniu na tym stanowisku skierowanego bezrobotnego i ustanowieniu zabezpieczenia należytego wykonania umowy. Podmiot, który otrzymał refundację kosztów wyposażenia lub doposażenia stanowiska pracy dla skierowanego bezrobotnego jest zobowiązany do zatrudnienia na utworzonym stanowisku bezrobotnego przez okres nie krótszy niż 24 miesiące.

W 2022 roku nie wpłynęły od pracodawców wnioski na refundację kosztów wyposażenia lub doposażenia stanowisk pracy dla skierowanych bezrobotnych finansowanych w ramach środków otrzymanych z algorytmu. W planie finansowym na realizację wsparcia przeznaczono kwotę **510.000,00 zł**.

6.1.7. Jednorazowe środki na podjęcie działalności gospodarczej

Przyznawanie jednorazowo środków na podjęcie działalności gospodarczej ma na celu wspieranie osób przedsiębiorczych, motywowanie ich do aktywności zawodowej poprzez samozatrudnienie. O środki na podjęcie działalności może ubiegać się: osoba bezrobotna, poszukujący pracy niepozostający w zatrudnieniu lub niewykonujący innej pracy zarobkowej opiekun osoby niepełnosprawnej albo absolwent centrum integracji społecznej lub absolwent klubu integracji społecznej jeżeli nie pozostaje w okresie zgłoszonego do ewidencji działalności gospodarczej zawieszenia wykonywania działalności gospodarczej. Osoba zarejestrowana w Urzędzie zamierzająca podjąć działalność gospodarczą może złożyć do Urzędu wnioski o przyznanie środków na jej podjęcie, w tym na pokrycie kosztów pomocy prawnej, konsultacji i doradztwa dotyczących tej działalności w wysokości określonej w umowie, nie wyższej jednak niż 6 – krotnej wysokości przeciętnego wynagrodzenia.

Przyznawana pomoc jest bezzwrotna pod warunkiem wywiązania się z zobowiązań umowy. Głównym zobowiązaniem jest prowadzenie działalności nieprzerwanie przez okres co najmniej 12 miesięcy oraz niepodejmowanie w tym okresie zatrudnienia, terminowe wydatkowanie środków zgodnie z przeznaczeniem oraz rozliczenie się z przyznanego dofinansowania. W przypadku braku własnych środków są szansą na utworzenie własnej firmy i podjęcie pracy na "własny rachunek". Wsparcie finansowe w postaci udzielenia jednorazowo środków na podjęcie działalności gospodarczej ułatwia osiągnięcie biznesowego sukcesu osobom bezrobotnym, spiera powstawanie nowych miejsc pracy.

W 2022 roku wsparcie finansowe na podjęcie działalności gospodarczej udzielono **3 osobom** bezrobotnym. Kwota planu finansowego na realizację zadania wyniosła **510.000,00 zł**, natomiast wydatkowano środki w wysokości **89.995,50 zł**.

6.1.8. Zwrot kosztów dojazdu

Powiat łosicki zderza się ze szczególnymi trudnościami w doprowadzeniu osób bezrobotnych do zatrudnienia ze względu na brak dogodnych połączeń komunikacji zbiorowej. Ponad 70% osób zarejestrowanych w tutejszym Urzędzie stanowią osoby zamieszkujące tereny wiejskie. Konieczność organizacji dojazdu do pracy, miejsca odbywania stażu, szkolenia oraz poniesienia z tego tytułu dodatkowych kosztów stanowi istotną barierę powstrzymującą przed podjęciem aktywności zawodowej naszych klientów. Urząd może dokonywać zwrotu kosztów przejazdu z miejsca zamieszkania i powrotu do miejsca zatrudnienia, odbywania stażu u Organizatora lub szkolenia, osobie bezrobotnej, która na podstawie skierowania Urzędu podjęła pracę, staż lub została skierowana na szkolenie i dojeżdża do tych miejsc.

Osoba ubiegająca się o zwrot może złożyć do Urzędu „Wniosek o przyznanie zwrotu kosztów przejazdu na staż” wraz z niezbędnymi załącznikami. Wniosek powinien być złożony przed rozpoczęciem stażu lub najpóźniej w terminie 5 dni roboczych po jego rozpoczęciu.

Zwrot poniesionych kosztów przejazdu na staż będzie dokonany w terminie 30 dni od dnia złożenia kompletnego i prawidłowo wypełnionego „Wniosku o zwrot poniesionych kosztów przejazdu na staż” wraz z niezbędnymi załącznikami.

W 2022 roku zwrotu kosztów dojazdu dokonywano osobom dojeżdżającym do miejsca odbywania stażu. W planie finansowym na realizację wsparcia przeznaczono kwotę **50.000,00 zł**, a wydatkowano środki w wysokości **8.949,91 zł**.

6.1.9. Badania lekarskie

W 2022 roku, w planie finansowym, na koszty badań lekarskich zarezerwowano **2.000,00 zł**. Natomiast wydatków nie poniesiono.

6.1.10. Bony szkoleniowe

Na wniosek bezrobotnego do 30 roku życia starosta, może przyznać bon szkoleniowy stanowiący gwarancję skierowania bezrobotnego na wskazane przez niego szkolenie oraz opłacenia kosztów, które zostaną poniesione w związku z podjęciem szkolenia.

Przyznanie i realizacja bonu szkoleniowego następuje na podstawie Indywidualnego Planu Działania oraz uprawdopodobnienia przez bezrobotnego podjęcia zatrudnienia, innej pracy zarobkowej lub działalności gospodarczej.

W ramach bonu szkoleniowego Urząd finansuje bezrobotnemu, do wysokości 100% przeciętnego wynagrodzenia obowiązującego w dniu przyznania bonu szkoleniowego. Osobie odbywającej szkolenie realizowane w ramach bonu szkoleniowego przysługuje także stypendium.

W 2022 r. ze względu na brak zainteresowania udziałem w szkoleniu przez osoby bezrobotne z ewidencji Urzędu nie zrealizowano szkoleń w ramach bonu szkoleniowego. Kwota w planie finansowym, przeznaczona na realizację zadania wyniosła **30.000,00 zł**.

6.1.11. Bony na zasiedlenie

Na wniosek bezrobotnego do 30 roku życia starosta na podstawie umowy, może przyznać bon na zasiedlenie w związku z podjęciem przez niego poza miejscem dotychczasowego zamieszkania zatrudnienia, innej pracy zarobkowej lub działalności gospodarczej, jeżeli:

- z tytułu ich wykonywania będzie osiągał wynagrodzenie lub przychód w wysokości, co najmniej minimalnego wynagrodzenia za pracę brutto miesięcznie oraz będzie podlegał ubezpieczeniom społecznym;
- odległość od miejsca dotychczasowego zamieszkania do miejscowości, w której bezrobotny zamieszka w związku z podjęciem zatrudnienia, innej pracy zarobkowej lub działalności gospodarczej wynosi co najmniej 80 km lub czas dojazdu do tej miejscowości i powrotu do miejsca dotychczasowego zamieszkania środkami transportu zbiorowego przekracza łącznie co najmniej 3 godziny dziennie;
- będzie pozostawał w zatrudnieniu, wykonywał inną pracę zarobkową lub będzie prowadził działalność gospodarczą przez okres, co najmniej 6 miesięcy.

W 2022 roku, w planie finansowym, na realizację wsparcia przeznaczono kwotę **99.000,00 zł**, natomiast wydatków nie poniesiono.

6.1.12. Bony zatrudnieniowe

Na wniosek bezrobotnego do 30 roku życia starosta, może przyznać bon zatrudnieniowy.

Bon zatrudnieniowy stanowi dla pracodawcy gwarancję refundacji części kosztów wynagrodzenia i składek na ubezpieczenia społeczne w związku z zatrudnieniem bezrobotnego, któremu powiatowy urząd pracy przyznał ten bon.

Przyznanie bonu zatrudnieniowego następuje na podstawie Indywidualnego Planu Działania. Pracodawca w ramach bonu zatrudnieniowego jest obowiązany do zatrudnienia bezrobotnego przez okres 18 miesięcy. Realizacja bonu zatrudnieniowego następuje na podstawie umowy zawieranej przez Urząd z pracodawcą.

Urząd refunduje pracodawcy część kosztów wynagrodzenia i składek na ubezpieczenia społeczne, przez okres 12 miesięcy, w wysokości zasiłku (aktualna wysokość 1 304,10 zł).

Pracodawca jest obowiązany do dalszego zatrudniania skierowanego bezrobotnego przez okres 6 miesięcy po zakończeniu okresu refundacji.

Bon zatrudnieniowy może zostać przyznany jedynie osobom bezrobotnym, dla których ustalono profil pomocy I lub II zgodnie z art. 33 ust. 2c pkt 1 i 2 ustawy z dnia 20 kwietnia 2004 r. o promocji zatrudnienia i instytucjach rynku pracy.

W 2022 r. wydano jeden bon zatrudnieniowy ale do zatrudnienia osoby bezrobotnej nie doszło. Kwota przeznaczona na realizację zadania wyniosła **40.000,00 zł**, natomiast wydatki nie zostały poniesione.

6.1.13. Bony stażowe

Na wniosek bezrobotnego do 30 roku życia starosta, może przyznać bon stażowy stanowiący gwarancję skierowania do odbycia stażu u pracodawcy wskazanego przez bezrobotnego na okres 6 miesięcy, o ile pracodawca zobowiąże się do zatrudnienia bezrobotnego po zakończeniu stażu przez okres 6 miesięcy. Przyznanie bonu stażowego następuje na podstawie Indywidualnego Planu Działania.

Pracodawcy, który zatrudni bezrobotnego przez deklarowany okres 6 miesięcy, Urząd wypłaca premię w wysokości 1743,90 zł. Natomiast w sytuacji zawarcia z młodą osobą umowy cywilnoprawnej – pracodawca nie ma prawa do otrzymania premii, ponieważ ta warunkowana jest zatrudnieniem, które oznacza wykonywanie pracy na podstawie stosunku pracy, stosunku służbowego oraz umowy o pracę nakładczą.

W ramach bonu stażowego Urząd finansuje:

- koszty przejazdu do i z miejsca odbywania stażu – w formie ryczałtu, do wysokości 605,40 zł, wypłacanego bezrobotnemu w miesięcznych transzach w wysokości do 100,90 zł, łącznie ze stypendium;
- koszty niezbędnych badań lekarskich lub psychologicznych – w formie wpłaty na konto wykonawcy badania.

Osobie odbywającej staż realizowany w ramach bonu stażowego w okresie odbywania stażu przysługuje stypendium wypłacane przez Urząd w wysokości 120% kwoty zasiłku, o którym mowa w art. 72 ust. 1 pkt 1, ustawy z dnia 20 kwietnia 2004 roku o promocji zatrudnienia i instytucjach rynku pracy.

Bon stażowy może zostać przyznany jedynie osobom bezrobotnym, dla których ustalono profil pomocy I lub II zgodnie z art. 33 ust. 2c pkt 1 i 2 ustawy z dnia 20 kwietnia 2004 r. o promocji zatrudnienia i instytucjach rynku pracy.

W 2022 r. podpisano dwie umowy na realizację stażu w ramach bonu, w ramach których **2 osoby** bezrobotne rozpoczęły udział w stażu. Kwota przeznaczona na realizację zadania wyniosła **3.500,00 zł**, natomiast wydatki poniesiono w kwocie **634,43 zł**.

6.1.14. Dofinansowania wynagrodzenia za zatrudnienie bezrobotnego powyżej 50 roku życia

Starosta, może na podstawie zawartej umowy, przyznać pracodawcy lub przedsiębiorcy dofinansowanie wynagrodzenia za zatrudnienie skierowanego bezrobotnego, który ukończył 50 rok życia.

Dofinansowanie wynagrodzenia przysługuje przez okres:

- 12 miesięcy – w przypadku zatrudnienia bezrobotnego, który ukończył 50 lat, a nie ukończył 60 lat lub
- 24 miesięcy – w przypadku zatrudnienia bezrobotnego, który ukończył 60 lat.

Dofinansowanie wynagrodzenia przysługuje w kwocie określonej w umowie, nie wyższej jednak niż połowa minimalnego wynagrodzenia za pracę miesięcznie obowiązującego w dniu zawarcia umowy, za każdego zatrudnionego bezrobotnego. W 2022 roku kwota dofinansowania wynagrodzenia wynosiła 1.505,00 zł.

Pracodawca lub przedsiębiorca są obowiązani do dalszego zatrudniania skierowanego bezrobotnego po upływie okresu przysługiwania dofinansowania wynagrodzenia, odpowiednio przez okres 6 miesięcy w przypadku dofinansowania zatrudnienia przez okres 12 miesięcy oraz 12 miesięcy w przypadku dofinansowania zatrudnienia przez okres 24 miesięcy.

W 2022 r. w związku z brakiem wniosków pracodawców nie realizowano zatrudnienia osób bezrobotnych powyżej 50 roku życia. W planie finansowym na wsparcie przeznaczono kwotę **100.000,00 zł**, natomiast wydatkowano środki w wysokości **20.066,66 zł**, związane z kontynuacją zatrudnienia w ramach umów zawartych w 2021 r.

6.1.15. Refundacja składek ZUS

Spółdzielnia socjalna może ubiegać się o finansowanie ze środków Funduszu Pracy zwrotu opłaconych składek obejmujących część wynagrodzenia odpowiadającą składce należnej od zatrudnionych na podstawie spółdzielczej umowy o pracę członków spółdzielni na ubezpieczenie emerytalne, rentowe i chorobowe oraz części kosztów osobowych pracodawcy odpowiadającą składce na ubezpieczenia emerytalne, rentowe i wypadkowe za zatrudnionego. Składki mogą być finansowane w pełnej wysokości przez okres 24 miesięcy od dnia zatrudnienia oraz w połowie wysokości przez kolejne 12 miesięcy, do wysokości odpowiadającej miesięcznie wysokości składki, której podstawą wymiaru jest kwota minimalnego wynagrodzenia.

W 2022 roku zrefundowano składki ZUS dla **3 osób** zatrudnionych w spółdzielni socjalnej „Łosiczanka”, na kwotę **15.841,20 zł**. W planie finansowym na 2022 rok na to wsparcie zarezerwowano **57.200,00 zł**.

6.1.16. Finansowanie kosztów postępowania nostryfikacyjnego lub postępowania w sprawie potwierdzenia ukończenia studiów na określonym poziomie

Starosta, na wniosek bezrobotnego lub poszukującego pracy może sfinansować z Funduszu Pracy opłatę pobieraną za postępowanie nostryfikacyjne albo postępowanie w sprawie potwierdzenia ukończenia studiów na określonym poziomie, o którym mowa w art. 327 ust. 3 ustawy z dnia 20 lipca 2018 r. – Prawo o szkolnictwie wyższym i nauce. Ze wsparcia mogą skorzystać osoby zarejestrowane w powiatowym urzędzie pracy jako bezrobotne lub poszukujące pracy. Aby otrzymać wsparcie, należy złożyć w Urzędzie wniosek o sfinansowanie opłaty. Wniosek można złożyć w wersji elektronicznej używając kwalifikowanego podpisu elektronicznego lub podpisu potwierdzonego profilem zaufanym ePUAP albo w wersji papierowej.

W 2022 r. w związku z brakiem wniosków nie realizowano ww. wsparcia. W planie finansowym na wsparcie przeznaczono kwotę **15.000,00 zł**, natomiast wydatki nie zostały poniesione.

6.1.17. Szkolenia z języka polskiego dla bezrobotnych i poszukujących pracy cudzoziemców

Starosta inicjuje, organizuje i finansuje z Funduszu Pracy szkolenia z języka polskiego dla bezrobotnych oraz poszukujących pracy cudzoziemców.

Należność przysługująca instytucji szkoleniowej z tytułu organizacji szkolenia dla jednego cudzoziemca za jedno szkolenie nie może przekroczyć 2000 zł. W uzasadnionych przypadkach starosta może zwiększyć należność przysługującą instytucji szkoleniowej z tytułu organizacji szkolenia z języka polskiego branżowego dla jednego cudzoziemca za jedno szkolenie do wysokości 3000 zł.

Osoba zakwalifikowany na szkolenie z języka polskiego dla cudzoziemców otrzymuje skierowanie na szkolenie. Cudzoziemcom odbywającym szkolenie z języka polskiego za udział w szkoleniu nie przysługuje stypendium. Cudzoziemiec może wziąć udział w jednym tego typu szkoleniu.

W 2022 roku, w planie finansowym, na realizację wsparcia przeznaczono kwotę **20.000,00 zł**, natomiast wydatków nie poniesiono.

6.2. PROGRAMY REALIZOWANE ZE ŚRODKÓW FUNDUSZU PRACY Z REZERWY FUNDUSZU PRACY

6.2.1. Finansowanie działań określonych ustawie COVID-19

W 2022 roku w ramach tzw. „Tarczy antykryzysowej” pozyskano środki Funduszu Pracy na finansowanie realizacji działań określonych w ustawie COVID-19 (art. 15z⁴) na kwotę **75.000,00 zł**. Tarcza to pakiet rozwiązań przygotowanych przez rząd, który ma ochronić polskie państwo i obywateli przed kryzysem wywołanym pandemią koronawirusa. Na realizację programu w 2022 roku wydatkowano **10.000,00 zł**.

Od dnia 1 stycznia 2022 r. do 15 kwietnia 2022 r. prowadzony był nabór wniosków o udzielenie dotacji na pokrycie bieżących kosztów prowadzenia działalności gospodarczej dla mikroprzedsiębiorców i małych przedsiębiorców określonych branż na podstawie rozporządzenia Rady Ministrów z dnia 20 grudnia 2021 r. zmieniającego rozporządzenie w sprawie wsparcia uczestników obrotu gospodarczego poszkodowanych wskutek pandemii COVID-19. O dotację udzielaną na podstawie rozporządzenia mogli starać się mikroprzedsiębiorcy i mali przedsiębiorcy:

- którzy na dzień 31 marca 2021 r. prowadzili działalność gospodarczą, oznaczoną według Polskiej Klasyfikacji Działalności (PKD) 2007, jako rodzaj przeważającej działalności, kodami: 56.30.Z - Przygotowywanie i podawanie napojów, 93.29.A - Działalność pokojów zagadek, domów strachu, miejsc do tańczenia i w zakresie innych form rozrywki lub rekreacji organizowanych w pomieszczeniach lub w innych miejscach o zamkniętej przestrzeni, 93.29.Z - Pozostała działalność rozrywkowa i rekreacyjna,
- których przychód z działalności w rozumieniu przepisów podatkowych uzyskany w grudniu 2021 r. był niższy co najmniej o 40% w stosunku do przychodu uzyskanego w analogicznym miesiącu roku poprzedniego lub w lutym 2020 r., lub we wrześniu 2020 r., lub listopadzie 2021 r.
- którzy na podstawie ustawy z dnia 6 marca 2018 r. – Prawo przedsiębiorców nie mieli zawieszenia wykonywania działalności gospodarczej na okres obejmujący dzień 31 marca 2021 r.

Do Urzędu wpłynęły 3 wnioski, z czego 1 wniosek został wycofany przez przedsiębiorcę, 2 wnioski zostały rozpatrzone pozytywnie. Zgodnie z zawartymi umowami o przyznanie dotacji wypłacono dwóm przedsiębiorcom środki w wysokości po 5.000,00 zł dla każdego przedsiębiorcy.

6.2.2. Projekt pilotażowy pt. „Aktywna i silna rodzina na wiejskim rynku pracy” realizowany ze środków rezerwy Funduszu Pracy

W październiku 2021 r. Ministerstwo Rodziny i Polityki Społecznej ogłosiło nabór na projekty pilotażowe pod nazwą „Stabilna praca – silna rodzina” by znaleźć najlepsze rozwiązania do dalszego rozwoju rynku pracy w Polsce. Powiatowy Urząd Pracy w Łosicach odpowiedział pozytywnie na ogłoszenie i przygotował wniosek, w którym zaproponował rozwiązania dla osób, które dotychczas nie mogły skorzystać ze wsparcia udzielanego przez Urząd dedykowanego osobom bezrobotnym. W projekcie zaplanowano również rozwiązania wspierające pracodawców w zatrudnieniu pracowników, gdyż jak wiemy rynek pracy przechodzi zmiany związane nie tylko z pandemią koronawirusa, ale również z sytuacją demograficzną w kraju. Przywrócenie do pracy lub umożliwienie wejścia na rynek pracy każdej liczby nieaktywnych zawodowo osób jest obecnie koniecznością. Dlatego też chcieliśmy podjąć działania w kierunku wykorzystania nowych zasobów pracy poprzez wprowadzenie dla nich oraz dla przedsiębiorców nowych rozwiązań, łącznie z zachętami fiskalnymi zmierzającymi do utrzymania zatrudnienia.

Rozwiązania przedstawione przez Urząd zostały pozytywnie ocenione przez Ministerstwo Rodziny i Polityki Społecznej o czym świadczy liczba uzyskanych punktów za projekt. Znaleźliśmy się wśród 6 urzędów pracy, które otrzymały najwyższą liczbę punktów na liście projektów pilotażowych rekomendowanych do realizacji, z kwotą dofinansowania w wysokości **694.059,10 zł**, w tym na realizację projektu w 2022 roku **281.752,50 zł** oraz na realizację projektu w 2023 roku **412.306,60 zł** (ogółem rekomendacje otrzymały 73 powiatowe urzędy pracy, do udziału w naborze zgłosiły się 123 urzędy pracy z całej Polski). Umowę o przyznanie środków rezerwy Funduszu Pracy na realizację projektu pilotażowego pt. „Aktywna i silna rodzina na wiejskim rynku pracy” zawarto w dniu 17 stycznia 2022 r. Projekt pilotażowy jest realizowany przez Powiatowy Urząd Pracy w Łosicach w okresie od 01.02.2022 r. do 30.09.2023 r.

W ramach projektu pilotażowego Urząd testuje autorskie formy aktywizacji zawodowej osób poszukujących pracy, którzy nie mogli zarejestrować się w Urzędzie jako osoby bezrobotne ze względu na posiadanie gospodarstwa rolnego o powierzchni powyżej 2 ha przeliczeniowych.

Dlatego też objęliśmy wsparciem **grupę osób poszukujących pracy, którzy są właścicielami lub posiadaczami samoistnymi lub zależnymi nieruchomości rolnych o powierzchni powyżej 2 do 10 ha przeliczeniowych, ich współmałżonków, domowników, którzy podlegają ubezpieczeniom: emerytalnemu i rentowemu z tytułu stałej pracy w tych gospodarstwach rolnych** i wyrażają gotowość do podjęcia pracy poza gospodarstwem rolnym, uzyskując tym samym możliwości objęcia różnymi formami wsparcia ułatwiającymi im podjęcie zatrudnienia na pozarolniczym rynku pracy. Priorytetowo są traktowane **osoby młode do 30 roku życia z grupy NEET oraz osoby wchodzące na rynek pracy po okresie opieki nad dziećmi/osobami zależnymi.**

Uczestnicy Projektu zostaną objęci kompleksowym i innowacyjnym wsparciem, którego finalnym etapem będzie podjęcie zatrudnienia. Dla nich zostały **zaplanowane indywidualne i grupowe porady w ramach poradnictwa zawodowego** oraz wsparcie konsultacyjne i mentorskie przez „doradcę branżowego”. Uczestnicy Projektu otrzymają **zwrot kosztów przejazdu na wszystkie zajęcia. Projekt skierowany jest również do przedsiębiorców, którzy chcą zatrudnić Uczestników Projektu w ramach „zatrudnienia dofinansowanego”**. Za zatrudnienie otrzymają, przez okres do **6 miesięcy, refundację części kosztów poniesionych na wynagrodzenia, nagrody oraz składki na ubezpieczenie społeczne w wysokości nie wyższej niż 80% minimalnego wynagrodzenia za pracę obowiązującego w dniu zawarcia umowy oraz refundację składki ZUS za każdą zatrudnioną osobę do wysokości 2.839,00 zł miesięcznie.**

W pierwszych miesiącach pracy Uczestnika Projektu wspierał **tzw. „opiekun – mentor”**, który w przypadku stwierdzenia luki kwalifikacyjnej kieruje pracownika **na kurs/szkolenie** uzupełniające kwalifikacje i umiejętności do pracy na zajmowanym stanowisku pracy. Po okresie dwumiesięcznego „zatrudnienia dofinansowanego” uczestnika projektu Urząd może zrefundować na wniosek przedsiębiorcy, po zawarciu stosownej umowy, koszty kursów/szkoleń uczestnika projektu, do kwoty nieprzekraczającej minimalnego wynagrodzenia za pracę obowiązującego w dniu podjęcia zatrudnienia

Mocną stroną adaptacji zawodowej Uczestnika Projektu jest spersonalizowana, indywidualna ścieżka aktywizacji zawodowej i ściśle powiązane stanowisko pracy nowozatrudnionego pracownika, z doświadczeniem zawodowym opiekuna – mentora, którym będzie przedsiębiorca lub jego pracownik.

Po zakończeniu projektu jego rezultaty zostaną przekazane do Ministerstwa Rodziny i Polityki Społecznej, które mogą być wykorzystane przez ustawodawcę w celu przygotowania rozwiązań o charakterze systemowym. Realizacja projektu pilotażowego powinna dać odpowiedź na pytania: Czy i w jakim stopniu osoby z grupy docelowej są zainteresowane kompleksowym oraz ukierunkowanym na podjęcie pracy wsparciem powiatowego urzędu pracy w zakresie szerszym niż dotychczasowe, podstawowe wsparcie jakie zapewnia ustawa o promocji zatrudnienia i instytucjach rynku pracy? Jaki jest w tej grupie osób stopień aktywności i gotowości do podjęcia pracy poza gospodarstwem rolnym i czy docelowo w rozwiązaniach systemowych powinni nabyć status bezrobotnego?

W ramach projektu pilotażowego, w 2022 roku, rozpoczęło udział **30 osób** poszukujących pracy, z grupy docelowej projektu. Osoby te wzięły udział w poradnictwie zawodowym oraz doradztwie branżowym. W ww. okresie podpisano 24 umowy z przedsiębiorcami/pracodawcami na realizację „zatrudnienia dofinansowanego”, w którym wzięły udział 24 osoby. Na realizację projektu poniesiono łącznie wydatki na kwotę **209.730,61 zł**, w tym na zatrudnienie dofinansowane osoby poszukującej pracy – 130 748,62 zł.

6.3. ŚRODKI Z EFS W RAMACH PROJEKTÓW POZAKONKURSOWYCH

6.3.1. Projekt pozakonkursowy pt. „Aktywizacja osób młodych pozostających bez pracy w powiecie łosickim (IV)” w ramach Programu Operacyjnego Wiedza Edukacja Rozwój

Powiatowy Urząd Pracy w Łosicach realizował, w okresie od 01.01.2020 r. do 31.12.2022 r., projekt pozakonkursowy pt. „**Aktywizacja osób młodych pozostających bez pracy w powiecie łosickim (IV)**”, w ramach: Osi priorytetowej I Osoby młode na rynku pracy, Działania 1.1 Wsparcie osób młodych pozostających bez pracy na regionalnym rynku pracy, Poddziałania 1.1.1 Wsparcie Europejskiego Funduszu Społecznego.

Wartość projektu: **3.441.709,79 zł**, w tym na realizację projektu w 2020 roku **1.275 996,46 zł**, natomiast na realizację projektu w 2021 roku przeznaczono **1.126.046,21 zł** oraz na realizację projektu w 2022 roku **1.039.667,12 zł**.

W ramach projektu zrealizowano cel szczegółowy PO WER, tj. zwiększenie możliwości zatrudnienia osób młodych do 29 roku życia bez pracy, w tym w szczególności osób, które nie uczestniczą w kształceniu i szkoleniu (tzw. młodzież NEET).

Wsparciem w ramach projektu, w 2022 r., zostały objęte 62 osoby w wieku 18-29 lat, w tym osoby z niepełnosprawnościami, zamieszkałe w powiecie łosickim, zarejestrowane w PUP w Łosicach jako osoby bezrobotne, spośród których co najmniej 60% stanowiły osoby, które nie uczestniczyły w kształceniu i szkoleniu (tzw. młodzież NEET), zgodnie z definicją osoby z kategorii NEET, przyjętą w PO WER 2014-2020 oraz osoby pracujące, korzystające ze wsparcia w ramach ustawy COVID-19.

Co najmniej 20% uczestników projektu, spośród osób bezrobotnych, stanowiły osoby znajdujące się w trudnej sytuacji na rynku pracy tj. osoby z niepełnosprawnościami, osoby długotrwale bezrobotne oraz osoby o niskich kwalifikacjach.

Wsparcie dla osób młodych do 29 roku życia pozostających bez zatrudnienia udzielano zgodnie ze standardami określonymi w Planie realizacji Gwarancji dla młodzieży w Polsce, tzn. w ciągu 4 miesięcy od dnia przystąpienia do projektu osobom młodym została zapewniona wysokiej jakości oferta zatrudnienia, dalszego kształcenia, przyuczenia do zawodu lub stażu.

W ramach projektu realizowano indywidualną i kompleksową aktywizację zawodowo-edukacyjną osób młodych, opierającą się na elementach indywidualnej i kompleksowej pomocy wskazanych w typach operacji w ramach Osi I, przy czym opracowanie Indywidualnego Planu Działania było obligatoryjne.

W projekcie, w 2022 roku, zrealizowano następujące formy wsparcia:

- 1) **organizacja staży dla 32 osób bezrobotnych**. W budżecie projektu na finansowanie stypendiów stażowych w 2022 roku zaplanowano **381.387,16 zł**, natomiast wydatki wyniosły **384.039,51 zł**. Osobom dojeżdżającym do miejsca odbywania stażu dokonywano zwrotu kosztów dojazdu (budżet projektu – **30.000,00 zł**, natomiast wydatki wyniosły **21.728,26 zł**);

- 2) **udzielenie jednorazowo środków na podjęcie działalności gospodarczej dla 10 osób bezrobotnych.** W budżecie projektu na 2022 rok na finansowanie wsparcia zaplanowano **270.000,00 zł** (zgodnie z umową o dofinansowanie projektu na realizację wsparcia przesunięto oszczędności z innego zadania realizowanego w projekcie, tj. z wyposażenia lub doposażenia stanowiska pracy). Wydatki w 2022 r. wyniosły **290.198,44 zł**;
- 3) podpisano **7 umów na wyposażenie lub doposażenie 7 stanowisk pracy.** W ramach utworzonych stanowisk pracy **2 osoby** podjęły zatrudnienie w ramach uzupełnienia stanowiska pracy. Najczęściej tworzone stanowiska pracy w ramach refundacji: sprzedawca (w tym sprzedawca – kasjer, ogrodnik – sprzedawca, sprzedawca w salonie optycznym). W budżecie projektu na finansowanie wsparcia zaplanowano **239.967,04 zł**, natomiast wydatkowano **206.711,98 zł**;
- 4) organizacja szkoleń indywidualnych dla **2 osób** bezrobotnych. W budżecie projektu na finansowanie wsparcia zaplanowano **14.000,00 zł**, natomiast wydatkowano **2.936,48 zł**;
- 5) podpisano 3 umowy o **organizowanie prac interwencyjnych**, w ramach których **3 osoby bezrobotne podjęły pracę.** Na finansowanie wsparcia zaplanowano w budżecie projektu **84.750,00 zł**. Wydatki w ub.r. wyniosły **46.039,22 zł**;
- 6) realizacja **bonu na zasiedlenie dla 6 osób bezrobotnych.** W budżecie projektu na finansowanie wsparcia zaplanowano **45.000,00 zł**, natomiast wydatkowano **54.000,00 zł** (zgodnie z umową o dofinansowanie projektu na realizację wsparcia przesunięto oszczędności z innego zadania realizowanego w projekcie, tj. z prac interwencyjnych).

Dodatkowo Uczestnicy/Uczestniczki Projektu otrzymali wsparcie w ramach poradnictwa zawodowego lub pośrednictwa pracy.

6.3.2. Projekt pozakonkursowy pt. „Aktywizacja osób w wieku 30 lat i więcej pozostających bez pracy w powiecie łosickim (IV)” w ramach Regionalnego Programu Operacyjnego Województwa Mazowieckiego

Powiatowy Urząd Pracy w Łosicach od 01.01.2021 r. do 31.12.2022 r. realizował projekt pozakonkursowy pt. „**Aktywizacja osób w wieku 30 lat i więcej pozostających bez pracy w powiecie łosickim (IV)**”, w ramach Osi priorytetowej VIII Rozwój rynku pracy, Działania 8.1 RPO WM 2014-2020 Aktywizacja zawodowa osób bezrobotnych przez PUP – projekty pozakonkursowe.

Wartość projektu wynosi **1.659.655,06 zł**, w tym na realizację projektu w 2021 roku **648.529,04 zł**, natomiast na realizację projektu w 2022 roku przeznaczono **1.011.126,02 zł**. W 2022 r. zrealizowano następujące formy wsparcia:

- 1) **udzielenie jednorazowo środków na podjęcie działalności gospodarczej dla 9 osób bezrobotnych.** W budżecie projektu na 2022 rok na finansowanie wsparcia zaplanowano **238.856,94 zł**, natomiast wydatki wyniosły **262.131,55 zł**, (zgodnie z umową o dofinansowanie projektu na realizację wsparcia przesunięto oszczędności z innego zadania realizowanego w projekcie, tj. ze staży);

- 2) **organizacja staży dla 27 osób** bezrobotnych. W budżecie projektu na finansowanie stypendiów stażowych w 2022 roku zaplanowano **397.671,08 zł**, natomiast wydatki wyniosły **372.033,49 zł**. Osobom dojeżdżającym do miejsca odbywania stażu dokonywany jest zwrot kosztów dojazdu (budżet projektu – **25.883,94 zł**, wydatki poniesiono w kwocie **8.633,84 zł**);
- 3) podpisano **7 umów na wyposażenie lub doposażenie 8 stanowisk pracy**. Ponadto **1 osoba** podjęła zatrudnienie w ramach uzupełnienia stanowiska pracy. Najczęściej tworzone stanowiska pracy w ramach refundacji: monter (w tym monter – instruktor urządzeń technicznych w budownictwie wiejskim, monter ociepleń budynków), mechanik kierowca. W budżecie projektu na finansowanie wsparcia zaplanowano **268.714,06 zł**, natomiast wydatkowano kwotę **235.523,49 zł**;
- 4) podpisano 8 umów o **organizowanie prac interwencyjnych**, w ramach których **10 osób bezrobotnych** podjęło pracę. Na finansowanie wsparcia zaplanowano w budżecie projektu **80.000,00 zł**. Natomiast wydatki poniesiono na kwotę **75.141,67 zł**.

Celem realizacji projektu było zwiększenie możliwości zatrudnienia osób w wieku 30 lat i więcej należących do grup defaworyzowanych pozostających bez pracy w powiecie łosickim.

Wsparciem w ramach projektu, w 2022 roku, zostało objętych 55 osób w wieku 30 lat i więcej, zarejestrowanych w Powiatowym Urzędzie Pracy w Łosicach.

6.4. POZOSTAŁE PROGRAMY

6.4.1. Środki na zadania fakultatywne 602.921,56 zł

Środki te w 2022 r. przeznaczono m.in. na:

- opracowywanie, wydawanie lub rozpowszechnianie informacji o usługach organów zatrudnienia oraz innych partnerów;
- koszty wezwań, zawiadomień, zakup lub druk kart rejestracyjnych i innych druków niezbędnych do ustalenia uprawnień do zasiłku i innych świadczeń z tytułu bezrobocia, przekazywania bezrobotnym należnych świadczeń pieniężnych oraz kosztów komunikowania się z pracodawcami, bezrobotnymi, poszukującymi pracy, organami rentowymi oraz urzędami skarbowymi;
- wprowadzanie, rozwijanie i eksploatację systemu teleinformatycznego i technologii cyfrowych w publicznych służbach zatrudnienia;
- postępowania sądowe i egzekucyjne w sprawach nienależnie pobranych świadczeń pieniężnych i innych wypłat z Funduszu Pracy;
- refundację dodatków do wynagrodzeń;
- szkolenia oraz przejazdy dla pracowników i członków rad rynku pracy.

**Tabela Nr 12. Wydatki na aktywne formy przeciwdziałania bezrobociu
(FP, EFS, PFRON) w latach 2021 – 2022**

L.p.	Wyszczególnienie	2021 rok	2022 rok	Procentowy udział w ogólnych wydatkach w 2022 roku
1.	Prace interwencyjne	192 591,50	265 236,19	9,02
2.	Roboty publiczne	229 110,16	291 696,17	9,92
3.	Prace społecznie użyteczne	17 528,76	15 649,20	0,53
4.	Staże	1 021 274,53	1 020 750,09	34,70
5.	Szkolenia	8 809,65	2 936,48	0,10
6.	Jednorazowe środki na podjęcie działalności gospodarczej	492 167,23	642 325,49	21,84
7.	Wyposażenia/doposażenia stanowiska pracy	524 490,83	442 235,47	15,03
8.	Bony szkoleniowe	12 845,00	0,00	0,00
9.	Bony na zasiedlenie	56 000,00	54 000,00	1,84
10.	Bony stażowe	0,00	634,43	0,02
11.	Zwrot kosztów dojazdu	36 194,58	39 312,01	1,34
12.	Refundacja składki ZUS	0,00	15 841,20	0,54
13.	Dofinansowania wynagrodzenia za zatrudnienie bezrobotnego powyżej 50 roku życia	30 333,34	20 066,66	0,68
14.	Dofinansowanie zatrudnienia osoby poszukującej pracy w ramach projektu pilotażowego „Aktywna i silna rodzina na wiejskim rynku pracy”	0,00	130 748,62	4,44
	Ogółem	2 621 345,58	2 941 432,01	100,00

Źródło: Dane Powiatowego Urzędu Pracy w Łosicach

Tabela Nr 13. Osoby objęte (rozpoczynające udział) aktywnymi programami rynku pracy (FP, EFS, PFRON) według form wsparcia w latach 2021 – 2022

L.p.	Wyszczególnienie	2021 rok	2022 rok
1	Prace interwencyjne	30	28
2	Roboty publiczne	20	21
3	Prace społecznie użyteczne	13	13
4	Staże	104	76
5	Szkolenia	1	2
6	Jednorazowe środki na podjęcie działalności gospodarczej	19	22
7	Wyposażenia/doposażenia stanowiska pracy	33 (w tym 13* osób w ramach uzupełnienia stanowisk pracy)	25 (w tym 10* osób w ramach uzupełnienia stanowisk pracy)
8	Bony szkoleniowe	3	0
9	Bony na zasiedlenie	7	6
10	Bony stażowe	0	2
11	Dofinansowania wynagrodzenia za zatrudnienie bezrobotnego powyżej 50 roku życia	3	0
12	Refundacja składki ZUS	0	3
13	Zatrudnienie dofinansowane i/lub doradztwo branżowe w ramach projektu pilotażowego	0	30
	Ogółem	233 (w tym 13* osób w ramach uzupełnienia stanowisk pracy)	228 (w tym 10* osób w ramach uzupełnienia stanowisk pracy)

* uzupełnienia stanowisk pracy w ramach umów na refundację wyposażenia lub doposażenia stanowisk pracy. Fundusz Pracy – 3 osoby w 2021 r., 6 osób w 2022 r.; Projekt pt. „Aktywizacja osób młodych pozostających bez pracy w powiecie łosickim (III)” – 4 osoby w 2021 r. (nie były uczestnikami projektu); Projekt pt. „Aktywizacja osób w wieku 30 lat i powyżej pozostających bez pracy w powiecie łosickim (III)” – 5 osób w 2021 r. (nie były uczestnikami projektu), 1 osoba w 2022 r. (nie była uczestnikiem projektu), Projekt pt. „Aktywizacja osób młodych pozostających bez pracy w powiecie łosickim (IV)” – 1 osoba w 2021 r. (była uczestnikiem projektu), 2 osoby w 2022 r.; Projekt pt. „Aktywizacja osób w wieku 30 lat i powyżej pozostających bez pracy w powiecie łosickim (IV)” – 1 osoba w 2022 r.

Źródło: Dane Powiatowego Urzędu Pracy w Łosicach

Analiza powyższych danych wskazuje, że zarówno w strukturze wydatków, jak i zestawieniu uczestników, dominują staże. Na kolejnych miejscach pod względem wysokości wydatków są: przyznawanie jednorazowo środków na podjęcie działalności gospodarczej oraz refundacja kosztów wyposażenia/ doposażenia stanowisk pracy. Do najszerszej stosowanego wsparcia aktywizującego, obok pośrednictwa pracy i doradztwa zawodowego należy organizacja staży, na które w 2022 roku przeznaczono ponad 36% środków będących w dyspozycji Urzędu, i w którym uczestniczyło najwięcej osób bezrobotnych. Realizując staże dążyliśmy do osiągnięcia głównego celu, jakim jest znalezienie zatrudnienia dla uczestników tej formy aktywizacji. Wysoki odsetek osób młodych w strukturze bezrobotnych zarejestrowanych w Urzędzie sprawia, że odbycie stażu jest dla tej grupy jedną z najlepszych propozycji wsparcia. Staż daje osobom młodym możliwość zdobycia umiejętności zawodowych oraz doświadczenia zawodowego. Nadal cieszy się sporym zainteresowaniem ze strony bezrobotnych wsparcie finansowe prowadzące do samozatrudnienia (prawie 23% wydatków w 2022 r. na aktywne programy rynku pracy), chociaż pojawia się przy rozpatrywaniu wniosków wiele wątpliwości odnośnie trwałości planowania przedsięwzięcia biznesowego. Urząd musi wyważać z jednej strony wysoką skuteczność tego narzędzia, jak i innego, jakim jest wyposażenie/doposażenie nowego miejsca pracy (prawie 16% wydatków w ub.r.) a z drugiej strony ich wysokie koszty jednostkowe.

Rodzaje działalności gospodarczych podejmowanych w 2022 r. przez osoby bezrobotne w powiecie łosickim:

- fryzjerstwo i pozostałe zabiegi kosmetyczne – 1,
- alpinizm przemysłowy – 1,
- sprzedaż detaliczna odzieży i akcesoriów dziecięcych oraz zabawek – 1,
- świadczenie usług fotograficznych – 2,
- wykonywanie instalacji elektrycznych – 2,
- profesjonalne mycie, czyszczenie budynków oraz naziemnych elementów budowlanych jak również zabezpieczenie i rewitalizacja elewacji i dachów – 1,
- świadczenie usług sanitarno - hydraulicznych – 1,
- diagnostyka, hydroterapia, masaż leczniczy, terapia ruchoma – 1,
- inżynieria i związane z nią doradztwo techniczne -1,
- mobilne usługi pośrednictwa w interesach tj. organizowanie zaopatrzenia, kontrola dokumentów przewozowych oraz informacje dotyczące stawek za fracht – 1,
- naprawa samochodów ciężarowych – 1,
- świadczenie usług księgowych – 1,
- mobilne usługi kosmetyczne – 1,
- animacja dla dzieci – 1,
- działalność prawnicza – doradztwo prawnicze, ogólne konsultacje, przygotowywanie dokumentów prawnych – 1,
- projektowanie i konstruowanie maszyn i urządzeń – 1,
- wykonywanie pozostałych robót budowlano – wykończeniowych – 1,

- sklep zielarski ze zdrową żywnością – 1,
- sprawowanie profesjonalnej i bezpiecznej opieki nad dziećmi od 1 roku do lat 3 – 1,
- mobilne usługi fryzjerskie i pozostałe zabiegi kosmetyczne – 1.

Dane dotyczące efektywności programów rynku pracy realizowanych w 2022 r. będą możliwe do obliczenia po zakończeniu I kwartału 2023 r. Dane za poprzedni rok przekazywane są do Wojewódzkiego Urzędu Pracy w Warszawie do 10 dnia roboczego w kwietniu w „Załączniku nr 1 do sprawozdania MRPiPS – 02 Efektywność programów na rzecz promocji zatrudnienia”.

VII. INNE DZIAŁANIA URZĘDU

7.1. DECYZJE ADMINISTRACYJNE, ZAŚWIADCZENIA I INNE INFORMACJE

Urząd realizując swe podstawowe zadania prowadzi postępowania administracyjne, zakończeniem których jest wydanie decyzji administracyjnych, w tym dotyczących zwrotu nienależnie pobranych świadczeń. W 2022 r. wydano **2 187 decyzji administracyjnych** dotyczące uznania lub odmowy uznania danej osoby za bezrobotną oraz utraty statusu bezrobotnego, przyznania, odmowy przyznania, wstrzymania lub wznowienia wypłaty oraz utraty lub pozbawienia prawa do zasiłku, stypendium lub dodatku aktywizacyjnego.

Od decyzji administracyjnych wydanych przez Urząd wpłynęło **6 odwołań** (w 2021 r. 3 odwołania). **Pięć** odwołań wniesionych przez strony zostały przesłane wraz z aktami sprawy do organu II instancji tj. Wojewody Mazowieckiego, **1** odwołanie, które zostało wniesione przez stronę do Powiatowego Urzędu Pracy w Łosicach zostało rozpatrzone we własnym zakresie na podstawie art. 132 Kodeksu postępowania administracyjnego. Rozpatrując przekazane przez Powiatowy Urząd Pracy w Łosicach odwołania od decyzji administracyjnych Wojewoda Mazowiecki orzekł o utrzymaniu w mocy **1** zaskarżonej decyzji organu I instancji, **2** decyzje zostały uchylone i przekazane do ponownego rozpatrzenia przez organ I instancji oraz **1** zaskarżona decyzja organu I instancji została uchylona i postępowanie w I instancji zostało umorzone. Wojewoda Mazowiecki rozpatrując przekazane **1** odwołanie od zaskarżonej decyzji administracyjnej organu I instancji wydał postanowienie stwierdzając uchybienie terminu do wniesienia odwołania od decyzji administracyjnej.

Przyczyną odwołań wniesionych przez stronę w 2022 r. była utrata statusu osoby bezrobotnej z powodu nie stawienia się w wyznaczonym terminie oraz zwrot nienależnie pobranego świadczenia pieniężnego - zasiłku dla osób bezrobotnych.

W 2022 roku naliczono **192 list wypłat świadczeń** przysługujących osobom bezrobotnym (zasiłki dla osób bezrobotnych, stypendia stażowe, stypendia szkoleniowe, zwrot kosztów dojazdu, dodatki aktywizacyjne) oraz **listy z naliczoną składką zdrowotną dla osób bezrobotnych bez prawa do zasiłku w liczbie 15**. Przygotowywano wykazy osób, którym skorygowano naliczanie składki na ubezpieczenie zdrowotne lub społeczne i sporządzono **45 list korekcyjnych**, a co za tym idzie w programie Płatnik dokonano **55 korekt** na deklaracjach rozliczeniowych.

W związku z koniecznością udokumentowania posiadania statusu osoby bezrobotnej i pobieranych z tego tytułu świadczeń czy też podlegania ubezpieczeniu zdrowotnemu w analizowanym okresie wydano **343 zaświadczenia** dla osób bezrobotnych i poszukujących pracy, w tym **14 zaświadczeń o ubezpieczeniu zdrowotnym** dla osób bezrobotnych. W Urzędzie funkcjonuje Samorządowa Elektroniczna Platforma Informatyczna (SEPI) służąca do wymiany danych o osobach zarejestrowanych. Jednostki pomocy społecznej mogą występować za pośrednictwem SEPI do Urzędu z wnioskami o udzielenie informacji o osobie korzystającej z pomocy opieki społecznej, o jego statusie na rynku pracy, okresów

pozostawania w ewidencji i pobierania świadczeń. Z systemu SEPI wygenerowano **687 zaświadczeń**.

Oprócz rejestracji bezrobotnych i przyznawania świadczeń Urząd wykonuje szereg zadań pasywnych związanych z obsługą osób bezrobotnych. Udzielamy informacji osobom bezrobotnym oraz instytucjom takim jak Sąd, Policja, Prokuratura, ZUS, Komornik Sądu, Kuratorzy Sądowi, PCPR, OPS. Realizujemy zadania wynikające z ustawy z dnia 27 sierpnia 2004 r. o świadczeniach opieki zdrowotnej, dokonujemy zgłoszeń do ubezpieczenia zdrowotnego bezrobotnych oraz członków ich rodzin. Udzielono **205** odpowiedzi na zapytania organów Sądu, Policji, Ośrodków Pomocy Społecznej, Zakładu Ubezpieczeń Społecznych, Państwowej Inspekcji Pracy, Komorników Sądowych w sprawie osób bezrobotnych i poszukujących pracy, jak również tych, którzy nie są aktualnie w ewidencji tutejszego Urzędu.

W minionym roku na bieżąco dokonywane były zgłoszenia i wyrejestrowywania z ubezpieczenia społecznego i zdrowotnego. Zgłoszono do ubezpieczeń społecznych i ubezpieczenia zdrowotnego **885** osób bezrobotnych, dokonano zmian w stosunku do danych wykazanych w zgłoszeniu oraz wyrejestrowano z ubezpieczeń **947** osób bezrobotnych. W analizowanym okresie sporządzane były wnioski KOA mające na celu uporządkowanie okresów podlegania ubezpieczeniu społecznemu i zdrowotnemu na kontaktach osób zarejestrowanych dla **19** osób bezrobotnych.

W procesie orzekania w 2022 r. przeprowadzono **49** wznowień postępowania administracyjnego na podstawie art. 145 § 1 pkt 5 ustawy z dnia 14 czerwca 1960 r. – Kodeks postępowania administracyjnego (Dz. U. z 2022 r. poz. 2000 z późn. zm.).

Urząd wielokrotnie korzysta z informacji zawartych w generowanych za pośrednictwem Systemu Syriusz raportach ZUS pod symbolami U1, U2 oraz U3 i U4. Raporty te przedstawiają szczegółowe dane dotyczące osoby bezrobotnej, w tym okresy podlegania ubezpieczeniom z innych tytułów (zatrudnienie, świadczenia OPS, działalność gospodarcza, renta) i stanowią podstawę prowadzenia postępowań wyjaśniających jeśli chodzi o status osoby bezrobotnej i prawa do zasiłku. Raport z usługi U1 dostarcza informacje o okresach ubezpieczeń społecznych i zdrowotnego. Raport z usługi U2 wykazuje dane z ostatnich 18 miesięcy i dotyczy osób, które już posiadają status osoby bezrobotnej. Raport z usługi U3 zawiera informacje o osobach, co do których istnieje obowiązek dokonania analizy sytuacji i oceny czy istnieje podstawa do prowadzenia postępowania wyjaśniającego. Raport U4 służy do pozyskania danych z Zakładu Ubezpieczeń Społecznych o zatrudnieniu osób bezrobotnych po okresie odbywaniu stażu i zatrudnienia w ramach subsydiowanego zatrudnienia. Raporty powodują konieczność prowadzenia postępowań administracyjnych często wymagających zaangażowania innych instytucji lub samych pracodawców i zmniejszyły ilość nieprawidłowości związanych z posiadaniem statusu osoby bezrobotnej. W 2022 r. sporządzono **32 441** raportów ZUS.

Urząd od czerwca 2019 r. korzysta z informacji zawartych w generowanym za pośrednictwem Systemu Syriusz raporcie KRUS pod symbolem R1. Raport ten przedstawia szczegółowe dane dotyczące osoby bezrobotnej, w tym okresy podlegania ubezpieczeniu

społecznemu rolników i tak samo jak raporty ZUS stanowi podstawę prowadzenia postępowań wyjaśniających mających na celu ustalenie zasadności rejestracji jako osoba bezrobotna. W 2022 r. sporządzono **11 436** raportów KRUS.

Dodatek aktywizacyjny przysługuje osobom pobierającym zasiłek dla bezrobotnych, które w okresie przysługiwania tego świadczenia z własnej inicjatywy podjęły pracę - w wysokości 50% zasiłku, przez połowę okresu, w jakim przysługiwałyby bezrobotnemu zasiłek. W przypadku podjęcia zatrudnienia za skierowaniem przez Urząd, dodatek przysługuje w przypadku, gdy bezrobotny podejmie pracę w danym zawodzie lub służbie, w niepełnym wymiarze etatu i będzie otrzymywał wynagrodzenie niższe od minimalnego - w wysokości stanowiącej różnicę między minimalnym wynagrodzeniem za pracę a otrzymywanym wynagrodzeniem, nie większej jednak niż 50% zasiłku. Aby otrzymać dodatek aktywizacyjny należy złożyć stosowny wniosek wraz z dokumentem potwierdzającym podjęcie zatrudnienia lub innej pracy zarobkowej. W celu przyznania lub odmowy przyznania dodatku sporządzane i wydawane były decyzje administracyjne. W 2022 roku **prawo do dodatku aktywizacyjnego nabyło 25 osób**. Łączna kwota świadczeń jakie zostały wypłacone bezrobotnym wyniosła **33.230,50 zł**.

W okresie od 1 stycznia 2022 r. do 28 lutego 2022 r. pracownicy sporządzili **259** informacji o dochodach oraz o pobranych zaliczkach na podatek dochodowy PIT-11 za 2021 r. oraz **370** raportów dotyczących składek społecznych i zdrowotnych za 2021r.

W analizowanym okresie pracownicy przekazali do składnicy akt **236** akt osób bezrobotnych zarejestrowanych w okresie od 1990 r. do 2019 r.

7.2. DZIAŁALNOŚĆ KONTROLNA

7.2.1. Kontrole zewnętrzne

W 2022 r. Wojewódzki Urząd Pracy w Warszawie przeprowadził **1 kontrolę** w dniach 01-03 czerwca 2022 r. oraz 06-09 czerwca 2022 r. Przedmiotem kontroli było sprawdzenie prawidłowości wykorzystania środków Europejskiego Funduszu Społecznego w ramach Regionalnego Programu Operacyjnego Województwa Mazowieckiego na lata 2014-2020 w zakresie sprawdzenia zgodności realizacji projektu z jego założeniami (zgodność z harmonogramem, umową o dofinansowanie projektu), sprawdzenia podjętych działań przez Beneficjenta w oparciu o zapisy wniosku o dofinansowanie projektu pn. „Aktywizacja osób w wieku 30 lat i więcej pozostających bez pracy w powiecie łosickim (IV)”. Kontrola wykazała rozbieżność w *Zestawieniu dokumentów we wniosku o płatność*, tj. nie wykazano daty wypłaty stypendiów stażowych a jedynie datę zapłaty pochodnych.

7.2.2. Wizyty monitorujące realizację umów zawartych w ramach realizowanych instrumentów rynku pracy

W analizowanym okresie przeprowadzono **2 kontrole** dofinansowania ze środków **Krajowego Funduszu Szkoleniowego** działań obejmujących kształcenie ustawiczne pracowników oraz **76 wizyt monitorujących** realizację zawartych umów w ramach realizowanych usług i instrumentów rynku pracy dotyczących:

- 1) zorganizowania stażu w ramach projektu pt. „Aktywizacja osób młodych pozostających bez pracy w powiecie łosickim (IV)” RPO WM – **9**;
- 2) zorganizowania stażu w ramach projektu pt. „Aktywizacja osób w wieku 30 lat i więcej pozostających bez pracy w powiecie łosickim (IV)” RPO WM – **5**;
- 3) organizowania i finansowania prac interwencyjnych ze środków Funduszu Pracy – **8**;
- 4) organizowania i finansowania prac interwencyjnych w ramach projektu pt. „Aktywizacja osób młodych pozostających bez pracy w powiecie łosickim (IV) PO WER – **3**;
- 5) przyznania jednorazowo środków Funduszu Pracy na podjęcie działalności gospodarczej – **4**;
- 6) przyznania jednorazowo środków Europejskiego Funduszu Społecznego na podjęcie działalności gospodarczej w ramach projektu pt. „Aktywizacja osób młodych pozostających bez pracy w powiecie łosickim (IV)” PO WER – **5**;
- 7) przyznania jednorazowo środków Europejskiego Funduszu Społecznego na podjęcie działalności gospodarczej w ramach projektu pt. „Aktywizacja osób w wieku 30 lat i więcej pozostających bez pracy w powiecie łosickim (IV)” RPO WM – **10**;
- 8) przyznania osobie niepełnosprawnej jednorazowo środków Państwowego Funduszu Rehabilitacji Osób Niepełnosprawnych na podjęcie działalności gospodarczej – **1**;
- 9) refundacji ze środków Europejskiego Funduszu Społecznego kosztów wyposażenia lub doposażenia stanowiska pracy w ramach projektu pt. „Aktywizacja osób młodych pozostających bez pracy w powiecie łosickim (IV)” PO WER – **14**;
- 10) refundacji ze środków Europejskiego Funduszu Społecznego kosztów wyposażenia lub doposażenia stanowiska pracy w ramach projektu pt. „Aktywizacja osób w wieku 30 lat i więcej pozostających bez pracy w powiecie łosickim (III)” RPO WM – **10**;
- 11) refundacji ze środków Europejskiego Funduszu Społecznego kosztów wyposażenia lub doposażenia stanowiska pracy w ramach projektu pt. „Aktywizacja osób w wieku 30 lat i więcej pozostających bez pracy w powiecie łosickim (IV)” RPO WM – **7**.

Przeprowadzono również **16 wizyt monitorujących przed rozpatrzeniem wniosków o:**

- 1) przyznaniu jednorazowo środków Funduszu Pracy na podjęcie działalności gospodarczej – **2**;
- 2) przyznaniu jednorazowo środków Europejskiego Funduszu Społecznego na podjęcie działalności gospodarczej w ramach projektu pt. „Aktywizacja osób młodych pozostających bez pracy w powiecie łosickim (IV)” PO WER – **8**;

- 3) przyznaniu jednorazowo środków Europejskiego Funduszu Społecznego na podjęcie działalności gospodarczej w ramach projektu pt. „Aktywizacja osób w wieku 30 lat i więcej pozostających bez pracy w powiecie łosickim (IV)” RPO WM – 4;
- 4) refundację ze środków Europejskiego Funduszu Społecznego kosztów wyposażenia lub doposażenia stanowiska pracy dla skierowanego bezrobotnego zarejestrowanego w Powiatowym Urzędzie Pracy w Łosicach w ramach projektu pt. „Aktywizacja osób młodych pozostających bez pracy w powiecie łosickim (IV)” POWER – 1;
- 5) refundację ze środków Europejskiego Funduszu Społecznego kosztów wyposażenia lub doposażenia stanowiska pracy w ramach projektu pt. „Aktywizacja osób w wieku 30 lat i więcej pozostających bez pracy w powiecie łosickim (IV)” RPO WM – 1.

7.2.3. Kontrole wewnętrzne

W 2022 roku przeprowadzono **19 kontroli** dokonując przeglądu funkcjonowania Urzędu w następujących obszarach:

- 1) dyscyplina pracy w Urzędzie - **wszystkie komórki organizacyjne Urzędu – 3 kontrole;**
- 2) terminowości wydawania decyzji o utracie statusu bezrobotnego - **Referat Informacji Ewidencji i Świadczeń;**
- 3) prawidłowości dokonywania zwrotów kosztów przejazdu z miejsca zamieszkania i powrotu do miejsca odbywania stażu w 2021 r. – **Referat Rynku Pracy;**
- 4) realizacji oraz trybu prowadzenia usługi rynku pracy – poradnictwa zawodowego - **Referat Pośrednictwa, Pracy, Poradnictwa Zawodowego i Szkoleń;**
- 5) prawidłowości wprowadzania danych osób rejestrujących się do systemu informatycznego Syriusz^{Std} z uwzględnieniem zgłoszeń do ubezpieczenia zdrowotnego bezrobotnych i członków ich rodzin, na podstawie złożonych oświadczeń przez rejestrujące się osoby bezrobotne - **Referat Informacji Ewidencji i Świadczeń;**
- 6) przyznawania i realizacji instrumentu rynku pracy – dodatku aktywizacyjnego w okresie od stycznia 2021 roku do dnia kontroli – **Referat Rynku Pracy;**
- 7) zgodności operacji bankowych z wyciągami bankowymi na koncie - **Referat Finansowo - Księgowy – 2 kontrole;**
- 8) prowadzenia dla danego stanowiska spraw i teczek zgodnie z Jednolitym Rzeczym Wykazem Akt i Instrukcją Kancelaryjną obowiązującymi w Powiatowym Urzędzie Pracy w Łosicach - **Referat Rynku Pracy i Referat Pośrednictwa, Pracy, Poradnictwa Zawodowego i Szkoleń;**
- 9) prawidłowości prowadzenia postępowania administracyjnego w trybie art. 132 § 1, art. 145 § 1, art. 151, art. 154 § 1 i art. 155 ustawy z dnia 14 czerwca 1960 roku Kodeks postępowania administracyjnego - **Referat Informacji Ewidencji i Świadczeń;**
- 10) realizacji umów o organizację i finansowanie prac interwencyjnych zawartych w okresie od stycznia 2021 roku do dnia kontroli – **Referat Rynku Pracy;**

- 11) realizacji ofert pracy - **Referat Pośrednictwa, Pracy, Poradnictwa Zawodowego i Szkoleń;**
- 12) przestrzegania postanowień i procedur ochrony danych osobowych zgodnie z przepisami prawa i uregulowaniami wewnętrznymi dotyczącymi ochrony danych osobowych w Urzędzie (zabezpieczenie przetwarzanych danych osobowych, w tym przetwarzanych w wersji elektronicznej) - **wszystkie komórki organizacyjne Urzędu;**
- 13) prawidłowości prowadzenia spraw z zakresu windykacji nienależnie pobranych świadczeń z Funduszu Pracy/Europejskiego Funduszu Społecznego, dokonywanie potrąceń komorniczych - **Referat Finansowo – Księgowy;**
- 14) prawidłowości wydawania decyzji dla osób kierowanych na staż zgodnie z art. 53 ustawy z dnia 20 kwietnia o promocji zatrudnienia i instytucjach rynku pracy (Dz. U. z 2022 r. poz. 690 z późn. zm.) - **Referat Informacji Ewidencji i Świadczeń;**
- 15) realizacji umów o przyznanie środków na podjęcie działalności gospodarczej w ramach pomocy de minimis zawartych od stycznia 2022 roku do dnia kontroli - **Referat Rynku Pracy;**
- 16) aktywizacji dłużników alimentacyjnych - **Referat Pośrednictwa, Pracy, Poradnictwa Zawodowego i Szkoleń.**

7.3. WEWNĘTRZNE AKTY NORMATYWNE

W okresie od stycznia do września 2022 r. Dyrektor Powiatowego Urzędu Pracy w Łosicach wydał **47 zarządzeń, w tym 14 zmieniających**. Tematyka wewnętrznych aktów normatywnych dotyczyła m.in.:

- 1) ustalenia czasu pracy pracowników Powiatowego Urzędu Pracy w Łosicach na 2022 r.
- 2) wprowadzenia „Rocznego Planu kontroli wewnętrznej w Powiatowym Urzędzie Pracy w Łosicach na rok 2022”.
- 3) sporządzenia planu finansowego na rok 2022 po jego zatwierdzeniu.
- 4) wprowadzenia regulaminów organizacji oraz finansowania form aktywizacji bezrobotnych.
- 5) powołania Komisji Rekrutacyjnej do przeprowadzenia procedury naboru kandydata na wolne stanowisko urzędnicze w Powiatowym Urzędzie Pracy w Łosicach – *6 zarządzeń*.
- 6) powołania Komisji egzaminacyjnej do przeprowadzenia egzaminu kończącego służbę przygotowawczą w Powiatowym Urzędzie Pracy w Łosicach – *3 zarządzenia*.
- 7) wprowadzenia Regulaminu projektu pilotażowego pt. „Aktywna i silna rodzina na wiejskim rynku pracy” – *2 zarządzenia, w tym 1 zmieniające*.
- 8) powołania „Zespołu do weryfikacji prawdziwości oświadczeń przedsiębiorców składanych we wnioskach o udzielenie dofinansowania na podstawie art. 15zzb, art. 15zcc oraz art. 15zde ustawy z dnia 2 marca 2020 r. o szczególnych rozwiązaniach związanych z zapobieganiem, przeciwdziałaniem i zwalczaniem COVID-19, innych chorób zakaźnych oraz wywołanych nimi sytuacji kryzysowych w ramach projektu

współfinansowanego ze środków Regionalnego Programu Operacyjnego Województwa Mazowieckiego”.

- 9) powołania Zespołu do spraw rozpatrywania i opiniowania wniosków w ramach realizacji programów rynku pracy w Powiatowym Urzędzie Pracy w Łosicach – 4 zarządzenia, w tym 3 zmieniające.
- 10) powołania Zespołu Rekrutacyjnego projektu pilotażowego pt. „Aktywna i silna rodzina na wiejskim rynku pracy” realizowanego ze środków rezerwy Funduszu Pracy w ramach naboru do programu pod nazwą „Stabilna praca – silna rodzina” ogłoszonego przez Ministra Rodziny i Polityki Społecznej.
- 11) wprowadzenia „Planu Pracy Powiatowego Urzędu Pracy w Łosicach na 2022 rok”.
- 12) powołania Zespołu Rekrutacyjnego do projektu pozakonkursowego pt. „Aktywizacja osób młodych pozostających bez pracy w powiecie łosickim (IV)” realizowanego w ramach Programu Operacyjnego Wiedza Edukacja Rozwój 2014 – 2020 – zarządzenie zmieniające.
- 13) powołania Zespołu Rekrutacyjnego do projektu pozakonkursowego „Aktywizacja osób w wieku 30 lat i więcej pozostających bez pracy w powiecie łosickim (IV)” realizowanego w ramach Regionalnego Programu Operacyjnego Województwa Mazowieckiego na lata 2014 – 2020, Osi priorytetowej VIII, Działania 8.1 – zarządzenie zmieniające.
- 14) zmiany w organizacji pracy Powiatowego Urzędu Pracy w Łosicach w okresie obowiązywania stanu epidemii.
- 15) wprowadzenia Instrukcji kontroli finansowej, obiegu i kontroli oraz przechowywania i zabezpieczania dowodów finansowo - księgowych, zasad (polityki) rachunkowości z uwzględnieniem programów realizowanych z Europejskiego Funduszu Społecznego – 3 zarządzenia zmieniające.
- 16) sporządzania i przekazywania sprawozdań z udzielonej pomocy publicznej.
- 17) powołania Zespołu ds. kontroli zarządczej oraz zarządzania ryzykiem w Powiatowym Urzędzie Pracy w Łosicach – zarządzenie zmieniające.
- 18) wprowadzenia „Regulaminu wynagradzania pracowników Powiatowego Urzędu Pracy w Łosicach”.
- 19) skrócenia czasu pracy pracowników Powiatowego Urzędu Pracy w Łosicach w dniu 15 kwietnia 2022 r.
- 20) uchylenia Zarządzenia w sprawie zmiany w organizacji pracy Powiatowego Urzędu Pracy w Łosicach w okresie obowiązywania stanu epidemii.
- 21) wprowadzenia „Zasad organizowania i finansowania form wsparcia dla przedsiębiorców/pracodawców w ramach projektu pilotażowego pt. „Aktywna i silna rodzina na wiejskim rynku pracy” – 2 zarządzenia, w tym 1 zmieniające.
- 22) wprowadzenia „Zasad zwrotu kosztów dojazdu na poradnictwo zawodowe, doradztwo branżowe i wizyty u przedsiębiorców/pracodawców w ramach projektu pilotażowego – Aktywna i silna rodzina na wiejskim rynku pracy.

- 23) ustalenia minimalnej liczby pracowników pełniących funkcję doradców klienta zatrudnionych w Powiatowym Urzędzie Pracy w Łosicach w okresie od 01 stycznia 2022 r. do 31 grudnia 2022 r.
- 24) wprowadzenia Regulaminu projektu pt. „Aktywizacja osób młodych pozostających bez pracy w powiecie łosickim (IV)” realizowanego w ramach Programu Operacyjnego Wiedza Edukacja Rozwój 2014–2020 – *zarządzenie zmieniające*.
- 25) wprowadzenia Regulaminu projektu pt. „Aktywizacja osób w wieku 30 lat i więcej pozostających bez pracy w powiecie łosickim (IV)” realizowanego w ramach Regionalnego Programu Operacyjnego Województwa Mazowieckiego na lata 2014 – 2020, Osi priorytetowej VIII, Działania 8.1 – *zarządzenie zmieniające*.
- 26) wprowadzenia „Regulaminu przyznawania ze środków Państwowego Funduszu Rehabilitacji Osób Niepełnosprawnych zwrotu kosztów wyposażenia stanowiska pracy osoby niepełnosprawnej”.
- 27) ustalenia minimalnej liczby pracowników pełniących funkcję doradców klienta zatrudnionych w Powiatowym Urzędzie Pracy w Łosicach w okresie od 01 stycznia 2023 r. do 31 grudnia 2023 r.
- 28) wprowadzenia „Planu działalności Powiatowego Urzędu Pracy w Łosicach na 2023 rok”.
- 29) powołania i ustalenia zasad działania Komisji do spraw niszczenia weksli w Powiatowym Urzędzie Pracy w Łosicach.
- 30) przeprowadzenia inwentaryzacji rocznej aktywów i pasywów w Powiatowym Urzędzie Pracy w Łosicach.
- 31) wprowadzenia „Regulaminu kontroli dotacji na pokrycie bieżących kosztów prowadzenia działalności gospodarczej”.
- 32) wprowadzenia „Regulaminu Zakładowego Funduszu Świadczeń Socjalnych Powiatowego Urzędu Pracy w Łosicach – *zarządzenie zmieniające*”.
- 33) wprowadzenia wzorów kart końcowych rozliczenia umów zawartych z podmiotami w ramach realizowanych usług i instrumentów rynku pracy.

7.4. UDZIAŁ W IMPREZACH ORGANIZOWANYCH PRZEZ INNE INSTYTUCJE JAKO PROMOCJA URZĘDU ORAZ USŁUG I INSTRUMENTÓW RYNKU PRACY

Celem promocji jest kreowanie wizerunku Urzędu jako partnera wiarygodnego i aktywnego, pozyskanie nowych pracodawców oraz utrzymanie kontaktów z pracodawcami już współpracującymi. Działania marketingowe realizowane były m.in. poprzez wizyty doradców klienta instytucjonalnego w zakładach pracy oraz kontakty telefoniczne i e-mailowe. Podczas rozmów z pracodawcami przekazywane były informacje o usługach i instrumentach rynku pracy realizowanych przez Urząd. Przekazywane były także materiały promujące usługi świadczone przez Urząd.

7.4.1. Europejskie Dni Pracodawców 2022

W dniu 16 maja 2022 r. Powiatowy Urząd Pracy w Łosicach w ramach inicjatywy sieci Europejskich Publicznych Służb Zatrudnienia pn. „Europejskie Dni Pracodawców 2022” organizował „Spotkania indywidualne z Pracodawcami i Przedsiębiorcami z Powiatu Łosickiego - dzień otwarty”. Europejskie Dni Pracodawców 2022 realizowane są niemal we wszystkich państwach Unii Europejskiej w ramach współpracy publicznych służb zatrudnienia państw UE/EOG. Powiatowy Urząd Pracy w Łosicach również włączył się w tą inicjatywę.

7.4.2. Dożynki Powiatowe w Huszlewie

Dożynki w Powiecie Łosickim odbyły się w dniu 28 sierpnia 2022 r. w Huszlewie. Uroczystości Święta Plonów rozpoczęły się dziękczynną Mszą św. w kościele pw. św. Antoniego Padewskiego w Huszlewie. Podczas nabożeństwa pobłogosławiono chleb i wieńce dożynkowe, dziękowano Bogu za zbiory.

Następnie przy pięknej słonecznej pogodzie, zgodnie z tradycją obrzędów dożynkowych korowód z wieńcami uroczystie przemaszerował na boisko przy Zespole Szkolno – Wychowawczym w Huszlewie. Tam odbyła się dalsza część uroczystości.

Uczestników Dożynek przywitali: Starosta Powiatu Łosickiego – Janusz Kobyliński i Wójt Gminy Huszlew – Stanisław Stefaniuk. Zgodnie z tradycją starostowie dożynek przekazali na ręce Pana Starosty i Wójta Gminy Huszlew bochny chleba. Po ich pokrojeniu gospodarze podzielili się chlebem ze wszystkimi zgromadzonymi na uroczystości dożynkowej.

Podczas wystąpień goście podkreślili piękno obrzędu dożynkowego, kultywowania tradycji Święta Plonów i podziękowali rolnikom za trud pracy i zebrane zbiory. Poszczególne gminy były licznie reprezentowane przez lokalne stowarzyszenia, sołectwa, koła gospodyń wiejskich, grupy śpiewaczy, artystów indywidualnych oraz podmioty, które przygotowały wspaniałe wieńce dożynkowe, stoiska i występy sceniczne.

Dożynki były okazją do rozstrzygnięcia różnego rodzaju konkursów i wręczenia nagród i odznaczeń. Podczas imprezy rolnikom została wręczona odznaka honorowa „Zasłużony dla rolnictwa”. Ponadto wręczono nagrody za konkursy m. in. za najpiękniejszy wieniec dożynkowy, najpiękniejsze stoisko dożynkowe i najlepszą potrawę w konkursie kulinarnym „Bitwa Regionów”.

Wśród wystawców, nie mogło zabraknąć stoiska Powiatowego Urzędu Pracy w Łosicach, na którym były dostępne ulotki, katalogi i broszury dotyczące działań i usług oferowanych przez Urząd. Pracownicy informowali o ofertach pracy, stażach, szkoleniach oraz innych formach pomocy skierowanych do osób poszukujących pracy i pracodawców.

Uczestnictwo w Dożynkach Powiatowych było okazją do promocji usług Urzędu i przedstawienia jego działań na rzecz lokalnego rynku pracy.

7.5. BADANIA I ANALIZY

Podstawą efektywnej działalności Urzędu jest dostosowanie realizowanych usług i instrumentów rynku pracy do potrzeb i wymagań klientów oraz sytuacji na lokalnym rynku pracy. W celu poznania oczekiwań klientów Urząd przeprowadza badania, które stanowią podstawę do wykonania analiz lokalnego rynku pracy, na podstawie których Urząd opracowuje plan działania oraz realizowane programy i projekty.

W 2022 r. zostało przeprowadzone badanie potrzeb szkoleniowych w celu ustalenia zapotrzebowania rynku na poszczególne kwalifikacje i przygotowania planu szkoleń na 2023 r. W 2022 r. Urząd przygotował opracowanie „Lista zawodów i specjalności, z uwzględnieniem kwalifikacji i umiejętności zawodowych, na które istnieje zapotrzebowanie w powiecie łosickim”, będące źródłem informacji na temat zawodów i specjalności, na jakie aktualnie istnieje zapotrzebowanie na lokalnym rynku pracy.

W analizowanym okresie zostało przeprowadzone również ogólnopolskie badanie „Barometr zawodów”, prognozujące zapotrzebowanie na pracowników w określonych zawodach w roku 2023, w którym wzięli udział pracownicy Urzędu.

7.5.1. Diagnoza potrzeb szkoleniowych

Przeprowadzenie diagnozy potrzeb szkoleniowych to punkt wyjścia do aktywizacji zawodowej osób bezrobotnych w ramach usługi organizacji szkoleń. Celem diagnozy jest dostarczenie informacji dotyczącej oczekiwań zarówno osób bezrobotnych i poszukujących pracy zarejestrowanych w Powiatowym Urzędzie Pracy w Łosicach jak również pracodawców i przedsiębiorców działających na lokalnym rynku pracy, niezbędnych do określenia kierunków szkoleń dla osób uprawnionych na bieżący rok.

W celu zbadania potrzeb szkoleniowych w okresie od 18.10.2022 r. do 30.12.2022 r. przeprowadzono badanie ankietowe wśród pracodawców, osób zarejestrowanych w Urzędzie jako osoby bezrobotne i poszukujące pracy oraz wśród pracowników Urzędu. Badanie przeprowadzono za pomocą kwestionariusza, który został upowszechniony wśród klientów Powiatowego Urzędu Pracy w Łosicach przez doradców klienta indywidualnego i instytucjonalnego oraz udostępniony na stronie internetowej Urzędu: <http://losice.praca.gov.pl>. Na podstawie zebranych od respondentów ankiet opracowany został, zgodnie z § 66 ust. 2 rozporządzenia Ministra Pracy i Polityki Społecznej z dnia 14 maja 2014 r. w sprawie szczegółowych warunków realizacji oraz trybu i sposobów prowadzenia usług rynku pracy (Dz. U. z 2014 r. poz. 667) „Wykaz potrzeb szkoleniowych osób bezrobotnych i poszukujących pracy zarejestrowanych w Powiatowym Urzędzie Pracy w Łosicach”.

W badaniu ankietowym udział wzięło 81 osób bezrobotnych, co stanowi 13% ogółu osób zarejestrowanych w Urzędzie (według stanu na koniec grudnia 2022 r. w Urzędzie zarejestrowanych było 606 osób bezrobotnych i 15 osób poszukujących pracy) z czego 48,1% badanych stanowiły kobiety (39 osób), natomiast 51,9% - mężczyźni (42 osób).

Największe zainteresowanie szkoleniami wykazują osoby bezrobotne w wieku od 18 do 34 lat (64,2% ogółu ankietowanych), osoby bezrobotne, które są zarejestrowane w Urzędzie do 6 miesięcy (45,7% ogółu ankietowanych) oraz osoby z wykształceniem średnim ogólnokształcącym i zawodowym (54,3% ogółu ankietowanych).

Najpopularniejsze kierunki szkoleń wybierane przez osoby bezrobotne to:

- księgowość komputerowa – podstawy
- asystentka – sekretarka
- podstawy obsługi komputera i Internetu
- obsługa kas fiskalnych
- obsługa koparko ładowarki
- kosmetyczka
- prawo jazdy kat. C

Zainteresowanie badaniem wśród lokalnych pracodawców i przedsiębiorców nie było duże – tylko 9 podmiotów złożyło ankietę badania potrzeb szkoleniowych. Analiza ankiet wskazuje, że pracodawcy i przedsiębiorcy mają zróżnicowane potrzeby dotyczące zapotrzebowania na kwalifikacje, w zależności od profilu prowadzonej działalności. Kierunki szkoleń proponowane przez ankietowanych pracodawców i przedsiębiorców, wskazane więcej niż przez jednego pracodawcę to: podstawy obsługi programu AutoCAD, magazynier z obsługą wózków jezdniowych, operator koparko ładowarki, operator ładowarki, prawo jazdy kat. C, prawo jazdy kat. E do C, spawanie w osłonie CO2 metodą MAG, kierowca wózków jezdniowych z napędem silnikowym oraz kwalifikacja wstępna przyspieszona w zakresie bloku programowego dla prawa jazdy kat. C1,C1+E,C+E.

Najczęściej zgłaszane kierunki szkoleń przez osoby bezrobotne do pracowników Powiatowego Urzędu Pracy w Łosicach to: magazynier z obsługą wózka jezdniowego, prawo jazdy kat. E do C, prawo jazdy kat. C, operator koparko ładowarki, spawanie w osłonie CO2 metodą MAG oraz kwalifikacja wstępna przyspieszona w zakresie bloku programowego dla prawa jazdy kat. C1,C1+E,C+E.

Przeprowadzona analiza pokazuje częściową zgodność preferencji szkoleniowych pracodawców i przedsiębiorców oraz osób bezrobotnych. Zarówno osoby bezrobotne jak i pracodawcy wskazują zapotrzebowanie na szkolenia magazyniera z obsługą wózka jezdniowego, operatora koparko - ładowarki oraz szkolenia prawo jazdy kat. E do C, prawo jazdy kat. C.

Powyższa analiza zapotrzebowania na szkolenia w powiecie łosickim stanowi ważne źródło informacji dla Powiatowego Urzędu Pracy w Łosicach. Stanowi podstawę do przygotowania planów szkoleniowych Urzędu oraz wstępnej oceny poziomu efektywności podejmowanych w tym zakresie działań.

7.5.2. Lista zawodów i specjalności, na które istnieje zapotrzebowanie w powiecie łosickim

W marcu 2022 r. została sporządzona „Lista zawodów i specjalności, z uwzględnieniem kwalifikacji i umiejętności zawodowych, na które istnieje zapotrzebowanie w powiecie łosickim”, która stanowi źródło wiedzy na temat zawodów i specjalności, na jakie aktualnie istnieje zapotrzebowanie na łosickim rynku pracy oraz służy opracowaniu kierunków kształcenia i ustaleniu kierunków szkoleń dla osób bezrobotnych. Poznanie specyfiki lokalnego rynku jest również pomocne w pracy doradcy zawodowego, m.in. przy ustalaniu we współpracy z klientem kierunków rozwoju zawodowego oraz przy ocenie zasadności kierunku szkolenia wskazanego przez osoby uprawnione. Wyżej wymienione opracowanie wykorzystywane jest również na grupowych spotkaniach informacyjnych lub spotkaniach edukacyjnych z młodzieżą szkolną jako jedno ze źródeł informacji o sytuacji i trendach na lokalnym rynku pracy.

Podczas tworzenia listy zawodów i specjalności wykorzystano następujące źródła informacji:

- 1) Strategię Rozwoju Województwa Mazowieckiego do 2030 roku. Innowacyjne Mazowsze;
- 2) Regionalny Plan Działań na rzecz Zatrudnienia dla województwa mazowieckiego na rok 2021;
- 3) „Program promocji zatrudnienia oraz aktywizacji lokalnego rynku pracy w powiecie łosickim na lata 2021 – 2026”;
- 4) Wyniki analizy ofert pracy zgłaszanych przez pracodawców krajowych oraz informacji o wolnych miejscach pracy w 2021 roku;
- 5) Barometr zawodów 2022 dla powiatu łosickiego i województwa mazowieckiego;
- 6) Wyniki analizy efektywności i skuteczności zakończonych szkoleń w roku 2021 przez Powiatowy Urząd Pracy w Łosicach;
- 7) Wyniki analizy potrzeb szkoleniowych osób bezrobotnych i pracodawców na 2022 rok.

W oparciu o powyższe źródła danych i analizy lokalnego rynku pracy wskazano, zgodnie z klasyfikacją zawodów i specjalności, następujące zawody, na które istnieje zapotrzebowanie na rynku pracy w powiecie łosickim: ogrodnik – uprawa grzybów jadalnych, pakowacz ręczny, sortowacz, pomocnik lakiernika, technik prac biurowych, hodowca drobiu, sprzedawca, magazynier, zbieracz owoców, ziół i innych roślin, kucharz, laborant mikrobiologiczny, brukarz, mechanik pojazdów samochodowych, robotnik gospodarczy, asystent nauczyciela przedszkola.

7.5.3. Barometr zawodów

Barometr zawodów to jednoroczna prognoza sytuacji w zawodach, która pokazuje zapotrzebowanie na zawody w każdym z powiatów w Polsce oraz na poziomie województw i kraju. To badanie jakościowe, oparte głównie na opinii ekspertów, w tym pracowników powiatowych urzędów pracy, m. in. doradców zawodowych, pośredników pracy, osób odpowiedzialnych za współpracę z przedsiębiorcami i za organizację szkoleń

dla bezrobotnych, którzy wspólnie analizują sytuację w poszczególnych zawodach, wymienionych na Liście zawodów przygotowanej na podstawie „Klasyfikacji zawodów i specjalności” (KZiS).

W toku przeprowadzanego badania pracownicy Urzędu, zorientowani w sytuacji na lokalnym rynku pracy udzielają odpowiedzi na następujące pytania:

- 1) Jak zmieni się zapotrzebowanie na pracowników w danym zawodzie w nadchodzącym roku? Czy będzie ono rosnąć, maleć czy pozostanie bez zmian?
- 2) Jak będzie się kształtować relacja między dostępną siłą roboczą, a zapotrzebowaniem na pracowników w danym zawodzie? Czy wystąpi deficyt poszukujących pracy czy ich nadwyżka, czy może popyt i podaż zrównoważą się?

Podczas oceny pracownicy Urzędu posiłkują się między innymi danymi ilościowymi na temat liczby ofert pracy zgłaszanych głównie w zawodach, występujących na lokalnym rynku pracy oraz wiedzą na temat rotacji pracowników w danych zawodach.

Efektem przeprowadzonego w Urzędzie badania jest podział zawodów na trzy następujące grupy:

- **Zawody deficytowe**, czyli takie, w których liczba wolnych miejsc pracy jest większa niż liczba osób zainteresowanych podjęciem pracy i spełniających wymagania pracodawców (najtrudniej pracodawcom znaleźć kandydatów do pracy);
- **Zawody zrównoważone**, czyli takie, w których liczba wolnych miejsc pracy jest zbliżona do liczby osób zainteresowanych podjęciem pracy i spełniających wymagania pracodawców;
- **Zawody nadwyżkowe**, czyli takie, w których liczba wolnych miejsc pracy jest mniejsza niż liczba osób zainteresowanych podjęciem pracy i spełniających wymagania pracodawców (najtrudniej osobom poszukującym pracy znaleźć zatrudnienie).

Prognozy na 2023 rok dla powiatu łosickiego wskazują na deficyt poszukujących pracy w zawodach: brukarze; elektrycy, elektromechanicy i elektromonterzy; kierowcy samochodów ciężarowych i ciągników siodłowych; mechanicy pojazdów samochodowych; murarze i tynkarze; ogrodnicy i sadownicy; operatorzy i mechanicy sprzętu do robót ziemnych; opiekunowie osoby starszej lub niepełnosprawnej. Nadwyżkę poszukujących pracy odnotowano w zawodach: ekonomiści oraz specjaliści technologii żywności i żywienia. W pozostałych zawodach, występujących na lokalnym rynku pracy, odnotowano równowagę popytu i podaży.

PODSUMOWANIE

Dane statystyczne obrazujące sytuację na rynku pracy wskazują, że łosicki rynek pracy wbrew obawom co do konsekwencji pandemii koronawirusa na sytuację finansową firm, aktywność zawodową, życie społeczne, nie zareagował wysokim wzrostem bezrobocia i trudno zauważyć negatywne symptomy zwiastujące pogorszenie sytuacji w naszym rejonie. W postcovidowym krajobrazie rynku pracy nie widać zmian na gorsze. Pomimo niesprzyjających warunków zewnętrznych i wewnętrznych lokalny rynek pracy w 2022 r. przeszedł obronną ręką. 2022 rok zaczęliśmy ze stopą bezrobocia rejestrowanego w powiecie łosickim na poziomie 4,8% (o 1,1 punktu procentowego niżej niż w kraju) i wartość tego wskaźnika spadła do poziomu 3,8% w sierpniu 2022 r. W porównaniu z analogicznym rokiem 2021 w powiecie łosickim zanotowano pozytywne zjawisko w postaci znacznego odpływu osób bezrobotnych z rejestru Urzędu – **1043 osoby** (w 2021 r. – 982 osoby). Sytuacja na lokalnym rynku pracy z końcem grudnia 2022 r. była zdecydowanie lepsza niż w analogicznym okresie 2021 roku. Poziom bezrobocia powrócił do poziomu poprzedzającego pandemię koronawirusa. **Liczba osób bezrobotnych** pozostających w ewidencji **na dzień 31 grudnia 2022 r.** wynosiła **606 osób i była niższa o 158 osób** w porównaniu z grudniem 2021 r.

Charakterystyczną cechą bezrobocia, niezależnie od tendencji występujących w kształtowaniu się ogólnej liczby bezrobotnych w poszczególnych latach, jest utrzymywanie się niekorzystnych cech w jego strukturze, do których w szczególności należy m.in. **stały, wysoko utrzymujący się procent osób bezrobotnych nie posiadających prawa do zasiłku – 89,9%**. Nietrudno zauważyć, iż borykamy się z **56,6% wskaźnikiem osób długotrwale bezrobotnych** (na koniec grudnia 2021 r. wskaźnik ten wynosił 58,0%). Osoby długotrwale bezrobotne są priorytetową grupą do której kierowane jest wsparcie Urzędu. Przywracanie długotrwale bezrobotnych na rynek pracy jest procesem bardzo trudnym. Pozostawanie poza rynkiem pracy przez długi okres powoduje nie tylko dezaktualizację wiedzy i umiejętności zawodowych, ale również utrwalanie się niekorzystnych postaw osobowościowych, bierność, obniżenie samooceny. Nadal znaczną grupą bezrobotnych, którą Urząd otacza szczególną opieką są **bezrobotni do 30 roku życia** potocznie określane mianem osób młodych na rynku pracy, gdyż **stanowią wysoki odsetek ogółu zarejestrowanych – 29,0%**. Osoby młode ze względu na brak doświadczenia zawodowego i nieodpowiednie kwalifikacje zawodowe nie zawsze są priorytetową grupą kandydatów do rozmów kwalifikacyjnych przy realizacji ofert pracy. Osoby te nie przywiązują się do miejsca pracy, często zmieniają pracę. Mają również wygórowane oczekiwania w stosunku do posiadanych kwalifikacji, umiejętności. W niekorzystnej sytuacji na rynku pracy znajdują się **osoby powyżej 50 roku życia - stanowią 24,9% wszystkich zarejestrowanych bezrobotnych**. Jeśli chodzi o osoby powyżej 50 roku życia to pracodawcy często uważają te osoby za mniej wydajne, które mają trudności w szybkim uczeniu się i przyswajaniu nowych umiejętności czy technologii. Obawiają się absencji w pracy spowodowanej chorobami w związku z pogarszającym się w tym wieku stanem zdrowia. Niechętnie chcą inwestować w starszych

pracowników, gdyż z uwagi na wiek i nabycie prawa do emerytury mogą zrezygnować z pracy. Natomiast same osoby bezrobotne z uwagi na błędne przekonanie o swoim „starczym wieku” i nieprzydatności w nowej firmie mają niską motywację do podjęcia pracy. Osoby długotrwale bezrobotne, osoby do 30 roku życia oraz powyżej 50 roku życia są ogromnym potencjałem niezagospodarowanego zasobu kadr, istotnego dla rozwoju lokalnego biznesu. Wielu z nich posiada doświadczenie, kwalifikacje, umiejętności oraz pomysły, które mogłyby być wsparciem dla lokalnych przedsiębiorców. Niezbędne jest zatem podejmowanie przez Urząd działań mających na celu pozyskanie jak największej ilości ofert subsydiowanych.

Dane statystyczne pokazują, że osoby bezrobotne zamieszkałe na terenie powiatu łosickiego to w znacznej części osoby o niskim poziomie wykształcenia. Na koniec grudnia 2022 r. największą grupę stanowili bezrobotni posiadający **wykształcenie gimnazjalne/podstawowe i poniżej – 27,5% ogółu. 26,6%** stanowili osoby posiadające **wykształcenie policealne i średnie zawodowe/branżowe**, natomiast **22,1%** posiadało wykształcenie **zasadnicze zawodowe/branżowe**. Świadectwem ukończenia szkół **średnich ogólnokształcących** legitymowało się **80 osób (13,2%)**. Natomiast dyplomem ukończenia **szkoły wyższej legitymowały się również 64 osoby (10,6%)**. Wśród osób zarejestrowanych w Urzędzie to mężczyźni posiadają niższe wykształcenie. **61,1% ogółu bezrobotnych posiadających wykształcenie gimnazjalne/podstawowe i poniżej stanowią mężczyźni (33,9% wszystkich mężczyzn)**.

Suma populacji osób bez zawodu - z wykształceniem średnim ogólnokształcącym oraz gimnazjalnym/podstawowym i poniżej łącznie stanowiła **40,8%** ogólnej liczby bezrobotnych.

Problemem jest także rosnące niedopasowanie pomiędzy popytem a podażą na rynku pracy, co wynika z braku zrozumienia wśród uczestników rynku, że kompetencje zawodowe będą ewoluować w tempie dużo szybszym niż metody i programy ich nauczania.

Pracodawcy w porównaniu do 2021 roku **zgłosili aż o 643 oferty pracy i aktywizacji zawodowej mniej niż w roku ubiegłym**. Z obserwacji widać, że pracodawcy nieco ostrożniej patrzą na rynek pracy, tempo wzrostu zatrudnienia i plany rekrutacyjne. Wielu przedsiębiorców nie decydowało się na zatrudnianie osób bezrobotnych czy np. organizację staży ze względu na niepewność sytuacji na rynku pracy w związku z trwającym stanem epidemii Covid-19 w okresie 20.03.2020 r. - 16.05.2022 r., który osłabił gospodarkę. Pracodawcy często informowali o pogorszeniu sytuacji w swoich firmach z uwagi na trudną sytuację w gospodarce (wysoka inflacja), rosnące koszty prowadzenia działalności: paliwa, gazu, prądu, minimalnego wynagrodzenia. Powyższe przekłada się bezpośrednio na zmniejszoną ilość składanych wniosków o organizację form wsparcia finansowanych ze środków Funduszu Pracy czy współfinansowanych ze środków EFS. Daje się także zauważyć, że osoby bezrobotne bardzo ostrożnie podchodzą do planów związanych z uruchomieniem swoich przedsiębiorstw, czego odzwierciedleniem jest niewielka liczba udzielonych dotacji na podjęcie działalności gospodarczej.

Tak jak i w 2021 roku można było zaobserwować trudności w doborze kandydatów na wolne miejsca pracy. Trudności w aktywizacji osób bezrobotnych wynikają tak jak dotychczas

z dostępności do komunikacji zbiorowej, niskich kwalifikacji zawodowych, braku doświadczenia zawodowego, braku chęci i motywacji do zmiany własnego położenia na rynku pracy.

Działania podejmowane przez Urząd miały na celu poprawę sytuacji osób bezrobotnych na rynku pracy, pomoc pracodawcom w znalezieniu odpowiednich kandydatów do pracy, wsparcie w tworzeniu nowych miejsc pracy i podnoszeniu kwalifikacji pracowników i pracodawców i ukierunkowane były w szczególności na:

- realizację przedsięwzięć zmierzających do promocji zatrudnienia oraz przeciwdziałania bezrobociu i jego negatywnym skutkom,
- pozyskiwanie i gospodarowanie środkami finansowymi przeznaczonymi na realizację zadań z zakresu promocji zatrudnienia i aktywizacji lokalnego rynku pracy,
- współpracę z partnerami rynku pracy, organizacjami, instytucjami, jednostkami samorządu terytorialnego w zakresie promocji zatrudnienia,
- monitorowanie lokalnego rynku pracy w celu doskonalenia jakości świadczonych usług,
- organizowanie i finansowanie programów rynku pracy,
- realizowanie zadań z zakresu udziału w sieci EURES,
- prowadzenie kampanii promocyjnej informującej o działalności i usługach świadczonych przez Urząd,
- podnoszenie kwalifikacji pracowników Urzędu przede wszystkim w ramach szkoleń.

Oprócz działań aktywizacyjnych Urząd realizował cel osłony poprzez wypłaty zasiłków dla bezrobotnych, zapewnienie dostępności świadczeń opieki zdrowotnej i pomocy społecznej oraz realizował zadania związane z zatrudnianiem cudzoziemców na terytorium RP. Bardzo cenimy sobie efektywną współpracę z pracodawcami, gdyż to oni tworzą miejsca pracy. Pracujemy nad budowaniem pozytywnego wizerunku Urzędu, gdyż nie chcemy by był postrzegany jako instytucja wypłacająca zasiłki dla osób bezrobotnych i oferująca mało atrakcyjne oferty pracy. Chcemy być partnerem dla biznesu, kreatywnym Urzędem otwartym na innowacyjne rozwiązania wspierającym bezrobotnych i pracodawców.

Danuta Borkowska

Dyrektor

**Powiatowego Urzędu Pracy
w Łosicach**

SPIS TREŚCI

WSTĘP.....	2
I. OGÓLNA CHARAKTERYSTYKA POWIATU ŁOSICKIEGO	8
1.1. SYTUACJA DEMOGRAFICZNA.....	8
1.2. UDZIAŁ LUDNOŚCI WEDŁUG EKONOMICZNYCH GRUP WIEKOWYCH.....	10
1.3. ZATRUDNIENIE W POWIECIE ŁOSICKIM	11
1.4. MIGRACJE	12
1.5. PODMIOTY GOSPODARCZE W POWIECIE ŁOSICKIM	13
1.6. WYNAGRODZENIA	16
II. RYNEK PRACY W POWIECIE ŁOSICKIM	17
2.1. POZIOM, STOPA I DYNAMIKA BEZROBOCIA.....	17
2.2. STRUKTURA BEZROBOTNYCH.....	24
2.2.1. Bezrobotni według płci.....	24
2.2.2. Bezrobotni zamieszkali na wsi	27
2.2.3. Bezrobotni posiadający prawo do zasiłku.....	30
2.2.4. Bezrobotni niepełnosprawni.....	31
2.2.5. Bezrobotni według wieku	33
2.2.6. Bezrobotni według wykształcenia	37
2.2.7. Bezrobotni według stażu pracy	39
2.2.8. Bezrobotni według czasu pozostawania bez pracy.....	40
2.2.9. Bezrobotni według zawodów	42
2.3. BEZROBOTNI BĘDĄCY W SZCZEGÓLNEJ SYTUACJI NA RYNKU PRACY.....	44
2.3.1. Bezrobotni do 30 roku życia.....	44
2.3.2. Bezrobotni długotrwale.....	45
2.3.3. Bezrobotni powyżej 50 roku życia	47
2.3.4. Pozostałe grupy osób, znajdujące się w szczególnej sytuacji na rynku pracy	48
III. USŁUGI RYNKU PRACY	51
3.1. POŚREDNICTWO PRACY	51
3.1.1. Usługa EURES.....	59
3.1.2. Zatrudnianie cudzoziemców	62
3.2. PORADNICTWO ZAWODOWE.....	68
3.2.1. Indywidualna porada zawodowa	69
3.2.2. Grupowa porada zawodowa.....	71
3.2.3. Indywidualna informacja zawodowa	73

3.2.4. Informacja zawodowa w formie grupowej	75
3.2.5. Spotkania edukacyjne	76
3.2.6. Indywidualny Plan Działania	77
3.3. SZKOLENIA	78
IV. KRAJOWY FUNDUSZ SZKOLENIOWY	80
V. FINANSE	84
VI. PROGRAMY RYNKU PRACY	87
6.1. FORMY WSPARCIA REALIZOWANE W RAMACH ŚRODKÓW PRYZNANYCH ALGORYTMEM	87
6.1.1. Prace interwencyjne	87
6.1.2. Roboty publiczne	88
6.1.3. Prace społecznie użyteczne	89
6.1.4. Organizacja staży	90
6.1.5. Szkolenia	91
6.1.6. Wyposażenia/doposażenia stanowisk pracy	91
6.1.7. Jednorazowe środki na podjęcie działalności gospodarczej	92
6.1.8. Zwrot kosztów dojazdu	93
6.1.9. Badania lekarskie	93
6.1.10. Bony szkoleniowe	93
6.1.11. Bony na zasiedlenie	94
6.1.12. Bony zatrudnieniowe	94
6.1.13. Bony stażowe	95
6.1.14. Dofinansowania wynagrodzenia za zatrudnienie bezrobotnego powyżej 50 roku życia	96
6.1.15. Refundacja składek ZUS	96
6.1.16. Finansowanie kosztów postępowania nostryfikacyjnego lub postępowania w sprawie potwierdzenia ukończenia studiów na określonym poziomie	97
6.1.17. Szkolenia z języka polskiego dla bezrobotnych i poszukujących pracy cudzoziemców	97
6.2. PROGRAMY REALIZOWANE ZE ŚRODKÓW FUNDUSZU PRACY Z REZERWY FUNDUSZU PRACY	98
6.2.1. Finansowanie działań określonych ustawie COVID-19	98
6.2.2. Projekt pilotażowy pt. „Aktywna i silna rodzina na wiejskim rynku pracy” realizowany ze środków rezerwy Funduszu Pracy	99
6.3. ŚRODKI Z EFS W RAMACH PROJEKTÓW POZAKONKURSOWYCH	101
6.3.1. Projekt pozakonkursowy pt. „Aktywizacja osób młodych pozostających bez pracy w powiecie łosickim (IV)” w ramach Programu Operacyjnego Wiedza Edukacja Rozwój	101

6.3.2. Projekt pozakonkursowy pt. „Aktywizacja osób w wieku 30 lat i więcej pozostających bez pracy w powiecie łosickim (IV)” w ramach Regionalnego Programu Operacyjnego Województwa Mazowieckiego	102
6.4. POZOSTAŁE PROGRAMY	103
6.4.1. Środki na zadania fakultatywne 602.921,56 zł	103
VII. INNE DZIAŁANIA URZĘDU	108
7.1. DECYZJE ADMINISTRACYJNE, ZAŚWIADCZENIA I INNE INFORMACJE	108
7.2. DZIAŁALNOŚĆ KONTROLNA	110
7.2.1. Kontrole zewnętrzne	110
7.2.2. Wizyty monitorujące realizację umów zawartych w ramach realizowanych instrumentów rynku pracy 111	
7.2.3. Kontrole wewnętrzne	112
7.3. WEWNĘTRZNE AKTY NORMATYWNE	113
7.4. UDZIAŁ W IMPREZACH ORGANIZOWANYCH PRZEZ INNE INSTYTUCJE JAKO PROMOCJA URZĘDU ORAZ USŁUG I INSTRUMENTÓW RYNKU PRACY	115
7.4.1. Europejskie Dni Pracodawców 2022	116
7.4.2. Dożynki Powiatowe w Huszlewie	116
7.5. BADANIA I ANALIZY	117
7.5.1. Diagnoza potrzeb szkoleniowych	117
7.5.2. Lista zawodów i specjalności, na które istnieje zapotrzebowanie w powiecie łosickim ...	119
7.5.3. Barometr zawodów	119
PODSUMOWANIE	121

Spis tabel:

Tabela Nr 1. Saldo migracji zagranicznych i wewnętrznych na pobyt stały w województwie mazowieckim i powiecie łosickim w latach 2018-2022	12
Tabela Nr 2. Bezrobotni wyłączeni z ewidencji w latach 2021-2022	23
Tabela Nr 3. Bezrobotni zarejestrowani w końcu grudnia 2022 r. według najczęściej reprezentowanych grup zawodowych	43
Tabela Nr 4. Bezrobotni w powiecie łosickim wg wybranych kategorii w latach 2021 - 2022	50
Tabela Nr 5. Wolne miejsca pracy i miejsca aktywizacji zawodowej pozyskane w latach 2021-2022	53
Tabela Nr 6. Wolne miejsca pracy i aktywizacji zawodowej zgłaszane według gmin w latach 2021 – 2022	54
Tabela Nr 7. Wizyty osób bezrobotnych i poszukujących pracy w 2022 r.	58

Tabela Nr 8. Oświadczenia o powierzeniu wykonywania pracy cudzoziemcowi wpisane do ewidencji oświadczeń w 2022 r.....	65
Tabela Nr 9. Zezwolenia na pracę sezonową cudzoziemca na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej wydane w 2022 r.....	66
Tabela Nr 10. Szkolenia indywidualne w 2022 r.	79
Tabela Nr 11. Wysokość środków i liczba uczestników realizowanych projektów programów i innych działań w latach 2021-2022.....	85
Tabela Nr 12. Wydatki na aktywne formy przeciwdziałania bezrobociu (FP, EFS, PFRON) w latach 2021 – 2022.....	104
Tabela Nr 13. Osoby objęte (rozpoczynające udział) aktywnymi programami rynku pracy (FP, EFS, PFRON) według form wsparcia w latach 2021 – 2022	105

Spis wykresów:

Wykres Nr 1. Liczba mieszkańców powiatu łosickiego w latach 2005-2021 (wg stanu na koniec roku i na dzień 30.06.2022 r.)	9
Wykres Nr 2. Ludność powiatu łosickiego wg ekonomicznych grup wiekowych w latach 2017 - 2021 (wg stanu na koniec roku).....	10
Wykres Nr 3. Liczba pracujących w powiecie łosickim w latach 2014-2021 (wg stanu na koniec roku)	11
Wykres Nr 4. Struktura podmiotów prowadzących działalność gospodarczą działających w powiecie łosickim (wg stanu na dzień 31.12.2022 r.)	15
Wykres Nr 5. Przeciętne miesięczne wynagrodzenie brutto w województwie mazowieckim i powiecie łosickim w latach 2015-2021 (wg stanu na koniec roku).....	16
Wykres Nr 6. Bezrobotni zarejestrowani w latach 2021 – 2022 (stan na koniec grudnia).....	17
Wykres Nr 7. Bezrobotni zarejestrowani wg gmin (stan na 31.12.2022 r.).....	18
Wykres Nr 8. Stopa bezrobocia rejestrowanego w 2022 roku.....	20
Wykres Nr 9. Bezrobotni rejestrujący się w latach 2021 - 2022.....	21
Wykres Nr 10. Bezrobotni wyłączeni z ewidencji osób bezrobotnych w latach 2021 - 2022	22
Wykres Nr 11. Bezrobotne kobiety w latach 2021 - 2022 (stan na koniec grudnia)	26
Wykres Nr 12. Aktywizacja kobiet w latach 2021 – 2022	27
Wykres Nr 13. Bezrobotni zamieszkali na wsi w latach 2021 – 2022 (stan na koniec grudnia).....	29
Wykres Nr 14. Aktywizacja osób bezrobotnych zamieszkałych na wsi w latach 2021 – 2022	30

Wykres Nr 15. Osoby bezrobotne z prawem do zasiłku w latach 2021 - 2022 (stan na koniec grudnia)	31
Wykres Nr 16. Bezrobotni według wieku w latach 2021 – 2022 (stan na koniec grudnia).....	36
Wykres Nr 17. Struktura bezrobotnych według poziomu wykształcenia (wg stanu na koniec grudnia 2022 r.).....	39
Wykres Nr 18. Bezrobotni według stażu pracy przed rejestracją (wg stanu na koniec grudnia 2022 r.)	40
Wykres Nr 19. Bezrobotni według czasu pozostawania bez pracy (stan na koniec grudnia 2022 r.)	42
Wykres Nr 20. Osoby bezrobotne w szczególnej sytuacji na rynku pracy w latach 2021 - 2022 (wg stanu na koniec grudnia)	49
Wykres Nr 21. Wolne miejsca pracy i miejsca aktywizacji zawodowej pozyskane do realizacji w latach 2021-2022	52
Wykres Nr 22. Wolne miejsca pracy pozyskane do realizacji w 2022 r. w podziale na subsydiowane i niesubsydiowane.....	52
Wykres Nr 23. Wolne miejsca aktywizacji zawodowej pozyskane do realizacji w 2022 r.....	53
Wykres Nr 24. Miejsca pracy subsydiowanej i niesubsydiowanej w 2022 roku według najczęściej zgłaszanych zawodów	57
Wykres Nr 25. Oferty pracy w ramach sieci EURES w latach 2021 – 2022	59
Wykres Nr 26. Wolne miejsca pracy w ramach sieci EURES przyjęte w 2022 r.	61
Wykres Nr 27. Poradnictwo indywidualne w latach 2021 – 2022.....	71
Wykres Nr 28. Porady grupowe według tematyki organizowanych zajęć w latach 2021-2022	73
Wykres Nr 29. Usługi poradnictwa zawodowego w latach 2021 – 2022	76
Wykres Nr 30. Indywidualne Plany Działania przygotowane w latach 2021-2022.....	78
Wykres Nr 31. Wysokość środków wydatkowanych w ramach KFS w latach 2021– 2022 (w zł)	83